

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

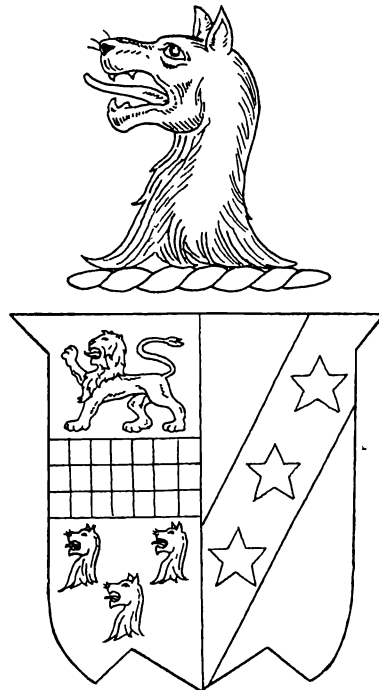
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

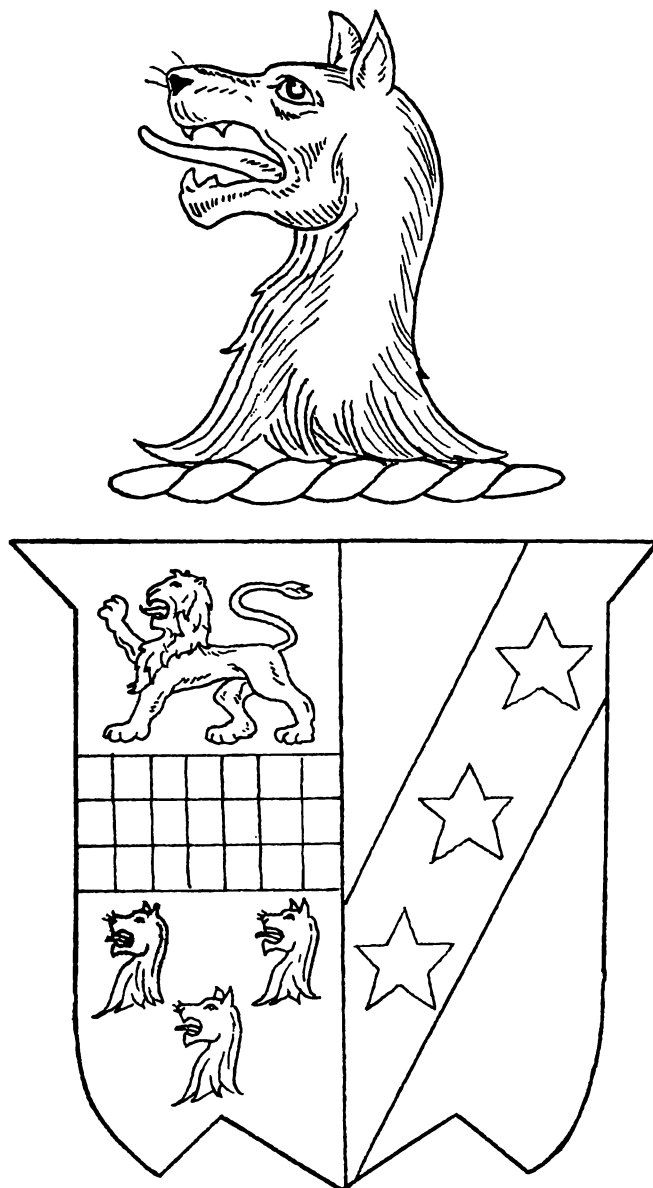

Min

W O L F F *ske*

Familie

Samlet og redigeret af Christian Kampen

RA
MM

Vaabenet paa forsiden og her blev designet af NIELS WOLFF efter at brødrene havde forsøgt sig med forskellige typer af signeter – og med lak af forskellige kulører (passende til den øjeblikkelige situation og stemning)

Beskrivelsen af vaabenet, som han forestillede sig værende familiens, gaar som følger: Ulvehovedet øverst for WOLFF – skjoldet delte han ved en lodret streg i 2 felter. Venstre felt deltes ved 2 vandrette streger i 3 mindre – øverst med en løve – han var født i Løvens tegn! – mellemste lille felt formet som et tavl – Livets Spil. Nederste felt 3 ulvehoveder – de 3 dalevende brødre: Niels, Benjamin & Carl. Højre felt: Skraabaand med 3 stjerner – for de 3 afdøde, til stjernerne gaaede brødre: Jens, Christian og Knud.

Rentegnet af R. Andersen, Hejls.

Portrætter.

Med familien saa spredt – og specielt da begrebet Svigermor / -datter aktualiseres med Knuds aktiviteter i det fjerne, opstod et ønske om at præsentere sig mere end ved blot et navn – og Portræt-maleriet var den nærliggende løsning, saavel oversøisk som paa hjemmefronten.

Vi ved jo at Benjamin som ung en overgang frekventerede Akademiet, og det er vel meget sandsynligt at han der har gjort den lidt ældre Eckersbergs bekendtskab – sidstnævnte fra 1783 og Benjamin fra 1790. Han synes under alle omstændigheder at have været den foretrukne kunstner og fabrikant af saadanne portrætter for familiens medlemmer. Først, tilsyneladende i 1818 af Lars' kone, sønnernes elskede Mor, Christiane Margrethe, - selvom Knud har set et maleri af hende hos venner i Calcutta allerede i 1814! – det kender vi vist ikke til, ellers, ej heller kunstneren – hvem der havde været mester for samme. Men, paa stærk opfordring af Knud bestilles 2 ens portrætter hos Eckersberg, som Fick afhentede og betalte med 260 RD, og hvoraf det ene forblev herhjemme og, ad omveje, er endt paa Nationalgaleriet i Oslo som MADAM WOLFF – hvor det andet nok er blevet sendt af sted – men maaske aldrig naaet frem, for i 1824 bestilles *en copie* fra Eckersberg (som blev betalt med 65 RD) og som formentlig blev sendt ud til Benjamin og via ham nu endt paa Engelholm – det er nemlig ikke helt identisk om end meget lig.

Da Sarah besøger familien i København laver Eckersberg i 1821 det 'berømte' billede af hende i blaa kjole og med en fin skrivefjer, der blev betalt med 100 RD og som hun forærede Ficks, og som August har erindring om, specielt fjerens, som han fandt meget vellignende – og som senere var i familien Ramms varetægt, men derfra gaaet videre via Bruhn Rasmussens auktioner, vistnok 1960.

Et andet portræt af Sarah, i nobel mørk kjole, som vist blev saaledes udført fordi det var tiltænkt svigermoderen Christiane Margrethe, udlægges ogsaa som en Eckersberg – men har ikke kunnet findes i fortegnelserne over hans arbejder – og kunne maaske være fra Calcutta, da vi ved at et portræt hjemsendes i 1817 – sendes med 'Kapt. Bruhn'.

Imidlertid takker Sarah saa tidligt som Oktober 1817 for svigermoderens portræt – hvilket jo betyder at det er et andet, et ældre billede end de 2/3, som Eckersberg lavede – men det kender vi vist ikke.

Louise Fick født Wolff bliver ogsaa portrætteret af Eckersberg i 1819 og har været paa forskellige udstillinger – men er ellers væk. Der synes at have været et spil netop med Fick om hvem, der skulle lave portrætter – Tante Grethe er utilfreds med at det ikke var Hornemann, der fik chancen at male Christiane Margrethe – men Fick havde altsaa bestemt at det skulle være Eckersberg, tilsyneladende. Men der har under alle omstændigheder været mange portrætter i omløb – næsten som vi andre spreder rundt med fotografier nu omstunder!

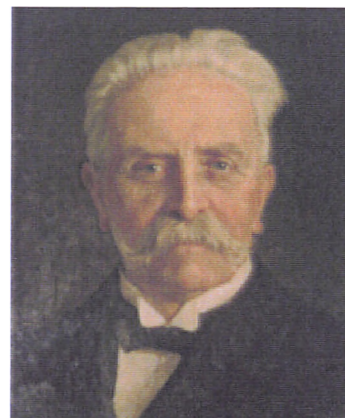
Eckersberg 1818: Christiane Margrethe Wolf

Eckersberg 1821: Sarah Cruttenden - gift med Knud Wolff

Mormor

Morfar

Jens Juel 1797: GRANDMAMA - alias Sophie Dorothea ZINN

Emilie Zinn

Carl Ludvig Zinn

Fra ENGELHOLM

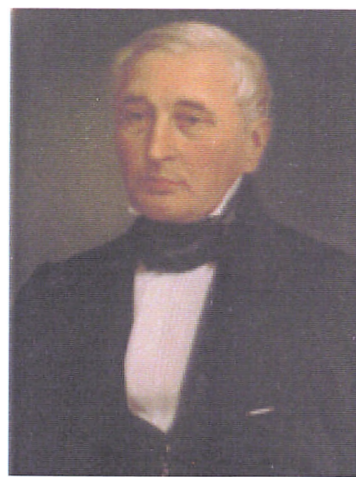
Eckersberg 1824: Christiane Margrethe

C. Hornemann: 'Tante Grethe'

H. Olrik: Juliane f. Snedorff

Benjamin Wolff

Miniature af Knud, Sarah og Jens

FORORD

Min Tip-Tip Oldefar var den første i slægten, der bar efternavnet WOLFF. Ikke blot havde hans forfædre forskellige variationer af beslægtede navne, ogsaa hans yngre bror, der blev døbt Niels Wulff Holm, og det maa kanske skyldes den derværende præst eller degn at LARS, i 1746, som den første i slægten, og ifølge daabsattesten fik efternavnet WOLFF, som saa efterfølgende er blevet betragtet som et godt og passende familienavn.

Lars Wolff var, som sine forfædre, familiemæssigt tilknyttede som af omgangskreds, hestehandlere, der muligvis skulle være indvandrede syd-fra, om end der med rimelighed kan rejses tvivl om netop denne antagelse, som det fremgaar af efterfølgende udredning baseret paa undersøgelser foretaget bl.a. af genealogisk interesserede efterkommere, men at dømme efter deres jordiske stationer har der ogsaa i de følgende slægter været driftige og initiativrige personer, som det kan være interessant at undersøge lidt nærmere.

Omtalte Tip-Tip Oldefar har været en handlekraftig og foretagsom, men nok ogsaa en noget ilter herre – sin første kone 'sled han op' paa en halv snes aar, og efter en periode som enkemand lykkedes det ham - ved en lyn-aktion - at anskaffe sig en ny, til at passe sine 3 første børn og avle 7 nye, hvorefter han gik til de evige jagtmarker – med den anden kones noget bedske kommentar: *Med ham levede jeg 34 meget ublide aar!* Ud af hvert sit kuld kommer saa begge mine mor-forældre – begge WOLFF'er – men resultatet i sidste ende blev udelukkende 4 - 6 piger, hvorfor slægten, i hvert fald denne vor gren af det WOLFF'ske stamtræ, med min fru Moder, Karen Kampen f. Wolff's, den 5. generation som saadan, slutter.

Denne reservation skyldes at det ikke kan udelukkes at der blandt 'Carl Apoteker's efterkommere kunne være mandlige efterkommere, men i saa fald uden mit kendskab.

Det er ikke ofte at man indenfor slægtsforskning saaledes har en begyndelse og en slutning, men aktivitetsniveau og livsforhold i det hele er nok ret symptomatisk for perioden. Jeg har hermed søgt at samle og systematisere nogle af de enkeltes data og erindringer, der hidtil primært har foreligget som ensidige og enkeltstaaende korrespondancer og optegnelser, primært foretaget af min Morfar FRITS Nial WOLFF og dennes Far igen Niels AUGUST WOLFF - om end disse ofte er interessante og læseværdige i sig selv – som bidrag til belysning af deres tid og skæbne – og det i en grad, der kun kan konstateres gennem læsning og studier af de gamle arkivalier.

Redigeret, mangfoldiggjort og distribueret i anledning af vor Mors 100 aars dag.

Piniehøj, Rungsted Oktober 2000

SLÆGTENS OPRINDELSE

Min Oldefar Niels **August** Wolff (NAW) indleder sine Erindringer med følgende:

At Slægten skulde nedstamme fra Welferne i Tyskland og tælle Henrik Løwe iblandt sine Forfædre er kun en daarlig Vittighed fra mine Drengenaar, thi Sandheden er den, at den skal være en mecklenburgsk hestepangerslægt, indkommet her ca 1700.

Det lidt vi imidlertid med nogenlunde sikkerhed ved fra disse skrivelser er at Wulff Ottesen Holm (1703-65) og dennes sønner i flere led, Jens Wulffsen Holm (1724-68) og min Tip-Tip Oldefar **LARS Peder WOLFF** (1746-1818) alle var hestehandlere, og den sidst nævnte desuden hyrekusk med virksomhed ud af den store gaard paa hjørnet af Holmensgade og Lille Kongensgade nr 43, som han købte 21/6 1774, en adresse der blev benyttet som stald og bolig til dette formaal indtil 1880. At placere denne adresse nu om stunder er svært – Holmensgade er formentlig Holm Stræde, der nu er en forlængelse af Nikolaigade op mod Østergade, som en slags parallelgade til den ikke længere eksisterende Integade! - og hvor den saaledes krydser Lille Kongensgade! Referencen til Holmen paa det sted hænger nok sammen med at 'forgænger' for Nyboder, altsaa beboelse for Flaadens folk, skal have ligget i det omraade, specielt omkring det nuværende Vingaardsstræde, saa der har generelt nok set noget anderledes ud den gang, idet kystlinie / havnen dengang laa væsentligt nærmere 'Strøget' end man nok nuomstunder ellers forestiller sig.

En lidt diffus person, kollega eller forgænger nævnes som 'Rasmus Wolff' uden at vi ellers har nogen pejling paa dette navn. Ifølge min oldefar, Niels August Wolff, var det faderen til Lars Wolff, der kaldtes saadan, og med den nonchalance som man i øvrigt omgaas navne med i den periode, er det jo ikke umuligt at det kan have været hans 'kaldenavn' – altsaa et pseudonym for Jens Wulffsen Holm. Det skal under alle omstændigheder have været en 'net og munter mand', som *ofte inviteredes med til Toure af de fine Herrer, der lejede Heste og Vogne hos ham, hvoriblandt Grev Rantzau Ascheberg*, som var med til at styrte Struense. At hans belevenhed og aktiviteter i denne retning ikke ret huede hans kone synes bevist ved at hun fra gaardens svalegang (der endnu stod i 1850) skal have overøst ham med skældsord – og endda med indholdet af et vandfad – eller det, der var værre! Med Struenses fald i 1772 i tankerne maa omtalte 'Rasmus' dog antageligt have været et 'nom de guerre' for Lars, og omtalte ægteviv formentlig hans første, Johanne Hansdatter, hvis det altsaa ikke er hans far – og derfor hans mor, der refereres til - om end beskrivelsen af en net og munter mand synes at rime daarligt med det ry, samme herre ellers paadrog sig i familiens skød!

Men for rækkefølgens skyld maa nævnes, hvad vi ved om Faderen til vores tip-tip-oldefar **LARS WOLFF – JENS WULFSEN HOLM** og dennes familie. Han var født 1724 og blev gift 3. December 1745 i Spjellerups Gaard paa Vesterbro i København med Anna Elisabeth Larsdatter, der, født allerede 1716 altsaa har været noget ældre, og derfor formodentlig – ja, det er blot en antagelse – nok har medtaget et eller andet væsentligt i ægteskabet – om det saa var denne Spjellerups gaard – eller et kobbel fine heste – det ved vi ikke noget om. Hendes far var hestehandler Lars Pedersen, ogsaa paa Vesterbro – saa man holdt sig indenfor 'branchen'. Hun overlevede alligevel manden – døde først 1783 medens han gik bort allerede 1763. Udover **LARS WOLFF** fra 1746 fik de Niels Wulff Holm (el. Wulf (Niels) Jensen Wulff!) i 1748 – foruden 3 tidligere børn Wulff Jensen Holm, Johanne Marie Holm og Jørgen Holm - Marie Kirstine i 1750, der døde et halvt aar gammel, og derefter en 'gentagelse' af samme navn i 1757,

uden at vi dog kender til denne piges efternavn. Men LARS var tilsyneladende den eneste, der fik navnet WOLFF. Det er ikke fordi denne stavemaade nødvendigvis har været helt konsekvent – saaledes adresserer Tante Grethe et af sine breve til Benjamin i Calcutta med Secretaire WULFF!

Ægteskabet synes ikke at have været særlig harmonisk – i 1754/55 har man endda været i skifteretten tilsyneladende over uoverensstemmelser om, hvem der bestemte – hvem der kunne disponere – og dennes kendelse gik Jens Wulfsen Holm imod – kendelse blev afsagt i Ane Lisbeth Larsdatters favør, hvilket jo netop tyder paa at formuen er noget, hun har medbragt i ægteskabet. Jens W.H. maa endda have sin far med som værge! - selvom han jo har været en 30 aar gammel. Saa det er jo spørgsmaalet om de har kigget Krikkens Gebis ordentligt efter, som gode hestehandlere! Under alle omstændigheder maatte ogsaa konen Ane (el. Anna) Larsdatter have en værge under forhandlingerne: da hun var umyndig, fordi hun var kvinde!

Jens Wulfsen Holm's far igen var ogsaa hestehandler, paa Frederiksberg, Gl. Kongevej, **WULFF OTTESEN HOLM** – eller hvad han nu har heddet gennem livets forskellige faser. Han var født 1703 og døde 1765. Han var gift 2 el. 3 gange – hvis 3 er navnet paa den første kone ukendt. Han blev i hvert tilfælde gift 20. August 1721 i Vigerslev med vor stammoder **SOFIE BIERRING**, 1699/1763. Aaret før sin død giftede han sig 1764 med Alma Larsdatter Beck.

Med Sophie fik han 8 børn, med **JENS WULFSEN HOLM** (Rasmus?) i 1724 som den ældste, Derefter Ane Cathrine Wulffsdatter Holm 1725, gift 1. gang med Mads Kruse, 2. gang med overskærer Georg Helmer.

Bodild Wulffsdatter Holm, 1729, i 1749 gift med skomager Renet Svendsen, Skive.

Ane Marie Wulffsdatter Holm, 1730, gift 18/8 1754 med hestepranger **LARS**

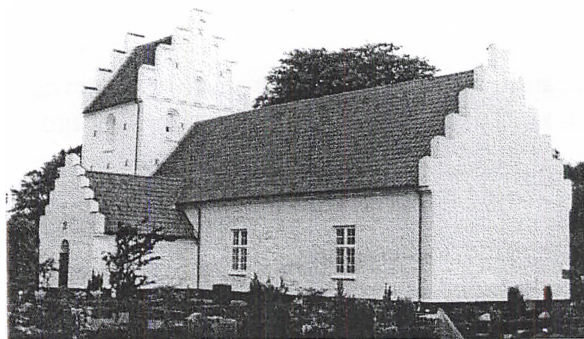
RASMUSSEN (en anden mulig 'den nette Rasmus'?) og efterfølgende: Peder Wulfsen Holm, 1733, hestehandler paa Vesterbro – gift m. Christense Andersdatter fra Ledreborg – barn: Wulff Pedersen, 1754, ejer af Slotskroen under navnet Wulff Peder Holm. Othe, formentlig Holm eller Wulf, 1744 – død som barn; Maren, formodentlig Holm el Wulf 1742, og sluttelig Wulff Holm 1764 – som altsaa evt. maa være med den 2./3. kone?

Denne **SOPHIE** Jensdatter **BERING** el. **BIERRING**, findes i annalerne i flere forbindelser. I en skifteprotokol nr 18, Odense Byfoged, fremgaar at hendes barnløse søster Mette Margrethe arves af sin moder samt af hendes søskende, bl.a. Sophie Bierring gift med Otte Wulf, parykmager i Odense. Denne sidstnævnte Otte Wulf underskriver sig imidlertid selv som Wulf Ottesen Holmen. I det genealogiske værk *Delineatio stirpis Beringianæ* fra 1749 nævner broderen Vitus (professoren, ikke den berømte søfarer og opdagelsesrejsende) sin søster Sophie, 'stadig gift med Wulf' men nu boende i København. Disse to, af hinanden uafhængige kilder, mener min opmand, (ud af apoteker Carls slægt), at kunne tage som fulgyldigt bevis for at Sophie Bierring var gift med parykmager **Otte Wulf/ Wulf Ottesen Holm el. Holmen** i Odense, og at parret senere flyttede til København – og hvor han altsaa har taget hestehandelen op – ligesom de fleste af familien.

Faderen til Otte Wulf / Wulf Ottesen Holm(en) er uden tvivl den **Otthe Wulf**, som tidligere var ved militæret – som rytter – og tager ophold i Odense 1700. Dette medfører indførelsen i Odense Raadstueprotokol 1691-1701 pag. 265b: *7/2 1700 Otthe Wulf, aftaget Rytter fra Ritmester Naboths Compagnie, barnføed i Rodme Hæringe Sogn her i Fyen, agter at nære sig som daglejer*. For øvrigt viser gamle folketællinger at nogle af disse 'aftakkede' ryttere havde tilhold lige bag ved Smedemester Knud Nielsens

(Christiane Margrethes Far) paa Sortebrødre Torv. Skiftet efter ham er dateret 20. Februar 1723, hvori det oplyses at han døde aaret før, den 23. juli 1722 og begravedes 25. juli i Vor Frue Kirke i Odense. Hans arvinger er, foruden enken Karen Madsdatter børnene Bodel, g.m. skomager Jacob Knudsen, OTTE WULF, parykmager, Nikolay 17 aar og Pernille tjenende paa Geelskov. I Borgerskabsprotokollen i Odense (1700) er Otthe opført som født i landsbyen Rudme i Herringe sogn. Iflg. matriklen 1688 beboes en af gaardene i denne landsby af 'Christen Christensen, tilforn Wulf Hansen'. I matriklen 1680 var det 'Wulf Hansens enke' som boede paa stedet.

Desuden findes i Odense Raadstueprotokol 1700-1720 pag. 255 flg: 2878 1720 *Wulf Ottesen Holm, barnføed her i Ottense, tog sit borgerskab og angaf sig at ernære af Paruqvemager profession, hvorpaa han aflagde sin borgerl. eed efter Loven.*

Kirken i Herringe - Rudme

Det virker saaledes ret sandsynligt at denne **Wulf Hansen** er far til Otthe Wulf, som opgives at være født i den paagældende landby. Ved selvsyn dersteds kunne det imidlertid konstateres at der ikke i Rudme-Herringe el. Herringe i dag findes gaarde, der daterer sig saa langt tilbage – den ældste, der i dag findes, er fra begyndelsen af 1700 tallet – lige ved siden af Herringe kirke. Der blev i sin tid etableret en slags hospital i

Herringe – antageligt omkring 1619 – ruinerne heraf er, iflg. den gartner, der nu driver omraadet, ret for nyligen blevet bortgravet, saa der synes intet at være tilbage fra hine tider, hvor Wulf Hansen og hans søn Otthe Wulf færdedes paa de kanter. Det eneste 'historiske' vi kan finde er faktisk at Lars Wolff's kone Christiane Margrethes bror Lars Nielsen var præst – sognepræst – paa stedet fra 28/4 1797 – herom senere! – og at Lars Wolffs søn Benjamin et aars tid boede hos denne præst og var en slags huslærer – ogsaa herom senere. For øvrigt har der været uoverensstemmelser i forbindelse med dette stednavn – NAW benævner det som Hverringe paa Fyn – det er en flække norden for Kerteminde, hvor der ingen kirke – og altsaa intet sogn er – saa denne Lars Nielsen kan slet ikke have været præst der – ligegyldigt hvor meget det ellers paastaas!

Om Sophie Bierring ved vi lidt mere – familiens aner kan grundet præstegerning følges til midten/slutningen af 1500 tallet, - hendes Tip-oldefar Peder Jensen Bierring har vi med datoerne 1550/1591 og konen Kirsten Christensdatter Høg 1560/1635, hvor vi mangler datoer paa dennes far igen, Jens Andersen, men saa er vi jo ogsaa langt ude - men ikke mindst hendes fader skal være en kommentar værd: han endte nemlig med at blive dømt fra kjole og krave!

Teorien om at familien WOLFF skulle være indvandret fra Hertugdømmerne er saaledes skudt godt i sæk – i bedste fald tilbageført flere generationer – og for øvrigt er referencen dertil er under alle omstændigheder streget ud i nogle af de gamle papirer.

Om vi nu antager familiens start med hestehandleren WULF OTTESEN HOLM, som Niels AUGUST W. hævdede – eller med denne Otthe Wulf – eller Wulf Hansen - det kan blive en smagssag, men bør staa aabent for videre spekulationer og personlige vurderinger.

Wulf Ottesen Holm blev født 1703 og døde 1765. Han fik, som tidligere nævnt, 8 børn, hvoraf den første JENS WULFSEN HOLM fra 1724 førte vor slægt videre. En datter, formentlig den yngste, fra 1742, Maren Wulfsdatter Holm blev gift først med en fuldmægtig Schandorff el. Schandrup, men efter at denne døde 1776 med hestehandler Carl Ording, der skal være død April 1826 iflg. korrespondancen mellem Niels og Benjamin, medens hun skal være død 13/3 1816 iflg. et brev fra Ording til Benjamin to aar efter. Denne Ording besad en ejendom paa hjørnet af Vandkunsten og Gaasegaden, matr. 150 b, som Lars' søn Niels i 1820 køber formedels 12.000 RD Sølv – altsaa en slags gammel slægtsgaard! – og for øvrigt en meget pæn ejendom, hvis det ellers er den samme som man ser i dag paa omtalte hjørne (hvad det formentlig ikke er, grundet ildebrande etc). Den fjerde, Ane Marie Wulff (antallet af 'f'er er som skrevet i papirerne – ikke min opfindelse!) fra 1730, der 1754 blev gift med hestepreanger Lars Rasmussen, der ligesom barn nr 5 havde med heste at gøre. Om denne Lars Rasmussen evt. kan have været 'medarbejder' i Lars Wolff's gaard / hestehandel ogsaa, det ved vi naturligvis ikke – men der er jo muligheden for en forklaring paa : den nette og muntre 'Rasmus' – hvis som sagt dette ikke var et 'kælenavn' for Lars himself – eller for hans far.

At en datter af Wulf Ottesen Holm – altsaa en faster til 'vor' LARS - var gift med hestehandler Carl Ording fremgaar af papirerne, ogsaa at han stod fadder til flere af Lars'/Christiane Margrethes børn, først til datteren Christine i 1788 og det endda sammen med 'Madam Ording' som jo maa være Maren Wulfsdatter Holm, og han benævnes der hyrekusk, og igen 1794 for datteren Kierstine Lovise, hvor han kun benævnes Carl Ording – og det maa vel være aarsagen til at Lars' kone Christiane Margrethe bliver spurgt af sin bror Lars Nielsen, (død 1851), der er theolog, har været lærer ved Vaisenhuset og fra 1797 indtil 1809 er sognepræst paa Fyen og det endda i Herringe, hvor Wulf Hansen var fra over 100 aar tidligere, og som ligger lidt syd for Ringe, sammen med Rudme - hvorfor denne præste-broder spørger sin søster, Lars Wolffs kone, om de maa kalde en nyfødt søn, født 20. August 1807, for Carl Ording – altsaa ogsaa med næsten 100 aars interval – det er sligt, der kan give anledning til spekulationer om nærmere, men hidtil uforklarlige, relationer, ikke? Det konkrete svar herpaa kender vi ikke – men iflg. kirkebogen kom samme søn nu til at hedde Carl Frederik – saa det har nok været negativt, det Christiane Margrethe responderede! En forklaring kan imidlertid ligge i at Christiane Margrethes yngste søn med Lars Wolff allerede er opkaldt – han hedder iflg. folketællingen 1801 nemlig Carl Ording W – selvom dette mellemnavn ikke har været at finde i de forskellige gamle papirer. For øvrigt optræder denne Ording senere, og meget ofte, ikke mindst i Lars Wolff's søn Benjamins korrespondance til og fra Indien, og bl.a. af Kirstine Louise 6/9 1819, hvor hun meddeler om en tur til Charlottenlund, som saavel Proms, Hansen (etatsraaden) og altsaa Ording deltog i, og han er med nærmest ustandseligt i korrespondancerne. Han indlagde sig i øvrigt lidt kritik – det eneste punkt, hvor sligt synes at komme paa tapetet – nemlig da Jens' søn - 'naturlige' som man kalder det idet han jo ikke var gift med drengens mor – men da han pludselig optræder i København som værende hjemsendt fra Calcutta af 'onklen' Knud - herom senere – da optræder den anden 'onkel' Niels ganske naturligt som varetager af hans sager, som han i øvrigt gør for det meste af familiens. Men da Lars mener at han, som pater familias, bør administrere 'plejebarnets' affairer, og her naturligvis specielt hans medsendte formue!, har man holdt tand for tunge om disse dispositioner. Og saa er det at Ording – nok uforvarende – kommer til at buse ud med at det er Niels, der saavel officielt som reelt er udnævnt som værge – og Lars nærmest exploderer – og vil saagar gaa Rettens vej under henvisning til at Niels paa det tidspunkt kun er 24, hvor man, for at bestride et saadant job skal være 25, hvilket Niels naturligvis paa en eller anden maade har opnaaet en dispensation for. Men det

fremgaar altsaa, hvor vanskeligt det er at balancere – og specielt holde alvorligere sager borte fra Lars' rækkevidde. Men ellers betragtes han aabenbart som et nært familie-medlem, samme Ording, saa længe han lever – han dør saa i April 1826. Hans aktiviteter kan synes mærkelige – men af en eller anden grund skal han være nævnt af en Levin, som maa være Israel Levin 1810-1883, der var en besynderlig forfatter og en af de oprindelige ophavsmænd til Ordbog over det Danske Sprog, hvortil han leverede en 150.000 sedler med oplysninger og ordsprog, og heriblandt skal der være en reference til hestehandler Carl Ording under: besværlige hestehandlere! Samme forfatter var for øvrigt arg modstander af det tossede svenske – og nu, takket være Hartvig Frisch og ligesindede højskolefolk, desværre ogsaa officielt danske, 'å' – saa rent umiddelbart kan jeg jo kun fatte sympati for hans synspunkter!

Ording synes som nævnt at have været involveret i mange af familiens aktiviteter – og økonomiske transaktioner lige til han i 1826 nævnes som værende død i April, med titel af Brygger – hvor han endda i 1817 tituleres Generalpostmester! Der synes nu ikke i Postetatens regi at have været nogen person af dette navn – saavel som at denne titel ikke kan findes, tilsyneladende – en titel hang jo ikke altid sammen med ens virkelige beskæftigelse – det var, som det nævnes om Fick, ved 'protektion' at man opnaaede de finere benævnelser – altsaa, det var ikke noget, man arbejdede sig op til – ikke nødvendigvis et udtryk for en normal karriere i den forstand, som vi nu kender det. Ergo – titlen Generalpostmester kan maaske opfattes som en lidt forskruet selvhøjtidelighed!

Denne Lars Nielsen ægtede datteren af færgemanden Christen Achton Pihl i Vemmenæs Mette Achtonia Pihl i 1797. Lars Nielsen beskrives som uhyre retscaffen – holdt fast ved den orthodoxe lære og virkede med iver for skole- & fattigvæsen – men hans 'ubø-jelige character og noget frastødende væsen paadrog ham stundom miskjendelse og enkelte beboeres uvillie' – saa det var maaske grunden til at han søgte til Ramløse efterfølgende – og for øvrigt skal have faaet ikke mindre end 12 børn. Det kan saaledes ikke have været ægteskabelig aktivitet, han har været imod!

Samme Lars Nielsen maa nok ellers have været født under en heldig stjerne – han skal oprindeligt have været smedesvend og, som faderen, ret velbegavet, og skal altsaa have fundet velyndere: det staar i de gamle optegnelser at han, 'støttet af Hvidkilde', kunne komme til at studere ved Roskilde Latinskole, hvorefter han fortsatte paa Regensen og færdiggjorde sine teologiske studier. Det kan sagtens være at han samtidigt har virket som lærer ved Vajsenhuset – det var jo ikke ualmindeligt for at hjælpe paa økonomien. Det med Hvidkilde – at han blev understøttet økonomisk derfra, maa jo være foraarsaget af en eller anden form for nærmere forbindelse, som det hidtil ikke har været muligt at konkretisere – men, pudsigt nok, da 'Moster PIP' er blevet gift med Svendborg-rektoren Dietrich Petersen i 1946 nævner hun specielt at de, saadan socialt, omgaas 'dem paa Hvidkilde' – som jo er et gods Nordvest for Svendborg. Det kan næppe tænkes at det er gamle familie-forbindelser – ej heller ved vi om det var Pip eller DP, der havde denne kontakt, men givet er det at Pip havde mere styr paa de familiære linier end mange andre i familien – og faktisk holdt sig i kontakt med helt andre grupper af denne end vi ellers kendte til.

Og lidt yderligere: en af omtalte præst Lars Niensens mange børn var ved landbruget, men ønskede at komme videre – og som optakt hertil maatte han studere jura. Det viste sig imidlertid at være lidt extra drøjt – for han maatte først selv spare op til studeringerne – ikke som faderen blive støttet økonomisk – og blev derfor en 25/30 aar før han var færdig – hvilket alt sammen kommer frem i korrespondancen med Benjamin i Indien om, hvad der kan gøres for at hjælpe det kvikke hoved til en passende beskæftigelse! Derfra fremgaar det ogsaa at Lars Nielsen havde en søn, der blev godsforvalter paa Lolland – han skød sig. En anden, Knud Nielsen, død 1870, blev rektor for Realskolen i

Aarhus til hvilken post han kom fra en bestyrelsesplads i det von Westenske Institut og som skal have været en smuk, høj, mild og venlig mand, hos hvem den dybe dannelse og en opdragers milde overbærenhed stedse var synlig! – saa at han var en fuldstændig modsætning til broderen Bernt Nielsen 1804-75, der var manufakturhandler i en kælder paa Østergade - i hine tider noget, der var ligesaa nødvendig for Damerne, som senere Bendix og Conditør Otto bleve det, som NAW skriver – og hvis ene søn blev underdirektør i Marinen – og en anden lingeri-handler paa Østergade 53, som Niels købte til ham ved at bedække grunden med 5RD sedler, hvad der svarede til 100 kr per kvadrat-alen – en enorm pris i 1856 – men den viste sig nu ikke at være for høj. Desuden var der flere piger f ex Caroline Nielsen, som omtaler sin søn Hans Jørgen N. og som begge takker Benjamin for et eller andet i 1818, og Marianne T. Nielsen – det er vist et kondulence-brev i forb. med Knud.

Det har formentlig moret den nuværende sognepræst i Herringe, pastor Erik **STRID** (som min søster Lisbeth for øvrigt har hørt som studentpræst i Odense!) at bekræfte overfor en **KAMPEN**, Lars Niensens kald netop der – og ikke i 'Hverringe' (som ligger norden for Kerteminde, som antaget/skrevet af NAW – eller 'Horning paa Fyen', som hans søn FNW alias FRITS Nial WOLFF et sted skriver)

LARS Peder (Peter) Jensen WOLFF

blev født 5. November 1746 og døde 21. Juni 1818. Ham har vi forskellige udtalelser om.

Sønnen Benjamin Wolff beretter saaledes:

'Min far boede paa Vesterbro ved København og handlede med heste. Hvert foraar plejede han at rejse til Jylland og Fyen, hvorfra han medbragte 20 til 25 heste, som han senere solgte. Han beskæftigede sig desuden med andet erhverv. Saaledes købte han den saakaldte Renovations Gaard eller Plads paa Vesterbro, hvor han opbyggede 2 el. 3 gaarde, hvoraf han beholdt den ene til bopæl og solgte de andre. Han tilkøbte sig ogsaa gaarden Grøndals jorder i Frederiksberg sogn og opbyggede den gaard, der nu staar der.

Med min moder blev han bekendt ved sine jævnlige rejser gennem Odense, hvor hendes far Knud Nielsen var en velhavende borger og smed. Min moder hed Christiane Margrethe, og var saavel efter portræt, som endnu haves og senere, efter hvad vi alle kunne huske, meget smuk.

Overalt blev intet sparet paa min eller mine søskendes opdragelse, hvilket fornemmelig maa tilskrives min moder. Min fader havde nok at bestille med sine forretninger og overlod os ganske til hendes omsorg, og hun anvendte ogsaa alle kræfter for at gøre os skikkelige og dygtige mennesker.'

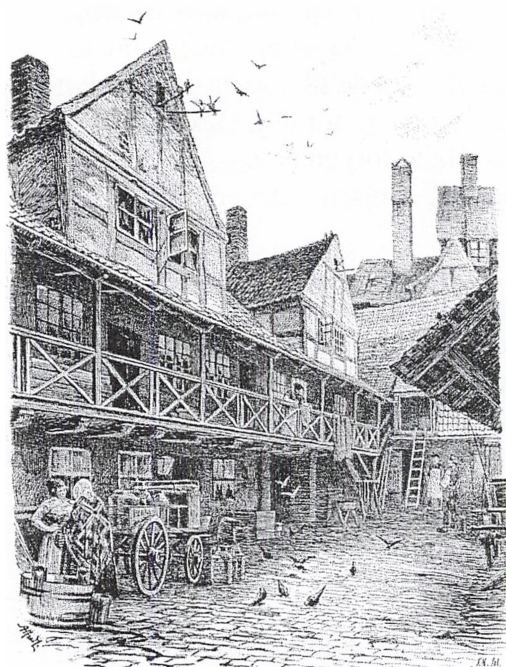
Sønnesønnen Niels AUGUST Wolff:

Han skal have været en ubehagelig, udannet og drillesyg person, som foragtede lærdom, saa at det kun ved klogskab og fiffig sparsommelighed lykkedes hans fornuftige hustru at forskaffe børnene god undervisning i Borgerdydsskolen.

Brudens Far, smedemester Knud Nielsen, skriver:

1784, 15. Aug. en Søndag aften Kl 6 blev min Datter C.M. copuleret eller viet til en Mand ved Navn Lars Wolff, Hestehandler, Stad Kjøbenhavn, i sin Alders 22. Aar og 2 Uger og 1 Dag. Og hvorfor Brylluppet stod en Søndag var Aarsag, at Høsten kom

meget hastig og gav Grøde efter megen Regn. Da Manden har udlaant 25 Tønder Udsæd og vi erholder Brev d. 12 Aug., at d. 13de vilde han være i Odense, som ogsaa blev efterkommet. Og rejste han bort med hende d. 17de Dato om Morgenen Kl. half 4 til Nyborg.

Gård i gamle København

Omraadet ved den omtalte gaard ved Holmensgade/Lille Kongensgade omfattede i øvrigt 'Boderne' – forgængerer for Nyboder – hvor Flaadens folk var bosat, hvilket formentlig forklarer navnet Holmensgade. Det nævnes ogsaa i forbindelse med et kafferisteri, som grosserer Gamel omkring 1880 indrettede samme steds, men maa altsaa ogsaa have været residensen for de første 2/3 hestehandlere, hvorimod Lars synes at have solgt stedet 21/6 1779 og være flyttet til Vesterbro, kaldet 'uden Vesterport' (Vesterbrogade F10 - senere kaldt nr. 24, lige syd for Skt. Jørgens sø) og dermed lige udenfor voldene, men indenfor det byomraade, der i 1807 blev bombarderet af Englænderne. Allerede da havde han, 1/5 1797, anskaffet sig jordene til avlsgaarden Grøndal (nu Grøndalsvænge - en ejendom, der tidligere hed Kalthuset og som oprindeligt havde været krudt-fabrik!

– og som folketingsmand Balthazar Christensen (V) senere skal have ejet en længere periode, og hvis datter Emilie blev gift med August Wolff, søn af apoteker Carl Wolff) i Frederiksberg sogn, paa et halvt hundrede tønder land, hvortil Lars skyndsomst flyttede med husstand, habengut og heste da urolighederne – altsaa Englændernes belejring - tog fat. Denne epoke betød for øvrigt at Englænderne 'beslaglagde' ca. 30 heste af hans – for hvilket han dog siges at have faaet erstatning, foruden at han forstod at sikre sig leverancer af fourage til de belejrende tropper – maaske mest til disses heste!. I det hele taget har der nok været en rimelig dialog i de forberedende stadier af stridighederne. Lars Wolff kom herunder jævnlige i forhandlinger med de engelske og hannovranske officerer – i den engelske hær tjente Hannoveranerne som lejetropper – og da han ikke selv var videre sprogkyndig – han harcelerede direkte mod lærdom og skal have været en ubehagelig, udannet og drillesyg person – var det hans halvvoxne sønner, der takket være god sprogundervisning i Borgerdydskolen, som deres Mor havde faaet gennemtruffet – specielt den 17 aarige Benjamin og den 14 aarige Niels, der muliggjorde kontakten.

Niels skøttede, trods sine unge aar, hvervet som tolk saa godt at en hannoveransk oberst og Friherre endda tilbød Lars Wolff at adoptere ham og sørge for hans fremtids-karriere om han ellers maatte tage ham med sig til Tyskland! Det ville Lars W. selvsagt ikke gaa med til – hvilket Niels' søn, Niels AUGUST W. i 1884 beskriver som arsaen til 'at jeg nu ikke er königlich, kaiserlich, preussicher Freiherr und General von Wolff'!

Der blev senere anledning til maaske at beklage at han ikke havde accepteret Friherrens tilbud til Niels – mest i form af trange tider for Land og By. Krigsuro, Kontinental-spærring, Statsbankerot i 1813, tabet af Norge 1814 som alt sammen medførte en alvor-

lig depressionstid for hele landet og en følelig opbremsning i Hovedstadens udvikling. Ved bombardementet 1807 var en 300 huse blevet helt brændt ned, foruden en 1500 beskadigede, og omstændighederne omkring genopbygningen betød at byen først henimod 1830 havde genoprettet sit indbyggerantal fra før 1807 med en ca 100.000 sjæle. Paa baggrund af den gunstige handelsopblomstring i slutningen af det tidligere århundrede blev tilbagegangen særdeles følelig for alle, ikke mindst for ungdommen.

Situationen omkring 1807 havde for øvrigt et forspil. Englænderne gik som bekendt i land ved Vedbæk 16. August 1807 om morgenen med over 30.000 mand – og mødte ingen modstand, hvilket synes symbolsk for vor 'forsvarsvilje' – ref. 9. April 1940 ! – Dag for dag indesluttede de København mere og mere – kun fra søsiden gjorde man en seriøs og ret effektiv indsats. Imidlertid var heller ikke Marinen paa det tidspunkt i nogen god tilstand – siden forsommeren havde der været hvad man maa kalde nærmest 'oprør' idet Marinerne, der var betegnelsen for Flaadens stab af skibsbyggere og arbejdsfolk, trodsede alle forordninger som bl.a. gik ud paa at de ikke maatte medtage deres værktøj, øxer etc ud af Holmens omraade - og endda drog mod Holmens folk, der boede i Nyboder, med person-tab paa begge sider til følge. Men alligevel lykkedes det at skrabe besætninger sammen til nogle af Flaadens skibe, specielt de mindre – og dermed mere handy – fartøjer, der dag efter dag beskød de engelske stillinger i land – fra Claesens Have i Nord til den sydlige ende af befæstningen - med kanoner indtil løbene var ved at smelte!

Imidlertid kom det samlede angreb – snarere voldsom beskydning fra samtlige fjendtlige batterier - 2. September, hvilket fortsatte nat efter nat indtil vi følte os tvunget til at hejse det hvide flag. Ødelæggelserne var enorme – men harmen over vor ringe indsats – specielt fra Kongens og de ledende personers side, var nok endnu større.

Indenfor familien har man sine egne historier fra denne periode, der maaske daarligt kan betragtes ud fra senere erfaringer – værnemageri og kollaboratorer, som vi kom til at kende under Besættelsen. Vi ved imidlertid, som nævnt, at Lars Wolff solgte – eller fik rekvireret mod erstatning – en 30 heste, og i øvrigt tjente penge paa leverancer af fourage til englændernes rytteri – og at han til de foretninger var saa heldig at have sine to opvakte sønner – Benjamin og Niels – til at muliggøre en rimelig kommunikation. Lars' handel med de engelske tropper 1807 var jo noget, i mindre maalestok, svarende til de Conninchs, Dronninggaard, Pastor Rønne i Lyngby og Grev Schulin paa Frederiksdal, der organiserede udskrivning af korn og kørsel af proviant til den engelske hær - –og efterfølgende blev slæbt for Højesteret for Landsforræderisk virksomhed – det slap Lars og sønner da for!

Lars W's egen gaard 'uden Vesterport' var blevet skudt sønder - eller var blevet brændt ned – maaske endda af / paa ordre af en af defensoratets ledere, general Peymann for ikke at yde angriberne skjul under evt. fremrykning, alt imens han og familien var flyttet til Grøndal, paa den anden side Ladegaardsaaen. Ogsaa i dens have havde englænderne et af deres batterier, som 'ruinerede' frugttræerne, ligesom det vel har været tilfældet paa andre ejendomme i udkanten af Hovedstaden – som f. ex. paa Vodroffgaard, som det berettes i 'Grandmama's Bekiendelser' – rettere Erindringer – men denne var paa daværende tidspunkt udenfor Wolff-familiens 'interesse-sphere' – hvorimod Kattunfabrikken i nærheden var ejet af Agent Zinn allerede i 1794 - selvom en familie-mæssig tilknytning til Vodroffgaard allerede da ofte synes at have været antagelsen.

Lars havde ikke mod paa at starte en genopbygning i en alder af over 60, specielt ikke da ingen af sønnerne havde lyst til at fortsætte med hestehandelen, saa han indrettede

sig med lejet staldplads paa hjørnet af det nuværende Vesterbro Torv og Gasværksvej. I 1808 købte han dog en gaard som han mente egnet til at trække sig tilbage paa, Den Hvide Svane paa Gl. Kongevej – et tidligere traktørsted med et betydeligt jordtilliggende lige overfor den gamle skydebane (hvor Wolff-familiens sidste led, min Moder Karen Wolff for øvrigt fejrede sit sølvbryllup med min Far Axel Kampen i 1948!) Paa en del af den dertil hørende grund, som blev bortsolgt til en Justitsraad Rothe, blev i 1817 opført 'det Kunstens Tempel, der blev navnkundigt som Pricernes Theater' – hvilket vel maa have været det, - eller forgængeren for det - vi nu kender som Det Nye Theater eller en nabo til samme.. Her boede Lars Wolff som 'forrige Hestehandler' til sin død 1818, og hans 'sørgende enke' indtil 1827, da ejendommen blev solgt idet hun ikke rigtig brød sig om kvarteret – for megen larm og musik - og hun flyttede ind til byen til sin søn Niels.

Lars Peder Wolff maa have giftet sig omkring 1772 med Johanne Hansdatter Thuesen (1750-1782) med hvem han fik 3 børn – Anne Margrethe, kaldet Tante GRETHE (1774-1841) der døde som *ugift i sin fars hus*, som det skrives – men maa vel have været paa Vodroffgaard, hos Niels, naar alt kommer til alt. JENS der blev født 1775 og om hvem vi ved at han drog til Kina eller Indien, hvor han døde i ung alder – han naaede at sende lidt the og syltetøj samt et kinesisk glas hjem til familien og saa var det slut. Den sidste var HANS Mangor W.(1777-1842) der blev forfar til vor mormor, næstsidste led i familien. Han var Exam.jur., møller og postmester i Saxkøbing. Blev gift 3. April 1811 med Birgitte Schultz, datter af sorenskriver S. i Norge og hustru f. Colbjørnsen og døde 1862.

Anne Margrethe – kaldet Tante GRETHE blev, som sagt, aldrig gift, men har vel hjulpet rundt omkring efter behov – vi ved at hun ikke brød sig om at faderen Lars hjembragte en ny kone i st.f. hans i 1782 i en alder af kun 32 aar og fra de 3 mindre-aarige børn afdøde Johanne Hansdatter Thuesen, hvor Grethe, som den ældste, vel havde staaet for hjemmets pasning og mente antagelig at de ærter kunne hun godt klare. Det var imidlertid ikke nok for den foretagsomme Lars, som altsaa paa en af sine rejser fandt smededatteren fra Odense og, vel ret overrumplende, kom hjem med hende som sin ny hustru. Den pludselige frierfærd, hvor han formentlig havde været paa vej til Jylland og, 'inden ugen var omme' var tilbage i Odense og giftede sig, har vel sagtens ikke levnet tid eller lejlighed til at underrette hjemmet om denne nye situation.

Vi ved ogsaa at hun gav 'uegennyttig omsorg og pleje' til Generalfiskal Skibsteds svigerfar, bogholder Olivarius, i hans sidste leveaar til han døde 1804, for hvilket hun, som erkendtlighed, modtog en af Hans Majestæt Kongen personligt underskreven Obligation stor 500 RD. Om det er denne obligation alene, der satte hende i stand til, ved broderen Niels' mellemkomst, i 1820 og altsaa et par aar efter at Lars var gaaet bort, at købe Oberst Falkenskjolds gaard paa hjørnet af Vandkunsten og Gaasegaden, er vel tvivlsomt og mere tænkeligt er det vel at der har været tale om en arv efter Lars, der muliggjorde slige dispositioner.

Oberst Falkenskjold kender vi imidlertid fra affæren om Struense – han deltog, maaske som en slags Judas, i den sidste middag paa Hirschholm Slot før Struense og Caroline Mathilde flygtede tilbage til København for at blive arresteret etc – han var en af de sammensvorne slamberter sammen med Høgh Guldberg og grev Rantzau – han blev vist nok degraderet efterfølgende, men var – eller blev altsaa stadig tituleret - oberst paa sine gamle dage!

Med rette eller urette følte Grethe sig altid tilsidesat, trods hendes store interesse for alt, hvad der foregik i familien – eller maaske netop derfor! Hendes kommentarer om de forskellige i hendes breve til Indien er nærmest en opremsning af, hvor god og uegenlyttig hun er, hvor meget hun hjælper de forskellige – og hvor meget nemmene de andre har det. Stine – lille- & halvsøsteren som blev gift med Fick – er hun uhyre kritisk over for – alt hvad denne pige gør, overfor hende som overfor sin mor Christiane Margrethe – det er galt – det er usselt – og saa er hun endda uforskammet overfor sin egen mor! Hun, Tante Grethe, har ikke haft det godt med de andre – og ej heller med sig selv – hvilket man dog kan undre sig over naar man betragter hendes portræt –hun virker ganske tilforladelig, næsten køn – ikke som den harpe, de maa have betragtet hende som!

Grethe - med et svigtende helbred og kramper – formaaede altsaa at købe denne gaard efter Falkenskjold for 13.000 RD Sølv, men nogenlunde samtidig skal Niels have erhvervet sig naboejendommen for 12.000 RD, som tidligere havde tilhørt hestehandler Carl Ording gift med datter af Wulff-Ottesen! -saa der maa have været lidt kapital til raadighed i familien. Det var i øvrigt Niels' tanke at disse to ejendomme skulle slaas sammen til en saakaldt Bryggergaard, hvilket dog ikke blev realiseret. Vi kan heller ikke se bort fra at Lars, ved afhændelsen af Grøndal paa 50 tønder land jord paa Frederiksberg til Geheimeraad & Overpresident Moltke for '840 specier' d. 4/4 1817, i en periode, hvor København groede voldsomt, har gjort en god handel selvom omregningsformlen mellem disse valutaer kan synes svær.

Som økonomisk rettesnor i denne forbindelse tjener oplysningen om at Niels, da han i 1826 bliver 'virkelig' embedsmand, oppebar en aarlig gage paa 1000 RD Sølv. For øvrigt købte Niels kort derefter gaarden paa hjørnet af Nørregade og Dyrkjøb, (Matr.250 Klb.Kv., nuværende Nørregade 6, Dyrkjøb 9, iflg. FNW) for 10.000 RD med det formaal at restaurere og udbygge samme, da huset var solidt grundmuret – og her holdt han 'indenbys Grundsæde' og kontor indtil 1852, og privatbolig til 1830, da han flyttede til Vodroffgaard. Det var ogsaa hertil at moderen, Christiane Margrethe, flyttede fra Den Hvide Svane 1827 da denne ejendom blev solgt. Men GRETHE – hun traadte i hvert fald til da NIELS mistede sin EMILIE i December 1836 – hvor imidlertid Lovise Serafine Koch allerede 1835 var blevet engageret som 'lærerinde for børnene og til selskab for Emilie'. Kort tid efter Emilies død mistede samme jomfru Koch imidlertid sin – brystsyge – forlovede, og da Niels ikke gjorde anstalter til at *knytte hende nærmere til familien*, 'flygtede' hun til Sverige. Niels fandt imidlertid Grethe lidt 'aandsfattig' i det lange løb – det havde han jo vane med at mene om mange personer, aabenbart! – saa da Grethe endelig opgav aanden 1841 skyndte han sig til Sverige for at hente Serafine, og efter deres giftermaal kort derefter blev hun mor til endnu 7-8 børn.

JENS var den første, der tog konsekvensen af de daarlige tider herhjemme. Vi ved ikke meget om ham, men paa trods af at han var den ældste af Lars' sønner var det ikke med heste, han ville handle – han ville ud. Det har formodentlig været som sømand – altsaa ikke som 'passager' – at han rejste væk, og retningen – Fjern-Østen – maa have forekommet logisk og interessant. Vi ved ikke med hvilket skib eller nærmere detaljer – men han drog ud for aldrig at vende tilbage. Som nævnt var en lille forsendelse af lidt specialiteter derude fra det eneste – og sidste livstegn fra ham.

Christiane Margrethes indflydelse mærker man ikke i forbindelse med Jens, men der er næppe tvivl om at Hans og specielt de efterfølgende – sønner – har faaet indpodet virkelyst og kraftige opfordringer til at uddanne sig og derved komme videre i Verden – væk

fra det gængse hestehandler-miljø – en stræben mod en højere position i samfundet og generelt.

HANS havde en lidt ublid tilværelse. Han var, som nævnt, bl.a. møller, men det gik meget ringe og han maatte ofte have støtte til at klare dagen og vejen. Niels skriver herom til sine brødre i Indien, at *nok maa han tilstaa at møllen er slet – men Hans er en endnu slettere møller!* Ogsaa Tante Grethe kommer til assistance – hun køber ham en ny møllesten formedelst 700 RD, foruden at han skyldte hende for Avling, Redskaber & Folkesenge – og Lars forstrakte ham med 6 par Uldstrømper (har aabenbart været en rigtig flottenheimer!) – men ligemeget hjalp det. Det overvejes længe at afhænde møllen, og da det endelig i 1821 lykkes, ved Niels's hjælp, gik køberen konkurs og handelen – og dermed møllen – tilbage til Hans.

Det synes somom det endelig lykkes for ham at faa det til at løbe rundt – efter at udsigterne til en større kapital-tilførsel fra Indien endeligt er slukket. Men i 1823 skiller han sig af med møllen.

Som med Lars kan der jo være forskellige synsvinkler – det afhænger nok mest af øjnene, der ser – fra den effektive, nok lidt brutale hestehandler, der blæser paa konventionerne og giver konen de ublide aar, til den nette og muntre 'Rasmus' som kurtiserer sine kunder – og altsaa til konens utilfredshed.

Saadan ogsaa med Hans. Ovennævnte beskrivelse er saa tydeligt fra Niels' haand – det var ham, der som familiens 'administrator' havde alt bøvlet med de konstante økonomiske vanskeligheder hos halvbroderen – men der var andre sider som vi lige maa have med.

Saaledes skrives i Et Inklinationsparti – omkring Aalholm – formodentlig af Frits Nial? – om Hans, at han som 16 aarig kom til en forvalter i Jylland, hvem han tjente som kontormand i 7 aar for derefter at vende tilbage for at tage sin juridiske examen. Han drog derefter til Nysted og, i samarbejde med en ældre kollega, exam.jur. Prom, der ogsaa var Byfoged, var de beskæftiget med juridiske forretninger – det lyder faktisk som lidt 'vinkelskriveri' men har vel været berigtigelse af handler, testamenter etc, der ikke i det lille samfund har kastet nævneværdigt af sig. Imidlertid traf Hans i det Prom'ske hjem Birgitte Schultz, datter af sorenskriver S. i Norge, og 3. April 1811 giftede de sig. For at hjælpe paa indkomsten erhvervede Hans sig 1816 en mølle, men, som skrives ovenfor, var det nok en slet mølle etc. I 1827 blev postmesterembedet i Nysted ledigt, hvilket Hans opnaar efter ansøgning, der netop omtaler nødvendigheden af andet erhverv ved siden af, hvilket han jo havde ved det juridiske arbejde og derigennem indkomster i form af Sportler og gebyrer – foruden altsaa denne mølle. I 1836 bliver han forflyttet til et lidt større embede i Saxkøbing, hvorfra han i en alder af 65 aar søger sin afsked paa grund af svagelighed – og fik den bevilget med pension, men først 5 dage efter sin død!

De havde 4 børn – Margrethe Kirstine Wolff f. 1/3 1822, der blev gift med købmand August Wilhelm Højby (Nielsen) og døde i 1913. SINE (opr. Jensine) Wolff f.10/7 1814, der i 1839 blev gift med Greve Julius Raben til Aalholm, død 29/7 1888, og sluttelig vor stamfar KNUD Nielsen WOLFF 2/6 1818, der giftede sig med Emilie Schmiegelow fra 1840 og fik Signe Birgitte Wolff - vor Mormor – samt Julie Wolff, kaldet Moster Ule. Knud Nielsen Wolff selv døde 13/12 1897.

Denne byfoged Prom har vi ingen data om – men han maa være fra slutningen af 1700 tallet – og formodentlig derfor efterfølger – direkte eller efter en anden – efter en mere berygtet af slagsen – en byfoged i Nysted ved navn Jens Christian Gierlew der, sammen med sin bror, der ogsaa var jurist, besluttede at profiterere af den af Christian 7.'s lov i 1773 om begrænsning af brændevins-brænding ved den 29. marts 1776 og efterfølgende selvstændigt at forfølge mistænkte i saadanne aktiviteter blandt beboerne i de nære landsbyer paa Lolland, hvorunder han høstede direkte korporlige reaktioner og tæv fra bøndernes side – det var absolut ikke populært at blande sig i denne meget udbredte aktivitet, og det selvom flere af de mistænkte maatte i saavel tugthus som smage kagstrygning – uden at det overhovedet var lykkedes denne geschäftige Nysted-byfoged at finde og beslaglægge saa meget som et enkelt brændevinstøj under de forskellige kampanjer. Populariteten har nok været saa som saa – med ham og med embedet – men man har jo ikke indtrykket af at efterfølgeren Prom har forfulgt slige kontroversielle aktiviteter, hvor indbringende man ellers regnede dem for at være.

Byfoged Proms ægteskab var barnløst, og de traadte kollegialt og venskabeligt til for at hjælpe paa den anstrengte økonomi hos Hans og Birgitte ved at 'overtage' den smaa Sine – altsaa Jensine/ Signe Wolff – som en slags plejebarn fra 2-aars alderen, hvor hun saa voksede op og faktisk betragtede Proms som sine forældre – ja, ligefrem underskrev sig som Sine Prom i sine smaa skrivelser.

For øvrigt skriver 'Tante Grethe' 7/7 1819 til Knud i Indien: *Hanses lille Pige Jensine har været her nogen tid tilligemed hendes plejeforældre (Proms). Du kan aldrig tro, hvad det er for et søt og artigt barn – alle er forliebt i hende – Gud give de andre fik slig en Opdragelse!*

Byfogeden blev i 1827 ogsaa Birkedommer ved grevskabet Christiansholms Birk og derigennem kom han i nærmere kontakt med familien paa Christiansholm/Aalholm, og Sine blev veninde med de derværende 'komtesser' Rikke og Jette. Hun var vokset op til en 'rank og fager' ung dame, som den fra tid til anden ferierende lillebror til greven har lagt mærke til – men denne, der var yngste skud paa den grevelige stamme og derfor ikke havde adkomst til andet end en meget beskeden apanage, turde slet ikke overveje paa nogen maade at give udtryk for interesse, da han knap nok var i stand til at forsørge sig selv – han var, som det hed, en 'fattig Greve'. Han arbejdede som Auskultant i Rentekammeret, paa en meget lille fod.

Imidlertid dør hans far paa en af sine mange, lange rejser – til saavel Grønland som altsaa de amerikanske omraader - i Rio 5. Juni 1838, hvilket først ryktes herhjemme hen paa efteraaret. Og dermed rykkede den ældste søn, grev Gregers Christian, som stamherre ind paa Aalholm medsamme sin hustru Anna Margrete f. Lund. De nye folk havde helt andre ideer med slottet end den gamle greve – meget af indboet blev afhændet og andre ændringer – som det synes at være tilfældet ogsaa i vor tid med finansmanden Husted Andersens overtagelse af Aalholm! Under alle omstændigheder befinder lillebror Julius sig ikke længere saa vel paa slottet og fandt andre steder at frekventere, f ex Birkedommer Proms hus paa den anden side af Noret. Han havde forøvrigt ogsaa faaet sin økonomi noget forbedret ved faderens død – og mente derfor at tiden var inde til at konkretisere sin interesse for den smaa Sine. Det skulle dog foregaa i dybeste hemmelighed – fra begge sider, hvorfor man benyttede sig af Runer i de udvexlede breve, hvoraf der synes at være nogle enkelte, der er bevaret for eftertiden. Og saa, da sørgeaaret for faderen var gaaet, tillod de sig 23. Februar 1840 at indgaa ægteskab i Nysted kirke – uden 'lysning' da brudgommen er adelsmand! Og saa fortsatte de ellers et beskeden liv i København, medens grev Gregers var stamherre, blev hofjægermester, kammerherre og nok saa stor i slaget, tilsyneladende.

Saa dør Gregers pludselig i 1875, og da der ingen børn var i det ægteskab, blev det den yngre bror Julius, der pludselig, i en alder af over 70, der blev Lensgreve og Stamherre til Aalholm. Det varede til hans død 1879, men netop i de år kom vor Mormor, Signe W. hver sommer paa besøg som barn, hvilket hun har fortalt om – dog med lidt sorg over at være den eneste ungdom i det store hus og park – det havde været dejligt med nogen at dele dette himmerige med!

Tilbage til **Lars** -

Da Johanne Hansdatter afled fandt Lars sig i den knibe at han ikke havde nogen til at føre hus og passe sin lille børneflokk. Det har jo nok generet ham, men han var alle dage en travl mand – hvad man ellers kunne sige om ham. Hans hestehandel har, som Benjamin skriver, regelmæssigt bragt ham omkring i Landet, og ikke mindst smedene har nok været gode bekendte. Og i Odense skal han have kendt en meget agtet en af slagsen, smedemester Knud Nielsen, der havde opnaaet guldmedaille for sin konstruktion og fremstilling af en speciel spade til sukkerroer, vistnok.. Denne var født i 1732, blevet mester i 1759 og gift første gang med Kirstine Holtum 1. april 1761 og flyttede ind i Overgade 27 (senere ændret til 32) – en nydelig ejendom der fortsat bestaar i fin stand, som det fremgaar af nyligt tagne fotografier.

'Grovsmed' Knud Nielsen, som han andetsteds benævnes, og Kirstine fik 6 børn, men efter den sidste i 1770 fik Kirstine 'tæring' og døde 1777 efter at have mistet to af sine børn. Tilbage da var Christiane Margrethe paa 15, Ellen Kristine paa 12 – der dog døde inden Christiane Margrethe blev gift - og drengene Niels paa 14 og Lars paa 8 år. Christiane Margrethe har nok staaet for husholdningen efter moderens død – men saa kom altsaa denne hestehandler Lars Wolff, som havde haft sin gang i smede-værkstedet skraads overfor gennem mange år – han kunne nok bruge en kone og mor til sine 3 børn, og det har vel ikke været anset som et daarligt parti, om end det næppe kan have været den rene romantik! Under alle omstændigheder blev det besluttet at bryllup skulle holdes 'inden ugen var omme' – den 15. august 1784. Knud Nielsen fandt sig derefter den 19 aarige Ellen Kirstine Krag, som ikke ellers omtales bortset fra at hun, som hans enke, giftede sig med en 2 år yngre grovsmed Jacob Holm, der saaledes kunne føre firmaet videre.

Samme **Christiane Margrethe** kan der siges meget om – men allerede fra hendes daab var der det bemærkelsesværdige at en fadder, professor Peter v. Westen først var cand. pharm – saa studerede han medicin flere steder i udlandet og tog doktorgraden, praktiserede som læge i Odense, blev udpeget til professor – naar der ellers maatte blive et embede ledigt! – efterfulgte faderen som apoteker paa Løveapoteket, som han fallerede med efter 10 år. Saa blev han tilknyttet Bellinge Kirke ved Odense, som han fallerede med! – fik tilbudt et professorat i matematik, som han afslog men da gerne ville have et i græsk! – det fik han nu ikke fordi hans biskop mente han ikke kunne græsk – og til slut blev han redaktør af Odense Adresseavis for derefter at blive toldforvalter i Fredericia. – Saa han var altsaa en erfaren mand, kan man vist sige!

Christiane Margrethe var en stærk personlighed, som kom til at betyde meget for hele familien. Hendes smukke, karakterfaste træk paa Eckersbergs maleri(er) af hende gik igen hos adskillige af hendes efterkommere. Der er næppe tvivl om, at hendes børn kan takke hende for et godt hjem og en god uddannelse. A propos de nævnte malerier kender vi jo det af Madam Wolff, der hænger i Oslo – men et ret saa tilsvarende, kun med lidt ændrede baand paa kjolen, hænger paa Engelholm – Eckersberg har altsaa lavet

det i to eksemplarer, hvoraf det ene blev sendt til Indien og kom hjem med Benjamins sager. Det er imidlertid det samme, i det store og hele, motivet etc – hvorimod vi jo har hørt om et billede, hvor hun skal have været i en blå kjole og udstyret med en fin fjerpen, som NAW meget beundrede – den skulle være meget naturalistisk! Dette billede skulle være endt hos Ficks – men da denne familie synes forsvundet fra Jordens overflade har det ikke været muligt at finde frem dertil, desværre – kun i en afbildning i et auktions-katalog, men det er jo ogsaa bedre end ingenting!

I sit ægteskab med Christiane Margrethe fik Lars derefter 7 børn: **JENS Christian W.** født 1785, **KNUD Nielsen W.** i 1786, **CHRISTIAN Mylius W.** i 1789, **BENJAMIN W.** i 1790, **NIELS W.** i 1793, Christine **LOUISE W.** i 1795 og **CARL W.** i 1798

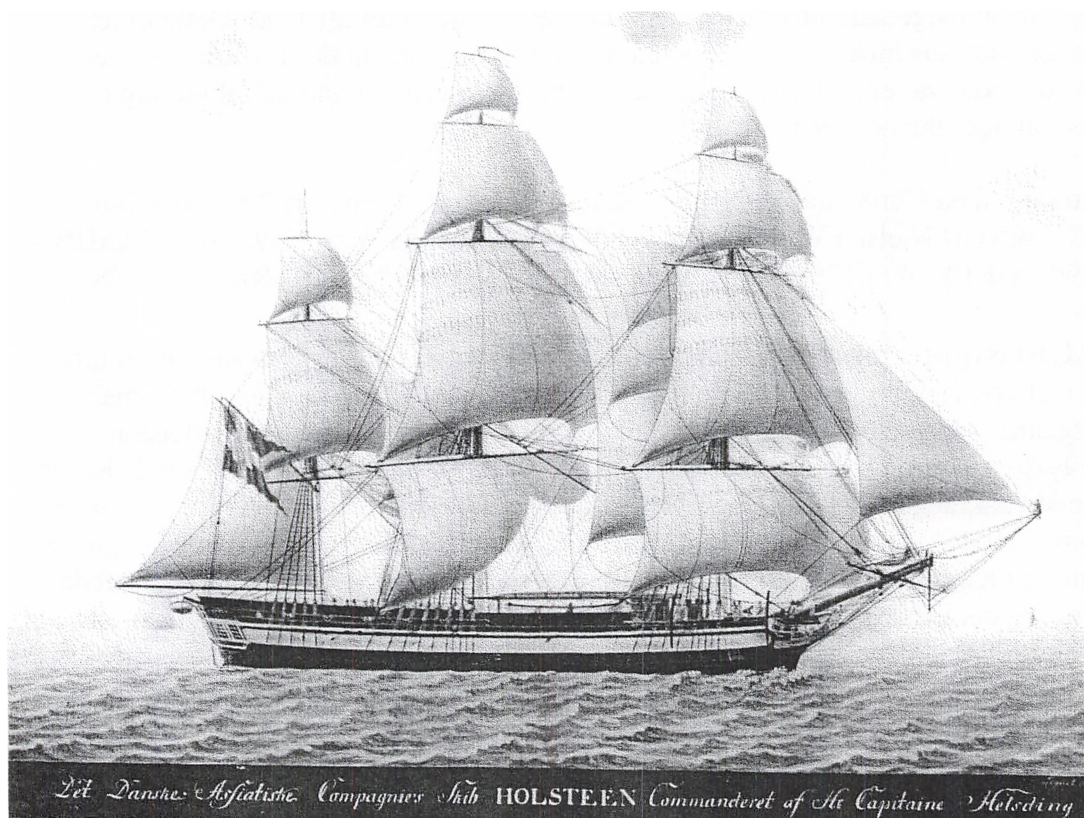
JENS Christian drog som den første til Indien. Han havde været ansat hos en grosserer van el.von Hemert, som vi for øvrigt senere skal beskæftige os med i forb. med Vodroffgaard! - men da denne gik fallit fandt han sig uden arbejde og besluttede at forsøge lykken i Ostindien. Han sejlede som passager – hvordan han ellers havde baaret sig ad med et skrabe penge sammen til en saadan 'billet' – det forlyder der nemlig ikke noget om! - med skibet Holsteen, Kapt. Helsding, der 2.Maj 1806 afgik fra Helsingør, 3. Sept. var de i Kapstaden, den 25. Oktober blev de udsat for en voldsom orkan, mistede formodentlig det meste af riggen og maatte gennem en større reparation derude i nødhavn i Port Napoleon paa Isle de France, hvortil de devierede med jury-rig efter 22 dage, og maatte reparere i 6 maaneder, og muligvis har maattet fortsætte med et andet skib, Valhalla (?) og først efteraaret 1807 ankom de til Ostindien – hvilket vil sige at de var under vejs en halvandet aar for at naa derud! Hvordan man, som passager, egentlig, har betalt for en slig passage er ikke godt at vide, men under alle omstændigheder har det vel været paa en eller anden maade 'selvforplejning'.

At han, ind imellem, skal have været supercargo paa et skib under engelsk flag, der ville erobre øen Isle de France – hvilket endda skal være lykkedes! – og han derved opnaaede sin aftalte andel af 'rovet' – en niendedel eller 20.000 rupies, lyder fantastisk – men derfor behøver det jo ikke at være løgn! Ankommet til Calcutta fik han saa hen ad vejen job som bogholder i det firma, der havde staaet for expeditionen til Isle de France – oprindeligt Downie Cruttenden & Co, senere Cruttenden, Mackillop & Co, et af de 5 store udenlandske handelshuse i Calcutta.

Jeg skriver udtrykkeligt 'de' idet Jens's bror **CHRISTIAN Mylius W.** var med samme skib, men mønstret som halvbefaren. Han havde allerede da én gang været i Ostindien, idet han 16. Maj 1804 var afsejlet med skibet Kiøbenhavn, Capt. Smidt, hvormed han var tilbage igen 12. December 1805. Medens Christian Mylius fortsatte til søs, - hvor han for øvrigt forsvandt – formentlig gaaet ned med et skib, han førte, antagelig som styrmand, omkring 1811, i en orkan hvor hele besætningen omkom, angiveligt ved Madagascar, (iflg. et brev fra Reiersen 1814), sluttede rejsen for Jens i Calcutta.

Imidlertid er det maaske paa sin plads at citere lidt fra Jens' egen beretning – *Vi forlod lørdagen 13. sept. i et stormende vejr Cap det gode Haab og vare vi nødsaget forinden vi kom til søs at bortkappe vort ene anker. Vi havde en temmelig god fortgang men dagligt slet vejr i den første maaned, indtil vi begyndte at nærme os Linien, da det blev varmt og vi allerede begyndte at tale om landgang i Bengalen, men skjebnen havde besluttet det anderledes med os. Lørdagen 25. okt. Om eftermiddagen kl. 5 omtrent fik vi en meget stærk storm af SO, hvori skibet arbejdede meget, tog svære overhalinger og duvede bestandig saadan at sprydet var under vandet. Vi bjergede efterhaanden som stormen tiltog alle sejl saa nær som storsejl, aben og forstagsejl. For disse sejl laae vi*

bie, da stormen noget begyndte at lægge sig til imod kl.9, da det blev helt stille. I dette stille kom en stor mængde fugle, som i store flokke sadte sig ned paa skibet og søgte leje, hvor de kunne komme til.

Skibet Holsteen (Handels- & Søfartsmuseet paa Kronborg)

Barometret blev ved at falde til slet vejr, men i horisonten saa det meget godt ud. Det hele mandskab begav sig nu til hvile, men blev strax efter udpurret kl.10 ½, da det begyndte igien fra NV at blæse af en svær storm – jeg var endnu ikke gaaet tilkøjs, men havde givet Christian (broderen) lov til at lægge sig i min cøye. Nu da alle mand bleve udpurret, vaagner jeg ogsaa ham, men fik ham først langt om længe ud. Han var blevet meget udmattet, saa at man ikke kunde fortænke ham i, at han sov saa haardt, men da jeg gjorde ham opmærksom paa at quartermesteren stod klar med enden (tampen), sprang han ud. Jeg blev meget bange, da jeg strax efter ikke saa ham, jeg befrygtede at han var gaaet overbord med den svære søe, som bestandig slog over skibet. Stormen tog til, ved midnat blæste det en forrygende orkan, som kun faae af sømænd har set mage til. Storsejlet blev - - aben og forstængestagejlet fløy bort, forinden de bleve bjergede. Vi laa bie for takkel og toug. Søen bestandig over skibet, ja, den fløy saa høyt, at den naaede store mers og maatte man holde sig meget fast for ikke at blive overbordskyllet. Orkanen var tiltagende. Vinden gjorde al comando unyttig, da dens susen og havets oprør gjorde, at man ikke kunne høre sine egne ord – de fastgjorte sejl fløy og – uophørligt, intet kunne vi mere udrette, det stod nu alene i Forsynets haand at redde os eller lade os omkomme – jeg vidste ikke, hvad der ville blive af.

Kl 1 ½ gik vores fokkemast, med sejl etc etc overbord, den blev strax bortkappet fra skibet. Den græsseligt mørke nat gjorde dette arbejde meget vanskeligt. Nu begyndte vejret at bedage sig og vare vi allerede glade, at det var overstaaet. Nu fandt jeg Christian liggende i sød søvn i nederste dæk, og glad blev jeg. Orkanen synes kun at have udhvilet for med fordoblet kraft at komme igjen. Gud hvilket vejr – aldrig havde jeg dog troet at det var mueligt. Nu ventede vi temmelig roeligt det øjeblik, som skulle afgjøre vor skæbne. Længe kunne det ikke udeblive – vore gamle bøtte ville ikke længe

kunne udholde det frygtelige uvejr. Pumpen trak ikke meget, mens vand nu almindelig (?) Alle midler bleve brugte for at støtte vores vaklende master, dog maatte vi om morgenen kl. 5 ½, da orkanen med ubeskrivelige stød slog stormasten med stænger, ræer, takkelage etc tilligemed mesan masten med alt tilbehør overbord - opleve det øjeblik at see os som et vrug omtumles i dette græsseligt oprørte hav. Dagen begyndte nu at bryde frem og fik vi lejlighed hermed at borthugge alt, som holdt disse store master til skibet. Stormasten slog hul i det styrbord galleri. 3 dage herefter havde vi meget uroligt vejr med høj sø, som truede at borttage os hele agterdelen af skibet, dersom vi ikke med svære touge havde faaet det fastsurret til den øvrige del af vraget – der blev strax gaaet i arbejde med at opsætte stænger som master og alle sejl, som kunne trække tilbragt (?) og blev det besluttet at søge denne havn, som var 600 mile fra orkanstedet. Vi naaede Isle de France efter en sejlads paa 22 dage. Vi maa i det mindste forblive en 6 maaneder, forinden vi kan blive færdige – vort skib er allerede kiendt for udygtigt til igjen at gaa til Søes. Lykkeligt at det naaede land. Her bliver nok et af de engelske ? skibe kjøbt - - -

(For øvrigt: omtalen af et sejl som 'aben' refererer sig til et mesan-stagesejl til stormasten – brugt under haardtvejs-sejlføring til at skaffe balance i skibet – altsaa: 1 sejl forude: forstængestagesejl (fra fokkemasten til klyverbommen, inderst), storsejl = nederste sejl paa stormasten, evt. i rebet udgave, og saa altsaa 'aben' der førte agterud.

Dette skib HOLSTEEN, ført af kaptajn Jan Henrich Helsding, viser sig at være bygget paa Orlogsværftet, eller mere præcist: ved Agent Bodenhoffs Plads som orlogsfregatten 'Store Belt' eller Det Store Bælt, skib nr 43 i den Danske Flaade, med en bestykning paa 36 kanoner og til 274 mand. Længden over stævnen 130'9", bredden 35' og med en dybgang for paa 13'9", agter 14'9" og som byggenummer 62, stabelafløbning 22/6 1782 og endelig færdiggørelse August 1783. Til sammenligning kan vi se paa skoleskibet GEORG STAGE – den er 177' lang, 28' bred og med en dybgang paa 13'. STORE BELT var altsaa en god tak bredere, men ogsaa kortere end den smækre lille fuldrigger Georg Stage. Det har forøget lasteevnen men ikke fart-potentialet. Store Belt, rettere HOLSTEEN da man jo ikke maaler orlogs-skibe paa den maade, var paa en 170-180 commerce-læster, som skal svare til en 1200 tons, som vi andre er mere vant med – og det er nok endda i overkanten. I 1800 udgik Store Belt af Flaadens regi og blev overtaget af Asiatisk Kompagni som de fleste Ostindien-farere, afrigget for kanoner og banjerne indrettet til lastrum, og har saa sejlet aarlige ture til Bengalen, hvor saa denne, med Jens og Chr. Mylius, bliver dens sidste idet skibet bliver kondemneret paa Isle de France og navn etc videreført paa et andet skib, som de kom til Calcutta med i efteraaret 1807. – Det blev for øvrigt en kort levetid som HOLSTEEN, dette nye skib fik, idet det allerede i 1808 blev taget af englænderne som prise – i Calcutta! At benytte fregatter til denne fragtfart var et specielt ønske hos Asiatisk Kompagni – man mente at netop denne størrelse passede til søerne (bølgerne!) paa de store have, at netop denne type vagrede sig godt, og normalt kunne ride, hvad det skulle være af møgvejr, af ved forsigtig sejlføring. Desuden var det, af hensyn til dybden i Hoogly River, hvor saavel Trankebar som Calcutta ligger, nødvendigt med ret grund-gaaende fartøjer – det var altid mindre skibe, der blev benyttet til Bengalen, mod de større, der blev indsat paa Kina-farten.

Det var en urolig tid, da Jens omkring 1807 ankom til Bengalen. Allerede i 1801 havde englænderne besat de danske steder – bl.a. fortet Frederiksnagore i Serampore, men besættelsen ophævedes igen aaret efter, og det var for øvrigt lykkedes at opnaa ret rimelige betingelser for samexistensen. Men saa igen 28. Januar 1808 blev Serampore besat af englænderne, der formelt gjorde alle Danskerne til krigsfanger, der dog kunne færdes frit paa territoriet, men 12 danske skibe blev beslaglagt. Mange paadrog sig i den periode tropiske sygdomme og mange, specielt udaf folkene paa skibene, døde

deraf. Besættelsen ophævedes formelt efter slaget ved Waterloo, men Englænderne beholdt deres klamme haand over omraadet indtil December 1815 – primært for at naa at inddrive skatter og afgifter, før de trak sig tilbage fra Serampose, som jo var etableret som en dansk koloni endnu en periode, nemlig til 1827, og handelsstationen indtil 1845. Serampore, der senere nærmest blev inddraget i Calcutta som en forstad, laa en 30 kilometer længere oppe ad Hoogly floden og paa dens vestlige bred, hvor Calcutta ligger paa den østlige, men alligevel blev det betragtet som et behageligere fristed, specielt for Europæere – der endda kunne blive gift paa trods af evt. forbud eller protest fra forældres eller formynderes side som i et bedre Gretna Green! – og hvor man kunne tillade sig at promenere til fods og beundre de skønne omgivelser – hvilket altsaa ikke har været muligt eller velset paa den anden side af floden!. Men de internationale handelshuse laa i Calcutta, og deriblandt naturligvis ogsaa Cruttendens, saa, bortset fra fridage, hvis sligt var muligt, maatte man holde ud i Calcuttas mere 'crowdede' omgivelser.

Imidlertid er der noget, der tyder paa at hans aktiviteter var lidt mere omfattende – da de, altsaa antageligt med den nye Holsteen, kom frem til Bengalen skal han være blevet tilfangetaget i Serampore, der som anført var en 'koloni' for Danskere derude – men altsaa under engelsk 'overherredømme', hvorfor forholdet mellem England og Danmark satte dønninger helt ud til Ostindien! Han skal hurtigt være sluppet fri og begyndte saadan paa egen haand at handle.

Han har for øvrigt en kommentar til fortrædelighederne paa den lange rejse: *Aarsagen til dette vejr var det oprør, som altid finder sted, naar man med fuldmaane befinder sig lodret under solen* – en ret sjov observation! Ogsaa en himmelobservation faar han med – i oktober 1807 saa han en komet nærme sig. Dens hale var omtrent ligesaa lys som Mælkevejen!

I Januar 1808 gik han i kompagniskab med en af de førende i den omtalte 'danske koloni', Reiersen, om, for laante penge at købe et skib og transportere og sælge ladningen i Isle de France. De afrejste 24/1 1808 – broderen Christian Mylius var med som overstyrmand. Imidlertid blev de stoppet af englænderne (det er jo muligvis dette, som andetsteds nævnes som en arrestation) som standsede udgangen af danske skibe paa grund af et rygte om, at der var udbrudt krig mellem Danmark og England. Ladningen blev beslaglagt og han blev ruineret og han og Christian Mylius maatte en tid leve fra haanden og i munden som krigsfanger.

1/10 1808 blev han ansat som bogholder hos Davidson, Mannampoore – en sejldugsfabrik – saa har vi altsaa en vis lighed til aktiviterne paa Vodroffgaard som refereret andetsteds. Men saa 14. april 1809 sejler han fra Bengalen til Manilla over Penang med en ladning, som han havde sammen med Reiersen. Derved tjente han en 4-5000 rupies. 29/11 forlod han Manilla med en ladning peruviansk kobber, som skulle sælges i Bengalen, hvortil han ankom 11/2 1810. Fortjenesten var 4.500 rupies. Efter et kort job paa en maaned paatog han sig at sejle en last for Downie, Cruttenden til Bourbon eller nabøen Isle de France, og sejlede 1/5 fra Bengalen, ankom Bourbon (som jeg ikke har kendskab til ellers) som nyligt var blevet erobret af englænderne fra franskmændene. Der var dog stadig franske kaperskibe og kamp med franske skibe. 22/9 forlod han med en last kaffe og nelliker atter Bourbon og ankom efter en hurtig rejse 12/11 til Bengalen. Turen havde givet ham en saa stor fortjeneste at han kunne betale sin gamle gæld og have en god fortjeneste til sig selv. Hvor meget hans bror Christian Mylius var med paa disse farter forlyder der ikke noget om – men Jens var jo ikke selv sømand men var med som en god gammeldags supercargo, en saadan person der havde med lasten og dens dispositioner at gøre og handlede paa dennes vegne, saa det er da ikke utænkeligt at det

var Christian Mylius der stod for det navigationsmæssige – og som, efterfølgende, da Jens 'var gaaet i land' i Calcutta og faaet sig, hvad han forment var et blivende job, at han fortsatte for sig selv – og altsaa forsvandt, paa et eller andet tidspunkt.

Og det var saa efter disse 'pirat-rejser', men næppe før slutningen af 1810, at Jens blev ansat som bogholder i huset Downie, Cruttendon & Co, hvor han hen ad vejen skal have tjent sig en formue, som efter hans død 1812 blev sendt hjem til Danmark lidt pø om pø. Han døde paa grund af overanstrengelse – for at sikre – eller forsøge at sikre – en position i firmaet, og sygdom 3/10 1812. Han skriver til sin Mor at han længe har overvejet at komme hjem til Danmark – at han har tjent hvad der svarer til 2 tønder guld! – men tør ikke tænke derpaa grundet krigen. Han led gennem aarene af forskellige trope-sygdomme,.

Der er ingen tvivl om at Jens var noget af en æventyrer –han drog ud uden nogen nærmere ide om, hvad der kunne være i vente – han profiterede af de muligheder, der bød sig – saavel arbejdsmæssigt som paa anden vis.

Han stiftede imidlertid – og det maa have været ganske hurtigt - i Calcutta forbindelse med en 'Gouvernante', som fødte ham en søn, ant.i 1808, der kom til at bære faderens – og onklens - navn, **JENS – el. JAMES - CHRISTIAN MYLIUS WOLFF**. En skønne dag, da denne var en 10 aar gammel, ankom han til Vesterbro i København med skibet MARIE ført af Capt Bøy Eben, der stammede fra Sild, og dette skib var, som de øvrige i den fart, fregatter. (iflg. Helene Fick blev han sendt herover med 30.000 RD (Rigsdaler) kontant for at opdrages, F.N.W.), og han kom i huset hos sin farmor – altsaa hos Christiane Margrethe - mod at Lars beregnede sig en passende remuneration for kost og logi! Hos sine bedsteforældre blev han opdraget og kom paa Landkadetakademiet, hvorfra han blev officer, kom ind i Rytteriet til Husarerne, og gik snart under navnet 'Den smukke Husarofficer'. N.A.W. skriver at han endnu erindrede ham i hans snorebesatte uniform, saaledes som han maatte gøre indtryk paa en lille seksaarig dreng; hans mørke teint, som skyldtes Indiens sol!, var ikke det mindst tiltrækkende hos ham. Det var paa den tid at grevinde Dannemand var Frederik den Sjettes maitresse. Sønnen her, Grev Dannemand, skulle have legekammerater, og paa samme tid skulle Prins Karl Kristian Frederik, den senere Frederik den Syvende, have omgangsvener, der valgtes blandt officererne, og saaledes kom den smukke husarkornet ind i det Dannemanske Hus, hvor han forelskede sig i datteren, Louise Dannemand, som imidlertid foretrak Garderofficeren , premierljt. (senere Oberst) Adolps Frederik Schack v. Brockdorff, hvilken forbindelse ogsaa blev støttet af faderen, Kongen, idet Brockdorff nemlig var adelig! – og dermed havde livet tabt sin tillokkelse for ham! Efter sin far havde han nogen formue staaende i det handelshus i Calcutta, som denne havde arbejdet i, Cruttenden & Mackillop, og han afrejste 5/5 1837 til Indien, dels for at glemme Louise, dels for at hente sine penge, og endelig tildels forsnakket af nogle brødre Helsdingen, som ogsaa mente at have udsigter i Indien, hvor de havde tjent blandt vore tropper paa ca 90 mand – foruden at tronskiftet i 1839 med den paafølgende reduktion af hæren havde berørt ham paa forskellig maade. Før sin afrejse havde han bedt om at hans husars-officers uniform og equipering maatte blive solgt, hvilket blev gjort for ca 1000 RD – udaf hvilke der blev indkøbt bøgerne Peder Paars og Niels Klim, der blev eftersendt til ham i Indien sammen med Belmanns sange og musik!

I Indien købte han nogle indigo-plantager ved foden af Himalaya, men det gik ikke godt. Han levede ene imellem Hinduer, hvoraf han havde 10 tjenere, fordi den ene ikke turde brygge, den anden ikke bage, den tredje ikke slagte fisk, den fjerde ikke svin, den femte ikke fjerkræ o.s.v. Han længtes efter selskab og Europa; Louise Dannemand

med sine blaa øjne som Forglemmigejer (der gik igen i datterens, den smukke Louise Brockdorffs øjne) kunne han ikke glemme. Han solgte til slut alt for at rejse tilbage til Danmark. Men i Gangesflodens delta led han skibbrud, mistede de fleste af sine ejendele, blev bidt af skorpioner og blev syg. Efter behandling herfor begav han sig atter paa vej – strandede i nærheden af Madras og mistede, hvad han havde tilbage, men naaede endelig Europa og København i begyndelsen af 1848 uden meget jordisk gods.

Han forsøgte, støttet af onkler og venner, at genindtræde i hæren, men han var for syg og livstræt, og havde i øvrigt i Indien vænnet sig til at drikke grog, hvilket han fortsatte med. Hans onkler forstrakte ham med 1200 Rd aarligt, han beboede et par værelser og havde en gammel, tro tjener til at pusle om sig imedens han laa paa sofaen, røg af sin indiske pibe, der stod paa gulvet, og nippede til sin grog. N.A.W besøgte ham ofte i middagsstunden og hørte ham fortælle om Indien, men han var syg, ødelagt og døde til slut ca 1852.

Har i Landsarkivet fundet en gammel regnskabsbog for H. van Helsdingen & James Wolff fra 1839 for Oary (el. Qary) Factory – meget fornem kaligrafering – men vist ellers ikke interessant i vor forbindelse. – bortset fra et brev han 1811 skriver til Benjamin: Kjære Oncle: Jeg ønsker at De stedse maa leve – og haaber at De altid vil have mig i kjærlig Erindring, som Deres lydige Brodersøn – J.C.M. Wolff. – da var det ikke ortografien, eller skriften, der var tænkt mest paa!

KNUD født i 1786 rejste 27 Maj 1806 som 20 aarig til England, hvor han ankom 25/6 og opholdt sig der til Februar 1807 og har tilsyneladende arbejdet indenfor garverfaget et halvt aars tid, hvilket skal have været ret drøjt for ham. Han har aabenbart været en tur tilbage til København tidligt i 1813, men under alle omstændigheder beslutter han ogsaa at forsøge lykken i det fjerne, hvortil rejsen dog blev yderst vanskelig – han skriver i December 1813 fra Tønningen (en by ved Eideren i Slesvig/Holsten, der paa den tid var meget aktiv i handelen paa England) at han blev tilfangetagen af Cosakker – altsaa Russere, i Nordtyskland, 16/12 afrejste han fra Tønningen mod Helgoland, hvortil ankom efter 4 dages ubehagelig sejlads – maatte forblive der til 6/1 1814 og ankom først til London 21/1. Det var formentlig grundet Jens og dennes breve om mulighederne derude at han havde besluttet sig. Jens hørte, paa en eller anden maa- de derom, at Knud skulle være gaaet ombord i en Kina-farer, vistnok kaldet The Thames – et brev som han derfor skrev med adresse St. Helena – og som Knud formodentlig har faaet trods den evt. forkerte skibs-navn-angivelse! De skibslejligheder, han imidlertid havde haabet paa ud af England, var i mellemtiden blevet taget af andre – det var meget vanskeligt. Han blev dog til sidst forhyret som 'midshipman', altsaa kadet, og Captains Clerk paa et engelsk skib, Alexander, der maa have forladt Portsmouth i marts 1814 – og ankom Calcutta 12. oktober. Dette job som 'midshipman' indebar bl.a. at han stod til kaptajnens disposition som en slags sekretær, og snart blev inviteret til at spise ved dennes bord – hvilket Knud imidlertid maatte afslaa idet han ikke saa sig i stand til at deltage i udredningen af de derved paaløbende udgifter, som man altsaa aabenbart har delt mellem deltagerne.

Destinationen Calcutta skyldes formentlig, som nævnt ovenfor, at hans bror Jens, havde faaet underretning om at Knud var gaaet ombord i en Kina-farer, - og det synes faktisk fra breve mellem dem at han virkelig var i Kina før han kom til Calcutta, uden at vi ellers har underretning eller kommentarer til denne yderligere rejse. Jens mente altsaa at have muligheder for at hjælpe ham iveau i Indien og tilskriver ham herom. Jens var imidlertid gaaet bort før Knuds ankomst. Knud regnede dog med at kunne udrede arvesagen efter broderen Jens og derved have lidt at starte paa, men intet var helt, som han

havde forventet. Han havde imidlertid en introduktion til Cruttendens, rettere til kompagnonen Mackillop, fra skibets overstyrmand, og han blev da ogsaa modtaget der med venlighed og en mulighed for at arbejde i firmaet. Og som noget af det første faar han arrangeret at Jens's søn Jens el. James Chr. Mylius bliver sendt af sted mod Europa.

Med hensyn til dette handelshus, skal det have været et af de mest ansete derude blandt de udenlandske huse paa de tider, skriver senere Benjamin: Den Cruttendenske familie er meget gammel her i landet – for omtrent 80 aar siden var en af forfædrene General-Guvernør i Calcutta. Tilsyneladende sluttede man sig i løbet af aarene sammen med forskellige partnere, for det officielle navn ændrer sig efterhaanden, uden det synes muligt at beskrive udviklingen i detaljer.

Som bogholder arbejder Knud sig langsomt op i firmaet, og regner selv med at han, hen ad vejen, vil blive partner. Det faar han aabenbart, med aarene, gentagne løfter om – men hver gang udskydes den endelige afgørelse. For øvrigt kommer en fætter til medejeren af firmaet, Mackillop, ud for strax at komme paa kontoret, med den aabenlyse hensigt ogsaa at indgaa som partner – og da Mackillop er største partner er der næppe tvivl om at det vil blive resultatet. I 1816 gifter Knud sig med en datter af Huset, Sarah Cruttenden – hvilket han vel ogsaa formoder vil hjælpe paa hans muligheder. Sarah har været enke, hendes første mand var druknet et par aar før, - det var ved skibet Borneo's forlis v/ Isle de France 1814, hvor en fætter til familiens gode bekendte Peter Reiersen var kaptajn og manden, fransk af fødsel og med navnet Even altsaa var med. Hun har med ham 3 børn, som hans svigerfar dog lover at bekoste uddannelsen af. Sarah selv var blevet opdraget i Paris og først kommet tilbage 9 aar tidligere, men er, efter Knuds udsagn: regnet for det bedst opdragne og dannede fruentimmer i Calcutta – om end han indrømmer at hun ikke er nogen skjønhed! Hun bliver gravid flere gange – men uden held.

Den gamle Cruttenden havde tilsyneladende aldrig giftet sig, men havde desuagtet faaet 3 børn, formentlig med en eller flere lokale, indiske piger, som jo ikke kunne regnes med til 'selskabet', og hvoraf Sarah er den ældste. Derefter Robert, som har giftet sig lokalt men tilsyneladende med en engelsk pige. De kapper fortøjningerne derude i juli 1819 og tager til England, idet hans kone er frugtsommelig, skriver Benjamin videre – samt at han, grundet sin ret mørke hud ingen mulighed har for at blive godtaget i det lokale samfund, og heller ikke for at komme ind i firmaet! Den yngste, en datter ved navn Eliza el. Alicia er stadig i England for at blive opdraget, ligesom Sarah havde været sendt til Paris med dette formaal. Om disse 3 børn havde samme mor ved jeg ikke noget om – men, hvor Sarah er ret lys i huden er dette ikke tilfældet med Robert, saa det kan jo godt være at det var forskellige. Under alle omstændigheder var Sarah meget tæt knyttet til sin mor, der ikke skal have været mere mørklødet end f ex en italienerinde, men som døde under en rejse med Cruttenden til det indre af Indien i november 1817. Som Benjamin skriver Okt. 1818: *Det er en besynderlig slags ægteskaber med de indfødte her i landet. Børnene bære fædrenes navn og erkjendes for saadanne, men moderen seer man ikke offentligen i noget selskab, men der sørges altid for de have en pension i tilfælde af mandens død. Der hersker mange fordomme med halvkast-mandfolkene, de kunne ikke erholde noget embede i dette land og sligt. – fruentimmerne sættes derimod aldeles paa samme fod som europæerinderne. Den Cruttendenske familie er meget gammel her i landet – for omtrent 80 aar siden var en af forfædrene General-Guvernør.*

Situationen hjemme i Danmark bekymrer ham meget – han er bange for at Lars Wolff ikke vil gaa med til at ogsaa Benjamin rejser ud : *'for jeg kender ham vel, han bryder*

sig ej om, hvordan det gaar hans børn saa længe hans egne bekvemmeligheder kun kan iagttages’ og Knud beder om Moderens assistance til at Benjamin kommer af sted hurtigst muligt, saa Knud kan naa at hjælpe ham i vej. Der er maaske heller ikke noget at sige til at Lars Wolff er lidt fortørnet over at de alle rejser væk – men forholdene hjemme har jo aldrig været særlig harmoniske, med den nok lidt koleriske Lars Wolff.

For øvrigt mener han selv at *’alt gaar fint – Cruttenden og alle andre, som jeg har at omgaaes med holder mere og mere af mig - - og jeg begynder at tænke at jeg just ej er saa stor en slyngel som Lars Wolff tænkte mig*’. Men de mange løfter fortsætter – uden at man kommer videre. I April 1817 melder han om en forsendelse paa et parti Madeira Vin, til moderen – som hun maa disponere – men : *dersom L.W. faar hænder paa dem saa vil han traktere alle kuske og tjenere med den, og jeg maa sige at vinen er for god for dem, for Gouverneurer, Grever o.a. her drikker ikke bedre!* Det skal for øvrigt dreje sig om en saakaldt ’pipe’, en tønde der rummer en ca 500 liter, saa det er en ordentlig sag! Noget andet er at det skulle dreje sig om Madeira vin – og slikt dyrkes og fremstilles jo kun paa Madeira. Man har nu om stunder en vin-produktion i Indien, specielt i den sydlige del, altsaa ikke oppe ved Calcutta – men saadanne produkter som hedvine – og af et navn som Madeira – det har været noget, der er importeret. Om det saa kommer fra en af de portugisiske besiddelser, saasom Macao eller Goa – det er gætteværk – men det kan ogsaa være saakaldte ’prise-varer’, som er kommet paa auktion efter beslaglæggelse af fremmede skibe – det var jo krigs-tider, som det ogsaa andetsteds fremgaar. Man kan heller ikke se bort fra at denne vin-type kan have været efterspurgt blandt den engelske overklasse, ligesom portvin, f ex, og derfor en vare, som der var et normalt forbrug og efterspørgsel efter.

Det er for øvrigt ikke kun denne forsendelse af vin, der skal holdes ’privat’- der etableres et helt system – vane – med at en væsentlig del af familiens aktiviteter og specielt korrespondance, der endelig ikke maa finde vej til Lars –han er irritabel og paa vagt – og meget paaholdende, hvilket brødrene i Indien gennem perioder forsøger at tage brodden af ved at sende moderen forsikringer og penge – og en masse kærlighed. Iøvrigt sker der, her i eftersommeren 1816, en lille ændring i sprogbrugen – Knud har altid, meget formelt, sagt De til sin Mor – men pludselig – efter at have flatteret sig selv med ikke at være saa stor en slyngel etc – saa skifter han til at sige ’du’ – uden yderligere forklaring. Pudsigt, ikke? Og saa, i Oktober 1817 ankommer Benjamin til Calcutta – og saa er ’De’ igen i brug, i deres fælles breve til moderen, om end ortografien ikke stikker saa dybt at det er med ’stort D’! Imidlertid begynder Knuds sygdomstegn at vise sig – i August 1818 en voldsom ørepine, i Januar 1819 af en polyp i næsen, og August 1819 er det slut- efter flere operationer og behandlinger – og altsaa uden at han opnaaede det partnerskab i firmaet, han i aarevis havde haabet – og faaet lovning - paa. Sarah fik sin sidste abort nogle maaneder senere – altsaa heller ikke nogen arving.

Stakkels K N U D !

Der er ingen som han, der tænker paa at hjælpe de andre – om det er tante Grethe, halvbroderen Hans og ikke mindst moderen – det er en meget væsentlig del af hans bekymringer og omsorg – som det jo ogsaa er med Benjamin, som han haaber at kunne hjælpe, om blot han kommer i tide. Han nævner ogsaa Niels i denne forbindelse – erklærer sig parat til at assistere for at ’købe’ ham en position i København, idet han jo er klar over vigtigheden af netop Niels’ tilstedeværelse der for at kunne varetage de forskellige familie-medlemmers interesser. Og alt dette gør han paa basis af løfter, som han faar fra bl.a. Cruttenden – mundtligt – alt imens han slæber sig selv til døde for at gøre sig fortjent til en saadan forfremmelse / indlemmelse i firmaet som partner.

Gennem Benjamin hører vi en anden side af hans liv – det har aldrig været særlig alvorligt, det man har stillet i udsigt – maaske et udslag af uoverensstemmelser mellem de daværende partnere – men saa ganske unfair lader man ham trække paa sin konto i firmaet for at dække konen, Sarah's ganske ubeherskede husholdning. Knud arbejdede jo, fra tidlig morgen til sen aften – men hjemme var der altid gæster – 15-20 stk var det almindelige til middag, i det daglige – og arme Knud turde ikke protestere for voldsomt – han havde jo giftet sig med 'Husets datter' og prøvede vel at leve op til, hvad han saa mente man forventede af ham, som representation. Saa medens han, ved sin umaadelige flid skrabede penge sammen, i det forfængelige haab at kunne vende tilbage til Danmark som en holden mand – steg hans gæld til firmaet for alt dette, med det resultat at der, i stedet for de 2 tønder guld, han selv mente at efterlade, snarere var 2 tønder gæld, som det skrives.

I hvilken udstrækning Sarah har erkendt det - har været klar over situationen – det ved vi ikke, men hun var vant til faderens tilsvarende dispositioner, som han naturligvis bedre havde kunnet tillade sig som partner i et stort og aktivt firma – og det er som bekendt væsentligt sværere at skære ned end det modsatte, selvom man vist maa give hende en vis kredit for hendes indstilling paa de ældre dage, hvor hun jo formodentlig har indset nødvendigheden af en mere realistisk livsførelse. For øvrigt – medens hun er i København har man ikke indtryk af at det er hende, der er den krævende – hun er ikke meget for selskabelighed – har maaske faaet nok af slikt paa det tidspunkt.

I December døde ogsaa 'gouvernanten', Jens Christian Mylius's mor, der, viste det sig, i mellemtiden var blevet gift med en John Coles, en Portugiser, hvilket man havde holdt skjult af frygt for at miste en smule pension efter Jens. Hun kaldte sig, altid, Ann Louis. Blandt de smaating, hun efterlod sig var lidt sølvtøj, mærket Bibi W. – eller W's kone.

Lars Wolff naar at skrive en slags undskyldning til Benjamin – specielt fordi han jo var uenig i, og meget modsatte sig, at han, at ogsaa han, rejste ud - men med alderdommen har der sænket sig en vis mildhed over ham – han er ophørt med handelen – og det gaar ham ikke saa slet som mange af deres bekendte og venner. Saa han kan dø i nogenlunde fred med sig selv og verden – bortset fra hans kones kommentar om de 34 meget ublide aar! Han døde 21. Juni 1818. Af sine 4 sønner, der rejste ud, kom kun én hjem igen – Benjamin – og ham kommer vi nu til.

BENJAMIN (udtales, iflg. Mormor: Ben-JA-min, med tryk paa 'ja') fra 1790, gik som sine ældre brødre, i Borgerdydsskolen, takket være moderens insistensen, men drømte tidligt om at blive maler medens han flittigt studerede sprog etc – han kom saa vidt at han i nogle aar frekventerede Akademiet! Han forlod skolen foraaet 1807 og kom paa kontoret hos en engelsk købmand, I.I.Oddy, der bl.a. var forfatter til bogen European Commerce - men med krigen stoppede den engelske handel, og Oddy rejste tilbage, og kontoret lukkede endeligt 1808. Christiane Margrethe frygtede at han, nu arbejdsløs, skulle søge en militær løbebane, hvorfor han blev sendt til Fyen til hendes bror Lars Nielsen, der var sognepræst i Herringe – pudsigt nok samme sted som vor mulige forfar Otthe Wulf kom fra, som søn af bonden/gaardmanden Wulf Hansen i Rudme-Hæringe sogn! Efter et aars tid som en slags huslærer indtraadte han takket være gode venners assistance i marts 1809 i postvæsenet, blev 24/6 1811 kopist i Generalpostdirektoratet, 6/1 1816 fuldmægtig og passede samtidig forskellige private forretninger for etatsraad Kolderup Rosenvinge, der var departementchef for det paagældende postkontor! - indtil han 10/12 1816 søgte sin afsked med titel af postsekretær alt imens han havde faaet taget sin juridiske examen.

Paa stærk opfordring fra Knud, støttet af sin mor og paa trods af faderen, Lars' modstand, besluttede han at tage ud til Calcutta ogsaa for der at arbejde sammen med Knud i det store handelshus – hvilket Knud mente at kunne tillade sig at foreslaa efter at have indgaaet ægteskabet med husets datter Sarah. Han afrejste samme efteraar med skibet Johanne Marie, som tilhørte den meget velstaaende agent Erich Erichsen, som man vist ogsaa havde lidt socialt samvær med i familien. Altsaa før han gik fallit i 1833! Rejsen var langvarig – grundet kontrære vinde maatte de gaa Norden om England, og blev forsat helt til Island og Grønland, med lange ophold bl.a. i Kapstaden, ankom man først september 1817, hvor han imidlertid blev hjerteligt modtaget af Knud og i dennes hus forestillet for George Cruttenden og James Mackillop – og strax begyndte sin gerning, som bogholder og efterhaanden selvstændigt handlende med 16 til 20 lokale skrivere under sig. Med Knuds død august 1819 overtog han ogsaa dennes ansvarsomraader. Han befandt sig som en fisk i vandet, og selv uden formel myndighed blev han hvirvlet ind i alle vigtigere afgørelser – blev endda executor efter George Cruttenden, der døde i Macao 1822, hvortil han var rejst af helbredsarsager. Denne opgave, som var nedfældet i Cruttendens testamente, var ikke fri for at give lidt bryderier, med de andre partnere i firmaet, men Benjamin var i stand til at løse ogsaa dette problem – til alles tilfredshed, synes det.

Benjamin ville allerede 1828 rejse hjem – af frygt for at paadrage sig for mange tropiske sygdomme – men blev overtalt / købt til et yderligere aar, og forlod saa Calcutta Januar 1829 med en formue paa 170.000 rupi, hvoraf en del blev staaende derude og hvoraf han senere tabte 50.000 ved Cruttendens fallit i 1834! Turen tilbage tog kun 3 ½ maaned og han ankom Liverpool i Maj, hvor han modtog meddelelsen om Moderens død - hvorfor det jo ikke hastede saa meget med den sidste del af hjemfarten ! – han blev flere maaneder i London og i Paris, hvor han havde venner og familie med hvem han stadig stod i forbindelse. I England opholdt sig 2 af Cruttendens børn, Robert og Alicia, og det tredje, Sarah, hans svigerinde, boede i Paris. Han opholdt sig flere maaneder hvert sted for at studere alt det mærkelige, som specielt England dengang repræsenterede - for saa endeligt at være hjemme November 1829.. Han var imidlertid en urolig sjæl, og snart efter drog han atter af sted for at lære Europa bedre at kende – Paris, Bern, Milano, Firenze, Rom og Wien – blev i Italien syg og maatte holde sengen en maaned, men overalt samler han tegninger og malerier etc. ligesom han fra Indien hjembragte mange, ogsaa af eget fabrikat, hvoraf en del senere er tilgaaet Kobberstiksamlingen, og mange notater, breve etc. det Kgl. Bibliotek. Hovedparten blev dog samlet paa Engelholm, hvor det stadig skal kunne findes – men hvorfra det i de senere aar er gaaet videre og deponeret bl.a. i Landsarkivet.

Som nævnt ovenfor havde han ved dygtighed og flid samlet sig en pæn formue, og han havde derfor bedt sin bror Niels om at sondere mulighederne for at købe sig et passende gods – ikke mindst fordi priserne paa landbrugsejendomme da laa helt i bund. Det var meget vanskelige forhandlinger, hvorfor Niels maatte bede om en aaben autoritet til at handle paa Benjamins vegne, men fik altsaa efter mange genvordigheder tag i godset Engelholm v. Tappernøje. Der skulle vistnok skubbes lidt og spilles paa forbindelser for at faa handelen i orden. Der er lidt varierende notater om prisen – iflg. Arnold Wolff blev det købt 1857, Pengekrisens aar, for 90.000 RD – men det passer ikke, korrigerer F N W senere – iflg. Trapp blev det købt i 1830 for 100.000 RD – og det passer, i hvert fald tidsmæssigt, bedre. Det viste sig at være et godt køb – dets lykkelige besidder blev senere Etatsraad, Ridder og en rig mand – om han ikke havde været det i forvejen!

Niels havde i øvrigt hele tiden været skepsisk med hensyn til disse planer om at købe landbrug – priserne generelt var sunket – alt var virvar, og selv en god gaard syntes ikke i stand til at kaste nok af sig til at dække bare driften. Han foreslog forskellige muligheder, og altsaa ogsaa Engelholm, men var i realiteten meget imod en saadan disposition. Og der synes at have været god grund til denne forsigtige indstilling.

En god bekendt – tilsyneladende en nær ven af saavel Niels som af Benjamin og antagelig hele familien, etatsraad Hans Jørgen Hansen, havde i 1807 købt godset Bramstrup paa Fyn, en særegen ejendom der gaar tilbage til Erik af Pommern. Hansen var en fattig bødkersøn fra Odense, født 1763 der takket være sit gode hoved hurtigt kom frem. I 1788 blev han prokurator, og efter købet af Bramstrup fik han titlen af Etatsraad 1810. Han var, som det skrives, i de aar der fulgte, en af de mest indflydelsesrige mænd paa Fyen i alt, hvad vedrørte pengeforretninger og godshandel. Godset Stenalt ved Randers og godset Løvenholm i samme omraade købte han ogsaa omkring 1817, og hans rede-gørelser til Benjamin, der stadig var i Indien, indikerer et voldsomt aktivitetsniveau. Løvenholm købte han for 180.000 RD og blev kort derefter budt 210.000 derfor – saa der har været gang i den! Bygningerne til Stenalt bliver renoverede etc – de ere prægtige og har kostet 2 Td. Guld, skriver han i Maj 1817.

Men allerede i 1822 skriver han i November *at der er mange foruden mig, der er blevne ruinerede i de sidste aar, især landmænd, men ingen kan lignedes med mit tab. Jeg sælger Stenalt og Løvenholm, men købet gik tilbage – at jeg saaledes fra en mand, der bevisligt ejede 600.000 RD sølv bliver fattig er næppe at undres over – jeg venter at mit gode Bramstrup bliver solgt for 50.000 RD etc*

Og i Maj 1831 : *thi alt er mig berøvet endog puden under mit hoved er solgt paa sygehuset – jeg havde, som De ved det, 17 forskellige hovedgaarde og godser og ligesaa mange Kirker, og nu ejer jeg ikke tag over hovedet.*

Benjamin var en dygtig og grundig mand, der havde benyttet sin tid til uddannelse, og forøvrigt ogsaa fra Indien havde medbragt en prægtig konkyliesamling udover et godt bibliotek. Han havde kunstsans, skrev digte, malede lidt, samlede paa kobberstik, og der var i hans væsen saavel som i hans optræden ikke saa lidt af en ægte engelsk Lord. Den frie Forfatning yndede han ikke, og da endelig en vis reaktion gjorde sig gældende, idet Herremændene traadte frem imod de 'alt nivellerende Bondevenner' og dannede en Konservativ Klub, kom han til at spille en vis rolle sammen med Scavenius, og blev som saadan genstand for enkelte offentlige angreb, dobbelt stikkende fordi han ikke var adelig – skriver Niels August Wolff

Benjamin var vistnok ogsaa genstand for Knud's enke Sarah's opmærksomhed – det foresvæver mig at han forsøgte at holde en vis distance overfor hende i Paris, hvor han var maal for hendes ret voldsomme forsøg paa at 'gafle' sig en af sin afdøde mands brødre, hvilket hun ret aabenlyst synes at have gjort overfor Niels, som hun fandt meget lig sin afdøde Knud – bare smukkere! Hun omtaler ham saagar som sin Kæledægge i et brev til Benjamin!

Hans mor, Christiane Margrethe, med hvem han og brødrene havde korresponderet saa ihærdigt og som givetvis har været familiens samlingspunkt (i højere grad end faderen, Lars!) havde set frem til at modtage ham herhjemme efter Indien-opholdet. Hun døde imidlertid i Juli 1828, hvorom Benjamin først blev orienteret da han ankom til England.. Og dette har givetvis været medvirkende til at han ikke strax fortsatte til Danmark, som nævnt ovenfor.

Han giftede sig August 1832 med en datter af admiral Hans Christian Sneedorff, JULIANE Lovise, der for øvrigt var kusine til Niels' kone Emilie f. Zinn og saaledes en svigerinde! - i Holmens Kirke og, som det siges, har hans kone nok ønsket at være lidt mere 'distingueret', og det har været begge forældrenes ønske at den ældste søn efter faderens død skulle kalde sig Wolff-Sneedorff. Han blev da ogsaa løjtnant og Kammerjunker. Den førstefødte var KRISTIAN – el. Hans CHRISTIAN Th. fra 1836, der først 1868 fik tilladelse til at kalde sig WOLFF-SNEEDORFF, studerede paa Sorø Akademie, blev statsvidenskabelig Kandidat, aftjente sin værnepligt som dragonofficer og blev en fornøftig, aristokratisk modeherre. Da faderen Benjamin døde, beholdt han forpagteren i nogle aar imedens han selv satte sig ind i landbrug og Engelholms styrelse og overtog derpaa selv denne, hvorefter han har levet som en brav og dygtig Herremand – som N A W skriver. Og fortsætter :

Paa en kasinomaskerade traf han en ung pige af norsk familie med en ganske prægtig figur og et langt lysegult haar som Freia (og maaske det har tilhørt denne gang, da det ikke var ægte) og et nordisk navn. Han blev uhyre forlibt, satte som en dragon-officer i Karriere over alle hindringer og ægtede hende. De fik en mængde børn – vist kun døtre (i alt 12 børn hvoraf 6 overlevede, 4 døtre og 2 sønner)– og han har nok opdaget at der er lidt Bersærker- el. Valkylienatur i den fortryllende Freia!

For øvrigt: 'Freia' hed Frida Schultz. Efter hendes død i 1896 ægtede Chr. W-S. søsteren Fanny. I dette ægteskab var der ingen børn.

Hans Christian Sneedorff (22/5 1759 – 13/10 1824) havde en meget respektabel karriere indenfor det sø-militære og blev fra 1797 til sin død Chef for Søkadetakademiet. Hans taler til de unge mennesker skal have været noget ud over det sædvanlige, saavel i form som indhold. En fint litterært dannet og velbegavet officer, som det siges, og blev kontreadmiral 1816. I 1807 paadrog han sig imidlertid, som chef for det norske søforsvar og for vor sidste lineskibseskadre, kronprins Frederiks mishag og maatte finde sig i at faa sin optræden undersøgt i et Overkrigsforhør – der dog ikke fortsatte til en krigsret, og heller ikke hindrede senere forfremmelser. Han stiftede, og var to gange formand for, Søløjtnantselskabet. Hans far igen var professor Jens Schielderup S. som fra sin station i Sorø interesserede sig stærkt for fransk – og for vore regeringsformer – enevælden kontra en eller anden form for demokrati, og var lærer for arveprins Frederik, alt udfra det nyetablerede Sorø Akademi.

Medens vi er ved Sneedorfferne har jeg bragt i erfaring at en af Winnies forfædre som dreng, efter i Vestindien at være blevet moderløs, paa Agent Zinn's anbefaling eller forslag, kom i huset hos admiral Sneedorff fra sit 8. aar indtil han kunne indtræde paa Søkadet-akademiet! Det drejer sig om Johan August Kjerulff Næser fra 1795, hvor han fødtes af Johan Georg Næser og Maria de Vicas, som var havareret paa St. Croix med et spansk skib og derefter faldt for den da 23 aarige toldembedsmand fra Danmark – men hun døde i ung alder – formodentlig forgivet af de lokale, mørke skønheder, der ikke brød sig om fremmed konkurrence!

En ældre søster til moderen (Juliane Lovise) hed Charlotte Sneedorff. Hun skal have været henrivende dejlig – saa dejlig at den lidt letsindige Kronprins Christian, den senere Christian den Ottende, i den grad efterstræbte hende, at hun hurtigst muligt blev sendt til Norge, hvor hun ægtede en mand af den bekendte Ankerske familie. Efter hende blev Benjamins ældste datter CHARLOTTE (fra 1838) opkaldt. Det var en vakker pige, som i min ungdom – skriver N A W - gav mig kærligere øjne end jeg gav hende, og som skrev smukke vers og havde faderens dygtige karakter. Hun kom senere til Norge

og blev der gift med en fætter, oberstljt. Anker. Søsteren MARIE (1839), 'der var lidt mere aristokratisk', ægtede broderen, kammerherre Anker.

Benjamins yngste søn GERNER fra 1850 – men han først fra 1898 Wolff-Sneedorff - studerede forstvæsen, og til ham købte Benjamin det smukke gods Grevens Vænge.

Da ingen af Christian W-S.'s sønner imidlertid egnede sig til at overtage driften af et gods som Engelholm, solgte han omkring 1908 ejendommen til broderen GERNER paa Grevens Vænge. Gerners søn KNUD (1888) var en flink landmand og bliver da stamherre saavel til Grevens Vænge som til Engelholm.

Knud W-S. gifter sig 10 Marts 1915 med Marie Louise Lassen og faar, bl.a. sønnen AAGE Wolff-Sneedorff 1921, gift 1959 med Bente Marie Skeel, som kom til at sidde paa Engelholm – men ingen børn. Næste søn ERIK W-S. (1922) fik saa Grevens Vænge, hvorimod hans søn GERNER kommer til at overtage Engelholm, efter onklen! Dette er næppe den hele historie – ej heller om vevirksomheden Engelholm / Grevens Vænge – men noget derhen ad! – hvilket mestendels er citeret fra F N W.

Benjamin var i mange aar plaget af eftervirkningerne af tropiske sygdomme – han døde 7. Maj 1866, medens Julie – el. Juliane Lovise – først døde 2. Marts 1898

NIELS blev født 18. April 1793 som ottende barn af Lars Wolff. Vi har tidligere hørt om, hvordan han klarede de sproglige problemer for sin Far overfor de belejrende engelske og hannovranske tropper i 1807, ikke mindst takket være en solid skoleundervisning i Borgerdydsskolen. Men det var da ogsaa saadan nogenlunde alt, han fik af den skuffe – det var, af alm. national-økonomiske grunde, uhyre vanskeligt paa det tidspunkt at faa en eller anden form for beskæftigelse, men det lykkedes ham 28/5 1812 at faa et job paa byfogedkontoret i Sorø. At han vistnok, sammen med sin daværende kollega og livslange ven (trods det at de tilsyneladende forblev 'De's!) Conrad J. C. Harhoff, (fra 1785) der for øvrigt selv senere blev byfoged eller Borgmester i Ringsted, en post han sad paa i ikke mindre end 55 aar! Dennes søn hed ligeledes Conrad Harhoff, var ansat og blev direktør i Landmandsbanken i 50 aar og Far til 'Tante Geo' alias Georgine Frederikke Harhoff gift med Axel Ramm. At han – at de – antagelig var hvad man i dag ville kalde 'skruibrækkere' i en strejke-situation, svarer jo nogenlunde til hans aktivitet som assisterende 'værnemager' i handelen med besættelsestropperne faa aar forud! – men han drog derned 'i gode klæder og med 4 mark i lommen' skriver Geheimeraad Rosenørn derom, og var, i det store og hele overladt til at klare sig selv.

Paa byfogedkontoret fik han lejlighed til at lære praktisk Jura, medens han samtidig læste til dansk juridisk examen, som han, under et kort ophold i hjemmet 1817, tog. Broderen Benjamin havde taget den aaret før, halvbroderen Hans i 1805. Denne examen kunne hjælpe til visse embeder og faste stillinger, og det har nok været dette, som fristede de unge, eftersom tiderne var daarlige for Handel og Vandels frie virksomheder. Men vinden var i saa henseende ret kontrær for Niels. Mens Benjamin fik ansættelse i Postvæsenet efter faa aars forløb (1809) lykkedes det først Niels efter 8 aar, i en alder af 27 aar, at opnaa en fuldmægtigplads i Københavns Magistrat. Indtil 1820 virkede Niels i sin ansættelse i Sorø, hos byfogeden Kammerraad Møller. Og her gennemgik han 'en livets skole', der var slidsom og streng nok for en ung mand. Han lærte først og fremmest at staa paa egne ben og sætte tæring efter næring. Hjemmefra opdraget til sparsommelighed fik han nu god lejlighed til at praktisere kunsten, eftersom indkomsterne i flere aar flød sparsomt.

Hans ansættelse i Sorø er ikke helt klar – det var, i hvert fald i starten, hos byfogeden Kammerraad Møller, men amtmanden nævnes ligeløbende. Og denne amtmand er en person, man ofte hører refereret til paa den tid – Paul Christian Stemann, cand jur 1781 og udnævnt til amtmand 1798 og fik 1801 Sorø Akademis pengevæsen under sig – i 1815 geheimeraad, 1827 præsident i det danske Kancelli – altsaa Landets 1. minister – men ved modstand og jaloux blev han fjernet ved Martsbevægelsen fra Statsstyrelsen som saadan – dog udnævnt til Overkammerherre.

Han var søn af Chr. Ludvig Stemann født 1730 i Meldorf, ogsaa han en overgang minister, 1777 optaget i den danske Adel, og igen søn af Poul Chr. Stemann 1699/1770 født i Segeberg, Slesvig-Holsten, der ogsaa skal have gjort sig bemærket indenfor administrationen.

Gennem denne amtmand Stemann i Sorø kom Niels 1816 i en slags tjenstlig forbindelse med fru Dannemand, hvorved et varigt finansielt tillidsforhold grundlagdes. Fru Dannemand var i aarene 1816-1818 forvist til Sorø og var i øvrigt 'ikke meget velomtalt i københavnske borgerkredse'. Gamle Lars W. blev ikke særlig glad – for at citere tidens sprogbrug - ved at erfare at sønnen var 'engageret' hos hende. Men Niels var for klog til ikke at tage imod, hvad som tilbødes gennem selveste Amtmanden, der i angivne periode var en slags mellemmand mellem Fru D. og Kongen. For øvrigt synes det at være efter at han senere svoger, Joh. Chr. Fick var blevet 'fyret' fra den bestilling, som en form for raadgiver til fru Dannemand, da hun ikke fandt ham særlig rar! at Niels Wolff – amtmand Steemanns fuldmægtig, blev anmodet om at assistere!

Det var under Sorøaarene i økonomisk henseende meget vanskelige tider for landet, efter Statsbankerotten i 1813 brød meget sammen. Niels lærte den dyd udi finanssager, som hedder forsigtighed – virksomheden paa Byfogedkontoret lod ham se det omskiftelige i alle reale værdier. Offentlige stillinger var for største delen lønnede gennem Sportler (Drikkepenge!) og byraadens fuldmægtig har antagelig faaet sin part af disse. For sin bror Benjamin, der 1816 var rejst til Indien, blev han under det lange ophold finansiell korrespondent og handlede ofte paa dennes fuldmagt. Efter Lars' død 1818 kom ogsaa familiens økonomi til at hvile paa hans skuldre – og ikke mindst derfor var det ham meget om at gøre at faa station i København, hvilket altsaa lykkedes omkring 1820.

Han skriver 22/4 1820 at han siden februar har været i København og arbejdet i Raadstuen uden gage, og uden at være ansat. Dette er haarde vilkaar og det værste er, der er *ingen udsigt haves til nogen befordring, men jeg bør dog forsøge min lykke om det saa skal være et aars tid* – 28/7 skriver han videre at han er udnævnt til fuldmægtig i Kjæmmeriets Bogholder kontor med 350 RD Sølv i gage. Derefter, fra 1826 er han blevet 'virkelig' embedsmand, hidtil kun været konstitueret til 800 RD – men herefter til 1000 RD i løn.

Kort før han skulle tiltræde det nye arbejde i Magistraten modtoges imidlertid i familien et brev fra Knuds enke SARAH. Hun var rejst til England, hvor hendes 3 børn af første ægteskab var under opdragelse – og nu ønskede hun 'af hele sit hjerte' at lære sin mands familie at kende. Og da en 'Dame' ikke kunne rejse alene rundt i verden drog Niels med samt broderen Jens' uægte søn Jens Mylius til Hamburg for at ledsage Sarah paa den sidste del af rejsen, hvortil hendes i England boende bror havde convoyeret hende. Og han vendte hjem med den skønne 30 aarige svigerske, som F N W skriver. Hun var absolut et helt kapitel værdig – men en dyr dame i drift, vistnok, hvilket nok var medvirkende til at Niels 'holdt sig paa maatten'.

Takket være sin position og dermed følgende kendskab lykkedes det ham 'ved et gunstigt underhaandskøb' at købe gaarden paa hjørnet af Nytorv og Frederiksberggade til sin bror Carl, der var apotekeruddannet og dermed fik mulighed for at etablere sig solidt. Og nogenlunde samtidig købte han gaarden paa hjørnet af Nørregade og Dyrkøb til sig selv for 10.000 RD som han restaurerede fuldstændigt for ogsaa evt. at have plads til Benjamin og ikke mindst til sin Mor, der var blevet boende paa Vesterbro (i Den Hvide Svane)

Dette køb af hjørnebygningen Nørregade/Dyrkøb, altsaa mellem Frue Kirke og Gammelortov omkring 1826 var tilsyneladende meget vel-overvejet. Den var færdig, med restaurering og ombygning 1827, hvorefter moderen kunne flytte ind i stue-etagen, 1. sal blev udlejet til etatsraad Thorlacius og Niels selv beholdt 2. sal. Det er første gang vi hører om ejendomskøb i detaillén – her ser vi prisen, 10.000 RD med 3000 i udbetaling – det er ganske interessant. For øvrigt synes denne ejendom at være remplaceret af en anden, paa 5 etager, omkring 1890 iflg. den nu i stueetagen værende boghandler, og være sunket i grundmuren visse steder, hvorfor murværket revnede – saa den var maa-ske ikke helt saa solidt grundfæstet, naar alt kommer til alt!

Hvordan det saadan penge-mæssigt set har været muligt for Niels er mig lidt uklart. Vi ved at han kom til Sorø 1812: 'med pænt tøj og 4 mark paa lommen' – det har næppe repræsenteret nogen 'herregaard' – og vi ved at han hutlede sig igennem i de efterfølgende aar, primært baseret paa Sportler. Han fik endelig, i 1820, ansættelse i Magisgtraten – først, vistnok, som en slags 'overtallig' eller konstitueret til kun 800 RD i gage, men senere, i 1826 fastansat til en løn af RD 1000 om aaret.

Udaf denne fyrstelige gage køber han saa ejendomme i København for 10/12.000 RD per stk, og hjælper broderen Carl til bygningen til Gammelortov Apotek – selvom det jo har været Carl's kapital, der der blev investeret. Om han – og hans søskende – paa det tidspunkt har faaet nogen fædrene arv efter Lars, der jo var død 1818, eller om enken, Christiane Margrethe sad i uskiftet bo, ved vi ikke, men ogsaa halvsøsteren Grethe var jo i stand til at købe ejendom efter Falkenskjøld – saa antagelig har der været noget. Hans køb 1830 af Vodroffgaard formedelst 40.000 RD – ganske vist klausuleret m H t tilbagekøbsret – er jo en imponerende investering – den kan formentlig kun betragtes som mulig baseret paa, hvad Emilie har medbragt i ægteskabet efter sin velhavende far.

Om den nye ejendom skriver – ja, det maa vel være F N W – *Den nye Gaard gav nu ogsaa Ejeren Anseelse. At bo indenbyes var dengang mere anset i Borgerskabet end at bo udenfor Voldene, naar det ikke drejede sig om Familier, der holdt Lystgaarde. Det at være indenbyes Grundejer med solid og smuk Ejendom var ensbetydende med at være indrulleret i det Borgerskab, der følte sig som i det gode solide københavnske Bourgeoisie Societet, det der forstod sig paa Realiteter og Værdier og som dermed ogsaa forstod at værdsætte, hvad en solid fundering betyder for Liv og Kultur.*

Da moderen, Christiane Margrethe ligger paa sit dødsleje og sørger over ikke at naa at se Benjamin igen faar hun imidlertid den trøst at faa præsenteret EMILIE ZINN som Niels' forlovede. Hun var datter af storkøbmanden Carl Ludvig Zinn og Micheline Arnoldine Skibsted, (f.1783, gift 23/5 1805, Carl Ludvig døde allerede 1808) født 18. Oktober 1807 og tilhørte, hvad man vist maa kalde, det 'bedre' borgerskab i København. Micheline plejede at tilbringe sommeren, som enke, paa lystgaarden Vodroffgaard, der tidligere havde tilhørt en agent og justitsraad Hartvig Frisch, - der maa være forfar til den Hartvig Frisch, der giftede sig med en anden af 'slænget', Betzy Mourier fra 1835 og ogsaa senere krydsede familiens veje - der imidlertid solgte den i 1803 efter at en datter var druknet i kanalen – det maa nok have været Rosenaen – til storkøb-

manden Carl Ludvig Zinn eller en mellemliggende ejer idet det andetsteds er anført at denne købte Vodroffgaard 1805, samme aar han giftede sig med Mikkeline, og hvor denne altsaa havde indrettet sig vis-a-vis kattunfabrikken paa Gl. Kongevej, som hans Far havde erhvervet 1794, lige overfor Vodroffgaard-alleen, der hvor Det Nye Theater nu ligger. Imidlertid er det andre egenskaber ved sin tilkomne, som Niels fremhæver i sine breve til Benjamin : 'det er en højst fortræffelig dannet og sparsommelige opdragen Pige, saa der er neppe nogen tvivl om at vi ville komme godt ud af det med hinanden'.

For øvrigt er denne forlovelse anledning til nok saa spændte forhold i familien – det viste sig nemlig at Tante Grethe blev dødeligt fornærmet over ikke at have været infor-

Agent Carl Ludvig Zinn & Hustru født Mikkeline Skibsted foran Vodroffgaard ca. 1805

meret eller konsulteret paa forhaand om hans planer i saa henseende – hun mente at det var hende, der havde holdt forbindelsen til familien Zinn og at det var til hendes kredit, at han overhovedet var blevet modtaget af Mikkeline – hun gik helt grassat over paa denne maade at være blevet forbigaaet, som hun har betragtet det – hun har jo nok været et par generationer længere tilbage i udviklingen end resten af flokken.

Denne familie ZINN er for øvrigt ikke helt almindelig. Johann Ludwig Zinn, der var født 1734 i Maynbernheim i Bayern, der ligger SO for Würtzberg og med en familie, der kan spores tilbage til en Conrad Zinn, født omkring 1500 tallet, gift med Margrethe v. Geizlerinne og hvis søn Wilhelm Z. var født 1534, død 1599. Trods disse og flere andre efterfølgende navne og datoer har det desværre ikke været muligt at etablere nogen kontakt med navnet dernede – den tidligere borgmester i Mainbernheim, der nu er ansvarlig for byens historiske arkiver, har intet kunne finde om en familie Zinn, der dog maa formodes at have sat sine spor ogsaa i det lokale samfund, den senere success i det danske taget i betragtning. – Ikke mindst den omstændighed at ZINN er tysk for metallet Tin kunne faa en til at formode at man var aktiv indenfor en eller anden gren af tin-produktion – men der findes ingen tin-miner i paagældende omraade – det er gips og

vin, man kender til – Franken-vin, som de i aarhundreder har excelleret i. Men derfor kan der jo godt have været producenter af tin-artikler – det var jo, i ældre tider, det mest benyttede materiale til de flere husholdnings-artikler, tallerkener og krus etc etc – og sligt er vel ogsaa blevet forarbejdet lokalt. Men nogen bekræftelse paa denne 'mistanke' har det ikke været muligt at opnaa.

Jeg vil dog ikke betragte alle muligheder udtømt i den henseende, men det tyske arkivsystem lider formodentlig under mængden af ødelagte dokumenter og gamle kirkebøger, som resultat ikke mindst af II. Verdenskrig – men, sofar, er der altsaa ikke indkommet materiale til belysning af nogen af familiens medlemmer – ikke før altsaa Johann Ludwig Zinn, der blev født 14. september 1734 og som rejste 1757 til København, aabenbart paa opfordring af en forretningsmand J.F. Wever, og fik ansættelse i dennes firma Fabritius & Wever. Hvad disse beskæftigede sig med ved jeg ikke, men i kompagniskab med Joost van Hemert og Andreas Bjørn, under forsæde af kancelliraad Terkel Brüggman, havde disse i 1746 dannet et Interessentskab, der afkøbte fabrikant Plump ejendommen Wodroffgaard, hvor denne havde etableret eller videreført en sejldugsfabrikation og opnaaede kongeligt privilegium paa fabrikationen i 25 aar, og det menes at Peter van Hemert, søn af Joost, har benyttet lejligheden til at opføre den smukke hovedbygning – eller ombygge den, hvordan det nu ellers har hængt sammen.

A propos ovennævnte deltagere i Interessentskabet om sejldugsproduktion paa Vodroffgaard har vi ogsaa en anden forbindelse – nemlig den at Lars Wolffs ældste søn i sit andet ægteskab, med Christiane Margrethe, JENS Christian, en periode som ung mand var ansat hos en grosserer van Hemert, indtil denne gik fallit 1805 el. 1806, hvorefter han som bekendt besluttede at rejse ud for at prøve noget nyt og endte i Calcutta - saa allerede paa et tidligt tidspunkt har der formentlig været forbindelse eller bekendtskab saavel om Vodroffgaard som mellem familierne ZINN og WOLFF! – og maaske lidt small-talk om sejldugsfabrikation!

Under alle omstændigheder startede Johann ZINN allerede 1765 som selvstændigt handlende – grosserer og agent, ikke mindst med kornhandel, og 1770 blev han handelskyndigt medlem af Sø- & Handelsretten. Han skal, iflg. Georg Nygaards beretninger fra 40'erne om det Gamle København, være kommet herop med 5 RD paa lommen – men opnaaede at blive Direktør for den grønlandske Handel, og medlem af direktionen til Asiatick Kompagni og, ikke mindst, blive en af Stadens 32 Mænd. Et minde om ham er den store sølv-stemmeurne, som han forærede København og som endnu hører til vort Raadhus' kosteligste klenodier! Dette til trods er man i dag ikke i stand til at finde samme sølvsag – og det er jo ret saa pinligt! Han formaaede, ikke bare personligt for sit eget firma, men ogsaa organisatorisk at drage fuld fordel af en del ændringer i landets handel med omverdenen, og kom der igennem til at lede Grosserer-Societetet i en for dets historie meget vigtig periode. Hans portræt findes stadig paa Børsen som en af de virkelig store fra den tid, og hans virksomhed, Agent Zinn & Sønner, blev fortsat af sønnerne Carl Ludvig og specielt Johann Friederich – med det aabenbare resultat at firmaet i 1809 var Københavns næststørste skattheyder! Hvor Johann Ludwig blev kaldt – dog næppe i tiltale – Den Store Agent, blev hans efterfølger, sønnen Johann Friederich 'kun' tituleret Den Lille Agent. Han blev saa igen efterfulgt af sønnen Ludvig Maximilian, hvis søster Sophie Amalia blev gift med komponisten J.P.E. Hartmann, medens hans søn, Adolf Johannes, fik H.C. Andersen som gudfar!

Denne Sophie Amalia, han som 17 aarig og hun kun 15 havde forelsket sig i, gik under kæle-/kaldenavnet EMMA, blev som sagt gift med Hartmann, og omtales som værende den, der saa absolut skabte det spektakulære liv i hjemmet. Hun var den livlige og impulsive, - hun brokkede sig kun over at hun skulle producere børn i stedet for at kompo-

ner! – men klarede da at føde ham 10 børn! Hun naaede, trods disse, at komponere en hel række romancer under pseudonomet Frederik Palmer, i tæt samarbejde med husvennen Ernst Weiss. Hendes død i 1850 var den store tragedie i Hartmanns liv, men som den rationalist han var, giftede han sig nogle aar senere med Emmas gamle veninde. 'Var Hartmann et geni, saa var Emma Zinn paa ethvert punkt hans jævnbyrdige', som der staar i Richard Hoves biografi.

En anden søn af Ludvig Maximilian, Jens Giødvig Zinn var arkitekt og byggede bl.a. den nye hovedbygning til hovedgaarden Fuglsang paa Lolland. Men dermed synes firmaets og familiens mere glørværdige historie at være delvis udspillet, hvor Ludvig Maximilian nu omstunder nok bedst huskes for den udstykning, han foretog af en villa Elba's 3 tønder land ved Sortedams Dosseringen – det blev til 'Kartoffelrækkerne', hvilket gadenavne som Zinnsgade og Collingsgade stadig vidner om!

Der findes i Blade af Slægtens Bog gengivet en rejse-rapport fra Carl Ludvig Zinns og Micheline Skibsteds BRYLLUPSREJSE, som varede fra 27. Maj 1805 til 30. Oktober s.a. og gik ned gennem Europa, specielt Tyskland – den er absolut læseværdig og kan anbefales!

For øvrigt var Carl Ludvig Zinns lidt ældre søster Sophie Dorothea, der efter et ret flirterende liv blev gift med Harry Thalbitzer, prøjsisk konsul vistnok i Helsingør – og, som bekendt, har skrevet den absolut ikke uinteressante bog 'Grandmamas Bekjendelser', af hvis første del man ser at Barbara Cartland absolut har haft forbilleder, in natura, til sine skrivelser! Og sidste halvdel drejer sig primært om Englændernes bombardement af København 1807 – det er nærmest en klassiker! Hun var først nærmest forlovet med en englænder, John Christmas-Christmas – men denne forlovelse maatte ikke blive konkretiseret før samme Christmas var vendt tilbage fra en tur til Ostindien – faderen var ikke tilhænger af lange forlovelser og havde kun lidt tiltro til at hans datter ville være i stand dertil, saadan per korrespondance, over en længere periode – hvis man overhovedet ville tillade brevvexling mellem ugifte af forskelligt køn! Saa den forlovelse blev ikke til noget – og der var ogsaa nogle franske handelsfolk, som faderen var i forbindelse med og som flittigt besøgte huset – og var med til at forstyrre hendes sjælero! Hun skal have været en velbegavet pige, med en udmærket opdragelse. I Revolutionsaarene, da de franske kommissærer kom herop for at forhandle med Storhandelens mænd som Erich Erichsen og Zinn skal disse franske herrer have været med til et selskab i det Zinn'ske hjem i Kvæsthusgade. Ved denne lejlighed taltes der om 'Marseillaisen', som man hørte saa meget om, og frk. Zinn anmodede de tilstedeværende franskmænd om at synge sangen, hvilket Honoré Duveyrier gjorde paa betingelse af at man ville synge med paa omkvædet. Med megen henrevethed og taarer i øjnene sang han

Ils viennent jusques dans vos bras,
egorger vos fils, vos compagnes.
Aux armes, citoyens!

Det var ved denne lejlighed første gang, den berømte sang lød i København, og frk. Zinn tilføjer: *man maa have hørt Marseillanerhymnen synge første gang saaledes for at kunne forestille sig det indtryk, den gør.*

Men det kan man alt sammen faa et bedre indtryk af fra omtalte bog GRANDMAMAS BEKJENDELSE – ogsaa om at det derefter ikke rigtigt gik med den engelske forlovelse! - dog ikke saa meget mere om John Christmas! – han var reder og blev godsejer idet han købte Høveltegaard – medens hans søn, af samme navn, slog sig ned i Vestindien og endte med at være vice-guvernør derovre.

Og datteren Emilie, der altsaa blev gift med Niels Wolff, var tvillingsøster til Pauline, der blev gift med William Mourier, som købte Høveltegaard i 1850 – altsaa eventuelt efter John Christmas ? - der var gang i den i de cirkler!

Mikkeline Skibsteds far, generalfiskal Poul Frederik Skibsted har vist i øvrigt 'æren' – om end maaske nødtvunget - for at have dømt P.A. Heiberg til landsforvisning omkring januar 1800 ! Under alle omstændigheder havde Mikkeline et sundt praktisk omdømme, havde ogsaa den Lykke at tælle en bryggerknægt mellem sine stamfædre (?) og i sin 20 aarige enkestand havde hun haft mangen lejlighed til at erhverve sig en del kendskab til livets reale forhold, skrives der – hvordan det ellers skal forstaas.

Som et lille curiosum kan medtages udtog af et brev fra Johan Ludvig Zinn til en jomfru Devegge, skuespillerinde ved det ggl. Theater, fra 12. oktober 1778

Min kjære Jomfru!

Hun har skrevet mig et Brev til, og skjønt hendes Opførsel imod os og vor Familie haver været meget slet og nedrig, vil jeg dog svare hende, at hun ikke skal tænke, hun haver Retten paa sin Side.

Anlæget og hele Begyndelsen til hendes forehavende Ægteskab haver været saa ukristelig, at hun ingen andre Følger kunde vente end det, som sket er, hun beskylder min Handlemaade for da det just er hende, der i højeste Grad (fortjener?) denne Bebrejdelse -----

Forestil sig nu Sagen, som den er, alt Forbindelse med hende er Forældrene i højeste Grad imod. Han er umyndig, haver ej heller noget Levebrød endnu, og hans mulige Lykke var dermed spildt, betænk, hvad der skulde blive af! Forestil sig nu, i hvilken Ulykke, Sorg og Bedrøvelse hun haver anrettet i vor Familie, forestil sig nu en gammel graahaaret Moders Taarer, Jammer og Sukke over hende, der vil berøve hende sin Søn, hendes Klage til Gud forestil sig en gammel graahaaret Fader, der er færdig at gaa i Graven af Bedrøvelse. Tro mig, alle disse Suk og Taarer falder ikke paa Stok eller Sten, saadanne fromme, gudsfrøgtige Folk haver vist den almægtiges Bistand med dem, som hun nok kan blive overbevist om alene af den forunderlige Maade, som deres hemmelige og uordentlige Forbindelse er bleven opdaget.-

Frygt, gys, ja skjælv for den højestes Hævn og Forbandelse, om hun paa saa usømmelig en Maade vil snige sig en Mand til, al Løfte ... ophæver ikke det fjerde Bud samt (Guds) og Kongens Love, saadanne Løfter er vederstyggelige i den højestes og alle retsindige Folks Øjne.

Fy, hun bør skamme sig at ville tiltvinge sig en Mand til hans egen Ulykke imod Forældres Villie og Vidende. Og hvad mener hun, der var eller vil blive af, om hun end fik ham? Det visseste haver været hans Lykke spildt, for hans Forældre havde han aldrig mere turdet komme, og alle honnette Folk havde han maattet undse sig for at komme for Øjnene. Naar nu den første Hede haver været over, saa havde omsider hans Samvittighed, hans Uro og Angest vist vaagnet op, og naar han saa maatte anse hende for Aarsagen til al denne Ulykke, betænk, hvilket Liv og Levnet vilde der blive af! Forestil sig nu min beklagelige Tilstand i den hele Sag, hun var selv Vidne til og ved, hvor højt jeg elsker min Svoger, hvad jeg maa lide og gjemmengaa.

Derfor, min kjære Jomfru, ifald der er mindste Gran af Ære, af Følelse, ja af Medlidenhed tilbage, saa ynkes over to gamle Forældres Sorg og Klage, og vær ikke Skyld i deres Død, ophøj sin Sjæl til Gud, og fat det ædle, det modige, det anstændige Fortsæt ikke at forlange af ham, med mindre det er med hens Forældres Villie og Vidende.---

Ve den, som er Skyld i Børns Ulydighed imod deres Forældre, og altsaa Skyld i vor Herres truende Vrede og Forbandelse herudi, fremturer hun derimod i sin uordentlige Begjærlighed og uanstændige Handlemaade, saa vil det vist være til hendes største Ulykke.

Zinn

Da vi nu er i gang med det lidt mere historiske maa nok nævnes at Joachim Daniel Preisler (1755-1809), den unge mand i ovennævnte drama, skal have været en yderst velanskrevet, smuk og dygtig, person, som familien og andre forventede en karriere, antagelig indenfor diplomatiet for. Han arbejdede paa Agent Zinns kontor indtil han 27 aar gammel i 1778 giftede sig med den kun 16 aarige skuespillerinde Marie Cathrine Devegge (1761 – 1797). Maaneden efter brylluppet 'gjorde han familien den skam' selv at debuttere som skuespiller, og de blev begge udmærkede og skattede kunstnere, han ofte nævnt som den bekendte og letsindige skuespiller. De levede dog et ret tøjleløst liv, og 1792 forlod han København med en ubetydelig figurant/skuespillerinde Jomfru Fredelund. Ej heller dette forhold blev af længere varighed – han strejfede om i Europa som anden-rangs skuespiller, forsøgte igen her hjemme kom opnaaede kun at blive sufflør – og endte med at gaa reverender i hundene. Han blev dog begravet i familie-gravstedet i krypten til den tyske Frederiks-kerke, som vi i dag kender som Christianskirken paa Christianshavn. Om forældrene naaede at dø af skam og sorg melder historien vist ikke noget om! Faderen til Joachim var en kendt kobberstikker og justitsraad Johann Martin Preisler, født 14/3 1715 og først død 1794, og moderen, Anna Sophia f. Schuckmann, endda først i 1800, saa det virker faktisk ikke saadan. Denne kobberstikker kaldedes til København 1744, hvor han 1750 blev professor ved Akademiet. Han udførte dygtige og karakterfuld stik, bl.a. af Sali's rytterstatue af Fr.V paa Amalienborg og Fr. V's portræt efter Pilo.

Efter sit giftermaal i 1828 kommer Niels ogsaa til at administrere sin svigermors ejendom, Vodroffgaard, som han saa afkøber hende 1830 for 40.000 RD, med klausul om at hun i 10 aar skal have forkøbsret om han skulle ønske at sælge. Og derud flytter han og

Fig. 1. Vodroffgaardens Udsigt fra Svineryggen. (Fra "Vodroffgaardens Historie" af A. M. Møller, 1880.)

Vodroffgaard med mølle set fra Svineryggen (fra København)

Emilie 1. November 1830 og gør ejendommen til familiens hovedsæde, og et elsket samlingspunkt for alle. De fik der de sidste 6 af deres 7 fælles børn, hvor imidlertid Emilie dør i barselsseng med Emil August W 29. December 1836. Denne undlod senere at fejre fødselsdag af sorg over at have kostet sin mor livet.

Vodrofgaard har en meget betydelig plads i Wolff familien – og specielt i dens egne erindringer. Gaardens/stedets historie synes at være nogenlunde som følger:

Regiments-Kvartermester Georg Julius Vordrup fik i Maj 1699, efter ansøgning, Kgl. Benaadnings- & Frihedsbrev for et areal paa 110.000 kvadrat-alen langs St. Jørgens Sø hen til Gl. Kongevej for derpaa at opføre en klædesfabrik med en vejrmølle til valkning af fint klæde – hvilken mølle laa sønden om hovedbygningen, og som saa brændte 1865 som iagttaget og erindret af F N W. Senere opnaaedes privilegier til andre erhverv end valkningen – en perlegrynskværn, fremstilling af industritobak og en slibe- & poleremølle. Omraadet benævnes 1753 som tilhørende Geheime-Raad & Ober-Cammerherre Woedrup – det er vel sønnen af førnævnte regiments-kvartermester, der har faaet en finere titel.

Selve huset skal være bygget omkring 1700, om end maaske ikke i helt den udgave, som vi kender det fra billederne, og gaarden/landbrugsdelen har nok været underkastet div. ombygninger. Under Pesten 1711 benyttes stedet til pest-lazaret, men da karantænen efterpaa ophørte 1713 blev ejendommen tilbagegivet Vodrof – med forskellige stavemaader hvergang.

1718 skal gaarden være solgt paa auktion til den sønderjyske købmand Peter Petersen Wello, efter dennes død 1738 købt af fabrikant Plump, der havde ledet Wellos sejldugsfabrik – i Wandsbeck ?. Han døde 1746 men sejldugsfabrikationen til søetaten fortsatte i mange aar – 1788 lukkedes den.

Man kan nok ikke se bort fra at Vodrofgaard har været navnet paa saavel et hus – stort og flot og som senere altsaa blev sommerresidens for det bedre borgerskab – men ogsaa har været et industri-omraade og landbrug, som ikke nødvendigvis har haft fælles ejere / disponenter hele tiden. Saa hvem der effektivt har ejet, og hvem som har drevet de forskellige aktiviteter – det synes at være svært at holde rede paa.

Struense paastodes at have købt gaarden 1733 som han saa skulle have beholdt det meste af sin glansperiode, og der indrettet/videreført? en sejldugsfabrik for Kongens Flaade, medens der paa den anden side af Gl. Kongevej laa et kapun-stopperi, saa det har jo nærmest været et industri-kvarter.

En saadan oplysning viser sig imidlertid at være nok lidt overdrevet – for Herr Struense blev faktisk først født fire aar efter at han skulle have erhvervet sig denne gaard – saa helt forlade sig paa gamle optegnelser kan man nok ikke. Det er mere troværdigt at Struenses interesser har været mere perifere og tidligst være startet omkring den tid, da han vandt indflydelse, altsaa omkring 1767/68 eller kort derefter – hvis dette med Struense skal ses som anden end en interesse i projektet – altsaa sikring af leverancer af sejldug til vor flaade.

Hvis vi studerer 'Kongeriget Danmarks Industrielle Forhold – fra de ældste tider til begyndelsen af 1848' som O.J.Rawert i sin tid, omkring 1850, udgav – saa kommer der meget nyt til – som sikkert ogsaa vil være overraskende for vor generelle opfattelse af det vidunderlige sted, der ved St. Jørgens sø. Og det er nok endnu mere nødvendigt at tænke paa Hus og Gaard med mølle som separate enheder – uden at man, i beretningerne, synes at sondre derimellem.

Uden den store kronologi nævnes at der omkring 1800 – det er 'nyere tider' i denne publikation - af billedhugger Otto blev etableret en 'fabrik, hvor især forfærdiges saadanne arbejder af brændt leer, som bruges i bygningsfaget, hvor der tidligere leveredes herfra flere arbejder henhørende til kunsthøvet, men da dette ikke ville betale sig blev det kun videreført mod bestilling.' Der blev leveret 500.000 mursten af forskellig type og kvalitet, gulvfliser, rør af henh. 12 tommers længde og fra 1 alen til ½ tomme i gennemsnit, 10.000 kølle- & korntørringssten, 10.000 tagsten, 10.000 brønd- & skorstenssten, vaser, krukker, bas-relieffer, friser, glaserede kakkelovne, ko- & hestekrybber, fortorv- & staldsten, sukkerpotter m.m. Materialet bestaar af almindeligt ler blandet med bornholmsk og hollandsk samt stenkulsaske. En dampmaskine paa 2 HK sætter i gang et valseværk, en sigte, en slemmemaskine, en æltemaskine, et pumpeværk, dreje- og boremaskiner, presseværk og møllekværne. – alt dette var i hvert fald Nyt for mig!

Men saa, i 1846 besluttede man sig for at etablere bedre mel-produktion, og 2 franske møllere blev indkaldt, paa prøve, for at male paa 'fransk' – og alt sammen paa Wordroff Gaards Mølle. Man etablerede, under tilsyn af en af Industri Foreningen udnævnt Committee sammenligninger med Københavns mest agtede mølle, Grynmøllen ved Langebro – og disse faldt ud til fordel for de franske møllere paa Vodroffgaard, hvor man fik 4 – 5 % større udbytte samtidig med at kvaliteten, begge steder, var fortrinlig – navnlig i sammenligning med, hvad man ellers var vant til.

Men for at vende tilbage til sejldugs-væveriet, er den første fabrik til dette formaal en af I. Rasmussen i Køge anlagt fabrik, der dog ikke kunne levere de mængder, der blev kontraheret om med Flaaden. Derfor sluttede Flaadens Generalcommissariat 1732 kontrakt med I. Plump fra Wandsbeck om at etablere en fabrik paa Wordroffsgaard udenfor Københavns Westerport, der købtes til dette Øiemed. Der tilstodes ham og hans arvinger, at i 20 aar skulde ingen erholde tilladelse til at anlægge nogen sejldugsfabrik her i Riget, og at, dersom han ikke kunne faae tilstrækkeligt spind, skulde saadant leveres ham fra Tugt- & Spindehuse, eller i Mangel deraf, kunne han toldfrit indføre Garn fra Wandsbeck. Han havde 22 væve i gang, og af mangel paa Arbejdere fik han 20 til 24 Fanger, som arbejdede hos ham under behørig bevogtning etc etc

En Søn af sejldugsfabrikør Plump paa Wodroffgaard anholdt i 1736 om bevilling paa et 'ulden trykkeri' mod at saadanne varer ikke maatte indføres hertil i paafølgende 10 aar etc – og dette maa være det/de Cattun/Kattun-trykkerier, vi andetsteds har hørt om og som gaar ud paa, paa forskellige stoffer, der indføres fra Ostindien i glat, ufarvet udgave, at paaføre mønstre og udseende, der gør det brugbart til andre formaal. I forvejen ved vi jo at Møllen i sin tid blev bygget for at kunne valke stoffer – og det maa have været uld, der vist er det eneste, der behandles paa denne maade.

Blandt de mange sælsomme oplysninger, det er lykkedes at grave op omkring stedet Vodroffgaard er for øvrigt et gammelt kort eller tegning, fra 1649 men korrigeret 1658, hvor der paa gaardens placering er angivet Ammunitionsdepot – forladt af Danskerne og nu besat af Svenskerne (paa latin!) – men det er jo ogsaa længe siden. Og paa et andet, fra 1750 er der sammesteds angivet: Sejldugs-fabrique – dog uden at bygninger er paategnet.

For øvrigt laa St. Jørgens Sø som delvis udtørret, som eng til græsning, det meste af denne periode.

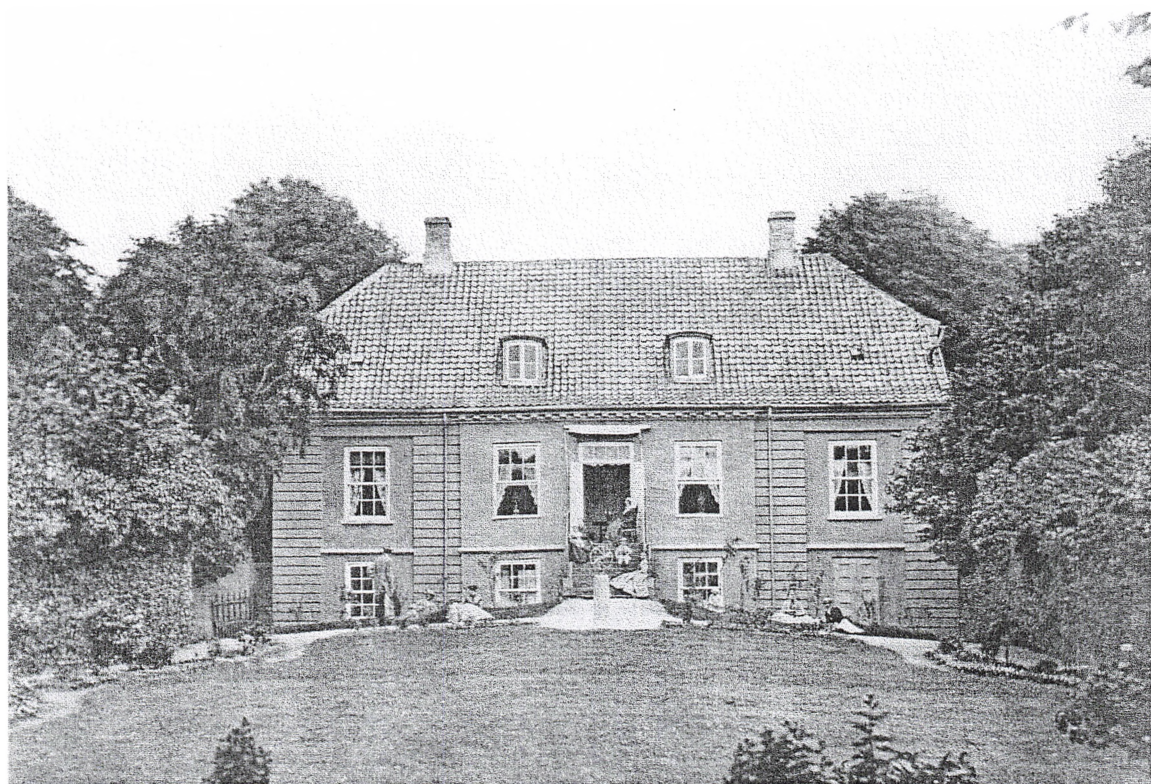
Efter Struense (?) kom Vodroffgaard paa forsk. hænder, og har altsaa ogsaa tilhørt den Agent Frisch, som formentlig har staaet for ombygning til den udgave, som vi har 'kendt', men som efter en datters druknedød i Kanalen – muligvis 'Rosenaen', der

adskilte Ladegaarden fra Vodroffgaards jorde og som muligvis afvandede områder vest for gaarden, f.eks. slotssøerne i Frederiksberg Have – solgte det til Carl Ludvig Zinn,, af hvis enke, Micheline f. Skibsted, Niels W. køber stedet 1830.

Mellem Ladegaarden og søerne maa gaarden Mosendal have ligget, en mindre stampe-mølleejendom, som N A W senere købte for at kunne føre vejen igennem fra Gl. Kongevej til Aagade/Aaboulevarden og dermed aabne for en større udstykning af hele området i takt med den escallerende udflytning fra København, muliggjort ved sløjfningen af Voldene, hvilken process paabegyndtes 1870, hvor dog selve Vesterport var blevet nedrevet allerede 1857. Denne ret storslaede udstyknings-plan blev dog ikke til noget, for N A W's vedkommende, idet han maatte afhænde hele herligheden for at skaffe kapital til det Danaidernes Kar, som Saltbækvig inddæmningsforetagendet havde udviklet sig til.

Vodroffgaard var oprindeligt bygget som en rig grosserers herresæde i Københavns glimrende velstandsperiode, med porte, drivhuse, gartnerhus, svejtserhus, iskælder, grøntkælder, billard, dueslag, hønsegaard, frugthave, kanaler med 5 broer, stenborde, masser af haveborde og havebænke. I erindringens gyldne belysning læser man om driften – vi havde en mælkekarl, som hver morgen bragte mælk til byen (mest som en villighed for at forskaffe venner uforfalsket mælk) – det kunne være skrevet i Dag! – vi havde store foraarslagtninger, rapshøst, kartoffelhøst o s v , men umærkeligt forandrede tiden. Fra selv at høste sin rug og bage sit brød, kom Fader til blot at lægge dejgen, til at sende bageren rugen, til at sælge rugen og til sidst til at forpagte jorden ud. Vi fik KOMFUR som en stor nyhed omkring 1843 og folkeholdet reduceredes fra 4 karle, 3 piger, 1 syjomfru og 1 husjomfru ned til 1 karl og 2 piger – ja, saadan gaar det her i Verden!

Med tiden forandrede det sig altsaa da Niels ikke havde raad til at holde det hele – først svejtserhuset, saa iskælderen, saa grøntkælderen, og da kanalerne blev opfyldt og ødelagt henved 1852, fordi Magistraten ledede spildevandet fra Blaagaardskvarteret ind i dem – hvilket vel maa have været foraarsaget ved at man 'kortsluttede' Rosenaaen med

Vodroffgaard 1865

Ladegaardsaaen ovenfor Ladegaarden, hvor der netop var grøft-forbindelse til omtalte Blaagaards-kvarter - forsvandt ejendommens største attraktion. For at faa flere indtægter lejede Niels derefter haven ud til en gartner, og gav sig til at holde svin i større maalestok. Et par smaa huse fandtes oppe ved Gl.Kongevej, tillige med en smedie, og 1846 byggede Niels Vodroffhusene, som dengang laa smukt lige ved Dosseringen. 1854 bebyggede han hjørnegrundene ved Emiliegade/Vodroffsvej.

Omtalte Rosenaa, der vist ogsaa har været kaldt Vodroffaaen, og senere igen fik det fine navn: Koleraaaen! synes at have gaaet fra et punkt ovenfor Ladegaarden, sydover og derefter i en krumning bag om selve huset, hvor den udvidedes til et par større damme, mølle-damme kaldet, hvorefter den er gaaet nogenlunde sydover, parallelt med søbredden, og ud mod Gl. Kongevej, hvorimod Ladegaardsaaen løb ud i Peblingsøens sydlige hjørne. Rosenaaen gik, i hvert fald i en periode, under Gl. Kongevej og videre ud i stranden, som dengang ikke laa langt fra søerne, men parallelt med de til Skydebanen hørende baner.

Niels fortsatte sine aktiviteter med diverse gaarde og byggeprojekter – det maa have været en ganske væsentlig del af det gamle København, der paa den maade passerede hans interesser – og hænder. Foruden husene i Nørregade og Vandkunsten købte han Blaataarn ved Langebro for at indrette beboelse deri 'paa Nr 131', som det staar beskrevet – senere byggede han pakhuset Nørregade 4 om til beboelse ogsaa – ligesom Acciseboden paa Vesterbro 'for at have en Trommesal en miniature!'. Med 1848 tabte han imidlertid først 150.000 RD, hvilket tab han dog kom over og i gang igen, men 1857 gik det helt galt – han tabte over 200.000 RD – og det knækkede ham økonomisk. Ved sin død 1862 havde han kun selve Vodroffgaard tilbage – dog gældfri, som det anføres.

Livet og tilværelsen paa Vodroffgaard, med dens landbrug, mølle etc var et spændende miljø, ikke mindst for børnene – og selskabeligheden var vist ikke ringe. Mangfoldige personer kom dertil – Bissen modellerede svaner, rekonvalescenter fik lov at spadsere i haven o.s.v. – længst afdøde provst Münster blev forlovet i haven, og de kys, der er blevet givet og taget maa tælles i tusindvis – skriver N A W. – Faders søskende kom kun et par gange om aaret til os, thi onkel Benjamin boede paa landet, tante Fick (Louise f. Wolff, datter af Lars) var i NAW's øjne kedelig, onkel (Joh.Christian) Fick, havde kunstopfattelser, som Far ikke delte, og onkel Carls videnskabelige interesser gav han heller ikke meget for. Far var forretningsmand og saa onkel Carl over hovedet. Saaledes sagde han: Carl er saa klog paa himlen at han ikke ved om en hest har 4 eller 5 ben!

Derimod var vi ret forenede med den Zinnske og Skibsted'ske familie. Carl Ludvig Zinn var gift med Mikkeline Skibsted, der havde en bror, etatsraad Arnold Skibsted, og en søster, fru Mourier (Johanne f.Skibsted, g.m. Charles Mourier, Hindemae), og en anden, Marie Margrethe Skibsted, enke efter Admiral Hans Chr. Sneedorff og altid kaldt 'Admiralinden'. Fru (Johanne) Mourier havde to sønner, hvoraf den ene, William C. Mourier, Høveltegaard, fik Pauline Zinn, – altsaa en kusine, medens Niels W. gifter sig med Paulines tvillingsøster Emilie, og Benjamin W. en datter af admiralinde Sneedorff og Marie Margrethe Skibsted! Senere fik en datterdatter af admiralinde Sneedorff en sønnesøn af etatsraad Skibsted – (det maa imidlertid nok være en erindringsforskydning, da man vel tænker paa Niels' datter Julie Marie Magdalene, der blev gift med Charles Skibsted, og hos hvem Carl Skibsted tilbragte sine sidste aar som enkemand) – men det giver jo næsten det samme! - og sønnen af samme, Carl Frederik Skibsted fik en kusine, Josephine Mourier, og deres søn, Charles M. fik NAW's søster Julie – saa ganske aabenlyst var familierne bundet godt sammen! – Og medens vi saadan er ved familie-'kollisioner' kan vi lige tage vor Mormors halvfætter, Frederik Christian

Schmiegelows datter Marie Lucie, der gifter sig med FNW's halvfætter Christian Frederik Denys Mourier! – Familierne 'krydser' saaledes igen og igen – først Emilie Schmiegelow og Hans' søn KNUD Nielsen Wolff i 1862, dernæst Christian Fr. Joachim Schmiegelow medstifter af TORM 1889, og saa, den 3. gang ovennævnte giftermaal 1903 – det var indenfor snævre cirkler, man bevægede sig – og fandt sine livsledsagere!

Efter nogle aar, hvor Niels grundet 'tante Grethe' ikke kunne nænne at introducere en 'stedmoder' for sine børn, er samme dame saa venlig at takke af 16. Marts 1841, hvorefter Niels 30. Marts annoncerer sin forlovelse med deres tidligere gouvernante fra 1835, jomfru Kock, nærmere betegnet Louise Seraphine Koch (1810) med hvem han formæles 9. Aug 1841. Hun var ellers 'flygtet' til Sverige, da han ikke havde kunnet tage sig sammen til at fri – men saa rejste han over og halede hende i land! Og med hende faar han sine næste 8 børn! Hun blive boende paa Vodroffgaard efter Niels' død 1862 og antog, efterhaanden, en størrelse, der svarede til hendes pekuniære soliditet – iflg. kunsthistorikeren Fr.G.Knudtzon! Nr 4 i den totale børneflokk er vor oldefar Niels AUGUST Wolff fra 9. Aug 1833. Ham maa vi jo af gode grunde vende tilbage til.

Børnene med EMILIE er i øvrigt PAULINE (1829) der blev gift med en husven i det Skibsted'ske hus, officer i Søetaten Johan CHRISTIAN KRAFT, der endte med at gaa af i 1876 som kommandør og var forfar til bl.a. Ole Bjørn Kraft, politiker og udenrigsminister.

Carl EDVARD W. (1831) var 'tante Grethes' kæledække, med svag karakter og daarligt helbred. Han kom, takket være rekommendation af en gammel ven af familien, ind i postvæsenet, hvor han, iflg. NAW 'trællede' fra 1/7 1850, fra 1/7 1852 som skriver, 1/4 1857 assistent i postrevisionen til han 31/12 1872 søgte sin afsked med titel af Kammer-assessor. Hans far havde købt ham et hus paa Kongens Nytorv – og det var vel der han blev 'fanget af en liderlig konditorjomfru', som det kostede hans mor betydelig ulejlighed at slippe ud af! – derefter fandt han en fattig, lille pige, som, da hun voxede op 'forelskede sig paa egen haand', hvorefter han solgte huset til Niels og flyttede til 'Esperanca' ved Damhussøen, blev ret alvorligt syg – aldrig rigtig rask. I maj 1875 søgte han atter ind til postvæsenet, men opnaaede kun at blive medhjælper i postrevisionen. 1870 ægtede han Gertrude v. Westen, 'ubemidlet', som det skrives, og muligvis familie til den professor Peter v. Westen, der var gudfar til Christiane Margrethe (Lars' 2. kone) i Odense 1. April 1762! Imidlertid var hun ham en uhyre trofast hustru, som han hang ved med største ømhed – til han døde 24/2 1892.

LUDVIG W. (1832) død i Vestindien af gul feber 1852.

Efter Niels AUGUST W. kommer KNUD W. (1834) – død allerede 1859.

LOUISE W. blev gift med Hofjægermester Alexander Brun. Denne havde været gift et par gange før – begge gange med 'Louise'er, men den første – Alice el. Marie Louise Tutein - viste sig at skulle have et barn med en portrætmaler medens de var forlovede, saa hun blev fyret. Det foregik for øvrigt paa den maade at de, efter selve vielsen, som jo havde været annonceret og derfor skulle gennemføres, paa godset Marienborg paa Møen, forlod lokalet ad hver sin dør – for aldrig at se hinanden siden! Den næste, en yndig engelsk dame, fik af sin læge besked om at hun ville dø om hun blev gravid – det blev hun alligevel og Brun var vidne til den smerteligste operation under hvilken hun da ogsaa døde. Han giftede sig derefter med 'vor' Louise, men hans fine 'Kammerherrefamilie' passede næppe ret godt for hende, og det var vist ikke lutter lagkage, det forhold – han forglemte sig ofte i en grad og opførte sig som rasende – men de fik da 3 børn, hvoraf den ene var omtrent idiot, hvilket de gensidigt anklagede hinanden for aarsagen til – datteren Alvilda, som Louise stod meget nær, døde i ung alder, hvorefter nerverne slog klik hos dem begge – det var ret sørgeligt. Hans bror Fritz – Amtmand Friederich Petrus Brun – havde fra sin far Carl Brun og dennes far igen, Constantin

Brun, en gaard oppe ved Humlebæk, Krogerup, som var købt 1809 el. 1811, og efterfulgtes der af Oscar Brun, død 1921, hvis enke Ida beholdt stedet til sin død 1939, og det er altsaa derefter at Krogerup blev indrettet til højskole. Alexander, der var opkaldt efter den russiske Zar og maa formodes at have været ret velhavende - han fik lyst til at bygge noget nede ved Sundet, hvortil det siges at han lod store mængder jord etc forflytte fra Krogerup, og byggede starten paa det, vi i dag kender som LOUISIANA - til ære for sine 3 Louiser! Louisiana blev saa senere købt af Dahl fra Brdr. Dahl, Rør- & Sanitet, senere af en Neergaard før det overgik til det, vi kender i dag.

EMIL W. fra 1836, - ja faktisk døde hans mor i barselssengen, hvorfor han undlod at fejre sine fødselsdage af sorg derover. Gik paa August's anbefaling med som frivillig 1863/64, men fik ingen fortsat ansættelse i Armeen, og hutlede sig igennem - forsøgte sig som procurator, men aparte som han var, søgte han som Actor alle mulige undskyldninger, og fremhævede som Defensor især forseelsens storhed, saa at Overretsprocurator Leth ikke kunne bruge ham. Han levede mest af spekulationer - i flere aar havde han et lejehus, der gav penge, da han først lærte forholdene at kende, og han er vistnok nu ligesaa rig som paaholdende - skriver NAW. Han giftede sig med Wilhelmine Bay, som han havde truffet under Krigen i Randers, som reserveintendant, hvorunder han var kommet i den rige agent Bay's hus (Champagne-BAY!), og hvor han blev betragtet som et passende parti for datteren - hun 21 og han 25 aar. Det gik ikke særlig godt - de mente begge at have 'skudt papegøjen' - men det gik bedre med aarene - skriver NAW i 1884. Han var for øvrigt blandt de, der investerede i Saltbækvig projektet - og tabte bravt derpaa.

Med Louise Koch, hans anden kone, fik han: CHRISTIANE Marie (1842) gift med oberstløjtnant og senere sporvejsdirektør Peter Gottfred RAMM (1834). Denne var søn af Johann M. Ramm, der var indvandret fra Tyskland og etableret sig som en slags skibshandler, vistnok primært med grøntsager etc, i Helsingør, hvor han giftede sig med Ellen Margrethe Hartelius, datter af præsten paa Hveen, der, som en meget respekteret 'Madam' passede et grøntsags-udsalg i en kælder ved apoteket i Helsingør. Pastor Hartelius var for øvrigt en geschäftig fyr - han havde, til sit embede, en præstegaard, der vist ikke regnedes for de mindste derovre, og i forbindelse dermed var han ejer eller medejer af et eller flere af de 11 teglværker, der i en periode opstod paa Øen ligesom de blev oprettet paa begge sider af Sundet, ikke mindst i Nivaa-bugten - men, alligvel - 11 værker paa en lille ø, uden naturlige forekomster af brændsel - d v s primært kul, som derfor maatte importeres, med samme fartøjer, der 'exporterede' de færdige produkter - ikke mindst efter at en slags told-frihed - rettere ret til at ankomme og afgaa direkte til Øen uden først eller efter at skulle klarere i Landskrona - en process der naturligvis har været kompliceret med datidens maskinløse skibe.

Samme Peter Gottfred Ramm skal for øvrigt have været forsigtig med at komme ind paa sin herkomst, specielt at nævne at hans mor var en 'amagerkone', altsaa handlede med grøntsager, og fandt det bedst at bevare en vis reservation om sin oprindelse blandt de andre paa officers-akademiet. Om det saa har været værre end at nedstamme fra hestehandlere - ja, det er jo en privat vurdering. Efter afgang som oberstløjtnant blev han direktør for den enkelt-sporede sporvogn ud til Frederiksberg, men da man, grundet et eller andet uheld, ikke kunne holde tidsplanen, tog han sin afsked i vrede derover!

Hans søn Axel Ramm, der ogsaa har fødselsdag den 17. Oktober, var Gudfar for min Mor, Karen Wolff / Kampen, og bevarede nære forbindelser til familien i flere led. Dette resulterede for øvrigt med følgende lille digt, som Mor præsenterede Axel Ramm for paa hans 60 aars dag:

Kære Onkel Axel – du har det værre end jeg –
jeg er dog kun den halve Vej,
men jeg skal være godt tilfreds –
om ogsaa jeg, naar jeg bliver 60,
kan være ung og smuk endnu –
som Du!

Axel Ramm blev leder af Dansk Røde Kors for deres medicin-hjælp til Rusland og andre østlande efter 1. Verdenskrig, og sad som den danske representant i 'den lille Grænsekommision' i forbindelse med forhandlingerne om, hvor meget af Sønderjylland, der skulle tilbage til Danmark i 1920.

At det blev dem, de to, beskrives af NAW med at forskellige officerer begyndte at flokkes i huset, da Christiane var omkring 16 – først en del aar var det søofficerer – saa skiftede det til officerer af armeen, og specielt to saadanne, begge venner af NAW, gjorde voldsomt kur, saa at moderen konsulterede ham om, hvad man burde gøre – og resultatet blev at Julius Westrup fik kurven, og Gottfred Ramm ringen, som August skriver.

Og, for øvrigt, 'deler' de to familier, Ramm & Wolff, et meget fint, og bevaret, gravsted paa Frederiksberg Kirkegaard, med relief af Bissen!

ARNOLD W. 1844 – død som spæd. ARNOLD Nicolay Christian W. (1845) landmand – købte Taageskovgaard. Han havde bl.a. datteren Anna Louise W. fra 1877 som, kort før sin død var med til en middag til ære for Moster Pip paa hendes 80 aars dag, her hos os paa Piniehøj. Derefter JULIE Marie Magdalene (1846), gift med Charles Skibsted (1839). KRISTIAN W 1848 – død som barn. KRISTIAN 1850 – 1855. EMILIE (1852) gift med professor Axel Helsted –med børn: departementchef Viggo H. 24/8 1875, gift med Kirsten Hede – med sønnen Torben. Desuden Margrethe H. 9/7 1877, gift med arkitekt Poul Holsøe og havde børnene Jørgen 16/5 1904, Torkel 9/4 1906 gift som professor m. Birthe Ambl (?). Deruden Bent 15/5 1910, som skovrider gift med Edith Hovmand(?), og endelig Annette 1/10 1917 gift med ingeniør Folmer Genefke – og endelig Povl Helsted 16/1 1881, cand jur, g.m. Christel Bull

Christine LOUISE, (som barn kaldt STINE, som voksen LOUISE og maaske ind imellem ogsaa Julie!)) fra 14. Maj 1795 blev gift 13/10 1818 med Joh. Chr. FICK (1787) og døde 1863. Det skal have været en besynderlig alliance – iflg. Grethe er Stine en skrækkelig pige – skændes med sin Mor Christiane Margrethe – Fick ikke meget bedre end hun – ligesaa gerrig! Saa de passer godt sammen – selvom Christiane Margrethe frygter at han skal blive ked af hende allerede før brylluppet! I korrespondancen nævnes at *Fick & Stine ere begge vel, hun frugtsommelig – i øvrigt harmonerer disse ikke meget godt med familien fordi de ere utrolig gierrige og altid gaar med planer for at skrabe til sig, og dette uagtet de staae dem meeget godt. Moder lader dig derfor sige at dersom du ikke har afsendt det glattede schawl, Fick har forlangt, skal du ikke lade ham faae det uden betaling, da han selv, om ikke direkte saa indirekte, tager betaling for det af fru Dannemand, til hvem det er bestemt!*

Barn : Knud BENJAMIN (1820)

Ægteskabet skal ikke have været nogen større success – man 'kedede' sig, var kun 'maadelige' i omgangskreds og interesser - Fick var oprindelig ansat i Postvæsenet men

Portræt af Christine Louise Fick
f. Wolff (Eckersberg 1819)

senere blev han regnskabsfører ved 'Idiotlotteriet', der dog blev udskiftet med et kasserer-job ved det Kgl. Theater. Samtidig med disse aktiviteter har han – iflg. de gamle notater - været tegnelærer for Frederik d. 6.'s børn med fru Dannemand, og ved 'protektion' som var tidens skik, blev han Auktionsdirektør, og som saadan ægtede han vor Louise, som man endda mente gjorde et godt parti! Fick tituleres paa sine gamle dage faktisk Overkrigskommissær i nogle af de gamle papirer – titler har været noget, man har moret sig meget med!. Niels skriver Marts 1819 til Benjamin om dette ægteskab, at Fick nu er blevet deres svoger efter et prægtigt bryllup – dernæst at han, Fick, lægger sig ud med Gud og Hvermand – at han er urimeligt nærig!

J C FICKs optræden her maa der nok elaboreres lidt paa. Allerede som 17 aarig optræder han som tegnelærer – dog ikke for fru Dannemands børn med Frederik d. 6. som beskrevet, men for hende selv, i en villa paa Toldbodvej, hvor han blev introduceret til en 'unævnt' person, der betog ham – ikke mindst havde hun enestaaende smukke hænder!

Udover tegning blev hun undervist i sprog og fik timer i ridning, hvilket selvsagt ikke kunne undgaa at blive iagttaget, og var med til at danne den animositet, der resulterede i at hun blev 'landsforvist' til Sorø 1816/1818.

Fick virkede i en periode som en slags mellemmand, men var, iflg. Lauring, 'ikke rar'! Det lykkedes dog efterhaanden Frederikke Rafsted / fru Dannemand at kanalisere sin 'kongelige' kontakt over til amtmand Stemann, hvis fuldmægtig NIELS WOLFF følgerlig gradvis gled ind i forholdet som mellemed, i st.f. Fick – altsaa de senere svogere afløste hinanden!

Det med at FICK'erne var kedelige er en paastand, der gaar igennem flere steder. Imidlertid skriver Niels til Benjamin, mens denne er i Indien, efter at Sarah har boet hos FICK's under en del af sit Københavner-besøg, at FICK savner Sarah efter hendes afrejse, for derefter maa han jo være sin kone Louise til selskab – i st.f. den livlige Sarah – hvilket er kedeligt for en mand som har lyst og lejlighed til at anvende sin tid bedre! Se for øvrigt efterf. under omtalen af Sarah.

Sønnen Knud BENJAMIN FICK fra 1820 skal have været en smuk mand, med lidt udtryksløst fysiognomi – men køn var han, og han maatte sikkert kunne fortælle forskelligt om sine amouretter, bl.a. med en vis Grevinde. I den alm. begejstring, der bød alle unge mænd at gaa i krigen 1848/50, gik han frivilligt med og var ogsaa med paa Als og til slaget om Dybbøl. Faderen købte til sønnen og dennes kone / 'vor' kusine HELENE (datter af Carl Wolff) et sted i Fredericiagade, hvortil de flyttede efter bryllup 1853 . Ved faderens død 1865 fik han ikke ringe formue og byggede sig en smuk villa Vordroffsvej 10. Satte imidlertid de fleste penge til i Saltbækvig-projektet.

Hans søn igen, Ludvig Fick 1855/1890 blev farmaceut – kom i kompagni med en kap-tajn Nimb, der havde planer om gær-fabrikation, hvortil han behøvede assistance – og Ludvigs penge – og til gengæld fik han saa Nimbs datter Fanny – de blev forlovet 1884. Der var ogsaa et par andre børn – Ida Louise Mathilde fra 1857 og sønnen Otto Laurents Benjamin Fick fra 1859, der blev gift med Ella Michaelsen og fik Carl Fick i 1889, hvorefter de blev skilt og han giftede sig med Marie Magdalene Lebrecht og fik Knud i 1897 og Else i 1906 – men dermed synes familien at være sunket i jorden – det har ikke været muligt at spore yderligere efterkommere. Nuværende Fick'er har nok anskaffet navnet, da ingen har responderet paa henvendelser.

CARL født 24. Maj 1798 og gift med Ida Louise Nielsen (1813/1864). Kom paa apotek 1/7 1811, uddannede sig til Farmaceut – ret flink, men følte sig forurettet paa sjæl og legeme! – og døde 1883.

Ved Niels's mellemkomst var det lykkedes at købe Gammeltoiv Apotek, som vist blev noget af en guldgrube. Han talte meget, primært om Thorvaldsen, Christus og saa Sokrates – et 'dybt' gemyt for hvem det virkelige liv var langt borte. Omkring 1866 solgte han apoteket og flyttede til Nyvej paa Frederiksberg. Han var Vinterbader! og spillede skak – hans primære beskæftigelser paa de gamle dage - og meget med Grev Julius Raben fra Aalholm, (gift med Signe Wolff.)

Børnene var CARL Johannes W fra 1830 – meget tidligt udviklet og komplet kolerisk – blev auditor, herredsfoged i Bjerre Herred, hvilken post han blev tvunget til at trække sig fra grundet modstand fra den lokale befolkning!, gift med Trine Agerup, datter af en overlærer i Roskilde, og med hvem han meget hurtigt kom korporligt op at slaas! Han skal have 'behandlet' arrestanterne i fængslet med amerikansk olie og kløpulver for at faa dem til at tilstaa – lagde sig ud med Gud og hvermand. Før han døde 1908 skrev han bl.a. en bog om aftægtsfolk, hvori han søgte at bevise at der hvert aar begaas en mængde aftægtsmord (Mord paa gamle Aftægtsfolk, hvis forsørgelse børnene paa denne maade skulle søge at frigøre sig for) – hvilke paastande han dog dømtes til at tilbagekalde og bevarede derefter et uudslukkeligt had til Højesteret! Han insisterede desuden paa at skulle retsligt hjælpe familie og venner, og skrev for sin bror i en krigsretssag hans forsvar – med det resultat at løjtnant-broderen blev dømt paa grund af den uforskammede tone i det paagældende dokument!

At han maaske blev lidt mere omgængelig paa sine ældre dage tyder en bemærkning fra FNW der nævner at han, de første aar han var i Aarhus plejede at faa besøg af Carl W. – naar denne kom til byen for at besøge sine Katolikker (?) dersteds! Han skal have foræret Morfar et skrivebord, som stammer fra Niels W. paa Vordrofgaard – og som Frits derefter stedse benyttede!

Søsteren KRISTIANE blev enke tidligt og bestyrede derefter sin fars hus.

Den tredje JULIUS blev officer – kuldret – duellerede og 'vandt' modpartens forlovede, Clara Fesch, og mente sig dermed Ridder, Adonis og Don Juan! Senere, efter et værts-husslagsmaal i Slesvig betragtede han sig som Patriot og Helt – og blev fyret fra armeen efter Sankelmark. Denne Clara Fesch var datter af Apoteker Fesch i Rendsborg, der igen skal have været brodersøn af kardinal Guiseppe Fesch, Napoleons morbroder, og havde penge, saa Julius blev ret velstaaende. Han mente for øvrigt at Universitetet kun havde til formaal at producere embedsmænd – præster, dommere og læger – ingen videnskabelige opgaver! Det gik saa vidt at han ikke ville have sine døtre i skole, men selv stod for deres undervisning – læste med dem hver dag – og var i mange henseender lidt besynderlig – som der skrives: han er egentlig lidt af et fæ og en egoist – der er 'hustyrant, smager paa maden, laver punch af vin, som han køber paa auktioner' – ja,

det er da forfærdeligt! Det romantiske skær, hvormed han fremtraadte for den unge apotekerdatter, er for længst forsvundet, og nu træde de livets mølle sammen. OTTO gik til i affæren ved Eckernförde paa Linieskibet Kristian d.8 som søkadet, hvilket han var blevet 1848. Det gik saaledes for sig at da lineskibet kom i brand, og mandskabet var sat i land, kom han i tanker om at han da ville have en ny hue med sig som han havde glemmt, vendte tilbage med et fartøj, løb ned i sit lukaf og sprang da i luften med skibet. Han skulle nok hellere have ladet hue være hue, som NAW skriver. HELENE, tvilling til Otto, var udmærket smuk og blev som nævnt andetsteds gift med fætterten Benjamin Fick.

RUDOLF blev ogsaa officer – flink og musikalsk begavet. Ægtede Poulina Scholten. Sidst var AUGUST, der med sin kone, Emilie, datter af den meget velhavende folketingsmand Balthazar Christensen (som for øvrigt senere erhvervede sig gaarden Grøndal) efter forgæves forsøg herhjemme, drog til Argentina, hvorfra svigerfaderen senere maatte lade konen og børnene hente hjem, da det heller ikke var gaaet der. En søster til denne Emilie f. Balthazar Christensen skal, ifgl. Trap, paa det nærmeste have sat ungdommen i Randers, hvor de var fra, paa den anden ende, den lille Rikke – hendes barnepige havde tabt hende ud af vinduet, hvilket skadede hendes sundhed men forøgede hendes skønhed –*om alle have delt vor opfattelse i Randers Skole ved jeg ikke men jeg ved at hun gjorde et voldsomt indtryk paa os* – det er da et eftermæle at have! Hun blev gift med ritmester Meyer af Dragonerne, der faldt ved Idsted. Omtalte Mathias Balthazar Christensen (1802-1882) var for øvrigt ivrig talsmand for landbo-reformerne, og medstifter af Bondevennernes Selskab, som han i perioder var formand for.

Før vi forlader denne generation maa vi lige have Knuds enke SARAH Cruttenden med.

Som vi saa giftede Knud sig med denne datter af Huset Cruttenden, velsagtens ogsaa fordi han mente at det ville forbedre hans muligheder for at blive optaget som partner. Det gik imidlertid ikke saa – Knud døde og hun drog derefter til England for at være sammen med sine 3 børn af første ægteskab og, velsagtens, for at faa lidt mere ud af livet end at sidde i Calcutta som 2. gangs enke med begrænsede friheder. Hun fører en længere korrespondance med saavel sin svigermor, Christiane Margrethe, som med sin svoger Niels, hvem hun titulerer mere og mere intimt og varmt – men det er jo ogsaa ham, der sidder paa pengene i familien! Og det er ham, der sammen med Jens's søn drager til Hamburg for at hente hende herop, hvor hendes besøg skaber store bekymringer – for hvor skal hun bo etc etc Og hen ad vejen bliver det Benjamin, der staar som modtager af hendes skrivelser ja, tiggerier, da intet jo er, som forventet – Knuds efterladenskaber er ingeniørlunde saa imponerende, som man havde regnet med, og endda mest i vanskeligt omsættelige/afsættelige bygninger og tilgodehavender, hvilket alt sammen har været genstand for Benjamins undersøgelser og behandling, medens han var der ude.

Hendes rejse hertil – og i det hele taget – er en god indikation af de vanskeligheder, man dengang var udsat for – ikke mindst som 'Dame'. Hendes bror Robert ledsager hende – 3/8 1820 fra London til Harwich *from where I go to Hamburg entirely by myself, without a servant!* De – skibet – afsejler Harwich 5/8 og naar efter 3-4 dage Cuxhaven, hvorefter det tager halvandet døgn for at naa Hamburg – hvor Niels og Jens/James har ventet paa hende i 5 dage. Rejsen derfra til København har vi ikke efterretning om – de har vel været optaget af at fortælle hinanden om de verdener, de repræsenterede – men vel ankommet til vor Hovedstad kl 10 aften indlogeres hun paa Hotel du Nord – altsaa der, hvor MAGASIN i dag ligger – og hvor der venter 2-3 piger til at opvarte hende, og hvor hun saa boede i 5 uger med tante Grethe som attacheret.

Derefter flytter hun ind hos FICKs, Joh.Chr. & Louise, hvor hun logerer resten af sit ophold her. Aarsagen til denne mellemstation er at Louise laa i barselsseng paa ankomst-tidspunktet, saa det var ikke særlig nemt – og Christiane Margrethe mener ikke at have passende akkomodation til saa fin en besøgende!

Hun var her ¾ aar – afrejste Maj 1821. Niels var hendes 'favorit' – mindede hende meget om Knud – men smukkere! Grethe bliver jaloux over Niels' opvartning – og Niels maa desuden holde paatrængende supplikanter fra døren! Sarah lyste som en meteor – en smuk inkarnation af en driftig ung mands indiske eventyr, som der skrives.

Tilbagerejsen til London startede 9. maj 1821 med skibet Caledonia, med Louise Fick og Niels til selskab, til Kiel, Hamburg/Altona/Stade/Cuxhaven, hvorfra 6 dages sørejse – som ene kvinde ombord – hvor de fleste var søsyge de første 3 dage! – og ankom Harwich og derefter London 19. Juni og genfinder sine børn i god behold. Hun beretter, i sine breve til Benjamin, om en herlig tur ned gennem de danske farvande – forbi Møn med Donningestolen etc og herlige grønne øer, ned til Kiel, hvor det hele er mindre charmerende, forstaar man. Turen fra Hamburg ud til Stade var ret ubehagelig, ogsaa – der var saa koldt ombord og hun frøs saadan om fødderne, at Niels følte sig nødsaget til at afkøbe en af sømændene et par uldsokker – brugte, til det dobbelte af, hvad nye ville havde kostet!

I Cuxhaven skiltes de, Niels og Jens tog tilbage og de 6 dages sejlads begyndte. Da de ankrede ved Harwich og skulle ned i told-baaden for at komme i land *one of the Custom House people fitt me/was it not impertinet?! but luckily did not detect the **contraband articles** I had about my person, therefore I saved them though for several other things – all drawings and Benjamins portrait and that of Niels, I had to pay duty £6. My brother not knowing when I might come, did not meet me at Harwich, therefore I manages matters and came up to London together with the other passengers travelling all night – I the only female, squeezed in the coach with 5 other passengers!*

Ja – det har ikke været let at rejse! Hun refererer sin glæde ved, efter 5 dage ikke at have været af tøjet, at faa et bad!

I England bor hun sammen med sin søster Alicia, (f. 23/11 1807) i nærheden af broderen Robert og dennes kone – de kommer imidlertid ikke ud af det, særlig godt – det jamrer hun en del over, denne indifference og irritation over hendes (Sarah's) børns uro og larm

Efter mange overvejelser beslutter hun at rejse til Paris, selvom hun ogsaa har været inde paa at tage igen til København – men der modtager hun i November 1822 meddelelse om at hendes Far er død – og dermed ramler en del af hendes tilværelse. Hun tager imidlertid tilbage til London i Februar 1823, mest for at se til børnene, med/om hvem hun har bekymringer: om de skal opdrages katolsk eller Church of England – det staar mig faktisk ikke klart, hvad resultatet ender med at blive, men under alle omstændigheder er det et emne, der drøftes med biskopper og præster – og med hendes første mands – Even's – familie, der ikke synes særlig villige til at hjælpe ellers – eller ikke i stand dertil. Men inden længe er hun tilbage i Paris, hvor Louise Fick aflægger hende et ret langvarigt besøg, fra August 1824, medens dennes mand er i München og Rom paa en længere rejse. Først i Juli næste aar kommer han til Paris for at gense og hente sin kone – og, efter hvad man forstaar paa Sarah's omtale, virker de alt andet end kedelige!

Men efter dette lange besøg er det primært hendes økonomiske problemer, der omhandles – i alle detaljer. Benjamin er i mellemtiden kommet til Danmark, hvilket jo gør kor-

respondancen hurtigere – og vi vikles snart ind i en nærmest utrolig dialog – ang. Sarah's søster Alicia! Tilsyneladende har der været nogen korrespondance mellem Benjamin og samme unge dame, hvilket Sarah er yderst – ja voldsomt – oprørt over – at to unge mennesker, af forskelligt køn, korresponderer direkte – uhørt! Man mærker jo ret tydeligt hendes ærgrelse over at det ikke er hende, der er genstand for denne opmærksomhed, men det udlægges altsaa som noget ganske usømmeligt, hvordan det ellers maatte være kommet i gang. Men det fremgaar senere at Benjamin faktisk har mødt Alicia i England – uden dog paa nogen maade at have været direkte eller vist nogen speciel interesse – men det bliver harmdirrende breve, hvor de begge, Sarah og Benjamin, faar taget fløjlshandskerne af! Ind imellem kommer saa disse tigger-breve, hvor det ogsaa fremgaar at hun har henvendt sig til London-kontoret eller forbindelse til Calcutta-firmaet – og saa ruller Benjamin sig ud! Naa – takket være Sarah's hadske behandling af spørgsmaalet Alicia beslutter Benjamin kort og godt at afslutte den sag – helt og holdent – ingen kontakt – ingen korrespondance om det emne mere – sagen er slut!

Den ældste datter skal giftes – det giver ogsaa økonomiske problemer – i det hele taget er det disse, der optager det meste af korrespondancen. Men hun bliver gift – det gaar saadan da – de faar en pige – men den skole, som hendes mand har sat sine penge i, gaar ned – saa det er heller ikke særlig hyggeligt – men de klarer sig. Den næste datter var forlovet med en medicinsk studerende – men den gik i vasken – hun tog med sin bror til Indien, hvor han allerede havde været en gang, men var kommet tilbage syg – hun blev næsten omgaaende gift – og der synes ogsaa at være kommet en form for orden paa de sager. Alicia har giftet sig med en gammel bekendt af familien, Andersen el. Anersson.

Sarah selv fortsætter som hun har gjort – men sluttelig, i Juli 1835 beslutter hun at slaa pjalterne sammen med en gammel bekendt, en fransk læge, Grev La (el.de) Salle, med hvem hun flytter til Marseille – hvorfra samme nye ægtemand for øvrigt brokker sig over at det er Niels, der stadig skøtter hendes økonomiske sager – hvorfor denne videregiver det til franskmanden. Han dør, og hun bliver for 3. gang enke. 1870 besøgte Louise Brun f. Wolff (Louisiana!) hende i Paris – det maa være kort før hun døde. Sarah's børn med den første ægtemand Even er GEORGE René, SARAH Petagie & CAROLINE Marie – efternavnet har vel været Even. Datteren Sarah blev i Indien 4. Jan 1834 gift med en Evans, der vist var der som engelsk soldat af en eller anden grad, medens Caroline 25. Feb. 1832 blev gift Regnault – fornævne har vi vist aldrig faaet! Det lykkes for øvrigt George at faa et tilsyneladende godt job i et andet handelshus i Indien – Cruttendens gik som bekendt fallit i 1834.

Korrespondancen er, imidlertid, gennemgaaende uhyre poetisk og levende – man fristes til at tænke paa litterære værker/teaterstykker som f.eks. 'Kæreste-breve' – altsaa korrespondancen mellem Robert Browning og Elizabeth Barrett - ud fra den synsvinkel, ogsaa, er den er studium værdig.

I Landsarkivets gemmer ligger for øvrigt, blandt forskelligt 'arvegods' modtaget fra Engelholm, flere pakker med dagbøger – Sara Cruttendens dagbøger. De dækker perioden 1784 – 1812, og kan altsaa ikke, med den bedste vilje, være 'vor' Sarah's produkter. De første aar – der er en bog for hvert aar! – er læselige – resten har aabenbart været i vandet eller paa anden maade daarligt behandlet – de er næsten gaaet i opløsning og er, for almindelige mennesker, ulæselige. De starter, som sagt, 1. januar 1784 og foregaar, saa vidt det er muligt at udrede, i Schweiz idet Lausanne og Evian ofte nævnes tilligemed en masse lokale steder – og specielt vandløb!, idet hendes Papa næsten hver eneste dag rapporteres gaaet ud at fiske ørreder, enten alene eller sammen

med navngivne venner. Med disse har man megen omgang – ligesom hun hele tiden nævner, hvad 'Mamma, Betzy and me' foretager sig – det er med besøg hos dem og hos andre – alle navngivne, og der nævnes hvad post, hvilke breve, faderen modtog, og ofte deres indhold og faderens besvarelse af samme. Der er for øvrigt en mig lidt uforstaaelig indførelse næsten dagligt: The mantuamakers are still working – hvad pokker en 'mantuamaker' er for en størrelse har jeg ingen anelse om – men den omstændighed at det konstant nævnes, og altsaa maa være en omstændighed, der synes nødvendigt at gøre opmærksom paa – men hvad og hvorfor? Det er i det hele taget et besynderligt indblik man faar i saadanne velhavende folks tilværelse dengang, men indikerer samtidig at det er med en voxens forstaaelse og indsigt, at det skrives – ikke nogen ung-pige snak med smaa forelskelser etc. Faderen – Papa – sidder hos en maler for et portræt – det betales efter 3-4 gange med en Louis – altsaa en Louis d'Or, formentlig. Bortset fra udflugter op i Alperne kommer det til at dreje sig om hendes egen afrejse, August 1785, vistnok med skibet Walpole, kaptajn Churchill, fra England til Indien, om hvordan næsten hele den lokale – altsaa den engelske – befolkningsgruppe kommer paa visit med anmodning om at hun skal medtage saavel breve som smaa pakker – inkl. endda varer, der direkte benævnes contrabande – altsaa smuglergods! – og det til England, hvorfra sørejsen jo skal starte. Hun synes at være ankommet derude 1786 – men saa er der ikke meget mere, der lader sig tyde.

Vi ved imidlertid at George Cruttendens mor boede i Lousanne, hvor hun skal være død November 1815. Om den dagbogs-skrivende Sara er hende, der altsaa i saa fald maa være kommet tilbage efter Indien-besøget, eller en anden af familien, som vor 'Sarah' er opkaldt efter – ja, det ved jeg ligesaa lidt om som I andre – men det kan altsaa umuligt være Knuds kone, der har været paa spil dengang.

Næste Generation – den 3. WOLFF'ske

I næste generation er der et par stykker, vi skal se nærmere paa. Ikke mindst vor direkte forfar Niels AUGUST W. fra 1833, som jo nok har været en kolerisk herre – men ogsaa et godt hoved. Da NIELS døde, i september 1862, viste det sig at der ikke var noget testamente, og med 2 kuld børn af de to ægteskaber gav dette, nok ikke urimeligt, en del uoverensstemmelser og utilfredshed, idet det var det sidste kuld, der lukrerede mest – ja, ganske meget mere end det, der blev til det første. Af formue var der ikke meget andet tilbage end selve Vodroffgaard, og resultatet var at kuld 2 fik omkring dobbelt saa meget som de første, per næse – det var altsaa ikke førstefødselsretten, der kom til at gælde her!

Niels August selv – eller som han kaldes - AUGUST – var givetvis en nok saa foretagssom ungersvend – vild og letsindig, kravlede rundt oppe paa taget og omkring skorstenene (det har vi vist set en gentagelse af senere i familien, er der nok nogen, der vil mene!) mere eller mindre halvnøgen ned gennem køkkenet til stort grin for pigerne for saa at springe i kanalen – og af Faderen kaldet Plagen! For at faa lidt skik paa det unge menneske blev han sat i huset hos 'onkel Vilhelm' – det maa være hos Oluf Wilhelm de Fine Skibsted, gift med Antonia Augusta Schønheyder, datter af admiral Ulrich S. – der for øvrigt var næst-naboer til Vodroffgaard – et par aar, hvor det saa lykkedes ham at blive søkadet i 1847. Allerede da moderen døde 1836 eller kort derefter havde han været et aarstid hos tante Fick, altsaa hos bedstefaderens yngste datter Louise – altsaa hans faster – gift med auktionsdirektør Joh. Chr. Fick. Saa da han var kommet paa søkadet-akademiet udtalte faderen, den store pædagog Niels, til ham og broderen Ludvig: *saa, nu er jeg færdig med Jer, nu bliver I opdraget paa Akademiet* – og jeg kan heller ikke erindre at han egentlig nogensinde har givet sig af med os, skriver August.

Kadetskibstogtet 1848 var noget vrøvl – det 7-maaneders tugt i 1849 var driveri og det 4-maaneders i 1850 ogsaa forstyrret. Det var underholdende nok, men han konkluderer at han ville have haft betydeligt mere udbytte af at have gennemgaaet de regulære skole-togter.

Det var iøvrigt ikke noget særlig godt indtryk han fik af Marinens organisation og præstationer – hans skolechef, der havde været noget af en tyran viste sig, under en 'affaire' i 1849 at være en forknyt og forvirret pjalt! Han var ogsaa meget utilfreds med at være næsten overladt til sig selv, han og to andre kadetter, men han benyttede da tiden til at gennemlæse skibets bibliotek to gange og mente indvendigt at han burde træde ud og give sig til at studere. Han fortsatte imidlertid med forberedelserne til at blive søofficer, fik Æressabel, men havde et nok saa anstrengt forhold til sine overordnede, ikke mindst til skolechefen, som saa sidste dag før udnævnelsen antraf ham paa gaden rygende paa en cigaret. Han skal have faaet foreslaaet et af to – enten beklage og give en undskyldning – eller træde ud. En WOLFF undskylder ikke, skal have været hans reaktion – saa han blev relegeret - røg ud og maatte finde sig i – kun – at blive land-officer, eller højskoleofficer, som han foragteligt kalder det! En lidt anderledes udlægning har vi ogsaa – han skrev to breve, det ene med den famøse undskyldning og det andet uden – puttede dem begge i lommen i hver sin konvolut – og mødte op paa skolechefens kontor og trak det første brev, han fik fat i op – og det var altsaa det uden at bede om godt vejr! Under alle omstændigheder kom dette til at betyde en væsentlig forsinkelse af hans karriere som officer, denne omvej af det sø-militære, som sluttede med ovennævnte relegering efteraaret 1854 og tiltraadte den militære højskole ¼ 1855, hvorfor han først ¼ 1857 blev Sekondløjtnant á la suite i Artilleriet.

Hans lidt ældre bror Ludvig var som 16 aarig kadet fører af en kanon-chalup og var i en kamp med et landbatteri ved den slesviske kyst v. Aabenraa i 1848 blevet saaret ved at

Ludvig & August Wolff
som kadetter

kanonen reculerede over hans ben, begge skinneben blev brækket og man ikke mente at kunne undgaa en amputation. Faderen, Niels samt huslægen prof. Larsen tog strax derved og fik ham transporteret hjem, hvor det lykkedes i løbet af nogle maaneder, med krykker, i Vodroffgaards park at faa ham restitueret, til glæde ikke mindst for resten af familien for hvem han var den foretrukne og af alle elskede – uden lyder, som FNW senere skrev. Han genindtraadte i aktiv tjeneste og var saaledes i Vestindien med briggen Mercurius, hvor en af hans kolleger og nære ven dør af gul feber – og før meddelelsen om denne triste nyhed naar hjem faar Ludvig det samme - og dør af tropesygdomme i Vestindien allerede i Februar 1852.

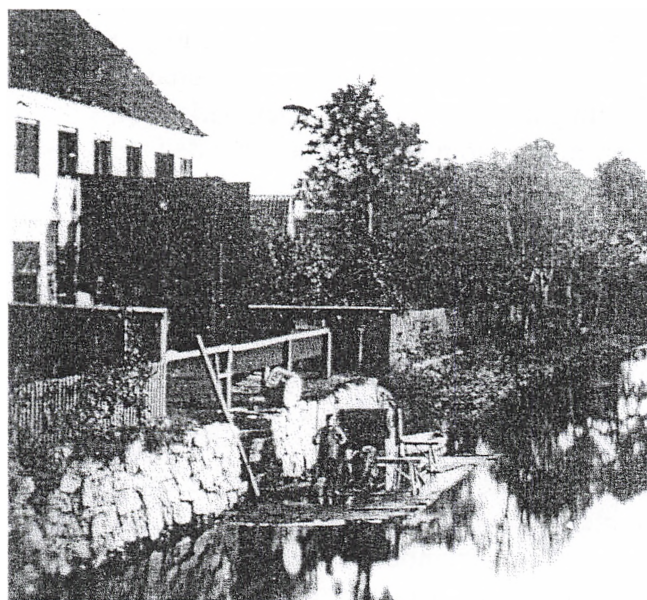
Han havde været halv-forlovet med Betzy Mourier, som August dermed fandt at han burde overtage 'ansvaret' for! Samme Betzy ville imidlertid ikke vide af ham – og giftede sig siden med skolemanden Hartvig Frisch. August maa være blevet udgarnisoneret til Næstved, for der fandt han, som trøst for kurven fra Betzy, den kønneste pige i byen, datter af en meget velhavende og driftig farver med værksteder i flere sjællandske byer, Friederich Jacobsen, der havde sit værksted, og muligvis domicil, lige ved Susaaen i Farvergade 5. Charlotte, født 5. Juni 1838, skal have været saavel forkælet som almindeligt beundret, og i hvert fald meget smuk. Paa sine gamle dage paastaar August at 'vi begge var børn' og dette som undskyldning, formentlig, for en senere udtalelse: *Jeg troede jeg giftede mig med en svane, men fandt ud af at det var en gaas!* – men det var vel hans eget valg. Han fik imidlertid sin examen og ægtede hende 1859, og efter

nogle faa glade aar i København, hvor de kom til at bo ved Langebro i en ejendom, Niels havde ladet opføre eller ombygge paa 'Blaataarn's grundareal, kom han saa i garnison i Fredericia – eller Frederits, som det synes at have været normen dengang. I krig og saa hjem igen – ødelagt i sind over det ulykkelige udfald. Ægteskabet, efter de første aar i lutter idyl, gik ikke godt, og det kan godt tænkes at de beskedne forhold, som han kunne tilbyde sin unge hustru langt fra har svaret til det, hun fra barnsben havde været vant til – han kastede sig efterfølgende over studeringer og forskellig virksomhed – byggede en villa i nærheden af Vodroffgaard som gav vrøvl – købte December 1867 af raadmand Bülow ejendommen Mosendal paa 1 ½ td l, byggede en ny villa paa Vodroffvej og førte denne igennem fra Gl.Kongevej til det, der nu hedder Aaboulevarden.

Niels AUGUST Wolff

Før vi gaar videre kan det maaske være paa sin plads at se lidt paa Charlotte og hendes baggrund. Iflg. C. Nyrup: Danske Farvere blev 'faget' som saadant anerkendt i Næstved allerede 1671 ved bevilling til Bertil Hansen Tandrup, som efterfølgende lægger Slagelse og Holbæk og 1688 desuden Sorø til sit domaine – han kendes som 'samleren' indenfor tidens farvere. Ved hans død 1710 splittes 'riget' og hans 4 sønner overtager hver sin 'provins', Christian Tandrup saaledes Næstved, hvor Tandrup familien holder farveriet aarhundredet ud. Hans Chr. Tandrup fra 1794 overgiver via sin Enke hvervet til Jonas Tønnesen (ant. fra 1759), søn af lærer Tønnesen i Ringsted, hvis enke Charlotte Sophia Berg, 69 (allerede enke fra tidl. Ægteskab) ogsaa flyttede ind i Farvergaarden, med Kgl. Bevilling som Farver i Næstved 8/4 1796, samt to stedsønner; Jochum Carl Tandrup, 7, og Hans Christian Tandrup, 6, og fik for øvrigt Borgerskab i Næstved 29/11 1798 iflg. Folketællingen 1801, men da under gadens gl. navn, Lille Broegade. Nogen

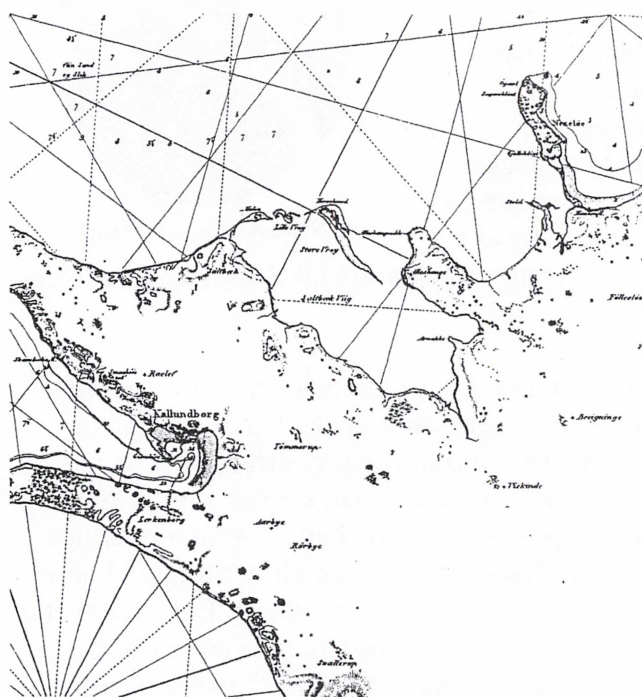

Farveriet ved Susaaen i Næstved

kone nævnes der ikke, men hans datter af andet ægteskab Charlotte Amalie Tønnesen, 5 og altsaa ant. fra 1796, samt en Friederich Jacobsen, 18, noteres som 'logerende' – som Dreng = lærling. Fra Folketællingen 1845 konstaterer vi at Friederich Jacobsen nu er farver og gift med Charlotte Tønnesen, og vi ser at de har faaet en 'efternøler' nemlig CHARLOTTE JACOBSEN, 7, f. 9/6 1838 (vi har 5/6 1838). Farver Carl Jacobsen fra 17/12 1827, altsaa Charlottes ældre bror, er afbildet ca 1870 ved Farveriet/Susaa. Charlotte skal have været

forkælet og beundret – men altsaa ogsaa meget smuk, og omgikkedes bl.a. familien Tillisch med 1 el 2 jævnaldrende døtre – altsaa tilsyneladende har hun færdedes blandt de lokale 'topper'.

1865 drog han til Amerika, dels for at forberede sit studium og bog om den Nordamerikanske Borgerkrig, dels for at give ægteskabet et chance ved lidt fravær. Overvejede skilsmisse, men paa stærk opfordring fra svogeren og vennen Charles Skibsted, udskød det atter. Krigene i Europa belastede hans officers-indstilling og specielt den nye hærordning, der indebar en aldersgrænse for officerer, fik bægert til at flyde over. Han kastede sig derfor over forskellige virksomheds-aktiviteter

Skort udarbejdet 1838.

© Kort- og Matrikelstyrelsen. A. 92-93.

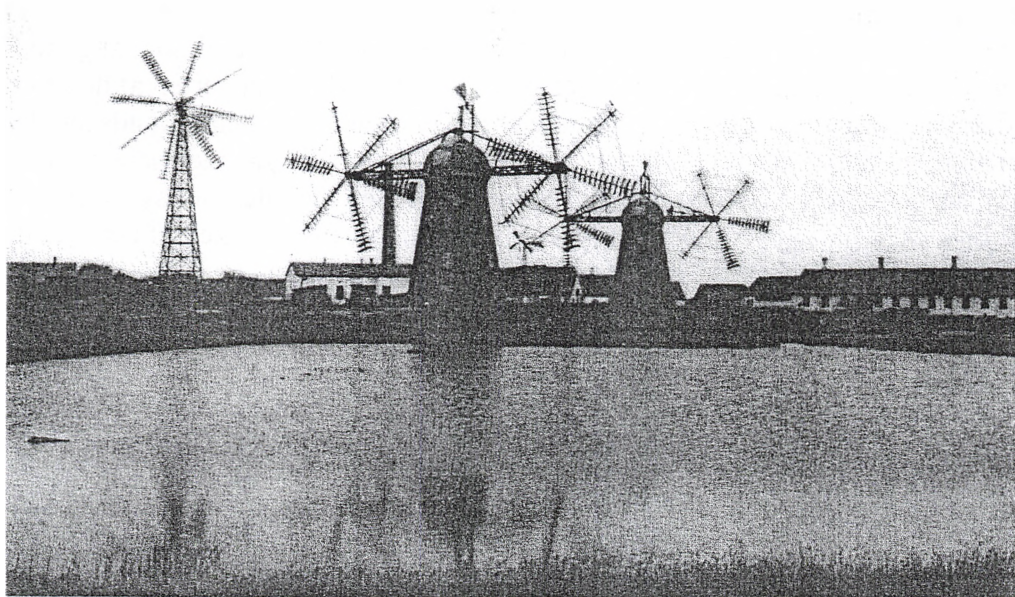
Saltbæk Vig NØ for Kalundborg

Som Vodroffgaard til en vis grad dominerede opmærksomheden i Niels' tid blev det nok **SALTBÆKVIG INDDÆMNINGS-FORETAGENDET**, der kom til at betyde meget hos August og hans samtidige.

Forskellige inddæmningsforsøg havde været foretaget, specielt i Jylland, men ogsaa flere vige ved f. ex Lammefjorden – for øvrigt finansieret af Staten – 1842 den smalle Sindinge Fjord – og nogle af disse entrepriser var tilsyneladende gaaet godt. Med tabet af Sønderjylland – og det efter det langt voldsommere tab af Norge tidligere – var der stemning for at følge Dalgas'

udsagn: Hvad udaf tabes skal indad vindes. Det var imidlertid allerede før den fatale 2. slesvigske krig at der var kræfter i gang om et lavvandet omraade i Sejerøbugten kaldet Saltbækvig. En premierløjtnant Halvor Christian Bagge, født 1826, der allerede havde været involveret i flere mislykkede inddæmningsforsøg rundt om i Danmark, nok ansporet af sin far, prokurator Søren Hansen Bagge, som selv tidligere havde taget initiativet til inddæmningen af dele af Ringkøbing og Stadil fjorde og som havde involveret sønnen i arbejdets udførelse, og selv var en – vistnok overmaade – dristig iværksætter: sildesalteri, brændevinsbrænderi, fiskeexport & hedeopdyrkning – men løjtnanten faar sin afsked fra Militæret 22. februar 1864 (hvilket vel maa skyldes noget ret saa graverende, saadan midt i den krise- og krigssituation!) Det kan jo skyldes at han, grundet disse planer og projekter om afvanding af Saltbækvig har forsømt sin tjeneste – hele efteraaret 1865 afholdes indledende møder med bl.a.

Landvæsenskommission og repræsentanter for omliggende ejendomme, godser og landbrug. Under alle omstændigheder ansøger denne løjtnant 26. december 1864 Indenrigsministeriet om at maatte inddæmme og udtørre vigen, efter først 23. dec. 1865 at have faaet et forhaandstilsagn fra samme, og 11. december 1866 kom saa den kongelige bevilling. I august 1866 havde man allerede dannet et Interessentskab bestaaende af københavnske pengemænd med bl.a. kammerherre Berling, kommerce- raad Heyman og papirhandler Schneider. Udover disse optræder Carl Frederik de Fine Skibsted, Emil og ikke mindst August Wolff som anpartshavere for hver 10.000 RD.

Vindmøller til udpumpning af Vigens vand

De indledende arbejder blev strax iværksat, men allerede den følgende vinter blev det meste skyllet væk. Foraaet 1867 tog man fat paa alle 3 dæmninger, fra 'Mulen' ud til Lille Vrøy, derfra til Store Vrøy og, den sidste og langt den største, mellem Store Vrøy og Alleshage paa østsiden af vigen. I løbet af sommeren indtraadte en standsning, formentlig grundet manglende kapital, og den efterfølgende vinters storme fjernede det meste af jordfylden.

Januar 1868 frattraadte H. C. Bagge som entreprenør for foretagendet, og i februar samme aar fik Interessentskabet overdraget Bagges bevilling. I løbet af sommeren 1868 lykkedes det at faa dæmningerne, landvandskanalerne og sluserne ved disses udløb i Sejerø bugten færdige og pumpearbejdet paabegyndt. En artikel i Illustreret Tidende, nr. 477 1868 giver et godt billede af aktiviteten – og man ser strax forlægget for Aalbæk Jensens roman Dæmningen, om end dens løjtnant Stelzig nok ikke helt passer ind i det billede, vi ellers kender til, hverken Bagge eller, for den sags skyld, vor egen, paa det tidspunkt ogsaa premierløjtnant, August. Det synes somom August er blevet mere engageret i det egentlige arbejde – det er ham, der skal bivaane leverancerne af de store pumper, der er indkøbt i England og installationen af samme - i det hele taget har han nok været mere aktiv end som bare bestyrelsesmedlem, synes det.

For at faa økonomien til at hænge sammen maa der flere indbetalinger til – og her dukker ogsaa en anden i familien op – Benjamin Fick. Man indbetaler – og garanterer overfor Privatbanken, udsteder panteobligationer og foretager i det hele ret saa desperate dispositioner. August rundersender brev til de andre interessenter, men der synes enighed om at det vil være umuligt at afhænde projektet uden væsentlige pengetab. Det viser sig nemlig at være umuligt at opnaa den nødvendige kapacitet paa udpumpningen – udover forskellige damp-drevne pumper og 'kastehjul' bygger man fantastiske vindmøller, med dobbelte vinge-hjul paa hver – men stadigvæk utilstrækkeligt. Og saa i Januar 1874 trækker August sig, af private grunde som det hedder, ud af bestyrelsen – forpligtigelserne, derimod, kan han jo ikke, saa lidt som de andre, komme ud af, og vi ved jo kun altfor godt at det var det meste af hans formue, der gled ud paa det skraaplan.

Det eneste udbytte, man erindrer om indsatsen var nogle forsendelser af kæmperejer, hvortil der nu ikke ses mage, og de smagte storartet, skriver FNW, fra de folk, der

arbejdede derude – samt, vistnok, nogle enkelte ture ud til området, hvor man besaa nogle store vandsnegle arbejde! Under alle omstændigheder gik foretagendet fallit eller stoppede paa anden vis i 1875, uden at det efterfølgende synes at være forsøgt at genoptage forsøget. Efter udseendet nu om stunder synes det at selve hovedparten af de oprindelige diger er bevarede, men inde bag disse er det mestendels et marsk-landskab der ligger som natur-fredning, uden lovlig mulighed for at komme det paa nærmere hold – men uhyre charmerende ser det ud, om end sammenligningen med den lidt sydligere Lammefjord, der er totalt under plov og meget givtig, kan gøre en lidt ked af det, paa de mange spildte kræfters og de involverede personers vegne – en mindsten er opsat i Lille Vrøj – men giver jo intet indtryk af dette Danaidernes kar! Men mærkeligt er det at tænke paa, hvilken forskel det havde gjort, ikke mindst for vore forfædre, om projektet var lykkedes!

Han synes ikke at have haft det godt, hverken med sig selv eller paa det ægteskabelige felt.. Han interesserede sig for de store ting i Verden – Napoleon, Schopenhauer, Byron ja, ikke mindst Napoleon var hans 'stjerne' og han skrev flere afhandlinger om ham og hans indflydelse paa vore hjemlige forhold – men ogsaa Kierkegaard – og Buddha var emner, der optog ham – aabenbart uden at han, paa hjemmesiden blev mødt med meget andet end kritik - han kunne ikke klare den evindelige modsigelse, som han følte sig udsat for hjemme. Med socialistbevægelserne i deres vorden fandt han det umuligt at have med haandværkere (det har vel været arbejdere) at gøre, hvorfor aktiviteter med ejendomme blev mindre tiltrækkende. Han mente derfor at være bedre hjulpet med tændstik-fremstilling samt cigar- & tobaksfabrikation og handel, bl.a. med fabrikken KRONEN fra 1875 til 1878, men konstaterede det 'gyseligste, merkantile bedrageri' han som officers-opdraget slet ikke saa sig i stand til at kapere, og efter nogle aar opgav han disse aktiviteter og gav sig til at handle med bøndergaarde – man har ikke indtryk af at det var en mere farbar vej i de tider!

Al denne modgang var medvirkende til beslutningen om at lade sig skille. Han havde truffet en ung pige, Britta Müller, som han mente var mere paa linie med hans eget intellekt - og som han havde foreslaet Charlotte, sin kone, at indlade i familien, hvilket denne naturligvis ikke var indstillet paa og, som konsekvens, meddelte August sin søn Frits, vor morfar, da denne kom for at fortælle om sin vel-overstaaede studentereksamen, at han agtede at forlade hjem og hustru for at slutte sig sammen med denne unge dame for, hvad der maatte være tilbage af livet for ham. Hen ad vejen blev det saa Frits Nial og Mormor, der kom til at huse Charlotte, til hvem der blev bygget en speciel etage paa huset paa Holmevej i Aarhus. Her levede hun i mange aar, men blev efterhaanden saa besværlig og for øvrigt ogsaa berygtet blandt tjenestepigerne at der ingen var, der havde mod og lyst til at være hos hende – og saa var altsaa altid Mormor, der maatte træde til.

Charlotte var altid ret dominerende, endog paa sine gamle dage, og det kan vel tænkes at denne indstilling har været baseret paa at hun, fra sin far, var relativt velhavende, og at August gerne havde set at hun maaske i højere grad hjalp paa familiens anstrengte økonomi. Det fremgaar jo tydeligt fra de gamle skrivelser at det var økonomien, der primært trykkede, og havde det ikke været for disse vanskeligheder var tanken om at lade sig skille maaske ikke blevet gennemført. – Om Britta Müller har kunnet sikre hans alderdom bedre – hun var vist enebarn af en landmand – det er vel ikke udelukket – specielt med den praktiske indstilling hos disse WOLFFer – han sagdes først at lægge

mærke til den yndige Charlotte da han ved et bal fik hvisket i øret *at hun havde penge, men var utilnærmelig!* – det kunne jo være nok til at starte en amourøs manøvre!

Der var jo to sønner i det ægteskab – foruden Frits var der Valdemar, der i de yngre aar var en del i Sverige, men dog kom hjem og blev direktør i Jyske Kalkbrud med hovedkvarter i Viborg, hvor jeg ved at vor Mor besøgte dem i sine barneaar. Selvom han og hans kone, tante Eline kaldet, havde plads og muligheder, var de dog aldrig indstillede paa at aflaste Mormor fra byrderne med den ret saa krævende og besværlige, efterhaanden ældre dame – tværtimod blev det til insinuationer om at 'man' brugte af hendes kul – og endda skal have drukket af hendes vin – det var vist baggrunden for, at der var ret kølig luft og nærmest ingen kontakt med denne Farbror – en årsag til, at det i dag er næsten umuligt at fremskaffe detaljer om den del af familien.

Og dog – da Einar Lange og min Far kort før krigen – engang omkring 1935/37 - havde anskaffet et mindre landbrug Nord for Aarhus ved Lygten, Vorregaard hed det, fandt man paa at lade en svigersøn til Valdemar, Bror Larsen, gift med datteren Sigrid, bestyre den. Om det er saadan at det hænger sammen, eller det faktisk var et forsøg paa at hjælpe denne del af familien, ved at lade denne landbrugsuddannede kusine-mand faa en mulighed for at vise, hvad han duede til, det er uklart for mig, men det var jo under alle omstændigheder vanskelige aar for landbruget, og derfor har det været svært for Bror, antagelig, at faa noget at rive i. Det blev desværre en kort fornøjelse – det rygtedes hurtigt om de muligheder, der var for en gunstig handel med den meget fine besætning, der havde været ved overtagelsen – under alle omstændigheder fandt man det ret hurtigt mest hensigtsmæssigt at afslutte 'bonderiet' – og siden har der heller ikke været kontakt paa det felt. Og det kan jo meget vel tænkes at netop afslutningen af dette forsøg – salget af gaarden, som Bror skal have ønsket at omlægge driften af, at dette yderligere har været årsag til kold luft – who knows? Af direkte erindring om denne gaard var bl.å. at Gerda og Kirsten Lange fra Riisskov mindst én gang cyklede derop og overnattede i et medbragt telt – var ude at ride paa deres heste – hvilket velsagtens ogsaa senere blev tilfældet, da min fætter Jørgen og jeg var der paa besøg et par dage. Der kan jo have været mange årsager til anskaffelsen af denne lille gaard – som sagt kan det have været for at hjælpe denne Bror Larsen, men der kan ogsaa have ligget i baghovedet at fætter Jørgen, der vist allerede da viste interesse for landbrug, hen ad vejen kunne finde en levevis der – eller der kan, grundet almindelig frygt for krig eller anden uro have tænkt paa leveringssikkerhed for landbrugsprodukter – eller der kan have været tanker om at en saadan gaard kunne vise sig som en god investering – men iflg. de erindringer, de nu efterlevende sidder med, skal dette ikke have vist sig at være tilfældet – man har nok været for hurtig – ikke haft taalmoldighed, for nu ligger omraadet næsten grænsende til Aarhus, hvilket jo maa have betydet ganske væsentlige stigninger i grundpriser.

Fætter Jørgen, nu i Australien, var som sagt med mig paa Vorregaard, og har maaske ogsaa selv været der. – han mener at erindre at Vorregaard nok har været vanskelig at drive grundet tung jord, som skraanede mod nord. For øvrigt – at Bror Larsens primære interesse ikke saa meget var landbruget som at operere kalkunøjne! – det skriver han virkelig som reaktion paa mine spørgsmaal. Og engang 1948/49 var samme Jørgen under sin landbrugsuddannelse sendt paa traktorkursus, og tilfældet ville at den gaard, hvor kurset blev afholdt var Vorregaard – saa det fik han genopfrisket, sine tidlige erfaringer fra stedet.

Charlotte boede saaledes hos sin ældste søn gennem en lang aarrække, vist omkring 20 aar og, som sagt, paa 1.sal i Holmehuset, som Morfar selv havde ladet bygge. Dette

hus, der stadig staar i vistnok samme forfatning, næsten, var saa vel dimensioneret og indrettet at senere ejere ligefrem fremhævede disse faktorer – selvom det saa er blevet malet lysegraaet efter at have været lyseblaat og ikke mere staar som det oprindelige rødstens-hus som dengang. Det lykkedes til sidst at faa ordnet en eller anden form for indlæggelse af Charlotte, der var blevet helt umulig at have boende – vel sagtens en form for demens som det jo hedder nu om stunder.

Der er ingen tvivl om at August var en meget intelligent og skarpsindig herre – men nok vanskelig at omgaas. Han skrev en masse, var altid uhyre aktiv og yderst kritisk indstillet overfor næsten alt og alle – ogsaa overfor sine sønner. Hans iagttagelser er ganske interessante – som f. ex., om at hvor Frits altid spurgte om hvorfor og hvordan, morede det Valdemar mere at holde tal paa togene der passerede – iagttage mere end selv at undersøge. Dette resulterede saa i at han forærede Frits bl.a. en elektricer-maskine, som vist stammede fra Aalholm, og forskellige andre apparater og bl.a. en mindre metal-drejebænk, som Frits brugte flittigt til selv at fremstille mange fine apparater og instrumenter. Samme elektricer-maskine forsvandt for øvrigt senere – Mormor vidste om, hvor højt jeg værdsatte vor fysik-lærer og hele skole-miljøet paa Gunnar Jørgensens privatskole, hvortil jeg var kommet efter at være 'smidt ud af' den kommunale Trane-gaards-skole, og da hun pladsmæssigt ville indskrænke fandt hun paa at forære denne ret voluminøse sag til skolen – der mange aar senere stoppede aktiviteterne og uden at jeg var i stand til at afkøbe dem den, desværre!

Under alle omstændigheder lykkedes det, gennem forskellige forsøg, at give ikke mindst Frits muligheder for at videreudvikle sine fysiske og tekniske færdigheder og interesser medens Valdemar holdt sig til handel, kom i lære og blev kommis i starten. Det gjalt om at aabne mulighederne, ikke direkte inspirere eller opfordre – det var intentionen hos August overfor disse unge mennesker. Til gengæld var det August meget om at gøre at de ikke skulle træde i Statens tjeneste – den havde brændt ham af, mente han, bl.a. med den nye hærlov – saa Frits var paa en maade glad ved at faderen naaede at gaa bort før meddelelsen om hans ansættelse i Statsbanerne blev officiel!

En anden i den generation har vi lidt kendskab til – Sine, opr. Jensine, som ældste datter af Hans Wolff, født 1814 og som i 1840 blev gift med Lensgreve Julius Raben, udaf en gammel mecklenburgsk adelsslægt, der i det 17. aarhundrede indvandrede til Danmark. Otto Ludvig Raben var blevet optaget i den danske grevestand 1760. Sønnen Frederik Christian Greve af Raben (nu danske navne!) blev ved faderens død 1791 arving til grevskabet Aalholm, eller som det dengang hed, Christiansholm. Denne greve var meget naturvidenskabeligt interesseret, og udover forsk. tekniske indretninger paa Aalholm foretog han mange og lange rejser, saa langt som til Grønland og Brasilien, hvor han imidlertid døde i Rio 1838. Efter ham gik stamhuset i arv til ældste søn Gregers Christian, der derudover ejede Søbo paa Fyen og Rydhavne i Jylland. Han blev baade Hofjægermester og Kammerherre, og var noget af en Grandseigneur – bønderne kaldte ham 'den gale greve' naar han kom farende med firspand til og fra sine ejendomme. Hans ægteskab var imidlertid barnløst, hvorfor stamhuset ved hans død 1875 gik over til hans yngre bror Julius, hvilket kom nok saa overraskende for den ældre herre! Julius havde taget sin juridiske examen 1825 og blev ansat i Rentekammeret, men var nok den af brødrene, der følte sig mindst 'adelig' I en alder af 34 havde han forlovet sig med den yndefulde Sine Wolff, datter af postmester Hans W. i Saxe-købing. Bryllup fandt sted 23. Feb 1840 i Nysted. De levede i meget beskedne kaar – altsaa indtil han som halvfjersaarig pludselig 'avancerede' til Lensgreve, hvilket dog kun kom til at vare til 1879, da han afgik ved døden, som tidligere nævnt – ogsaa han barnløs, forøvrigt.

KNUD Nielsen WOLFF var eneste søn af HANS, og maatte fra sine 24 aar, efter faderens død, forsørge saavel sin mor som 2 ugifte søstre, hvoraf den yngste, Margrethe Kirstine blev gift med købmand Aug. Høiby, medens den ældre Kristiane, kaldet Tante Jane, var Knud til megen hjælp i hans forretning som købmand og manufakturhandler i Nykøbing. Knud havde hjulpet Aug. Høiby med at etablere sig, vistnok i Rødby, men efter nogle aars ægteskab og to sønners fødsel, forsvandt han pludseligt ud af billedet, og efterlod konen og børnene i Knuds varetægt! Det var ret haardt, men forretningen gik godt og han fandt datteren af lægen Hermann Chr. Schmiegelow, EMILIE, født 7. Maj 1840 som ægteviv.

Knud Nielsen Wolff & Emilie Schmiegelow

Denne læge Schmiegelow var for øvrigt en af 3 brødre, der indvandrede til Danmark omkring 1826 --alle læger og sønner af stadskirurgen i Gnoien i Mecklenburg HERMANN CHRISTIAN SCHMIEGELOW, 1756/1832 og sønner af dennes første kone Christiane Carls – den senere børneflokk var med Marie Lembke. Ogsaa af det senere kuld var der nogle, der tog til Danmark, bl.a. Christian Christoffer E. Schmiegelow, skibskaptajn og senere direktør for de Private Assurandører – og hvis søn professor Ernst Schmiegelow fik en meget høj stjerne som Oto-laryngologiens store fortaler/specialist og som, for øvrigt, var blevet student 1873 fra v. Westens Institut – det er jo ikke første gang at vi kommer paa tværs af det navn, som bekendt, og tog sin medicinske embedsexamen 1879.

De tre brødre var JOACHIM FRIEDRICH DAVID S., der blev Eskadron-kirurg og Godslæge paa Holsteinsborg og boede paa Fiurendal, hvis søn igen, Fritz Adolph Schmiegelow, som apoteker i Rønne blev far til Christian Frederik Joachim Schmiegelow, medstifter af TORM og senere direktør i ØK.

JOACHIM CHRISTIAN LUDWIG S., der blev Batalions-kirurg i Hørsholm, og i ægteskab med Thora Augusta Blom ogsaa fik sønnen Herman Christian Ernst S, der endte med at være stadslæge i Aarhus og med hvem FNW havde diskussionen om bakterier contra smitstof! - og endelig HERMANN CHRISTIAN FRIEDRICH S., der blev praktiserende læge i Nakskov, senere Saxkøbing – og altsaa far til EMILIE Birgitte, - (hvis mormor var Anna Constance Szybrowsky – 'Polens Skønhed') – der blev gift med købmand Knud Nielsen WOLFF, og saaledes forældre til vor Mormor.

Paa grund af forskellige kontaktpunkter kan det være rimeligt at se lidt nærmere paa disse Schmiegelow'er.

Den første søn af den ældste 'indvandrer' FRITZ ADOLPH, 1819/1862 blev, som nævnt, apoteker i Rønne, hvor han giftede sig med Johanne Barbara Arboe og fik først FREDERIK i 1855, der blev læge paa Holsteinsborg ligesom hans farfar. OLIVA fra 1856 blev gift med fabrikant J. M.Frigast, hvis søn Poul var sølvsmed, og kom i bestyrelsen for Dampskibsselskabet TORM og endte som dennes formand, og saaledes kom i samarbejde med min Far, Axel Kampen. OTTO H. 1857/1920, administrator i Vestindien, og endelig CHRISTIAN FREDERIK JOACHIM født 1859 i Rønne. Da faderen – Joachim Fr. David, imidlertid døde allerede 1862 kom Christian i huset hos sin onkel, malermester Ernst Schmiegelow, som selv var den yngste af godslæge Joachim Fr. D.'s sønner, og som for øvrigt blev en meget betydningsfuld person, specielt indenfor sit fag.

Denne Christian Frederik stod til søs allerede som 15 aarig, blev styrmand og kaptajn, og som saadan kom han i kontakt og kompagniskab med kapt. Ditlev Torm, der i aarevis havde forsøgt at etablere eget rederi. Sammen lykkedes det dem at rejse kapital til dette forehavende – paa den betingelse at Schmiegelow skulle føre det første skib – de første skibe. Det blev et meget frugtbart samarbejde – Torm passede det hjemlige og den unge kaptajn har nok selv staaet for befragtningen el. beskæftigelsen – og han blev hurtigt kendt som ikke blot meget skrap til det – men ogsaa usædvanlig skrap i det hele taget! Denne omstændighed maa nok tages med i betragtning som aarsag til at H. N. Andersen, efter at have etableret sit Compagnie, altsaa Ø.K. og med ønske om at gøre sig paa det rederimæssige ogsaa udover handelen, at han netop valgte sig Schmiegelow som leder af skibsafdelingen og senere direktør for denne. Og som bekendt var det kort efter at kapt. Torm var gaaet bort i november 1907 at min Far, Axel Kampen den 1. April 1908 tiltraadte, som dengang eneste og saaledes første ansatte i Dampskibsselskabet TORM. Christian Schmiegelow var i mellemtiden traadt ud af den daglige ledelse, til en plads i Bestyrelsen, hvor han fortsatte til sin død. Hans søn Arne Schmiegelow var i mange aar kollega til Far som Reder i TORM.

Apotekerens bror Christian Christoffer Schmiegelow fra 1823 stod ogsaa til søs og blev kaptajn. Som saadan fik han i opdrag at være tilsynsførende ved bygningen af skibet Augusta Aurora i Rønne og boede da, saavidt det kan ses, hos, eller i, apotekerens hus, hvor ogsaa hans vist eneste barn, Ernst Carl Schmiegelow blev født 1856. Denne Ernst endte som en meget kendt og respekteret professor etc i noget, der hedder Oto-laryngologi og vistnok en foregangsmand paa mange felter indenfor medicinen.

Apotekerens yngste bror var malermester Ernst Carl August fra 1826, hvis ægteskab var barnløst, hvorfor han havde mulighed for at optage nevøen Christian Frederik i sin hus.

Godslægen Joachim Fr. D.'s yngre bror, og altsaa den anden af de udvandrede, Joachim Christian Ludwig fra 1787 blev batalions-kirurg i Hørsholm – hans søn igen, Herman Chr. Ernst fra 1816 ligeledes læge.

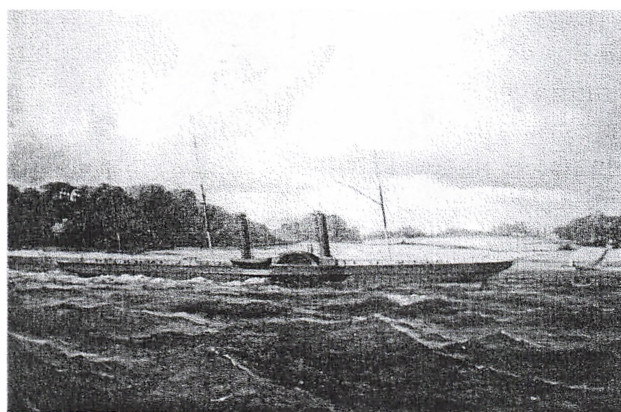
Den tredie af de udvandrede sønner var HERMANN CHRISTIAN FRIEDERICH S. fra 1802. Han nedsatte sig som prakticerende læge først i Nakskov og senere i Sækkøbing, hvor han døde 1859. Der giftede han sig imidlertid med Lovise Holm, datter af mægler Joachim Rosendal Holm og Anna Constance Szybrowsky og fik 9 børn, bl.a. Emilie Birgitte Schmiegelow, der 5. Sept 1862 blev gift med købmand Knud Nielsen Wolff, søn af Hans Wolff og saaledes sønnesøn af LARS WOLFF, af dennes første kuld.

Professor Ernst Carl Schmiegelow fik med Dagmar Marie Ohlsen to sønner, Ejnar fra 1875 og Lauritz, der blev boghandler og fik sønnen Arthur Schmiegelow, bankdirektør i Privatbanken og stadig vital. Og han igen har 3 børn, bl.a. overlæge Kjeld Schm. – som bl.a. leger med bogstav-rim! Professorens ældste bror Otto Skeel Schmiegelow fra 1852 var søofficer i Siam, men omkom 22/2 1898 under en bataille med franskmændene, hvor et velrettet skud fra hans side skal have været afgørende for at disse ikke fik sat sig paa Siam, der derved forblev en uafhængig stat! Den næste søn, Frederik – FRITZ - Christian fra 12/7 1854 var landmand, paa Stengaarden v/ Lyngby, som han fallerede med og rejste til Argentina, hvortil hans kone, Anne Mathea Bruun fulgte lidt senere, og hvor han endte med at blive fredsdommer. Deres ældste datter Marie MISSE Lucie blev gift med højesteretsassessor Christian F. Mourier – et yderligere kontaktpunkt til vor familie idet han var sønnesøn af William C. Mourier paa Hindemae og Pauline Zinn!

Tilbage til KNUD og EMILIE -

Imidlertid mistede de deres førstefødte, en sød lille dreng paa et par aar, hvorfor familien i 1866 flyttede til København, efter at forretningen var overdraget til den mangeaarige førstemand. Paa denne vis blev det næste barn, vor Mormor, født i Viktoriagade, hvorfra man dog snart flyttede, først til en lejlighed i Nybrogade, lige overfor Thorvaldsens Musæum og Christiansborgs Ridebane – en meget køn beliggenhed, men langt fra de mere fredfyldte omgivelser, de var vant til – saa til en lejlighed i Høfdings Gaard paa hjørnet af Nørregade og Gammeltorv, (efter hørkræmmer Høffding, søn af lysestøberen af samme navn – og far til filosofen Harald Høffding, der blev født i huset – der for længst er nedrevet), men heller ikke for længe – man kom fra eget hus i provinsen, og kunne ikke rigtig falde til i lejligheder, hvorfor de til sidst fandt en lille villa paa Aagaade, det nuværende Aaboulevarden. Tante Jane var flyttet med og holdt høns i baghaven – det var et rart sted at tilbringe sit otium. Og der fik de saa datter nr 2 – Julie – der i voksen tilstand altid blev kaldt det hyggelige : Moster Ule.

De unge mennesker – altsaa Signe – vor Mormor, og Julie, synes at have haft en meget hyggelig og beskyttet barndom der, med gode legekammerater i landlige omgivelser. Den nærmeste veninde til Mormor var Anna Iversen, datter af adjunkt Iversen paa Haderslev Læreres Skole – oprettet af fordrevne eller flygtede Sønderjyder, der ikke

Hjuldamperen Zampa 1860

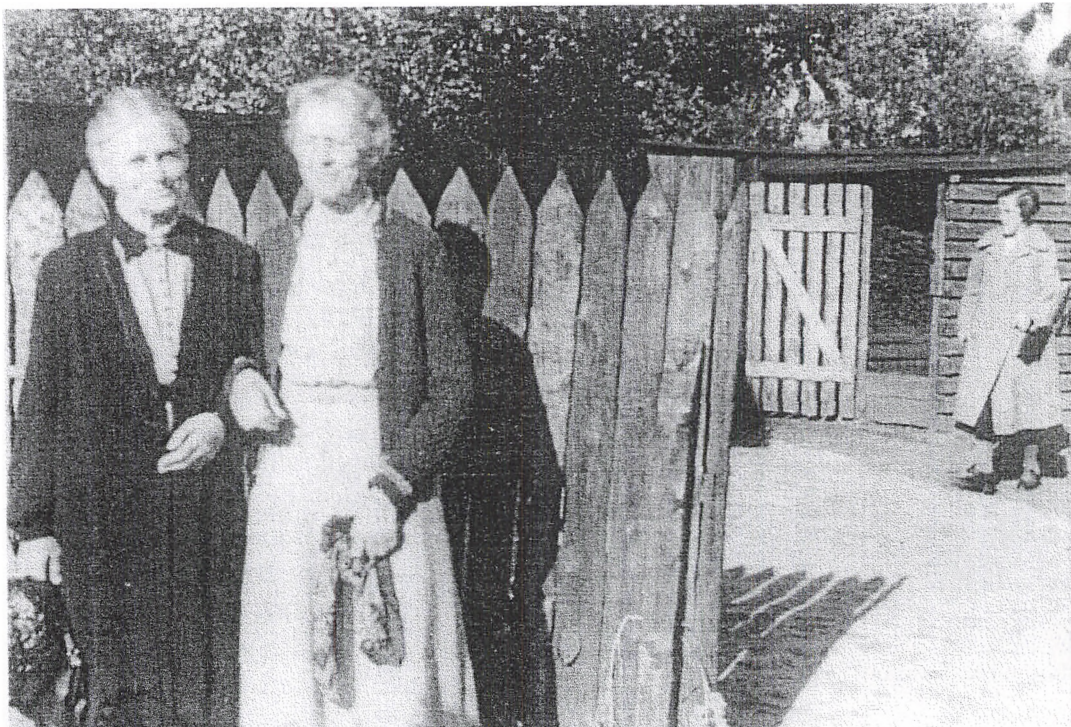
efter tabet af Sønderjylland i 1864 havde lyst til at leve under tysk overhøjhed – der laa lige i nærheden. De var uadskillelige, og det kom nærmest som et chok for dem begge da Iversen blev udnævnt til rektor ved Horsens Latinskole – og de altsaa flyttede derover – det var i 1882. Fra den tid drog Signe hver sommer til Horsens for at feriere – og opretholde forbindelsen med – Anna. Det var med dampskibet ZAMPA, en hjuldampere ligesom

søsterskibet ZEPHYR, som hørte med til de skibe, der indgik i Det Forenede Dampskibsselskab, da det blev dannet ved sammenlægning af forskellige mindre rederier, bl.a. H. P. Prior's, som netop havde, og tilførte DFDS, bl.a. disse to gamle hjuldampere – altsaa en gammel dame! - sligt foregik, og Mormor fortalte om hvordan der var ombord i saadan en lille damper – spisesalonen var ikke saa stor som spisestuen

paa Surovas (den var nu ogsaa ganske statelig!) – men specielt Damesalonen var lidt anderledes end kahytterne paa de senere Aarhus-baade! – der var rundt langs væggene i to højder køjer med grønt forhæng, og hvis man havde været heldig at beslaglægge en saadan, saa var man vel rejst, som hun skriver – under forudsætning af at man gik til køjs i rette tid. Der var imidlertid altid flere passagerer i ferietiden end der var køjer, og saa maatte mange af disse nøjes med løse madrasser spredt rundt paa gulvet – eller dørken, som det jo hedder paa et skib – og saa var det ikke at komme rundt – evt. ud - for alle de sovende personer, der maatte klæde sig af etc der i det aabne. Der var nogle faa vaskeindretninger med en stor blikkande med vand – men hvad forslog det til et halvt hundrede mennesker!

Medens alle hendes venner og veninder efterhaanden forlovede sig, skete der ikke rigtig noget i den henseende for Signe – hun var vist populær i kredsen, og mødte da ogsaa fra tid til anden andre familiemedlemmer, bl. en fjern fætter, der var søn af Niels August. Og saa en dag møder hun ham paa gaden i København, hvor han netop er som rekonvalcent efter en alvorlig lungebetændelse, sludrer og inviterer ham hjem paa boghvedegrød – dermed indledes lidt korrespondance – de forlover sig og paa Signes 25 aars fødselsdag gifter hun sig saa med halv-fætteren FRITS Nial WOLFF – og bibeholder derved sit fødenavn – hvilket de begge synes at have lagt vægt paa! Signe, vor Mormor, dansede som ung hos Valdemar Price – Bournonville-Skolen – det lyder jo ret spændende – og kunne faktisk konstateres paa hendes bevægelser og gang, selv som en gammel dame – hun nærmest svævede af sted!

Julie, derimod, gik i gang med en uddannelse som lærerinde, hvilket dog forsinkedes / afkortedes af svigtende helbred, saa hun aldrig fik mere end de grundlæggende dele, og derfor kun kunne undervise i de lavere klasser. Det er ikke meget man egentlig kan fortælle om Moster Ule – hun var vist, efter den tid, ret moderne – gik f ex ikke med

**Mormor Signe Wolff & Moster Ugle, samt Nille baggrunden,
Pension California, Hornbæk 1943**

korset! som altsaa maa have været det normale, siden det specielt nævnes - og sluttede sig meget til ligesindede – vist primært andre lærerinder, med hvem hun bevarede kontakt og havde forbindelse hele livet. Som et kuriosum kan nævnes at hun i aarevis

læste hos Jerndorff – kgl. Skuespiller – der var kendt for sit fornemme danske sprog – ikke mindst udtalen deraf. Hun virkede i mange aar paa en privat pigeskole, hvor hun vist var en slags leder af en afdeling – var meget vellidt af alle – hvilket givetvis skyldtes hendes elskelige væsen.

Hvad man maaske ikke umiddelbart ville forestille sig, naar man tænker paa denne gamle og nok saa skrøbelige dame er at hun i sine yngre dage, sammen med sin niece Inger W. drog til Harzen for at trave – en beskæftigelse, som saa absolut ikke var almindelig for 'damer' paa den tid.

Selv kendte jeg hende som en gammel dame, der boede i Blidah Park i Hellerup – hun var da for længst afgaaet, ikke mindst paa grund af gigtfeber, men var frisk til at give mig kærlig indlæring i dansk skrivning og grammatik dengang jeg, for at følge min 'rigtige' klasse ved optagelsen paa Stenhus Kostskole, skulle paces lidt frem i forskellige discipliner. Hun flyttede derfra til Haandværkerhaven ved Bispebjerg – derfra til Hareskov by – hun var en urolig sjæl, men fik som støtte i livet en dame, der tidligere havde været stewardesse paa ØK's Pacifik-kyst baade, hvor de ogsaa havde passagerer. Det var Frk. Nielsen, Metea Nielsen, Nille kaldet, der blev optaget i familien som et kært – og uundværligt medlem. Denne maatte dog have lidt mere at rive i, og fik paa en eller anden maade brugsretten til et hus paa Friisvej i Hornbæk, California, som hun indrettede til et lille pensionat, hvor ikke mindst de tidligere kolleger og gamle venner af Moster Ule var faste gæster. Da det ikke rigtig kunne løbe rundt, med de begrænsede muligheder der var i California, købte hun - med AK's assistance, en større villa paa Kystvej, Villa Strand, og der kørte hun gennem en aarrække et vistnok ret vellykket pensionat - og der døde Moster Ule 28. April 1951, hvorefter Nille fortsatte paa egen haand i nogle aar, solgte Villa Strand og flyttede ind hos de nye ejere af California, hvor hun boede til sin død 1972. Hun blev begravet paa Hornbæk Kirkegaard – en grav som køberne af California i flere aar trofast passede. Hun var uhyre vellidt – et dejligt menneske, hvis skæbne er uløseligt knyttet til Moster.

Af lidt mere historisk interesse maa siges, at det desværre ikke har været mig muligt at finde datoer paa meget af dette, men da California var ejet af enken efter en kaptajn Knud Poulsen Pii, og saaledes meget nært ved min Fars gamle familiære kontakter – Bedstemor Hornbæk var i sin tid ved at blive forlovet med styrmand Julius Pii, men hendes moder satte sig imod en forbindelse til en sømand – man var bønder, og burde holde sig til 'sine egne' – og ikke længe efter gik samme styrmand hen og forsvandt – efter at have foræret Bedstemor nogle fine, exotiske konkylier som – eneste – minde. Men som sagt – der har nok været tale om at Far har kunnet hjælpe med til det lejemaal – indtil Nille i Juli 1963 endelig faar skøde paa ejendommen – for aaret efter at sælge den til revykongen Stig Lommer (for det dobbelte) men tog huset tilbage et halvt aar efter, til nogenlunde samme penge, og beholdt den til det offentlige skifte efter hendes død, hvor det saa var familien Skands, der overtog. Men begyndelses-tidspunktet for hendes pensionats-aktiviteter er vi ikke kommet nærmere – det har formentlig været paa slutningen af Krigen eller lige efter.

Villa Strand købte Nille i Maj 1949 for den ringe sum af 70.000, og beholdt den indtil Juli 1962, hvor hun saa maa være holdt op – det var en økonoma Elise Marie Petersen, der videreførte pensionatet – de havde vist et vist samarbejde inden da. Salgssummen da var for øvrigt over 300.000 – det maa have hjulpet lidt paa de gamle dage!

Men den generation rummer jo andre, der – ogsaa er af interesse – f ex

FRITS Nial WOLFF og **Knud VALDEMAR WOLFF**, sønner af Niels AUGUST og Charlotte.

Hvor vi ret hurtigt kan blive færdige med VALDEMAR – og derfor tager ham først endskønt han var den yngste – stiller sagen sig jo lidt anderledes med den anden, vor MORFAR.

VALDEMAR var født 4. September 1863 – hans far havde ikke de højeste tanker om ham og om hans 'paahitsomhed' – men andre øjne ville maaske have bedømt ham anderledes. Den eneste gang, jeg erindrer at have set ham var i Hornbæk, hvor der pludselig stod en ældre herre, der i udpræget grad lignede Morfar, der ude i gaarden ud for køkkendøren, hvor jeg, som dreng, havde været beskæftiget med et eller andet. Han spurgte efter 'de voxne' som jeg kun kunne sige ikke var hjemme – og saa skred han igen – uhyre lig Morfor, i højde, holdning og paaklædning etc. Det var først da jeg fortalte om besøget at nogen kom frem med antagelsen at det formodentlig havde været Valdemar – det var ikke en 'onkel' vi ellers havde noget at gøre med, saa jeg var vel lovlig undskyldt i min uvidenhed. Men samme Valdemar – han blev handelsuddannet i engros Manufakturfirmaet Engelhardt & Lohse, hvor han blev udlært, og tog 1883 en plads i Stockholm, men følte sig ikke særligt tilfreds. Frits fasdf saa en aften hos Justitsraad Garde truffet Oberstløjtn. Clausen, der var direktør for det nystiftede Faxe Kalkbrud, og paa hans anbefaling søgte Valdemar strax en stilling der til hovedkontoret i Faxe – og dermed fandt han sin livsbane – hen ad vejen som direktør for A/S De Jyske Kalkværker. Han blev gift med en Tante Eline, som jeg heller ikke kendte – fik to døtre, Gerda og Sigrid, hvoraf den første blev gift med en Canadier og vist flyttede derover, og Sigrid med den landbrugsuddannede Bror Larsen, som jeg tidligere har nævnt. Under alle omstændigheder er der ikke direkte efterkommere, som er kontaktable – og derfor har jeg ikke andre detaillier end at Valdemar skal være gaaet heden 1951 – og ikke har været at finde i nogen af de bibliografiske haandbøger, jeg har haft til raadighed. Jørgen husker, igen fra Australien, at denne Onkel Valdemar var en rigtig buldrebase. Han skal have været Moster Ingers skræk ved selskabelige lejligheder, for han talte meget højt, og bandede som en tyrk, hvilket ungdommen jo fandt utroligt morsomt, men Moster Inger aldeles upassende!

FRITS NIAL derimod har saavel ved egen pen som paa anden vis sat sig spor – han blev født 9. Marts 1861, i Fredericia, hvor han ogsaa, i tidens fylde, døde 7. Marts 1934 – ogsaa det skal vi vende tilbage til.

Hans tidligste erindring var at staa ved et vindue og se et stort baal – det var Vodroff Mølle der brændte 18. April 1865, aarsdagen for Dybbøls fald. Om den katastrofe eller om krigen i øvrigt, havde han ingen erindring. Kort forud var familien flyttet ind i en villa paa Vodroffvej, som faderen, Niels August, havde bygget efter at være forflyttet til København efter krigen. I et par værelser boede 'Bedste', NAW's svigermor, Charlotte Amalie Jacobsen f. Tønnesen, der dog døde allerede 1865, altsaa ret kort tid efter at man var flyttet ind. Om det har været medvirkende til det 'vrøvl' der skal have været om denne villa, om det var et resultat af hendes manglende deltagelse i husets drift (altsaa udgifterne dertil!) ved sin død allerede aaret efter indflytningen i 1865, der foraarsagede at villaen blev solgt og familien flyttede til Mosendal 1869, ved vi ikke, men mange dispositioner i den tid blev jo foretaget for at skaffe kapital til Saltbækvigforetagendet.

I nærheden af St.Jørgens sø havde en fyrværker Juul lejet plads til sit laboratorium. Drengene – baade Frits og Valdemar – kendte tidligt til krudt, som bl.a. anvendtes til et

par smaa bronceanoner med hvilke man saluterede ved fødselsdage etc – kanonerne endte for øvrigt, via Holmehuset, paa Kronborg Musæum. De fik udvirket tilladelse fra faderen til at frekventere denne fyrværkerimand for at lære kunsten, og skulle møde til et fastsat tidspunkt hver dag. Saa en dag var kirsebærrerne for tillokkende og de kom derfor for sent af sted og var kun kommet til havelaagen, da der lød et voldsomt brag – det var fyrværkeriværkstedet, der var røget i luften – faderen kom styrtende hjem for at orientere sig om drengenes situation – alle var lykkelige – blot blev dette afslutningen paa de eksperimenter!

I hjemmet havde man det ret hyggeligt i de mørke vinteraftener – fader August læste ofte højt eller fortalte historier, mest om Napoleon og vers fra Grundtvigs Nordens Guder. Man spillede komedie – alt sammen noget, som Frits senere gentog med sine piger i deres ungdom. Allerede i 1874 flyttede familien imidlertid fra de herlige omgivelser ved Mosendal til Parcelvej – nu Griffenfeldtsgade – hvilket man igen fraflyttede efter et aar – alt sammen foraarsaget af det økonomiske dræn, som Saltbækvig havde foresaget. I 1875 var det nemlig endelig slut med dette foretagende – alt var sat til og tabt – tant pis!

Mosendal var et større kompleks, med værkstedsbygninger og tømmerplads, hvor man indrettede sig, under nok saa beskedne forhold, i en 1.sals lejlighed. Formaalet hermed var bl.a. at faa plads til den førømtalte tændstiksfabrikation. De hidtil almindelige svovlstikker var grundet brandfaren ved, at de kunne stryges overalt, blevet forbudt, og August mente at der derfor ville blive et større behov for den moderne form for tændstikker – og derved kunne man konkurrere med de svenske, der var ved at sikre sig markedet. Den mand, som August havde udset til at forestaa fabrikationen, gik kort tid efter starten hen og blev syg – efter 3 aars forgæves forsøg gik KRONEN ned og blev overtaget af Tordenskjold-fabrikken – og det med et ikke ubetydeligt tab. Samtidig var han jo gaaet i gang med cigar-rulning, og hævdede overfor familiens venner at det jo var hensigtsmæssigt med to saadanne aktiviteter – Frits kan passe tændstikkerne, og Valdemar cigarene. Bortset fra den fornøjelse, drengene i en periode havde ved at medvirke, bl.a. med at klistre mærkater paa æsker etc saa var der altsaa ikke noget deraf, der kunne klare sig. Det var haarde aar for alle – og derudover kom August, under en længere spadseretur med Frits, saa med meddelelsen om at han agtede at lade sig skille. Ved eftertanke mener Frits senere at uoverensstemmelserne mellem ægtefællerne havde deres rod i den anstrengte økonomiske situation. I de aar var det saa at den kvinde, som han havde foreslaaet skulle optages i hjemmet, var ved at vinde indflydelse, en aandelig og sjælelig indflydelse, thi nogen kvindelig tiltrækning besad hun aldeles ikke, som Frits anfører herom.

Men det var de tekniske og fysiske sager, der interesserede Frits mest – med inspiration fra hans skoles fortræffelige fysiklærer, den senere professor Hannibal Jespersen. Han kom Frits til at tjene som assistent til eksperimenterne i skolen, men det helt store øjeblik var da faderen en dag kom anstigende med en stor elektricer-maskine med samt en del andet apparatur, der alt sammen stammede fra Aalholm, hvor en af greverne havde været fysisk interesseret. Det satte skub i fejernøget – hjem fra skole og hurtigt færdig med lektier – og saa i gang med disse sager. En venlig ældre herre, Rentier Th. Find invite-rede Frits hjem for at se hans samling og mekaniske værksted, og det samarbejde, der dermed opstod kom til at betyde meget for ham, ja, for dem begge. Det var ogsaa denne Find, der fik August til at forære Frits den tidl. omtalte drejebænk, som honorering af en fin studenter-examen.

Sine studieaar 1880/85 paa den polytekniske højskole, hvor han boede hjemme hos moderen, nu paa Alhambravej, var lykkelige og travle. Var medlem baade af Studenterforeningen som Akademisk Skyttekorps – men det maatte vige for studierne. Under en eftermiddagsforelæsning paa polyteknisk læreanstalt 3. Oktober 1884 hørtes spektakel og larm paa gaden, og efterhaanden tiltog det saa meget at forelæsningen blev afbrudt – man styrtede ud – Christiansborg Slot brændte! Det var jo midt i en politisk meget ustabil periode, som Frits i nogen grad deltog i. Færdig med examen med en af de højeste karakterer, meldte han sig til aftjening af sin værnepligt, hvor han paa sessionen var ved at blive kasseret som værende for tynd og ranglet – men han insisterede paa at han gerne ville ind – og blev antaget paa prøve! Han klarede det saa udmærket at han, da første halvaar var gaaet blev udtaget til uddannelse til sekondløjtnant – hvilket igen betød et aars extra tjeneste, som han protesterede vildt og voldsomt imod – uden held.

Han var færdig med soldateriet midt i en teknisk brydningstid – elektriciteten var i opmarch, Bell's første telefon kom frem i studietiden saavel som Edisons Fonograf. Saa det var ikke unaturligt at han vendte sine skridt mod en af Store Nordiske oprettede kabelskole – og var nær ved at blive sendt til Kina - men saa hørte han om at Statsbanerne søgte en cand.polyt til deres telegrafvæsen. Ansøgning blev indsendt og han antaget per 1/1 1887 – hvilken nyhed han dog ikke naaede at meddele faderen, der døde 21. December – og som altid havde argumenteret voldsomt imod arbejde netop for Staten.

Januar 1887 startede han saa paa Vamdrup station og kom til at arbejde med indførelsen af centraliseret signal- og sporskiftesikringsanlæg paa hovedlinierne, hvilket lige var noget for den telegraf-interesserende unge mand. Vamdrup – hvad og hvor og hvorfor – det har jeg spurgt migselv om – men sagen er jo den at vi i 1864 mistede hele Sønderjylland, og Vamdrup kom til at fungere som grænse-station sydover, og kom derved til at betyde meget indenfor trafiknet etc – derfor Vamdrup – det var et vigtigt center indenfor jernbanerne. Forflyttedes til Aarhus, hvor han en dag mødte den daværende Stadslæge, den gamle Herman Chr. Ernst Schmiegelow som altsaa maa have været noget af familien med de paa Lolland praktiserende Schmiegelow-'er – ja, fætter til Mormors mor Emilie Birgitte Schm. Under alle omstændigheder bed Frits mærke i hans udtalelse : - det er noget godt snak med disse nymodens bakterier – i min tid kaldte man det smitstof, det er meget nemmere og bedre. Det var altsaa ikke overalt at de nye tider blev forstaaet! Og behandlingen af sygdomme lod nok ogsaa noget tilbage at ønske – en aften i 1890 kom Frits hjem fra et foredrag og følte sig daarlig - blev indlagt paa Amtssygehuset med høj feber – en influenza der slog sig paa lungehinden og krævede 4 maaneders hospitalsindlæggelse samt en ribbensoperation før han ganske 'afpillet' blev transporteret til Jægerspris i reconvalcens, kørte i rullestol og omkring et halvt aar før han atter kunne fortsætte sin virksomhed i Aarhus.

Og saa, under et besøg i København møder han tilfældigvis sin kusine – halvkusine – Signe W. paa gaden – sludrer og ender med at blive inviteret hjem paa boghvedegrød, som det tidligere er nævnt. Det udviklede sig – og de blev forlovet og paa Signes 25 aars fødselsdag 10. December 1891 giftede sig sig – hun bevarede sit pigenavn, og han fik en vældig sød kone! Frits var lidt bekymret over familieskab / indgifteri, men ud fra matematiske beregninger – og specielt det, at Signe ligner sin mor, Emilie Schmiegelow i udpræget grad, beroliger ham i disse spekulationer – Godt det samme, skriver han.

For at hjælpe paa økonomien var han aktiv bl.a. med at etablere lynafledere saavel i Aarhus som paa en anstalt i Mariager. Saa begyndte telefontekniken at interessere ham, og han blev opmand i en voldgiftssag mellem en apparat-fabrikant Kirk og Aalborg

Telefonselskab. Ved Banerne benyttede man sig af telefoner, men kun tilsluttet deres egne ledninger – der var ingen forbindelse til det omliggende samfund, hvis anlæg generelt var ret primitive, og ved vintertide brast traadene ofte og faldt ned. Det blev nemlig en vinter, der kunne lignes med den i 1658, da Karl Gustav gik over Bæltet – nu maatte man etablere isbaads transport over Storebælt, og man kunne fra Aarhus gaa tørskoet over bugten til Mols – der var altsaa basis for nytænkning indenfor kommunikations-området – og det fængede hos Frits.

I foråret 1894 var han paa en rejse sammen med Alexander Foss, fra hvem han blev orienteret om at man i København var meget utilfreds med telefonforholdene, og at man i den forbindelse havde planer om at arrangere en 'Telefonaften' – var det ikke noget for F.N.W. at komme med et indlæg – han ville faa 3 maaneders frist til forberedelse. Det var saadan dengang at hver købstad havde sit eget telefonselskab – der var i alt 56 saadanne enheder, med en vis begrænset form for samkøring – saadan da. Der var en forening, De samvirkende Telefonselskaber, med aarlige møder i Aarhus, mest om praktiske/tekniske spørgsmaal, men det virkede ret diletantisk. Det var nu heller ikke de jyske forhold, der interesserede specielt, men de danske. Paa samme tid var man begyndt at tale om at Staten burde overtage telefonerne, men i betragtning af at de smaa selskaber var fremstaaet ved privat initiativ protesterede disse kraftigt – og en saadan udvikling var Frits saa sandelig heller ikke enig i. Han vidste fra Statsbanerne, hvor tungt og omstændeligt sliq statsvirksomhed var – det var ikke noget at stræbe efter!

Aftenmødet blev fastsat til 15. januar 1895, og et par dage før rygtedes det at 'selveste' C. F. Tietgen agtede at deltage, hvorover Frits blev nok saa nervøs. Han blev dog beroliget ved ankomsten med at 'Geheimen' havde sendt afbud. Mødet forløb godt og med god diskussion efterpaa, hvorefter han blev inviteret til frokost næste dag af Alexander Foss o.a. – og her meddelte man ham saa at Tietgen ønskede at hilse paa selskabet efter frokosten! Tietgen fortalte at han havde faaet Frits's oplæg refereret og at han bifaldt ideen – og at han, Tietgen, ville tage sig af Sjælland hvorefter 'vi andre' maatte tage os af Fyen og Jylland – Frits lovede at gøre sit bedste – og saa var den audiens forbi!

Det viste sig imidlertid uhyre vanskeligt at faa et rimeligt samarbejde i gang mellem forskellige grupper i det jyske – økonomien haltede, og man foreslog derfor at der, udover FNW som teknisk leder skulle ansættes en merkantil direktør. Dette ville han ikke lade sig byde, og opsigde sin stilling til fratrædelse 1. April 1897. Samtidig med alt dette havde Tietgen opkøbt saa godt som alle de sjællandske provinsnet, et fynsk selskab var blevet dannet og Lolland-Falster kom aaret efter. Det kunne man altsaa ikke finde ud af i Jylland, hvorfor man kom til at køre med 2 selskaber i mange aar – først i 1922 blev en sammenlægning gennemført, i forbindelse med en fornyelse af koncessionerne.

At han saaledes blev fri paa markedet resulterede næsten omgaaende i en henvendelse fra Statsbanerne – blev antaget som extra-ingeniør og flyttede til København med hele familien. Kort tid derefter døde hans tidligere chef i Aarhus, og i April 1898 var han og familien derfor tilbage i Aarhus i dennes stilling, hvor han fortsatte, hos DSB til sin afgang 1922, hvorefter de atter flyttede til København, og beboede overetagen i en større ejendom paa Hambros Alle i Hellerup, hvor politichef Thune Jacobsen havde den nederste del – først en lang trappe op til deres etage, og saa igen en etage op for nogle af værelserne – bl.a. et, hvori han havde sin samling af de gamle instrumenter – elektricer-maskinen, Geisslerske rør, dampmaskiner, induktionsapparater og meget andet, som jeg som knægt fik lov at lege lidt med, i al forsigtighed. Der skal ogsaa have været forskel-

lige musik-instrumenter, bl.a. hans tidligere omtalte citar og en 'langeleg' – men den slags interesserede mig ikke saa meget – men erindres nok bedre af mine søstre. I retrospekt maa man nok sige at han var mere tekniker end menneske-kender. Som sin far var han meget kritisk indstillet, ikke mindst overfor den politiske udvikling, og har givetvis mødt mange vanskeligheder herigennem. Han var saa absolut af den gamle skole – det var 'Ingeniøren' – det var ikke forhandlingen, der var hans vej.

Holmehuset ca. 1907 med hele familien

Han bibeholdt sin interesse for det tekniske, og for banerne, og havde selvsagt frikort til jernbanerne, ligesom vistnok resten af familiens medlemmer kunne faa fripas et vist antal gange om aaret. Under alle omstændigheder var han meget paa farten, og var saaledes i 1934 taget til Fredericia for at se til byggeriet af Lillebæltsbroen, som han for øvrigt var arg modstander af. Han mente det fuldstændig vanvittigt at foretage en saa stor investering naar færgefarten jo tjente formaalet – han skrev artikler herom, men blev vist betragtet som noget af en oldsag i den forbindelse (ligesom vi andre maaske fortsat kæmper mod det stygge 'å' som ham Hartvig Frisch, med hvem vi er lidt i familie, heldigvis langt ude, fik indført af 'nationale' grunde)

Han var altsaa i Fredericia for at inspicere arbejdet, og, enten før eller efter besøget hos 'brobisserne' stod han paa stationen og var ved at udfylde en telegram-blanket for at meddele sin viv tidspunktet for sin forventede ankomst til København. Han naar kun at faa skrevet adressen da han falder om og dør 7. Marts 1934 – altsaa aaret før broen indvies. Ingen kendte denne ældre herre, og det siges at han blev taget for at være en af de tilfældige elementer, der færdedes omkring det travle byggeomraade – under alle omstændigheder blev han højst uhøjtideligt transporteret til hospitalet og delvis afklædt i en undersøgelse a H t dødsattesten, inden man fandt ud af at det var en af Statsbanernes gamle koryfæer. Man fandt saa frem til familien, der for øvrigt for størstedelen var samlet i Aarhus for at fejre Inger & Einars kobberbryllup! efter hvilket Frits netop havde fulgt Helga og Kurt til grænsen, før han tog til Fredericia for at se paa brobygningsarbejdet, og man tog saa sporenstregs til Fredericia og fik lidt orden paa situationen.

De nærmere omstændigheder vedrørende denne sørgelige hændelse erindrers jeg selvsagt ikke – men jeg erindrers dog at man derefter ligesom 'opdagede' at der ogsaa var en

anden person i det hus – nemlig Mormor. For den gode Frits var – som mændene generelt i familien i generationer - utrolig patriarkalsk. Det var ham, der ledede enhver samtale – det var ham, der dirigerede og bestemte – saadan saa det i hvert fald ud for en anden en! Og denne Mormor viste sig at være en uhyre sød og klog ældre dame, som vi alle – kom til at - holde meget af. Inger og Einar var jo gift og bosat i Aarhus, og til dem tog Morfar og Mormor altid over til Jul, hvor vi andre havde min Fars forældre paa besøg nogle dage – dog slet ikke af samme varighed som deres rejser til Aarhus. Bortset fra lidt 'kik-ind' besøg hos os paa Torkel Badensvej husker jeg bedst Morfar fra en gang han inviterede mig – og mig alene – i Zoologisk have – men det er, i det store og hele desværre alt, hvad jeg erindrer – udover at han, naturligvis, naar jeg sad paa hans knæ som lille, lod mig 'puste' paa sit fine guldur saa dækslet aabnede sig – det var jeg meget imponeret af – indtil jeg jo fandt ud af at han samtidig pressede paa knappen ovenpaa!

Mormor boede i huset paa Hambros Alle – men kom normalt til middag om søndagen hos os - vistnok til i begyndelsen af Krigen, men hvorefter hun – og Moster Pip, der boede hos hende som ugift etc – flyttede til Rebekkevej i mere nærhed af Torkel Badensvej. Da biltrafik blev umulig under krigen var turen helt ned til Hambros Alle jo ganske lang – og en saadan nogenlunde moderne lejlighed var jo ogsaa meget nemmere – og formentlig billigere! For øvrigt rejste Mormor og Pip efter Morfars død til Italien paa en længere rejse sammen – de var vist væk i maaneder – saa vidt jeg husker.

Det med at rejse var nemlig ikke noget som FNW kun gjorde paa grund af sine frikort til Jernbanerne – han praktiserede gennem mange aar at cykle hjemmefra, i etaper, helt til Venedig, en stump hvert aar – og det paa en gammel skærveknuser uden frigeaar eller friløb, som vi jo siden har vænnet os til. Ogsaa med sine piger tog han ture – det har vel primært været ud fra Aarhus, den gang døtrene var mindre.

Det er næppe nyt for mine evt. læsere at disse mine Mor-forældre Signe og Frits Nial gennem deres lange ægteskab ingen mandlige efterkommere fik, men derimod 4 døtre – SIGNE CHARLOTTE – alias PIP / Moster PIP – INGER Augusta – HELGA og til slut KAREN Emilie, min Mor.

Pips livshistorie er nok den mindst konventionelle, men hænger nok sammen med faderen og hans, ofte mærkelige, ideer. Hun blev taget ud af skolen, hvor hun vist ellers var glad for at gaa, med veninder og jævnaldrende: det ville være bedre for hende at beskæftige sig med 'jordiske' ting saasom husholdning! - og blev derfor et aars tid hjemme med dette formaal. Visdommen i en saadan handling kan være vanskelig at se, men hun elskede at spille klaver og det mente faderen skulle fremmes – og saa kunne hun jo samtidig akkompagnere ham til hans højst middelmaadige klimren paa en citar, han havde anskaffet sig paa sine cykel-ture sydpaa. Det kom vist snart til at hænge hende langt ud af halsen, men der var jo ret klare patriarkalske normer i familien, og Frits' ord var lov. Efterfølgende blev det saa arrangeret at hun kom paa Konservatoriet i København, og der kom til at bo hos oberstinde Lunn af den kendte Knabstrup-familie, med hvem hun bevarede nær kontakt – saaledes var datteren Vivi Lunn med til at fejre Pips 80 aars fødselsdag ved en middag her hos os paa Piniehøj, hvortil ogsaa Anna Louise Wolff, datter af Arnold W., en af Niels W.'s sønner – var med, kort tid før hun (Anna Louise) døde i en alder af 96 aar. I det hele taget forsøgte hun aktivt at holde forbindelse med forskellige i den store Wolff – familie og bevarede faderens interesse i disses where-about og skæbne.

Meget af hendes tilværelse synes at have været 'paa trods' – hun holdt sig fra det huslige, som jo i sin tid var blevet hende paalagt, og overlod det praktiske til vor mormor – og hun rørte ikke flygelet efter faderens død. Hun havde sine studier – som efter faderens død, hvor hun paa et kursus tog den studenter-examen, hun var blevet forment tidligere! - tog kurser og examiner, bl. a. translatør-examen i Italiensk! og rejste meget – var meget sig selv i uforstyrret højhed – selv et slag kort, hvis man ellers kan kalde bridge-spil for sligt, husker jeg fra visse middage paa Torkel Badensvej, skulle foregaa saa højtideligt at ingen samtale eller anden forstyrrelse taaltes (hvilket jo ofte var vanskeligt, antallet af børn og unge mennesker taget i betragtning!) Naa – vi mente jo at kende hende og accepterede hendes lidt aparte facon. Saa var det altsaa en gang under en luftalarm, hvor hun var søgt ned i et beskyttelsesrum paa Raadhuspladsen, at hun tilfældigt mødte sin gamle skolelærer fra Aarhus, senere rektor for Svendborg Gymnasium, Dietrich Petersen. Han var nyligen blevet enkemand, men boede fortsat paa Strandvejen i Svendborg, hvor jeg for øvrigt var kommet fra tid til anden, bl.a. til søndags-middagen og hvor jeg plejede at spise ham ud af huset, hvilket syntes at fornøje ham. Jeg var da paa sidste aar af min læretid hos skibsreder A. E. Sørensen dernede, og boede paa det lokale KFUM – saa lidt hjemlig kost var ikke at foragte! Naar jeg saaledes besøgte denne ældre enkemand kom man uvilkaarligt lidt ind paa hinanden – og jeg opdagede at han sad og nørklede med sokker og uldgarn. Gik ud fra at det var huller, han stoppede – et ikke ukendt fænomen i ældre tider og specielt da paa slutningen af Krigens men jo normalt noget, som de kvindelige familiemedlemmer tog sig af – men jeg blev strax korrigeret – det drejede sig om et par nye sokker eller strømper, som han 'troklede' – d v s forsynede med en 'foring' af uldgarn for at gøre dem tykkere paa de steder, hvor sliddet var størst – altsaa en sikring mod de fremtidige huller – noget, jeg aldrig havde set, og da i hvert fald aldrig oplevet at en mandsperson saadan sad og puslede med. Jo – det fik jeg find demonstreret og forklaret – det var en maade at økonomisere og strække levealderen paa – nok saa typisk netop for sønderjyder, der havde en fortid under det tyske overherredømme.

Via min kusine Karen Fritzel, der som en slags 'flygtning' med sin mor boede hos Mormor i Krigens sidste tid – ja, gennem hvad hun havde opsnapet der i huset vidste hun om visse planer, og derved satte mig i stand til at staa paa trappen til rektor-boligen med en buket blomster og modtage Pip og DP, som var hans kalde- eller kælenavn, da de kom til Svendborg efter i hemmelighed at være blevet gift i Sønderjylland. DP var fra en stor gaard lige ved Gejlåa – i nærheden af Bommelunder, hvor den kendte snaps kommer fra – fra en gaard med ikke mindre end 13 fag vinduer, hvilket han var meget stolt over at erindre – og ganske nær den ældgamle stenbro over aaen, af hvilken han havde et fint maleri hængende i sin stue – og det var altsaa i den del af landet, der i 1864 var tabt til Tyskerne. Og det var altsaa derovre, at de i hemmelighed var søgt hen - Pip var selvsagt forfærdet og forbauset – men vi naaede da at faa lidt fornøjelse, gensidigt, af hinanden – jeg var jo den eneste 'slægtning' i hendes nuværende exil! – om det saa var med den nyanskaffede Elna-symaskine el. andre mindre problemer – blev jeg kaldt paa, foruden til et søndags-maaltid i ny og næ – hvor hun lidt nervøst sagde, naar jeg tog for mig af retterne: husk, der skal ogsaa være til pigen i køkkenet!

A propos samme DP – eller mere højtideligt Rektor Dietrich Petersen, saa skal han have æren af den meget fine Statsskole, der i hans tid blev bygget i Svendborg – om han direkte var involveret i tegninger og desin'er for byggeriet ved jeg ikke, men der stod stor respekt om ham netop for denne meget fine skole – en mønster-bygning, blev den kaldt lokalt.

Det med 'pige i huset' blev en facet i hendes nye liv – i betragtning af sine 56 aar ved giftermålet og uden nævneværdigt kendskab til husførelse eller madlavning, satte hun sig for, ikke mindst ved hjælp af Statens Husholdningsraad, at blive den perfekte husmor – og det at komme i huset hos Rektor-fruen paa Strandvejen var snart saa attraktivt at de unge piger stod i kø! – alt imens DP smilende saa til. Ogsaa 'socialt' levede hun/de op til Provinsens krav – de spillede bridge med Amtmanden, tror jeg det var, foruden 'dem paa Hvidkilde' – og imens sled DP hat efter hat paa at hilse naar han var ude at gaa tur – alle skulle jo hilse paa den gamle og afholdte rektor. Som nabo havde de Viggo Ramms – langtud familie – og de fik vist gensidigt en del fornøjelse af naboskabet. De naaede at faa 18 meget lykkelige aar inden DP gik bort. Efter hans død flyttede hun tilbage til Sjælland og bosatte sig i Allerød, i en periode beskæftiget med et møntvaskeri for dog at have noget at rive i, og her assisteret af min søster Else og hendes mand Uffe Loldrup. Men ellers var det ikke mindst Winnie, der havde en nær forbindelse med den efterhaanden ældre dame – til gensidig glæde, tror jeg.

Den næste, INGER, havde fra skolen og gymnasiet sin ven og senere livsledsager EJNAR LANGE – de var nogenlunde lige gamle, og som øre-næs-og halslæge med en meget stor praxis kom de, i deres velmagtsdage, til at bo paa Surovas – en herlig pragtvilla paa en stor grund lige ud til Aarhus-bugten i Riisskov. Det var ligesom familiens storslaaede samlingssted gennem de yngre aar – hvor vi elskede at komme der! – der var, virkede det, altid saa fornøjeligt og festligt. At det nok primært var, naar der foregik noget saasom konfirmationer, bryllupper etc – det er en anden sag – og er noget, jeg ikke mener mig i stand til at udtale mig meget om.

Ejnar Lange var søn af en praktiserende læge i Aarhus, Jens JOHAN Lange, der var født 21/11 1867 i Svendborg. Familien, hans forfædre, var hattemagere, indvandrede hertil 1729 fra Bramstedt i Holsten, hvor slægten kan føres tilbage til ca 1600, og man fortsatte i hattemager-branchen i mindst 7 generationer, primært i Svendborg, hvor dog en bror til den sidste hattemager Jens Michael Lange (1815-74), Lars Lange (1826-90) blev Jernstøber og som saadan stifter af L. Lange & Co i Svendborg, gennem generationer en af vore mest anerkendte kakkelovns-fabrikanter.

Hattemager Jens Michael Lange blev far til ovennævnte Johan Lange, der efter en udmærket studentereksamen ikke rigtig vidste om han ville være præst eller jurist – og saa valgte medicinen som dog noget, der havde med natur og fysik at gøre – han mente nemlig ikke at fysik, som fag, var særlig attraktivt. Og medens han og hans kone Henriette f. Christensen 3/1 1844, som var blevet gift 29/8 1892 i København, boede i Æreskøbing fik de saa Ejnar 27/5 1895, og efter at være flyttet til Aarhus datteren Gudrun 15/3 1899, der i 1920 giftede sig med Harry Justesen og med denne flyttede til Brasilien – hvor det gik ham vældig godt og han byggede en stor virksomhed op og hvor jeg for øvrigt en gang i 70'erne besøgte ham – som enkemand. Og hos hans bror Paul J. og dennes katolske kone og 2 døtre nød jeg megen gæstfrihed i min tid i New York, ligesom jeg fejrede Juleaften hos dem 1947 – og paa vejen tilbage til New York fra Larchmond, Con. hvor de boede, i toget glemte min hat – en straa hat, som vel heller ikke var det mest passende hovedtøj paa den tid af aaret!

For øvrigt rejste Johan Lange til Brasilien lige før Krigen for at besøge sin datter og svigersøn – og kom til at tilbringe hele krigen dernede i Rio, da det jo ikke var muligt – eller i hvert fald forbundet med stor risiko og besvær at rejse oversøisk i den tid. Hans kone var død allerede i 1930, saa det var ham alene, der kom paa dette ufrivillige og lange ophold derude – hvilket dog næppe har været betragtet som noget ubehageligt –

de boede jo herligt derude, med en Sitio (landsted af en vis størrelse men normalt uden landbrug – iflg. fætter Frits Lange) at feriere paa – langt fra krigens gru her i Europa.

Henriette Langes mor var for øvrigt født Bønnelycke, en meget betydelig Svendborg-familie, specielt brødrene Lauritz & Carl B., der havde slaaet sig paa tobaksfabrikation i betydeligt omfang. Denne aktivitet overgik senere til firmaet Harald Halberg, til hvis kontor paa torvet i Svendborg jeg da leverede fragtbreve paa de første sendinger af tobak efter Krigen – og som i dag er kendt for sine McBaren pipe-tobakker, der sælges over det meste af verden! En familie-fond, der testamentarisk blev oprettet ved hjælp af den Bønnelyckes formue fungerer endnu – Ejnar Lange sad i dens bestyrelse, og fætter Frits har saa overtaget denne post efter sin far og har sørget for at værdigt trængende blandt efterkommere af denne familie fortsat har kunnet modtage støtte.

Johan Langes søster BERTHA Augusta Josephine Marie 10/2 1870 fortsatte med at bo – som ugift – i Svendborg, og ernærede sig som accompagnatrice for koncertsangere og som afholdt musiklærerinde – og boede endnu der, sammen med 'Tante Møller', der oprindeligt havde passet hatteudsalg i Svendborg, som to meget søde gamle damer, som jeg af og til aflagde visit hos i min Svendborg-tid --og til hvem jeg styrede mine skridt da Friheds-budskabet havde lydt 4. Maj 1945, og hvor vi omgaaende dansede rundt i stuen af glæde, efter at have skaalet i et glas vin. Johan Lange – Onkel Johan som han hed familiært, boede sine sidste aar paa Surovas – ham har jeg mødt et par gange – og endda, sammen med min fætter Jørgen, faaet lidt smaapenge til at snolde for – om det var 5 el. 25 øre husker jeg ikke – men absolut rigeligt til vore forhold. Han virkede som en meget venlig, gammel mand, som havde sin stue lige ved siden af den store spisestue i det prægtige hus.

HELGA var den tredje. Hun var i gang med forskellig uddannelse, bl.a. paa Købmands-skolen, dengang min far kom ind i familien, og han fik skubbet til at hun tog ud, fik et job i Paris og vist klarede ærterne, oplevede og lærte sprog og – bl.a. en tysk volontør fra Hamburg, fra rederiet August Bolten, KURT FRITZEL, med hvem hun senere blev gift og fik 3 piger. Ogsaa om denne familie kan – og bør der elaboreres paa - udover, hvad disse sider er beregnet til – Vær's'go!

Den sidste og yngste, KAREN Emilie, blev ikke student – mente sig ikke specielt skikket hertil og nøjedes – som en del andre – med realexamen. Saa skulle hun jo finde en gerning – en uddannelse – og samtidig var der problemet at familien agtede at flytte fra Aarhus, hvorfor noget saadant helst skulle være i København, eller i hvert fald paa Sjælland. Gennem en kusine til Einar, der var kommet til Aarhus og havde faaet plads, som lærling, paa et apotek, fik man inspirationen til at farmacien var noget, som ogsaa piger af det bedre borgerskab kunne beskæftige sig med. Gennem en fjern slægtning havde man lidt forbindelse med apoteker Kinch i Hornbæk, hvor forældrene – d v s FNW – fandt et sted at bo og spise, idet han insisterede paa at dette skulle være under

Karen Emilie Wolff, ca. 1920

samme 'hat' – og det blev hos tømrermester Peter Kampen og dennes kone Hedvig, som plejede at have 'spisende gæster'. Peter var ved at bygge sig et nyt og større hus, og i forbindelse hermed var han taget til København, sammen med Hedvig, for at købe møbler. Paa vejen tilbage, i toget, var han saa uheldig at blive smittet med den Spanske Syge og døde ret hurtigt deraf – hans bror Axel Kampen kom hjem til begravelsen – og saaledes mødtes mine forældre altsaa bare!

Bryllupsrejse 1923

Hornbæk ikke blot var start-stedet for den Kampen'ske familie – det blev et samlingssted for hele generationen. 'Ole Snedker' der efter gammel Hornbæk-skik altid brugte saadanne navne – han var jo tømrermester Ole Petersen, men skulle kaldes noget andet, ligesom hans efterfølger, da Peter jo gik væk i utide, 'Jens Bødker', der jo hed Nielsen og som sikkert var en del af familien ligesom flere andre indenfor denne branche deroppe, og igen efterfulgtes af Georg Ingemand – hvordan det saa end har hængt sammen, rent navnemæssigt – men han var jo ogsaa nærmest af min generation, hvor sligt nok var ved at gaa af mode – men de rigtige navne benyttede man sjældent, paa Hornbæk – som den gamle havnefoged, Jens Mus, der begribeligvis egentlig hed Knudsen. Det var udaf dette 'tømrer-hierarki', at vi ender den Wolffske familie-saga, der

jo ellers startede saa bastant med et 'hestehandler-hierarki'! Men Ole Snedker, der altsaa var Peter Kampens Far og hans forgænger som tømrermester i det hyggelige fiskerleje, giftede sig som enkemand med 'Bedstemor Hornbæk', Petrea Juliane Nielsen og blev som en Far ogsaa for hendes søn Axel. Og da denne den 16. August 1923 giftede sig med den yngste af de 4 Wolff-piger, Karen, byggede han til de nygifte i plantagen vest for Hornbæk sommerhuset SOLHYTTEN, paa en grund, hvor Bedstemor fra den lille gaard Ewaldsminde, hvor stationen nu ligger, som ung havde spredt hørplanter paa de smaa bjergfy, for at skørne det til den videre forarbejdning!

Denne hytte var oprindeligt et 4-kantet lille hus med højt tag, med 'Das' (Elysium kaldet!) (eller i Moster Helgas udgave: Ej lys i rum!) og brændeskur etc paa den anden side af gaardspladsen. Selvom loft-etagen var rummelig og god, ikke mindst som soveplads til familiens ungdom og den eller de tjenestepiger, der dengang hørte med til enhver husholdning, opstod hurtigt behovet for mere plads. Familien fra Aarhus kom regelmæssigt hver sommer for en længere periode – familien fra Hamborg ligeledes samt øvrige venner og familie – og snart udbyggedes der med et nyt soveværelse plus barnekammer – det blev 'Ørenæs' grundet de faste indvaanere fra Aarhus, hvor Ejnar jo var Øre- Næs- & Hals-specialist og deraf navnet, Penahuset samt Nordværelset, hvorunder grundens skraaning blev udnyttet til et udmærket kælderrum. Ikke mange aar efter blev dette dog udvidet med henholdsvis et badeværelse og et yderligere værelse, kaldet Brønden, idet begge disse to rum, af en eller anden besynderlig og nu ukendt aarsag, blev bygget et par trin lavere end resten af huset. En mulig aarsag kan

imidlertid ligge netop i at opgaven gik videre til en anden i hierakiet, bakket op af 'den runde murer' der maaske ikke fik bygget grundmuren op i ret højde – og saa var der ingen, der umiddelbart hængte sig i, hvordan det blev udført i detaillien? Og saa , som afslutning paa de næsten aarlige udvidelser, i slutningen af 30'erne blev den store nye stue tilbygget mod vest – et herligt tilskud til de ret trange pladsmæssige forhold inden døre.

Selvom loftet var velegnet til 'alment' soverum kunne de helt smaa børn jo ikke lægges derop, og vi har vist alle ligget i 'skatkammeret', the Master Bedroom, i køjesenge i en periode – og fra den erindrings jeg hvert aar, naar vi flyttede derud, med baggagen i store mængder transporteret af vognmand Benzon i hans lastbil, - en gammel Ford med 'haandgas' og under krigen en gen-gas-ovn paabygget! - at der under min hovedpude laa en lille hammer – en speciel hilsen fra Bedstefar – der maaske gerne havde set et lidt mere praktisk haandelag med værktøj end det var lykkedes ham at indpode hos min Far! De to gamle, Bedstemor og Bedstefar, sad jo altid, med flaget hejst, og ventede paa os naar vi kom derop, i deres mørke tøj og store smil.

Bedstefar Hornbæk ved Solhytten 1924

Karen & Axel klædt paa til fest ! 1942

I forbindelse med brændeskuret var ogsaa vaskehus med grukedel, og sambygget dermed Karlekammeret, et enkelt lille rum som oprindeligt blev benyttet af moster Pip, der jo kom alene og hvem svogrene ikke skammede sig for at drive lidt løjer med – saadan med brusepulver i hendes natpote og lignende drengestreger – det hørte vi om i mange aar! Senere overtog jeg den residens, hvilket passede mig fint – væk fra alle de fruentimmere!

Solhytten har i alle aarene været familiens foretrukne feriested – rummeligt og hyggeligt lagde det gamle hus plads og muligheder til generationernes raadighed, naturligvis primært for sommerferier, paaske og efteraar – men vi har da ogsaa boet deroppe midt i vinterens kulde – det havde sin charme med juletræer saavel udenfor som indenfor – og med høj, hvid sne i mængder – og skrueris paa havet – ja, der har jo været rigtige vintre en gang! Men saa med 1960 begynder en ny epoke – udover den sædvanlige feriering med familie

og venner fandt vi paa, i eftersommeren det aar, at lade vor ældste søn Axels daab fejres ved en frokost derude – efter selve daaben i Hornbæk Kirke (hvilket i parentes bemærket 'kostede' sognepræsten livet – det blev pastor Højrup's sidste kirkelige handling!) - men det var saa stor en success at man, efterfølgende, adskillige gange har

benyttet de herlige muligheder til fester og sammenkomster, ved fødselsdage, daab, konfirmationer – bryllupper – og ofte med godt held! Selvom huset *formelt* nu ejes af min lillesøster Vibeke gift Helgesen i Norge, har 'driften' deraf inkl. skatter etc, til dato hvilet paa det 'oprindelige værtskab' og derfor betalt af vor fru Moder – udfra hendes ønske om, saalænge som muligt at bevare den fælles adkomst til dette hyggelige og naturlige samlingssted for familiens forskellige grene og medlemmer, – og det skal hun da saa sandelig have Tak for! – og dermed har SOLHYTTEN sikret sig en plads i den WOLFF'ske Sagas sidste del.

Med bare piger – udelukkende femininum – som sidste led i denne del af den WOLFF'ske familie - slutter disse 5 generationer. Der er muligvis visse andre efterkommere rundt omkring – men ingen, som vi umiddelbart kender til eller har forbindelse med. Og derfor, med en ca 250 aar og disse 5 generationer kan man have lov at sige at dette familie-løb er tilendebragt. Der er meget spændende – og morsomt – i de gamle papirer, og der kan givetvis spindes mange ender over flere af disse personer – men jeg har ønsket at trække en grænse, ogsaa for overskuelighedens skyld.

De forskellige data og slægtskaber har jeg søgt illustreret i de efterfølgende tabeller – der i endnu højere grad er begrænset for at muliggøre en samlet præsentation – og med aabne ender i vor tid – det maa tilkomme andre at supplere!

Jeg har tilladt mig visse friheder – specielt dog i form af afkortninger og udeladelser – men dette skal jo ogsaa kun være rammen om denne familie – saa kan andre fylde flere farver og detaljer paa – det vil kun glæde mig.

Alt dette kunne jeg naturligvis ikke være naaet frem til uden væsentlig hjælp, vejledning og assistance fra ganske mange mennesker, med større eller mindre tilknytning til selve emnet – f ex Kammerherre Aage Wolff-Sneedorff, Engelholm, og gennem ham Charlotte S.H.Jensen, en efterkommer af apoteker Carl Wolff, Udskrivningschef Viggo Ramm, ogsaa bankdirektør Arthur Schmiegelow og – frem for alt – min fru Moder, mine søstre og anden nulevende familie, og naturligvis de optegnelser, hendes Far og bedstefar samlede og som for den største del blev renskrevet under Krigen, hvor der jo ikke altid var saa meget aktivt at gøre paa Fars kontor med de fleste af skibene udenfor Rederiets kontrol.

En hjertelig Tak til alle!

Som et lille kryderi paa forstaaelsen af WOLFF – slægten bør nok tilføjes det kuriosum at Lars med hele sin familie ved Folketællingen 1801 staar opført som WULFF – saa præsten eller degnens 'fejltagelse' ved Lars' daab var altsaa ikke helt saa anerkendt, som vi i generationer ellers har gaaet rundt og troet!!!

SLÆGTSTAVLER

Vedrørende familierne

Slægt til LARS WOLFF	1 Side
Familien W O L F F	7 Sider
SNEEDORFF – WOLFF-SNEEDORFF	3 Sider
Familien L A N G E	3 Sider
Familien F R I T Z E L	1 Side
Familien K A M P E N	3 Sider
Slægten M O U R I E R	3 Sider
HARHOFF's i relation til RAMM's	1 Side
Familien R A M M	6 Sider
Familien SCHMIEGELOW	3 Sider
Familien S K I B S T E D	4 Sider
Familien Z I N N	4 Sider

1. **Wulf Hansen** f. Rudme Hæringe Sogn, Fyn, stilling Gaardmand, d. før 1680.

Børn:

2. i **Otthe WULF.**

Anden Generation

2. **Otthe WULF** f. Rodme Hæringe Sogn, Fyn, stilling tidl. rytter, så daglejer, g. **Karen Madsdatter.**
Otthe døde 23 Jul 1722, begravet 25 Jul 1722, Vor Frue kirke, Odense.

Børn:

3. i **Otte Wulf / Wulff Ottesen Holm** f. 1703.

Tredie Generation

3. **Otte Wulf / Wulff Ottesen Holm** f. 1703, stilling Parykmager / Hestehandler, g. (1) ant 1723, **Sophia Jensdatter Bierring**, f. 1699, Udbye - Wends Herred, Fyen, stilling Præstedatter, d. 19 Aug 1763, begravet 22 Aug 1763, g. (2) 23 Maj 1764, **Anna (Ane Lisbeth?) Larsdatter Bech.** Otte døde Feb 1765.

Børn med Sophia Jensdatter Bierring:

4. i **Jens Wulffsen - el. Chr.? - Holm** f. 1724.
ii **Anna Cathrine Wulffsdatter Holm** f. 1725, g. (1) **Mads Kruuse**, stilling Landmand paa Fr'berg, g. (2) **Georg Helmer**, stilling Overskærer. Anna døde 13 Jan 1775.
5. iii **Bodil Wulffsdatter Holm** f. 1729.
iv **Anna Maria Wulffsdatter Holm** f. 1730, g. 18 Aug 1754, **Lars (el. Jens) Rasmussen**, stilling Hestehandler el. -pranger.
6. v **Peder Wulfsen Holm** f. 1733.
7. vi **Maren Wulfsdatter Holm** f. 1742.

Børn med Anna (Ane Lisbeth?) Larsdatter Bech:

- vii **Wulff Holm** f. 1764.

Fjerde Generation

4. **Jens Wulffsen - el. Chr.? - Holm** f. 1724, stilling Hestehandler, g. 3. Dec 1745, i Spjellerups Gaard paa Vesterbro, Kbh, **Anna Elisabeth Larsdatter**, f. 1716, d. 1783, begravet 23 sept 1793. Jens døde 1763.

Børn:

- i **LARS Peder Jensen WOLFF** f. 5 Nov 1746, stilling Hestehandler, g. (1) 20 Nov 1772, **Johanne Hansdatter Thuesen**, f. 1750, d. 1782, g. (2) 15 august 1784, i Odense - Hastebryllup! gr. Forretninger!, **CHRISTIANE Margrethe Nielsen**, f. 26 Mar 1762, Odense, (datter af Knud Nielsen og Kirsten Lauritsdatter Holtum) d. 19 Jul 1828, Nørregade, København. LARS døde 21 Juni 1818.
- ii **Wulff Jensen Holm** f. 1748.
iii **Johanne Marie Holm** f. 1751, d. + 1765.
iv **Jørgen Holm** f. 1753, d. + 1765.
v **Marie Kirstine Jensdatter Wulff** f. 1757.

5. **Bodil Wulffsdatter Holm** f. 1729, g. **Benne Svensen Schiwe**, stilling Skomager (i Skive?). Bodil døde 1769.

Børn:

- i **Svend Schive.**
ii **Sophie Schive.**

6. **Peder Wulfsen Holm** f. 1733, stilling Hestehandler paa Vesterbr, g. **Christence Andersdatter**, d. 1776. Peder døde 1776.

Børn:

- i **Wulff Peder Holm** f. 1764, g. **Christine Andersdatter.**

7. **Maren Wulfsdatter Holm** f. 1742, g. (1) **Christian Schandorff el. Schandrup**, stilling Fuldmægtig, d. 1776, g. (2) efter 1776, **Carl Henrich Ordning**, stilling Hestehandler & Brygger, d. April 1826, iflg. Niels' brev t. Benjamin 16/12 1826. Maren døde ?.

Børn med Carl Henrich Ordning:

- i **Mette Catharine Ordning.**

1. **LARS Peder Jensen WOLFF** f. 5 Nov 1746, (søn af Jens Wulffsen - el. Chr.? - Holm og Anna Elisabeth Larsdatter) stilling Hestehandler, g. (1) 20 Nov 1772, i Garnisons Kirke, **Johanne Hansdatter Thuesen**, f. 1750, d. 1782, g. (2) 15 august 1784, i Odense - Hastebryllup! gr. Forretninger!, **CHRISTIANE Margrethe Nielsen**, f. 26 Mar 1762, Odense, (datter af Knud Nielsen og Kirsten Lauritsdatter Holtum) d. 19 Jul 1828, Nørregade, København. LARS døde 21 Juni 1818.

Børn med Johanne Hansdatter Thuesen:

- i **Anne Margrethe- tante GRETHE - WOLFF** f. 1774, stilling ' Tante Grethe', d. 16 Mar 1841, Vodrofgaard.
 - ii **JENS WOLFF** f. 1775, d. død i Indien eller Kina.
2. iii **HANS WOLFF** f. 7 Maj 1777.
- Børn med CHRISTIANE Margrethe Nielsen:*
- 3. iv **JENS CHRISTIAN WOLFF** f. 24 Jun 1785.
 - v **KNUD Nielsen WOLFF** f. 5 Sept 1786, stilling Købmand i Calcutta,, g. 26 Jan 1816, **Sarah Cruttenden**, f. 6 Sept 1790, Calcutta - opdraget Paris, (datter af George Cruttenden og 'Mamma' Cruttenden) stilling Gift m. Knud Wolff Indien, d. 1870 ca, Marseille. KNUD døde 18 Aug. 1819, Calcutta.
 - vi **CHRISTINE WOLFF** f. 17 Jan 1788, d. 15 Jul 1790.
 - vii **CHRISTIAN Mylius WOLFF** f. 8 Sept 1789, stilling Sømand / Styrmand, d. 1813 - 1814, forlist - evt allerede 1811?.
- 4. viii **BENJAMIN WOLFF** f. 13 Okt 1790.
 - 5. ix **NIELS WOLFF** f. 18 apr 1793.
 - 6. x **Kierstine - STINE - LOUISE WOLFF** f. 14 Maj 1795.
 - 7. xi **CARL Johannes (el. Ording !) WOLFF** f. 24 Maj 1796.
 - xii **Dreng, søn af Lars WOLFF** f. 5 Mar 1798, d. 14 Mar 1798.
 - xiii **Hanne Julie WOLFF** f. 20 Jul 1799, d. 3 Jun 1800.

Anden Generation

2. **HANS WOLFF** f. 7 Maj 1777, stilling Jurist/Møller/ Postmester, g. 3 Apr 1811, **Birgitte Schultz**, f. 1779, (datter af Johan Christian Schultz og Maren Christine Colbjørnsen) d. 1862. HANS døde 1842.

Børn:

- i **Sine (opr. Jensine) WOLFF** f. 10 Juli 1814, g. 23 Feb 1840, i Nysted Kirke, (**Grev Julius RABEN**, f. 27 Sep 1804, (søn af Frederik Christian Greve af RABEN og Amalie f. Juel) stilling Lensgreve fra 1875 Aalholm, d. 2 Okt 1879. Sine døde 29 Juli 1888, København.
 - ii **Christiane Benj. WOLFF** f. 6 Nov 1816, stilling ugift, d. 7 Jul 1899.
8. iii **KNUD Nielsen WOLFF** f. 18 Dec 1818.
9. iv **Margrethe Kirstine WOLFF** f. 1. Marts 1822.

3. **JENS CHRISTIAN WOLFF** f. 24 Jun 1785, stilling Købmand i Calcutta, og '**Gouvernante**' **Ann Louis**, stilling Mor til Jens Chr. Mylius W, d. 8 Dec 1819, Seramfore. JENS døde 3 Okt 1812, Calcutta.

Børn:

- i **Jens / James Christian Mylius WOLFF** f. 25 Apr 1808, Calcutta, stilling 'Den smukke Husar', d. 21 Sep 1851, København.

4. **BENJAMIN WOLFF** f. 13 Okt 1790, stilling Etatsraad - Engelholm, g. 25 Aug 1832, i Holmens Kirke, **Juliane Lovise Sneedorff**, f. 30 Maj 1811, (datter af Hans Christian Sneedorff og Marie Elisabeth (Betzy) Tønder) d. 2 Marts 1898. BENJAMIN døde 7 Maj 1866.

Børn:

- i **Hans Christian Wolff-Sneedorff** f. 1834, d. 1834.
 - 10. ii **Hans CHRISTIAN Theodor WOLFF-SNEEDORFF** f. 19 Apr 1836.
 - 11. iii **Charlotte Amalie WOLFF** f. 25 Maj 1838.
 - iv **Marie Elisabeth WOLFF** f. 4 Aug 1839, g. **Kmh. Oberst Carsten Chr. Anker**, f. 8 Jan 1817, (søn af Generalm. Erik Anker og Betzy Sneedorff) stilling Kammerherre, Oberst, d. 19 Dec 1898. Marie døde 23 Marts 1923.
12. v **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 April 1850.

5. **NIELS WOLFF** f. 18 apr 1793, stilling Justitsraad m.m., g. (1) 21 Sept 1828, **Emilie Augusta**

ZINN, f. 18 10 1808, København, (datter af Carl LUDVIG ZINN og Micheline Arnoldine Skibsted) d. 29 12 1836, Vodrofgaard, g. (2) 9 aug 1841, i Fredensborg, **Louise Seraphine Koch**, f. 4 Jul 1810, København, d. 14 Apr 1893, København. NIELS døde 12 sept 1862.

Børn med Emilie Augusta ZINN:

13. i **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829.
 - ii **Carl EDVARD WOLFF** f. 9 Marts 1831, stilling Assistent v/ Postvæsenet, g. **Gertrüde v. Westen**. Carl døde 24 Feb 1892.
 - iii **LUDVIG WOLFF** f. 8 Maj 1832, stilling Secondljt. i Sætaten, d. 12 Feb 1852, Vestindien af gul feber som secondljt.
 14. iv **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833.
 - v **KNUD WOLFF** f. 5 Sept 1834, stilling Engelholm: Sindssyg, d. 1859.
 15. vi **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835.
 - vii **EMIL August WOLFF** f. 29 Dec 1836, stilling cand.jur. sagførerfuldmæg, g. **Wilhelmine Bay**, f. ca 1840, d. 24 Jan 1912. EMIL døde 15 Jan 1908, Frederiksberg.
- Børn med Louise Seraphine Koch:*
16. viii **CHRISTIANE Marie WOLFF** f. 16 Juli 1842.
 17. ix **ARNOLD Nicolay Christian WOLFF** f. 28 Marts 1845.
 18. x **Julie Marie Magdalene WOLFF** f. 22 Jun 1846.
 - xi **KRISTIAN WOLFF** f. 1848, d. som barn.
 - xii **KRISTIAN WOLFF** f. 1850 ca, d. 1855 ca.
 - xiii **Emilie Augusta WOLFF** f. 24 Aug 1852, g. **Axel Helsted**, f. 11 Apr 1847, stilling Kunstmaler, professor, d. 17 Feb 1907. Emilie døde 24 Okt 1886.
 - xiv **Christiane Marie WOLFF**.

6. **Kierstine - STINE - LOUISE WOLFF** f. 14 Maj 1795, g. **Joh. Chr. Fick**, f. 21 Dec 1787, stilling Justitsraad, Auktionsdir., d. 25 Nov 1864. Kierstine døde 3 Jan 1863.

Børn:

19. i **Knud Benjamin Fick** f. 28 Aug 1820.

7. **CARL Johannes (el. Ording !) WOLFF** f. 24 Maj 1796, stilling Apoteker, Gammeltorv Apot, g. **Ida Louise Nielsen**, f. 3 Apr 1813, d. 25 Jul 1864. CARL døde 5 Marts 1883.

Børn:

20. i **CARL Johannes WOLFF** f. 20 Aug 1831.
- ii **Christiane Margrethe WOLFF** f. 25 Dec 1832, g. **Rudolph Theodor Oppermann**, f. 7 Jun 1827, stilling Kontorcf. Justitsminister, d. 6 Mar ?. Christiane døde 3 Feb 1882.
21. iii **Helene Louise WOLFF** f. 25 Juli 1834.
- iv **OTTO WOLFF** f. 13 Aug 1836, d. 5 April 1849, paa linieskibet CHR.VIII v/ Eckernförde.
- v **Georg JULIUS WOLFF** f. 26 Feb 1838, stilling Kaptajn i Infanteriet, g. **Clara Marie Elisabeth Fesch**, f. 5 Okt. 1918. Georg døde 12 Jan 1896.
22. vi **RUDOLF Frederik Theodor WOLFF** f. 29 Nov 1839.
- vii **AUGUST WOLFF** f. 1841, g. **Emilie Christensen**. AUGUST døde 15 Jan 1880.
23. viii **LUDVIG Chr. WOLFF** f. 25 Juli 1851.

Tredie Generation

8. **KNUD Nielsen WOLFF** f. 18 Dec 1818, stilling Købmand/Manufakturhandler, g. 5 Sept 1862, i Nykøbing F, **EMILIE BIRGITTE SCHMIEGELOW**, f. 7 Maj 1840, (datter af Hermann Chr. Fried. Schmiegelow og Lovise Holm) stilling Vor Oldemor, d. 9 Maj 1917. KNUD døde 13 Dec 1897, København.

Børn:

24. i **'Sød lille dreng' WOLFF** f. omkring 1863, d. omkring 1865.
- ii **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF** f. 10 Dec 1866.
- iii **Moster Ule = Julie WOLFF** f. 17 Sep 1873, Aagade, Frederiksberg, stilling Lærerinde, ugift, d. 28 Apr 1951, Hornbæk.

9. **Margrethe Kirstine WOLFF** f. 1. Marts 1822, g. **August Wilhelm Høiby Nielsen**, stilling Købmand, Rødby. Margrethe døde 4 Dec 1913.

Børn:

25. i **Julius Høiby Nielsen** f. 2 Apr 1858, d. 1896.
 ii **Hans Høiby Nielsen** f. 17 Apr 1860.
10. **Hans CHRISTIAN Theodor WOLFF-SNEEDORFF** f. 19 Apr 1836, stilling Ritmester, Hofjægermester, g. **Frida (' Freja') Schultz**, f. 1859, d. 1896el. 93. Hans døde 23 Nov 1924.
Børn:
 i **Marie Charlotte Wolff-Sneedorff** f. 9 Jul 1871, g. **Krieger**, stilling Godsejer Øbjerggaard. Marie døde 1951.
 ii **Charlotte Wolff-Sneedorff** f. 1874, d. 1894.
 iii **Thyra Wolff-Sneedorff** f. 1875, g. **A. Valentiner**, stilling Hofjægerm.Gjeddesdal. Thyra døde 1919.
 iv **Dagmar Wolff-Sneedorff** f. 1877, g. **Oluf de Bang**, stilling Godsejer Sparresholm. Dagmar døde 1957.
 v **Louise Wolff-Sneedorff** f. 7 Mar 1879, g. **Harald de Bang**, stilling Løjtnant, Haraldskær. Louise døde 1965.
 vi **HansChristian Benjamin Wolff-Sneedorff** f. 25 Aug 1880, d. 1935.
 vii **Gerner Wolff-Sneedorff** f. 14 Dec 1883, g. **Ida Scheel**. Gerner døde 1949.
11. **Charlotte Amalie WOLFF** f. 25 Maj 1838, g. 11 Maj 1863, **Carl Johan Anker**, f. 22 Maj 1835, (søn af Generalm. Erik Anker og Betsy Sneedorff) stilling Kammerherre, d. 25 Nov 1903. Charlotte døde 15 Maj 1890.
Børn:
 i **Juliane Louise Anker** f. 29 Jul 1864, g. **Bornemann**, stilling Kammerherre. Juliane døde 15 Maj 1890.
 ii **Betsy Marie Anker** f. 26 Jul 1866, d. 6 Maj 1921.
 iii **Marie Jeanina Anker** f. 13 Apr 1868, d. Nov 1930.
 iv **Carsten Peter Bernt Anker** f. 31 Mar 1872, d. 15 Aug 1943.
 v **Peter Lars Botved Anker** f. 21 Aug 1876, d. 20 Mar 1957.
12. **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 April 1850, stilling Hofjægermest,Grevens Væng, g. (1) **Louise Marie Elisabeth Bornemann**, f. 19 Okt 1861, d. 13 Feb 1889. GERNER døde 29 Jan 1931.
Børn:
 26. i **KNUD WOLFF-SNEEDORFF** f. 8 Feb 1888.
 ii **AAGE WOLFF-SNEEDORFF** f. 16 Jan 1889, d. 12 Marts 1893.
13. **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829, g. 1854, **Johan Christian KRAFT**, f. 1820, stilling Kommandør, d. 10 Aug 1894. Pauline døde 23 Juli 1907.
Børn:
 27. i **Johanne Emilie KRAFT** f. 5 Sept 1857, d. 5 Nov 1911.
 ii **Ludvig KRAFT** f. 25 Aug 1860.
 28. iii **Alexander KRAFT** f. 13 Aug 1863.
 iv **Johan Christian KRAFT** f. 28 Feb 1868, stilling Cand. med, d. 16 Aug 1897.
14. **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833, paa Vordroffgaard, stilling Kapt. i Artilleriet, g. 25 sep 1859, i Næstved, skilt 1880, **Charlotte Frederikke Jacobsen**, f. 6 maj 1838, Næstved, (datter af Frederik Jacobsen og Charlotte Amalie Tønnesen) d. 28 apr 1919, Aarhus. Niels døde 21 Dec 1886, København.
Børn:
 29. i **FRITS Nial WOLFF** f. 9 Mar 1861.
 30. ii **Knud VALDEMAR WOLFF** f. 4 sep 1863.
15. **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835, Middelfart, g. 30 Nov 1858, **Alexander Brun**, f. 13 Apr 1814, Krogerup, stilling Hofjægermester, Louisiann, d. 18 Nov 1893. LOUISE døde 15 Maj 1926.
Børn:
 i **Alvilda Brun**.
 ii **Carl Frederik Emil Brun** f. 5 Aug 1865, Bistrup.
 31. iii **Alf Harald Brun** f. 24 Okt 1866..
16. **CHRISTIANE Marie WOLFF** f. 16 Juli 1842, Vodroffgaard, g. 31 Marts 1863, i Frederiksberg Kirke,

Peter Gottfred RAMM, f. 13 Jan 1834, (søn af Johann Mathias RAMM og Ellen Margrethe Hartelius) stilling Oberstl. Sporvejsdirektør, d. 21 Dec 1917. **CHRISTIANE** døde 15 Jan 1926, Frederiksberg.

Børn:

- i **Ellen**, kaldet '**Generalinden**' **RAMM** f. 30 Dec 1863, Randers, g. 4 Okt 1900, **Generalintendant Hans Andreas Bache**, f. 13 Okt 1841, stilling Generalintendant, d. 1913. Ellen døde 24 Jan 1952.
- 32. ii **Niels Christian RAMM** f. 10 Sep 1865.
- 33. iii **Johan RAMM** f. 6 Sept 1867.
- iv **Viggo Ramm** f. 26 Jul 1869, stilling Student, d. 14 Aug 1888, v/ Geysers & Tingvallas sammenstød.
- 34. v **Axel RAMM** f. 17 Okt 1870.
- 35. vi **Louise - Faste Tulle - RAMM** f. 25 Jul 1873.
- 36. vii **Paul Louis RAMM** f. 22 Feb 1882.

17. **ARNOLD Nicolay Christian WOLFF** f. 28 Marts 1845, stilling Ejer af Taageskovgaard, g. (1) **Thora Conradsen**, f. 3 Sept 1848, d. 27 Marts 1880, g. (2) **Gunhilde (Hilda) Falch**, f. 13 Apr 1859, d. 23 Jun 1928. **ARNOLD** døde 8 Juni 1932.

Børn med Thora Conradsen:

- i **Julie Wolff** f. 31 Mar 1872, d. 1873.
- ii **Niels Vilhelm Wolff** f. 20 Feb 1874, d. 28 Apr 1874.
- iii **Anna Louise WOLFF** f. 11 April 1877, d. 1 Nov 1973.

Børn med Gunhilde (Hilda) Falch:

- iv **Niels Christian Wolff** f. 9 Feb 1889, stilling Landmand, g. **Kirsten Johansen**, d. 1949. Niels døde 29 Jul 1963 (?).
- v **Knud WOLFF** f. 29 Mar 1893, stilling Ingeniør, g. (1) **Lily Palstrup**, g. (2) **Elvira Larsen**, f. 12 Aug 1901.

18. **Julie Marie Magdalene WOLFF** f. 22 Jun 1846, Vodrofgaard, g. 10 Maj 1867, **Charles Arnold de Fine Skibsted**, f. 10 Jun 1839, København, (søn af Carl Frederik de Fine Skibsted) stilling Jurist, Livsforsikringsma, d. 13 Dec 1902, Frederiksberg. Julie døde 11 Dec 1927, Frederiksberg.

Børn:

- i **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 6 Mar 1868, stilling Direktør HAFNIA - ugift, d. 6 Sep 1932.
- ii **Vilhelm de Fine Skibsted** f. 16 Mar 1869, d. 27 Jan 1871.
- 37. iii **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871.
- iv **Josephine Marie Denise de Fine Skibsted** f. 18 Apr 1873, stilling kand.mag, gymnastiklæreri, g. **Axel Olsen**, stilling Overretssagfører. Josephine døde 10 Nov 1944.
- v **Poul Frederik Skibsted** f. 29 Jun 1874, d. 30 Jun 1874.
- 38. vi **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879.

19. **Knud Benjamin Fick** f. 28 Aug 1820, stilling Sec.ljtn. Cancelist v/Pos, g. 30 Mar 1853, **Helene Louise WOLFF**, f. 25 Juli 1834, (datter af CARL Johannes (el. Ording !)) WOLFF og Ida Louise Nielsen) d. ?. Knud døde 4 Mar 1897.

Børn:

- i **Carl Christian Ludvig Fick** f. 4 Dec 1854, stilling Cand. phil., d. 7 Marts 1890.
- ii **Ida Louise Mathilde Fick** f. 15 Sept 1857, stilling Gift m. pastor Bock, Horne, g. **Alfred Christian Bock**, f. 20 Sept 1854, stilling Præst Horne paa Fyn. Ida døde 1909.
- iii **Otto Laurents Benjamin Fick** f. 18 Aug 1859.

20. **CARL Johannes WOLFF** f. 20 Aug 1831, stilling Overauditør, Herredsfoged, g. 1885, **Trine (el. Karen Cathrine) Agerup**, f. 15 Okt 1833. **CARL** døde 1908.

Børn:

- i **Ida Dorteia Elisabeth WOLFF** f. 25 Jan 1860, stilling 'flink i sang og fransk!.
- ii **Jens Agerup Laurids OTTO WOLFF** f. 19 Jul 1861, stilling Officer, Ritmester, g. **Marie Lenschock**.
- iii **Elisabeth Wolff** f. 7 Jan 1872, g. **Overretssagfører Herold**.
- iv **AUGUST WOLFF** f. 1841, g. **Emilie Christensen**. **AUGUST** døde 15 Jan 1880.

21. **Helene Louise WOLFF** (Se ægteskab med nummer 19.)
22. **RUDOLF Frederik Theodor WOLFF** f. 29 Nov 1839, stilling Kaptajn i Fodfolket, g. **Pauline Adelgunde Scholten**, f. 8 Feb 1843. RUDOLF døde 26 Jan 1896/86?.
- Børn:*
- i **POUL WOLFF** f. 6 Sep 1867, stilling Fuldmægtig, cand.jur.
 - ii **LEOPOLD WOLFF** f. 17 Nov 1868, stilling Officer, Kammerjunker, g. **Vilhelmine Dahl**, stilling Ejer af Baunebjerg. LEOPOLD døde 1928, Bayern.
 - iii **Clara Wolff** f. 27 Aug 1866.
23. **LUDVIG Chr. WOLFF** f. 25 Juli 1851, g. 25 Sep 1874, **Karen Rasmussen**, f. 22 Feb 1850. LUDVIG døde 1 Jun 1913.
- Børn:*
- i **KARL Hans Peter WOLFF** f. 9 Jan 1873, g. **Anna Amalie Helene Randbøll**, f. 1878.
39. ii **OTTO Chr. WOLFF** f. 6 Jul 1875.
- iii **Ida Cæcilie WOLFF** f. 9 Nov 1878.

Fjerde Generation

24. **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF** f. 10 Dec 1866, Viktoriagade, København, stilling Vores MORMOR, g. 10 Dec 1891, **FRITS Nial WOLFF**, f. 9 Mar 1861, Fredericia, (søn af Niels AUGUST WOLFF og Charlotte Frederikke Jacobsen) stilling Telegrafingeniør m.m., d. 7 Mar 1934, Fredericia. SIGNE døde 16 Jul 1956, Aarhus.
- Børn:*
- i **PIP = Signe Charlotte WOLFF** f. 30 Sep 1893, Aarhus, g. 3. maj 1946, **Dietrich Petersen**, f. 17. Jun 1875, Sønderjylland, stilling Rektor i Svendborg, d. 7 Sep 1964, Svendborg. PIP døde 3 Jan 1977, Allerød.
 - ii **Inger Augusta WOLFF** f. 31 Dec 1895, Aarhus, g. 3 Sept 1921, **Ejnar LANGE**, f. 27. maj 1895, Aarhus, (søn af Jens JOHAN Lange og Henriette Christensen) stilling Øre-Næs-Halslæge, d. 7. dec 1968, Aarhus. Inger døde 13 Apr 1988, Aarhus.
 - iii **Helga WOLFF** f. 13. juni 1898, Aarhus, g. 10. aug 1929, **Kurt Fritzel**, f. 27 Sept 1903, Hamburg, (søn af Robert Fritzel og Sophie Apolonia Juliane Fritzel) stilling Skibsreder i Aug. Boltens, d. 10 Juli 1965, Hamburg. Helga døde 27. feb. 1996, Hamburg.
 - iv **Karen Emilie WOLFF** f. 17. okt 1900, Aarhus, stilling 'Bedstemoder', g. 16. aug 1923, i Hellerup Kirke, **AXEL Niels Valdemar Petersen KAMPEN**, f. 27 Dec 1887, København, (søn af Ole Petersen og PETREA Juliane Nielsen) stilling Skibsreder i D/S TORM, d. 24 Mar 1974, Hellerup.
25. **Hans Høiby Nielsen** f. 17 Apr 1860, g. **Christiane Elisabeth Pdenge**.
- Børn:*
- i **Knud Edward Pdenge Høiby** f. 22 Sep 1897.
26. **KNUD WOLFF-SNEEDORFF** f. 8 Feb 1888, stilling Hofjægermester Engelholm, g. 10 Marts 1915, **Marie Louise Lassen**, f. 26 Mar 1887, d. 13 Sept 1978. KNUD døde 13 Feb 1958.
- Børn:*
- i **Louise WOLFF-SNEEDORFF** f. 14 Dec 1918, g. 20 Juli 1945, **Helge Flensted Jensen**, f. 4 Maj 1916, d. 27 Aug 1977.
 - ii **AAGE WOLFF-SNEEDORFF** f. 3 Jan 1921, stilling Kammerherre, g. 24 April 1958, **Bente Marie Skeel**, f. 18 Marts 1925.
 - iii **ERIK WOLFF-SNEEDORFF** f. 24 Maj 1922, stilling Kammerherre, g. 1 Dec 1948, **Kirsten Ruth Chas Hansen**, f. 27 Nov 1928.
 - iv **GERNER Christian WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 Febr 1927, g. 2 Apr 1955, **Lillian Matthies**, f. 20 Dec 1934.
27. **Ludvig KRAFT** f. 25 Aug 1860, stilling Overkirurg Frederiksbo, g. **Louise - Faster Tulle - RAMM**, f. 25 Jul 1873, (datter af Peter Gottfred RAMM og CHRISTIANE Marie WOLFF) stilling Barnebarn Niels WOLFF #64, d. 9 Jul 1962. Ludvig døde 3 Aug 1949.
- Børn:*

- i **Henrik KRAFT** f. 23 Aug 1904, stilling U.direkt. v. TUBORG, g. 9 Sep 1933, **Vibeke Juel**. Henrik døde 16 Aug 1985.
 - ii **Jens Christian KRAFT** f. 21 Maj 1906, stilling Læge i Aarhus, g. **Ettie**, d. for 1-2 aar sid. Jens døde ja.
28. **Alexander KRAFT** f. 13 Aug 1863, stilling Inspekt. Vridsløselille, g. **Karen Margrethe Christiansen**, f. 18 Nov 1865, d. 1959. Alexander døde 19 Jul 1906.
- Børn:*
- i **Ole Bjørn KRAFT** f. 17 Dec 1893, stilling bl.a. Udenrigsminister, d. 2 Dec 1980.
29. **FRITS Nial WOLFF** (Se ægteskab med nummer 24.)
30. **Knud VALDEMAR WOLFF** f. 4 sep 1863, stilling Dir. Jyske Kalkværker, g. 24 Jun, **Eline (Tante) WOLFF f. Holst**, f. 2 Aug 1897. Knud døde 17 Jun 1951, Riisskov.
- Børn:*
- i **Gerda WOLFF** f. 2 Aug 1897.
 - ii **Sigrid WOLFF** f. 31 Mar 1900.
31. **Alf Harald Brun** f. 24 Okt 1866., Humlebæk (Louisiana), stilling Kaptajn, R.DM., g. 18 Sep 1897, **Dagmar Vilhelmine Harriet Hage**, f. 6 Feb 1876, Oremandsgaard.
- Børn:*
- i **Alexander Brun** f. 6 Sept 1898.
 - ii **Emily Mathilde Brun** f. 4 Jun 1900.
32. **Niels Christian RAMM** f. 10 Sep 1865, stilling Amtslæge i Roskilde, g. **Ottilia Thurmann**, f. 21 Dec 1874, d. 29 Nov 1949. Niels døde 19 Mar 1926.
- Børn:*
- i **Aase Ramm** f. 19 Dec 1899, g. **Aage von Benzon**, f. 16 Feb 1893, stilling Vexellerer, d. 8 Nov 1972. Aase døde Nov. 1982.
33. **Johan RAMM** f. 6 Sept 1867, stilling cand.mag., Adjunkt Aarhus, g. **Elise Wulff**, d. 1926, af Sovesyge. Johan døde 3 Maj 1942.
- Børn:*
- i **Ida INGE Ramm** f. 13 Apr 1900, g. **Gustav Paulsen**, f. 22 Jul 1895, stilling Kommandør, d. 12 Jul 1958.
 - ii **KIRSTEN Christiane RAMM** f. 6 Feb 1905, g. **Niels Helmer Henriksen**, f. 2 Apr 1900, stilling Fabrikant, d. 3 Jan 1992. KIRSTEN døde 10 Sep 1993.
 - iii **Agnethe - kaldet NEA - RAMM** f. 4 Aug 1908, g. 17 Aug 1932, **Henri Brincker**, f. 17 Aug 19, stilling Ingeniør. Agnethe døde 20 Feb 1989.
34. **Axel RAMM** f. 17 Okt 1870, stilling Oberst, Kongens Adjutant, g. 20 Juli 1900, **Georgine Frederikke Harhoff**, f. 17 Jan 1879, (datter af Conrad Harhoff) stilling 'Tante GEO', d. 3 Feb 1966. Axel døde 25 Maj 1944.
- Børn:*
- i **Georg Frederik RAMM** f. 14 Okt 1901, stilling Landsretssagfører, g. 22 Nov 1929, **Vera Brun de Neergaard**, f. 20 Dec 1908. Georg døde 8 Maj 1938.
 - ii **Viggo RAMM** f. 5 Marts 1908, stilling Cand.jur.Udskrivningschef, g. 6 Okt 1939, **Annette Elisabeth Poulsen**, f. 25 Nov 1916, d. 15 April 1993.
 - iii **Magna RAMM** f. 9 Dec 1910, g. **Henning Faber**, f. 10 Marts 1905, stilling Bankfuldmægtig, d. 20 Nov 1974.
35. **Louise - FASTER Tulle - RAMM** (Se ægteskab med nummer 27.)
36. **Paul Louis RAMM** f. 22 Feb 1882, stilling Generalmajor, g. **Gerda Odén**, f. 21 Feb 1883. Paul døde 8 aug 1977.
- Børn:*
- i **Anna-Lisa RAMM** f. 31 Dec 1909, g. **William Lippert**, f. 9 Jan 1910, stilling Dir. Korsør Glasværk, d. 31 Jul 1991. Anna-Lisa døde 24 Feb 1995.
 - ii **Ellen Christiane RAMM** f. 30 Okt 1911, g. **Niels Kristian Riskær**, f. 6 Mar 1910,

Frederiksberg, stilling Professor Dr med, d. 1 Mar 1985. Ellen døde 1 Maj 1994.

- iii **Peter Godfred RAMM** f. 6 Maj 1913, stilling Vicedir. Landmandsbanken, g. (1) **Erina Derusjenski**, g. (2) **Rita Valeur**, d. 1958, g. (3) **Jytte Mortensen**, f. 29 Nov 1944. Peter døde 28 Jul 1985.
- iv **Torsten Lennart RAMM** f. 14 Aug 1918, stilling Direktør Blaa Stilladser, g. **Birte Harup**, f. 19 Sep 1928. Torsten døde 13 Jul 1976.

37. **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871, stilling Oberst, g. **Frida g.m. Skibsted**, d. 1940. Ove døde 16 Nov 1942.

Børn:

- i **Elisabeth Denise Skibsted** f. 31 Maj 1899, g. **Greve Frederik Knuth**.
- ii **Charlotte Skibsted** f. 9 Jan 1902, g. **Hans Lützhøft**, stilling Ingeniør.

38. **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879, stilling ORSagf., Direktør Skjold, g. **Ingeborg Suenson**, f. 11 Apr 1884. Axel døde 24 Dec 1941.

Børn:

- i **Agnete Skibsted** f. 21 Maj 1908, g. **Arne Trolle**, stilling Landsretssagfører.

39. **OTTO Chr. WOLFF** f. 6 Jul 1875, g. 18 Okt 1902, i Faarup Sogn, **Johanne Laurine Sørensen**, f. 17 Okt 1869, d. 28 Feb 1937. OTTO døde 20 Jan 1964.

Børn:

- i **Søren Ludvig Chr. WOLFF** f. 23 Jun 1903.
- ii **Anna Kathrine WOLFF** f. 16 Feb 1904.
- iii **Gerda Johanne WOLFF** f. 20 Maj 1906.
- iv **Karen Margrethe WOLFF** f. 29 Jun 1907, g. **Niels Ejner Christiansen Vad**, f. 4 Dec 1900, d. 18 Aug 1938. Karen døde 12 Jun 1992.
- v **AKSEL Chr. WOLFF** f. 9 Mar 1911.

1. Jens Schjellerup

Børn:

2. i **Hans Christian Sneedorff** f. 22 Maj 1759.

Anden Generation

2. **Hans Christian Sneedorff** f. 22 Maj 1759, stilling Admiral, g. (1) **Marie Elisabeth (Betzy) Tønder**, f. 1 Dec 1770, stilling 'Admiralinde', d. 16 Jun 1815, g. (2) 16 Jun 1818, **Marie Margrethe Skibsted**, f. 10 Mar 1787, (datter af Generalfiskal Poul Frederik Skibsted og Christine Magdalena de Fine Olivarius) stilling 'Admiralinde Sneedorff', d. 25 Maj 1874. Hans døde 13 Okt 1824.

Børn med Marie Elisabeth (Betzy) Tønder:

3. i **Betzy Sneedorff** f. 19 Sep 1790.
 - ii **Henrik Gerner Sneedorff** f. 23 Okt 1793, d. 7 Maj 1883.
 - iii **Charlotte Amalie Sneedorff** f. 10 Okt 1807, g. 9 Okt 1833, **Frederik FERDINAND Mourier**, f. 30 Sep 1804, (søn af Charles Adolph Denys Mourier og Johanne Susanne Skibsted) stilling Dr.med.,Klosterlæge, d. 18 Jan 1896. Charlotte døde 27 Sep 1838.
 4. iv **Juliane Lovise Sneedorf** f. 30 Maj 1811.
- Børn med Marie Margrethe Skibsted:*
5. v **Hanne Arnoldine Sneedorff** f. 8 Aug 1820.

Tredie Generation

3. **Betzy Sneedorff** f. 19 Sep 1790, g. **Generalm. Erik Anker**, f. 8 Aug 1785, stilling Generalmajor, d. 25 Aug 1858. Betzy døde 12 Mar 1875.

Børn:

- i **Kmh. Oberst Carsten Chr. Anker** f. 8 Jan 1817, stilling Kammerherre, Oberst, g. **Marie Elisabeth WOLFF**, f. 4 Aug 1839, (datter af BENJAMIN WOLFF og Juliane Lovise Sneedorf) d. 23 Marts 1923. Kmh. døde 19 Dec 1898.
 - ii **Hedevig Anker** f. 18 Sep 1869.
 - iii **Marie Agnes Christiane Anker** f. 17 Mar 1826.
 - iv **Erikka Anker** f. 18 Feb 1828.
 - v **Betsy Juliane Charlotte Anker** f. 4 Feb 1830.
6. vi **Carl Johan Anker** f. 22 Maj 1835.
4. **Juliane Lovise Sneedorf** f. 30 Maj 1811, g. 25 Aug 1832, i Holmens Kirke, **BENJAMIN WOLFF**, f. 13 Okt 1790, (søn af LARS Peder Jensen WOLFF og CHRISTIANE Margrethe Nielsen) stilling Etatsraad - Engelholm, d. 7 Maj 1866. Juliane døde 2 Marts 1898.
- Børn:*
- i **Hans Christian Wolff-Sneedorff** f. 1834, d. 1834.
 7. ii **Hans CHRISTIAN Theodor WOLFF-SNEEDORFF** f. 19 Apr 1836.
 8. iii **Charlotte Amalie WOLFF** f. 25 Maj 1838.
 - iv **Marie Elisabeth WOLFF** f. 4 Aug 1839, g. **Kmh. Oberst Carsten Chr. Anker**, f. 8 Jan 1817, (søn af Generalm. Erik Anker og Betzy Sneedorff) stilling Kammerherre, Oberst, d. 19 Dec 1898. Marie døde 23 Marts 1923.
 9. v **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 April 1850.
5. **Hanne Arnoldine Sneedorff** f. 8 Aug 1820, g. 10 Sep 1846, **Kmh. Chr. Fr. Willemoes**, f. 24 Maj 1812, stilling Kammerherre, d. 23 Nov 1890. Hanne døde 25 Nov 1911.
- Børn:*
10. i **Fritz Willemoes** f. ca 1850.
 - ii **Marie Willemoes** f. ca 1851, d. 18 Maj 1893.

Fjerde Generation

6. **Carl Johan Anker** f. 22 Maj 1835, stilling Kammerherre, g. 11 Maj 1863, **Charlotte Amalie WOLFF**, f. 25 Maj 1838, (datter af BENJAMIN WOLFF og Juliane Lovise Sneedorf) d. 15 Maj 1890. Carl døde 25 Nov 1903.

Børn:

- i **Juliane Louise Anker** f. 29 Jul 1864, g. **Bornemann**, stilling Kammerherre. Juliane

døde 15 Maj 1890.

- ii **Betsy Marie Anker** f. 26 Jul 1866, d. 6 Maj 1921.
- iii **Marie Jeanina Anker** f. 13 Apr 1868, d. Nov 1930.
- iv **Carsten Peter Bernt Anker** f. 31 Mar 1872, d. 15 Aug 1943.
- v **Peter Lars Botved Anker** f. 21 Aug 1876, d. 20 Mar 1957.

7. **Hans CHRISTIAN Theodor WOLFF-SNEEDORFF** f. 19 Apr 1836, stilling Ritmester, Hofjægmester, g. **Frida (' Freja ') Schultz**, f. 1859, d. 1896el. 93. Hans døde 23 Nov 1924.

Børn:

- i **Marie Charlotte Wolff-Sneedorff** f. 9 Jul 1871, g. **Krieger**, stilling Godsejer Øbjerggaard. Marie døde 1951.
- ii **Charlotte Wolff-Sneedorff** f. 1874, d. 1894.
- iii **Thyra Wolff-Sneedorff** f. 1875, g. **A. Valentiner**, stilling Hofjægerm.Gjeddesdal. Thyra døde 1919.
- iv **Dagmar Wolff-Sneedorff** f. 1877, g. **Oluf de Bang**, stilling Godsejer Sparresholm. Dagmar døde 1957.
- v **Louise Wolff-Sneedorff** f. 7 Mar 1879, g. **Harald de Bang**, stilling Løjtnant, Haraldskær. Louise døde 1965.
- vi **HansChristian Benjamin Wolff-Sneedorff** f. 25 Aug 1880, d. 1935.
- vii **Gerner Wolff-Sneedorff** f. 14 Dec 1883, g. **Ida Scheel**. Gerner døde 1949.

8. **Charlotte Amalie WOLFF** (Se ægteskab med nummer 6.)

9. **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 April 1850, stilling Hofjægermest,Grevens Væng, g. (1) **Louise Marie Elisabeth Bornemann**, f. 19 Okt 1861, d. 13 Feb 1889. **GERNER** døde 29 Jan 1931.

Børn:

- 11. i **KNUD WOLFF-SNEEDORFF** f. 8 Feb 1888.
- ii **AAGE WOLFF-SNEEDORFF** f. 16 Jan 1889, d. 12 Marts 1893.

10. **Fritz Willemoes** f. ca 1850, g. 23 Nov 1888, **Emely Blom**. Fritz døde 18 Jun 1889.

Børn:

- i **Fritze Willemoes** f. 21 Jan 1890, g. 8 Dec 1917, **Friherre Nils Bildt**, f. 22 Maj 1889, d. 29 Aug 1969. Fritze døde 2 Dec 1986.

Femte Generation

11. **KNUD WOLFF-SNEEDORFF** f. 8 Feb 1888, stilling Hofjægermester Engelholm, g. 10 Marts 1915, **Marie Louise Lassen**, f. 26 Mar 1887, d. 13 Sept 1978. **KNUD** døde 13 Feb 1958.

Børn:

- i **Louise WOLFF-SNEEDORFF** f. 14 Dec 1918, g. 20 Juli 1945, **Helge Flensted Jensen**, f. 4 Maj 1916, d. 27 Aug 1977.
- ii **AAGE WOLFF-SNEEDORFF** f. 3 Jan 1921, stilling Kammerherre, g. 24 April 1958, **Bente Marie Skeel**, f. 18 Marts 1925.
- 12. iii **ERIK WOLFF-SNEEDORFF** f. 24 Maj 1922.
- 13. iv **GERNER Christian WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 Febr 1927.

Sjette Generation

12. **ERIK WOLFF-SNEEDORFF** f. 24 Maj 1922, stilling Kammerherre, g. 1 Dec 1948, **Kirsten Ruth Chas Hansen**, f. 27 Nov 1928.

Børn:

- i **Birte WOLFF-SNEEDORFF** f. 17 Aug 1950.
- 14. ii **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 16 Feb 1952.
- 15. iii **HENRIK WOLFF-SNEEDORFF** f. 14 Juli 1959.

13. **GERNER Christian WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 Febr 1927, g. 2 Apr 1955, **Lillian Matthies**, f. 20 Dec 1934.

Børn:

- i **AAGE WOLFF-SNEEDORFF** f. 8 Marts 1956, g. (1) 5 Juli 1986, skilt, **Jytte Birgitte**

Møllesøe, f. 31 Aug 1958, g. (2) 20 Juni 1998, **Liselotte Myrup**, f. 14 Maj 1965.

- ii **Vibeke WOLFF-SNEEDORFF** f. 18 Aug 1959, g. 12 April 1986, **Søren Bitsch**, f. 5 Dec 1956.

Syvende Generation

14. **GERNER WOLFF-SNEEDORFF** f. 16 Feb 1952, stilling Hofjægermester, Engelholm, g. (1) skilt, **Annette Kjølhede**, f. 15 Feb 1947, g. (2) 17 Feb 1990, **Pia Lolk Nielsen**, f. 19 Nov 1963.

Børn med Pia Lolk Nielsen:

- i **Christine Lolk WOLFF-SNEEDORFF** f. 13 Jul 1990.
- ii **Julie Lolk WOLFF-SNEEDORFF** f. 7 Apr 1992.
- iii **Emilie Lolk WOLFF-SNEEDORFF** f. 28 Nov 1994.

15. **HENRIK WOLFF-SNEEDORFF** f. 14 Juli 1959, g. 16 Juli 1988, **Susanne Colstrup**, f. 24 Aug 1960.

Børn:

- i **Cathrine WOLFF-SNEEDORFF** f. 3 Jan 1993.
- ii **Charlotte WOLFF-SNEEDORFF** f. 1 Jun 1994.

1. **Hans Henrich Lange** f. 1781, stilling Hattemager, d. 1854, Faaborg.

Børn:

2. i **Jens Michael Lange** f. 1815.
- ii **Lars Lange** f. 1826, Svendborg, stilling Jernstøber, d. 1890, Svendborg.

Anden Generation

2. **Jens Michael Lange** f. 1815, Svendborg, stilling Hattemager, d. 1874, Svendborg.

Børn:

3. i **Jens JOHAN Lange** f. 21 Nov 1867.
- ii **BERTHA Augusta Josephine Marie Lange** f. 10 Feb 1870, Svendborg, stilling 'Tante Bertha', d. 21 Mar 1958, Svendborg.

Tredie Generation

3. **Jens JOHAN Lange** f. 21 Nov 1867, Svendborg, stilling prak. Læge Ærø & Aarhus, g. 29 Aug 1894, i København, **Henriette Christensen**, f. Svendborg, d. 15 Okt 1930, Aarhus. Jens døde 19 Jan 1949, Riisskov.

Børn:

4. i **Ejnar LANGE** f. 27.maj 1895.
5. ii **Gudrun Lange** f. 15 Mar 1899.

Fjerde Generation

4. **Ejnar LANGE** f. 27.maj 1895, Aarhus, stilling Øre-Næs-Halslæge, g. 3 Sept 1921, **Inger Augusta WOLFF**, f. 31 Dec 1895, Aarhus, (datter af FRITS Nial WOLFF og SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF) d. 13 Apr 1988, Aarhus. Ejnar døde 7.dec 1968, Aarhus.

Børn:

6. i **Gerda LANGE** f. 4.juli 1922.
7. ii **Kirsten LANGE RAVNEBERG** f. 31.dec 1925.
8. iii **Jørgen LANGE** f. 27.jul 1930.
9. iv **Frits LANGE** f. 13.apr 1935.

5. **Gudrun Lange** f. 15 Mar 1899, g. **Harry Justesen**, f. 29 Sept 1898, d. 7 Mar 1988. Gudrun døde 08 Nov 1972.

Børn:

10. i **Ester Justesen** f. 19 Jul 1928.

Femte Generation

6. **Gerda LANGE** f. 4.juli 1922, Assens, g. 29 April 1944, **Axel (opr. Nielsen) GRUNØ**, f. 17.okt 1919, stilling Boghandler, d. 11 Nov 1999, Lystrup Kirke. Gerda døde 17 Februar 1989, Aarhus.

Børn:

11. i **Lise GRUNØ** f. 21.maj 1945.
12. ii **Hans Peter GRUNØ** f. 13.maj 1947.
- iii **Birte GRUNØ** f. 23.Jul 1952, Aarhus, g. 1 Nov 1975, i Sct. Clemens Kirke, Randers, **Poul - Erik Evers**, f. 2 Okt 1947, Frederikshavn.

7. **Kirsten LANGE RAVNEBERG** f. 31.dec 1925, Aarhus, g. 10 Juli 1948, **Oddmund RAVNEBERG**, f. 6. jan 1923, (søn af Peder RAVNEBERG og Marie Klopp RAVNEBERG) stilling Norsk Officer.

Børn:

13. i **Inger-Marie RAVNEBERG** f. 21.aug 1949.
14. ii **Tore RAVNEBERG** f. 13.feb 1953.
15. iii **Peder RAVNEBERG** f. 24 JUL 1958.
16. iv **Einar Ravneberg** f. 31.jul 1959.
- v **Else Ravneberg** f. 18.feb 1965.

8. **Jørgen LANGE** f. 27.jul 1930, Aarhus, g. 15 Okt 1960, i Kenya, **Vibeke Hechtermann**, f. 15.jan 1940.

Børn:

- 17. i **Ivar LANGE** f. 20.jul 1961.
- 18. ii **Lars LANGE** f. 23.sept 1962.
- 19. iii **Jette LANGE** f. 27.nov 1965.
- 20. iv **Birgitte LANGE** f. 27.nov 1965.

9. **Frits LANGE** f. 13.apr 1935, Aarhus, g. **Anne Gelardi**, f. 17.Nov 1942.

Børn:

- i **Annette LANGE** f. 23 Jun 1964, d. 24 Mar 1965.
- ii **Sven LANGE** f. 30.june 1965.
- iii **Marianne LANGE** f. 17.Apr 1967.

10. **Ester Justesen** f. 19 Jul 1928, g. 11 Maj 1956, **Erik Blem Bidstrup**, f. 26 Aug 1928.

Børn:

- 21. i **Vivian Blem Bidstrup** f. 19 Maj 1957.
- 22. ii **Nina Blem Bidstrup** f. 31 Maj 1961.

Sjette Generation

11. **Lise GRUNØ** f. 21.maj 1945, Riisskov, g. 14 Jan 1967, i Riisskov Kirke, **Flemming Jessen**, f. 29 Mar 1944, Aarhus, stilling Øjenlæge.

Børn:

- i **Charlotte Jessen** f. 14 mar 1971, d. 15 mar 1971.
- ii **Ulrik Jessen** f. 25 Apr 1972, Aarhus.
- iii **Mette Jessen** f. 17 Maj 1974, Aarhus.

12. **Hans Peter GRUNØ** f. 13.maj 1947, g. (1) 28 Nov 1970, i Frederiks Kirken, Højbjerg, Skilt 14 Sep 81, skilt 1981, **Lidde Andersen g. GRUNØ**, f. 3 Maj 1948, Aarhus, og **Lone Riisom**, f. 9 Dec 1957, Randers.

Børn med Lidde Andersen g. GRUNØ:

- 23. i **Bodil GRUNØ** f. 30 Nov 1972.
- ii **Martin GRUNØ** f. 18 Feb 1975, Randers.

Børn med Lone Riisom:

- iii **Christina Riisom Sannes** f. 6 Feb 1981, Randers.

13. **Inger-Marie RAVNEBERG** f. 21.aug 1949, g. 28 Mar 1981, skilt 1994, **Sergio PUSCA**, f. 13 Feb 1940.

Børn:

- i **Christian Enrico PUSCA** f. 24 Okt 1980.
- ii **Karin Elisabeth RAVNEBERG PUSCA** f. 8 Feb 1984.

14. **Tore RAVNEBERG** f. 13.feb 1953, g. (1) 7 Jul 1979, skilt 1995, **Marianne Enoksen**, f. 25 Mar 1956, g. (2) 2 Aug 1996, **Eva Hovde**, f. 25 Apr 1953.

Børn med Marianne Enoksen:

- i **Annette RAVNEBERG** f. 15 Jan 1985.
- ii **Erik RAVNEBERG** f. 11 Feb 1988.

15. **Peder RAVNEBERG** f. 24 JUL 1958, g. 28 Jun 1991, **Aina Krüger Johnsen**, f. 23 Aug 1960.

Børn:

- i **Martin Christoffer RAVNEBERG** f. 9 Jan 1991.
- ii **Marcus RAVNEBERG** f. 14 Mar 1993.
- iii **Maria Caroline RAVNEBERG** f. 26 Aug 1994.

16. **Einar Ravneberg** f. 31.jul 1959, g. **Karen L. LOLDRUP**, f. 16.mar.1960, (datter af Uffe LOLDRUP og Else Margrethe KAMPEN).

Børn:

- i **Louise Wolff Ravneberg** f. 12 Jul 1986.
- ii **Julie Wolff Ravneberg** f. 13 Nov 1989.
- iii **Ida Wolff Ravneberg** f. 3 Jan 1995.

iv **Signe Wolff Ravneberg** f. 20 Apr 1997.

17. **Ivar LANGE** f. 20.jul 1961, g. 6 Okt 1990, **Karen Tracey Farey**, f. 11 Apr 1961.

Børn:

i **Michael LANGE** f. 16 Jan 1992.

18. **Lars LANGE** f. 23.sept 1962, g. 14 Aug 1998, **Irma Meyssen**, f. 27 Nov 1960.

Børn:

i **Jonathan Jorgen LANGE** f. 22 Maj 1998.

19. **Jette LANGE** f. 27.nov 1965, g. 4 Apr 1987, **David McKellar**, f. 12 Nov 1960.

Børn:

i **Cheryl Kelly McKellar** f. 29 Mar 1992.

ii **Felicity Kate McKellar** f. 20 Feb 1995.

20. **Birgitte LANGE** f. 27.nov 1965, g. 2 Sept 1995, **Danny Thorsen Richard Jensen**, f. 12 Sept 1965.

Børn:

i **Nikita Jane Ellen Jensen** f. 12 Jun 1999.

21. **Vivian Blem Bidstrup** f. 19 Maj 1957.

Børn:

i **Frederik Blem Vigold** f. 8 Nov 1983.

22. **Nina Blem Bidstrup** f. 31 Maj 1961, g. 7 Mar 1987, **Richard Bryan Charity**, f. 24 Jan 1962.

Børn:

i **Oliver Blem Charity** f. 27 Feb 1989.

ii **Christian Blem Charity** f. 17 Feb 1992.

iii **Guila May Blem Charity** f. 18 Apr 1998.

Syvende Generation

23. **Bodil GRUNØ** f. 30 Nov 1972, Randers, g. 12 Okt 1998, i Mariager Raadhus, **Steffen Rueholm GRUNØ**, f. 6 Nov 1968, Glostrup.

Børn:

i **Jakob Rueholm GRUNØ** f. 24 Jul 1992, Viborg.

ii **Nina Rueholm GRUNØ** f. 18 Mar 1995, Viborg.

iii **Louise Rueholm GRUNØ** f. 20 Jul 1998, Viborg.

1. **Robert Fritzel** f. 15 Okt 1878, Hamburg, g. **Sophie Apolonia Juliane Fritzel**, f. 5 Feb 1876, Bad Homburg vor der Höh, d. 12 Apr 1960. Robert døde Apr 1956.

Børn:

2. i **Kurt Fritzel** f. 27 Sept 1903.

Anden Generation

2. **Kurt Fritzel** f. 27 Sept 1903, Hamburg, stilling Skibsreder i Aug. Boltens, g. 10. aug 1929, **Helga WOLFF**, f. 13. juni 1898, Aarhus, (datter af FRITS Nial WOLFF og SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF) d. 27. feb. 1996, Hamburg. Kurt døde 10 Juli 1965, Hamburg.

Børn:

3. i **Karen Fritzel** f. 29. Jan 1931.
4. ii **Marietta Fritzel** f. 18. juli 1932.
5. iii **Esther Fritzel** f. 16. Sept 1934.

Tredie Generation

3. **Karen Fritzel** f. 29. Jan 1931, Hamburg, stilling Student fra Zahles Gymnas, g. 1959, i Hamburg, **John Gordon Richard Dixon**, f. 6. apr 1932, (søn af William Dixon og Elaine Dixon) stilling eng. officer.

Børn:

- i **Helga J. Dixon** f. 30. okt 1962, g. 2 Sept 2000, i Wales, **Eliezer Lichtenstein**, f. 23 Aug 1969, Beersheva, Israel.
ii **Robert J. Dixon** f. 11. okt 1967.

4. **Marietta Fritzel** f. 18. juli 1932, Gentofte Amts Sygehus, g. 23 Aug 1958, i Hamburg, **Hans Helmuth Killinger**, f. 7. juli 1926, (søn af Johann Friedrich German Killinger og Erica Höppner) stilling Direktør Aug. Bolten, Ham.

Børn:

- i **Johann Killinger** f. 19. juni 1960, g. 17 Jun 2000, i Hamburg, **Iris Langer**, f. 10 Jun 1972, Saarbrücken.
6. ii **Karen ELISABETH Killinger** f. 5. Dec 1961.
iii **Beate Killinger** f. 26. dec 1962, g. **Gerhard Kurtzweg**, f. 25 Feb 1946.
iv **Olav Killinger** f. 11. juli 1967.

5. **Esther Fritzel** f. 16. Sept 1934, Hamburg, g. 1959, **Karl August Herbrechtsmeyer**, f. 16. mar. 1934, (søn af Carl Wilhelm Herbrechtsmeyer og Liselotte Bolthausen) stilling Revisor - skatteraadgiver.

Børn:

- i **Christine Herbrechtsmeyer** f. 30. maj 1962.
7. ii **Rolf Herbrechtsmeyer** f. 27. apr 1965.

Fjerde Generation

6. **Karen ELISABETH Killinger** f. 5. Dec 1961, g. **Knut Remhof**, f. 11 Sept 1959.

Børn:

- i **Lucia Remhof** f. 3 Juni 1989.
ii **Jonah Remhof** f. 16 Juli 1990.
iii **Lorenz Remhof** f. 7 Sept 1993.
iv **Solveig Remhof** f. 16 Nov 1995.

7. **Rolf Herbrechtsmeyer** f. 27. apr 1965, g. **Hye Young Han**, f. 27 April 1973.

Børn:

- i **Gabriel Herbrechtsmeyer** f. 4 Feb 1998.

1. **AXEL Niels Valdemar Petersen KAMPEN** f. 27 Dec1887, København, (søn af Ole Petersen og PETREA Juliane Nielsen) stilling Skibsreder i D/S TORM, g. 16aug1923, i Hellerup Kirke, **Karen Emilie WOLFF**, f. 17okt 1900, Aarhus, (datter af FRITS Nial WOLFF og SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF) stilling 'Bedstemoder'. AXEL døde 24 Mar1974, Hellerup.

Børn:

2. i **Lisbeth Agnethe KAMPEN** f. 4.juni 1924.
3. ii **Else Margrethe KAMPEN** f. 12. Jan 1926.
4. iii **Christian Peter Wolff KAMPEN** f. 28 nov1927.
5. iv **Vibeke KAMPEN** f. 17.mar 1930.

Anden Generation

2. **Lisbeth Agnethe KAMPEN** f. 4.juni 1924, København, stilling cand.mag Fransk, g. **Erik F. MOGENSEN**, f. 2.mar 1921, stilling Overlæge.

Børn:

6. i **Birgit A. Mogensen** f. 26.aug 1950.
7. ii **Harriet M. MOGENSEN** f. 21.jun 1952.
8. iii **Mikael B. MOGENSEN** f. 2.jan 1954.
9. iv **Thorkil B. MOGENSEN** f. 28.feb 1960.
- v **Ulrik B. MOGENSEN** f. 24.nov 1962.

3. **Else Margrethe KAMPEN** f. 12. Jan 1926, København, g. **Uffe LOLDRUP**, f. 10.jun 1921.

Børn:

10. i **Kirsten LOLDRUP** f. 21.nov 1950.
11. ii **Bente LOLDRUP** f. 28.okt 1952.
12. iii **Henrik LOLDRUP** f. 24.mar 1955.
13. iv **Karen L. LOLDRUP** f. 16.mar.1960.
- v **Jørgen E. LOLDRUP** f. 28.mar 1962.
14. vi **Svend Vincent LOLDRUP** f. 27.mar 1964.

4. **Christian Peter Wolff KAMPEN** f. 28 nov1927, Hellerup, g. 08 feb 1958, i Holmens Kirke, København, **Winnie Plougmann**, f. 08 Jun 1936, Frederiksberg, (datter af Børge Plougmann og Kate SUSANNE Behrens).

Børn:

15. i **Axel KAMPEN** f. 16 jun1960.
16. ii **Astrid KAMPEN** f. 13 apr1962.
17. iii **Søren Gudmand KAMPEN** f. 01 apr1968.
- iv **Susanne KAMPEN** f. 19 apr1970, Helsingør (Antoniehus).

5. **Vibeke KAMPEN** f. 17.mar 1930, Hellerup, g. **Karsten Martinus Helgesen**, f. 13.apr 1924, (søn af Henrik Olai Helgesen og Malla Sofie Dorthea Røsvik) stilling Norsk Officer.

Børn:

18. i **Marianne Wolff Helgesen** f. 23.nov 1955.
19. ii **Kristin Helgesen** f. 24.nov 1957.
- iii **Henrik ØYSTEIN Wolff Helgesen** f. 22.aug 1960, g. **Daniela Zangani Helgesen**, f. 12 Feb 1968.
20. iv **Sverre Wolff Helgesen** f. 25.jan 1962.

Tredie Generation

6. **Birgit A. Mogensen** f. 26.aug 1950, Odense, g. **Knud Erik LINTRUP**, f. 15.apr 1950, København.

Børn:

- i **Merete S. LINTRUP** f. 29.maj 1977, g. 17 April 1999, i Hornbæk Kirke, **Thomas Danfred Jørgensen**, f. 19 Jun 1971.
- ii **Charlotte B. LINTRUP** f. 14.apr 1979.
- iii **Malene V. LINTRUP** f. 30.apr 1982.

7. **Harriet M. MOGENSEN** f. 21.jun 1952, g. **John L. Hansen**, f. 20.8.1949.

Børn:

- i **Sara Hansen** f. 17 Nov 1982, d. 26 Maj 1987.
- ii **David Hansen** f. 9 Maj 1986.

8. **Mikael B. MOGENSEN** f. 2.jan 1954, g. **Helle Jensen**, f. 27 Sept 1958, d. 4 Marts 1987.

Børn:

- i **Martin MOGENSEN** f. 11 Aug. 1983.

9. **Thorkil B. MOGENSEN** f. 28.feb 1960, g. 21 Aug 1993, **Ene Skipper**, f. 8 April 1968.

Børn:

- i **Esben Skipper MOGENSEN** f. 15 Jan 1994.
- ii **Ida Skipper MOGENSEN** f. 24 Okt 1997.

10. **Kirsten LOLDRUP** f. 21.nov 1950, g. **Henrik Svend-Hansen**.

Børn:

- i **Jin Maria Loldrup Hansen** f. 7 Feb 1985.
- ii **Soo Anna Loldrup Hansen** f. 7 Feb 1985.
- iii **Emilie Loldrup Hansen** f. 13 Sept 1987.

11. **Bente LOLDRUP** f. 28.okt 1952, g. **Torben Jensen**, f. 13.sept.1948.

Børn:

- i **Thor LOLDRUP** f. 19.okt 1978.
- ii **Jon LOLDRUP** f. 29.apr 1982.
- iii **Hjalte LOLDRUP** f. 18 Juli 1991.

12. **Henrik LOLDRUP** f. 24.mar 1955, g. 22 Sept 1990, **Melissa Rasman**, f. 1. Jan 1958, Singapore.

Børn:

- i **Caroline Shuang Loldrup** f. 8 Sep 1995, Hami v/Silkevejen, Xingjiang, Kina.

13. **Karen L. LOLDRUP** f. 16.mar.1960, g. **Einar Ravneberg**, f. 31.jul 1959, (søn af Oddmund RAVNEBERG og Kirsten LANGE RAVNEBERG).

Børn:

- i **Louise Wolff Ravneberg** f. 12 Jul 1986.
- ii **Julie Wolff Ravneberg** f. 13 Nov 1989.
- iii **Ida Wolff Ravneberg** f. 3 Jan 1995.
- iv **Signe Wolff Ravneberg** f. 20 Apr 1997.

14. **Svend Vincent LOLDRUP** f. 27.mar 1964.

Børn:

- i **Oskar Vincent Gjerlufsen LOLDRUP** f. 2 Jun 2000, Sønderborg.

15. **Axel KAMPEN** f. 16 jun1960, Helsingør (Antonihus), stilling Tømrermester, g. 16.Juli 1988, i Sydney, Australien, **Kathryn (Kathy). Mellon**, f. 19.Nov 1965, Sydney, Australien, (datter af Owen Ernest Mellon og Marie Kathleen Mellon).

Børn:

- i **Cecilie KAMPEN** f. 23.Maj 1991.
- ii **Camilla KAMPEN** f. 7. Juli 1993.

16. **Astrid KAMPEN** f. 13 apr1962, Helsingør (Antonihus), g. 2. Maj 1991, i Israel, **Sharon HASDAY**, f. 14.Nov 1959.

Børn:

- i **Naaa (Nåa) Kampen HASDAY** f. 20.Aug 1993, Tel Aviv, Israel.
- ii **Arava Kampen HASDAY** f. 24.Nov 1996, Safed, Israel.

17. **Søren Gudmand KAMPEN** f. 01 apr1968, Gentofte Amts Sygehus, g. 3.aug 1996, **Gita Camilla Tejlgaard -Jensen.**, f. 6.Jan 1969.

Børn:

- i **Christian Tejlgaard KAMPEN** f. 16.sept 1998, Central Sygehuset, Hillerød.
- ii **Peter Johannes Tejlgaard KAMPEN** f. 16.sept 1998, Central Sygehuset, Hillerød.

18. **Marianne Wolff Helgesen** f. 23.nov 1955, g. (1) 1976, skilt 1982, **Tom E. Søreide**, f. 19 Maj 1954, g. (2) 14 Okt 1994, **Jon-Erling Hansen**, f. 14 okt 1954.
Børn med Tom E. Søreide:
- i **Anita Søreide** f. 6 Sept 1978.
 - ii **Tonje Søreide** f. 11 Mar 1982.
19. **Kristin Helgesen** f. 24.nov 1957, g. Okt 1984, **Are Frost**, f. 6 Aug 1958.
Børn:
- i **Ingeborg Frost** f. 23 Jan 1986.
 - ii **Axel Frost** f. 30 Aug 1987.
 - iii **Anne Sofie Frost** f. 10 Jan 1991.
20. **Sverre Wolff Helgesen** f. 25.jan 1962, og **Line Christensen**, f. 28 Maj 1963, og **Berit Solli**, f. 2 Marts 1968.
Børn med Line Christensen:
- i **Stine Wolff Helgesen** f. 27 sept 1989.
- Børn med Berit Solli:*
- ii **Helene Wolff Helgesen** f. 26 Nov 1998.

1. **Moïse Mourier** f. 1660, stilling Sukkerbager, d. 1741. i *Geneve**Børn:*

2. i **Jean Ferdinand Mourier** f. 1692.
3. ii **Jean Louis Mourier** f. 1704.

Anden Generation

2. **Jean Ferdinand Mourier** f. 1692, stilling Præst v/ fransk ref.kirke, d. 1754.*Børn:**København*

4. i **Frederic Moïse Mourier** f. 1727.
- ii **Charles Henri Mourier** f. 1732, stilling Justitsr.lærer Frederi.VI, d. 1815.
5. iii **Pierre Paul Ferdinand Mourier** f. 1746.

3. **Jean Louis Mourier** f. 1704, stilling Urmager Geneve, d. 1752.*Børn:*

6. i **Jean George Mourier** f. 1727.

Tredie Generation

4. **Frederic Moïse Mourier** f. 1727, stilling Præst fr/ref.kirke Kbh, d. 1786.*Børn:*

7. i **René Pierre Francois Mourier** f. 1768.

5. **Pierre Paul Ferdinand Mourier** f. 1746, stilling Supercargo, ejer Aagaard, d. 1836.*Børn:*

8. i **Charles Adolph Denys Mourier** f. 10 Dec 1776.
- ii **Elisabeth Jacobine Vilhelmine Mourier** f. 1778, g. **Peter Neergaard**, f. 1769, stilling Godsejer, d. 1835. Elisabeth døde 1813.
9. iii **Anne Marie Mourier** f. 1787.

6. **Jean George Mourier** f. 1727, stilling Urmager i Geneve, d. 1806.*Børn:*

10. i **Ferdinand Louis Mourier** f. 1754.

Fjerde Generation

7. **René Pierre Francois Mourier** f. 1768, stilling Dir. Asiatisk Kompagni, g. **Christiane Frederikke Fabricius**. René døde 1836.*Børn:*

- i **Charles Ferdinand Léonard Mourier** f. 1 Dec 1800, stilling Højesteretsassessor, g. 1832, **Hanne (Johanne) Berline Heineth**, d. 1882. Charles døde 25 Jun 1880.

8. **Charles Adolph Denys Mourier** f. 10 Dec 1776, stilling HINDEMAE paa Fyen, g. **Johanne Susanne Skibsted**, f. 1780, (datter af Generalfiskal Poul Frederik Skibsted og Christine Magdalena de Fine Olivarius) d. 1864. Charles døde 5 Feb 1859.*Børn:*

- i **Elisabeth Arnoldine de Fine Mourier** f. 1811, g. **Etatsraad Carl Neergaard**, f. 1800, stilling Gunderslevholm, Rigsdagsm, d. 1850. Elisabeth døde 1883.
- ii **Frederik FERDINAND Mourier** f. 30 Sep 1804, stilling Dr.med.,Klosterlæge, g. (1) 9 Okt 1833, **Charlotte Amalie Sneedorff**, f. 10 Okt 1807, (datter af Hans Christian Sneedorff og Marie Elisabeth (Betzy) Tønder) d. 27 Sep 1838, g. (2) 16 Aug 1844, **Sophie Averweg**, f. 12 Mar 1821, Hamburg. Frederik døde 18 Jan 1896.
11. iii **William Courtonne Mourier** f. 18 Okt 1806.
12. iv **Maria JOSEPHINE Denise Mourier** f. 1814.

9. **Anne Marie Mourier** f. 1787, g. **Christian Petersen**, f. 1783, stilling General-krigskommissær, d. 1841. Anne døde 1879.*Børn:*

13. i **Peter Paul Chr. Ferd. Mourier-Petersen** f. 9 Jul 1825.

- ii **Annette Christiane El. Mourier-Petersen** f. 1830, g. **PETER August Frederik Stoud Vedel**, f. 10 Dec1823, stilling Dir. Udenrigsministeriet, d. 4 Feb 1911. Annette døde 1857.

10. **Ferdinand Louis Mourier** f. 1754, stilling Præst fr.ref.kirke Kbh., d. 1831.

Børn:

- i **Julie Gertrude Mourier** f. 4 Jun 1790, stilling 'lille portræt', d. 23 Jul 1840.
- 14. ii **Konrad Emil Mourier** f. 11 Apr 1795.

Femte Generation

11. **William Courtonne Mourier** f. 18 Okt 1806, Hindemaae, stilling cand.theol. Høveltegaard, g. 9 Jun 1833, i Vodroffgaard, **Pauline ZINN**, f. 18 Okt 1808, København, (datter af Carl LUDVIG ZINN og Micheline Arnoldine Skibsted) d. 22 Feb 1879, Høveltegaard. William døde 15 Jun 1896, København el.. 15/4.

Børn:

- 15. i **Betzy Mourier** f. 1835.
- 16. ii **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837.
- iii **Charles Mourier** f. 1839, d. 1874.
- iv **Ludvig Mourier** f. 1841, d. 1882.
- v **Emilie Augusta Mourier** f. 31 Maj 1843, Frederiksberg, d. 1915.
- vi **Charlotte Mourier** f. 20 Dec 1844.

12. **Maria JOSEPHINE Denise Mourier** f. 1814, stilling g.m. Carl Skibsted 125, g. **Carl Frederik de Fine Skibsted**, f. 1812, (søn af Arnold de Fine Skibsted og Luise Haxthausen) stilling Overretsassess. Etatsraad, d. 1881. Maria døde 1861.

Børn:

- 17. i **Charles Arnold de Fine Skibsted** f. 10 Jun 1839.

13. **Peter Paul Chr. Ferd. Mourier-Petersen** f. 9 Jul 1825, stilling Godsej.hedeopdyrker.polit, d. 7 Aug 1898.

Børn:

- 18. i **Peter Poul William Ad. Mourier-Petersen** f. 1872.

14. **Konrad Emil Mourier** f. 11 Apr 1795, stilling Viceadmiral 1853, d. 26 Apr 1865.

Børn:

- 19. i **Georg Alfred Mourier** f. 1838.

Sjette Generation

15. **Betzy Mourier** f. 1835, g. **Skolebestyrer Hartvig Frisch**, f. 1833, stilling Skolebestyrer, d. 1890.

Børn:

- i **Gyrithe Lemche** f. Frisch f. 1866, stilling Forfatter, d. 1945.
- ii **Asta Frisch**.
- 20. iii **Aage Frisch**.

16. **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837, stilling Højesteretsassessor, g. 27 Apr 1865, **JULIANE Marie Albertine Fiedler**, f. 20 Aug 1839, d. 27 Apr 1891. Paul døde 19 Apr 1905.

Børn:

- i **CHARLES Adolph Denys Mourier** f. 15 Jan 1867, stilling prak. læge.
- ii **FERNANDA Juliana Denys Mourier** f. 11 Feb 1873, stilling Klosterfrøken.
- iii **CHRISTIAN Frederik Denys Mourier** f. 20 Feb 1879, stilling Pr.Ljt.Flaaden,Hjstr.asse, g. 7 Nov 1903, **Marie 'MISSE' Lucie Schmiegelow**, f. 23 Sep 1881, (datter af Frederik Chr. 'FRITZ' Schmiegelow og Anne Mathea Bruun).
- iv **ESTHER Renee Denys Mourier** f. 12 Aug 1882, stilling Klosterfrk. Vemmetofte.

17. **Charles Arnold de Fine Skibsted** f. 10 Jun 1839, København, stilling Jurist, Livsforsikringsma, g. 10 Maj 1867, **Julie Marie Magdalene WOLFF**, f. 22 Jun 1846, Vodroffgaard, (datter af NIELS

WOLFF og Louise Seraphine Koch) d. 11 Dec 1927, Frederiksberg. Charles døde 13 Dec 1902, Frederiksberg.

Børn:

- i **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 6 Mar 1868, stilling Direktør HAFNIA - ugift, d. 6 Sep 1932.
- ii **Vilhelm de Fine Skibsted** f. 16 Mar 1869, d. 27 Jan 1871.
- 21. iii **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871.
- iv **Josephine Marie Denise de Fine Skibsted** f. 18 Apr 1873, stilling kand.mag, gymnastiklærer, g. **Axel Olsen**, stilling Overretssagfører. Josephine døde 10 Nov 1944.
- v **Poul Frederik Skibsted** f. 29 Jun 1874, d. 30 Jun 1874.
- 22. vi **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879.

18. **Peter Poul William Ad. Mourier-Petersen** f. 1872, stilling Hofjægermester, d. 1950.

Børn:

- i **Christian Mourier-Petersen** f. 1910, stilling Hofjægermester.

19. **Georg Alfred Mourier** f. 1838, stilling Skovrider, godsejer, d. 1920.

Børn:

- 23. i **Alfred Mourier** f. 1876.

Syvende Generation

20. **Aage Frisch**

Børn:

- i **Hartvig Frisch** stilling Forfatter, politiker.
- ii **Karen Frisch**.

21. **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871, stilling Oberst, g. **Frida g.m. Skibsted**, d. 1940. Ove døde 16 Nov 1942.

Børn:

- 24. i **Elisabeth Denise Skibsted** f. 31 Maj 1899.
- ii **Charlotte Skibsted** f. 9 Jan 1902, g. **Hans Lützhøft**, stilling Ingeniør.

22. **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879, stilling ORSagf., Direktør Skjold, g. **Ingeborg Suenson**, f. 11 Apr 1884. Axel døde 24 Dec 1941.

Børn:

- i **Agnete Skibsted** f. 21 Maj 1908, g. **Arne Trolle**, stilling Landsretssagfører.

23. **Alfred Mourier** f. 1876, stilling Forpagter, d. 1925.

Børn:

- i **Erik Mourier** f. 1908, stilling Hofjægermester.

Ottende Generation

24. **Elisabeth Denise Skibsted** f. 31 Maj 1899, g. **Greve Frederik Knuth**.

Børn:

- i **Annette Knuth**.
- ii **Ove Knuth**.

1. **Conrad J C Harhoff** f. 29 Sep 1785, stilling Borgm.Konferensraad, d. Ringsted.

Børn:

2. i **Conrad Harhoff** f. 2 Feb 1843.
 3. ii **Georg Frederik Krogh Harhoff** f. 26 Jan 1845.
 iii **Johan Wibe Harhoff** stilling c.jur Kontorch.Statsbaner.

Anden Generation

2. **Conrad Harhoff** f. 2 Feb 1843, stilling Dir.Landmandsbanken 50 aa, d. Jul 1927.

Børn:

4. i **Georgine Frederikke Harhoff** f. 17 Jan 1879.

3. **Georg Frederik Krogh Harhoff** f. 26 Jan 1845, Ringsted, stilling Oberst, g. **Charlotte Ida Augusta Carstensen**, f. 1855, d. 1896. Georg døde 1937.

Børn:

5. i **Conrad Johan CHRISTIAN Harhoff** f. 13 Dec 1886.

Tredie Generation

4. **Georgine Frederikke Harhoff** f. 17 Jan 1879, stilling 'Tante GEO', g. 20 Juli 1900, **Axel RAMM**, f. 17 Okt 1870, (søn af Peter Gottfred RAMM og CHRISTIANE Marie WOLFF) stilling Oberst, Kongens Adjutant, d. 25 Maj 1944. Georgine døde 3 Feb 1966.

Børn:

6. i **Georg Frederik RAMM** f. 14 Okt 1901.
 7. ii **Viggo RAMM** f. 5 Marts 1908.
 8. iii **Magna RAMM** f. 9 Dec 1910.

5. **Conrad Johan CHRISTIAN Harhoff** f. 13 Dec 1886, København, stilling Skibsreder Dannebrog/ CKH, g. 8 Okt 1910, i Holmens Kirke, **Rigmor Hansen**, (datter af Fritz Robert Hansen). Conrad døde 14 Dec 1966, København.

Børn:

- i **Preben Harhoff** stilling Skibsreder Dannebrog.

Fjerde Generation

6. **Georg Frederik RAMM** f. 14 Okt 1901, stilling Landsrettsagfører, g. 22 Nov 1929, **Vera Brun de Neergaard**, f. 20 Dec 1908. Georg døde 8 Maj 1938.

Børn:

- i **Peter Godfred Ramm** f. 18 Jan 1935, g. (1) **Cristina Dyson**, f. 6 Aug 1944, d. 18 Dec 1997, g. (2) 3 Mar 1973, **Gale Wood**, f. 28 Maj 1945.

7. **Viggo RAMM** f. 5 Marts 1908, stilling Cand.jur.Udskrivningschef, g. 6 Okt 1939, **Annette Elisabeth Poulsen**, f. 25 Nov 1916, d. 15 April 1993.

Børn:

- i **Viggo Kristian Ramm** f. 24 Okt 1940, stilling Stadsdirektør Svendborg, g. 5 Okt 1963, **Karen Egel**, f. 22 Nov 1940, stilling Tandlæge.
 ii **Elisabeth Ramm** f. 25 Nov 1942, g. 17 Dec 1966, **Ernst Jørgen Jensen**, f. 3 Mar 1940, Frederikshavn, stilling Ingeniør m.m., d. 8 Sep 1997.
 iii **Karen Ramm** f. 22 Jan 1946, g. **Niels Moesgaard**, f. 12 Aug 1965, stilling Oberstløjtnant.

8. **Magna RAMM** f. 9 Dec 1910, g. **Henning Faber**, f. 10 Marts 1905, stilling Bankfuldmægtig, d. 20 Nov 1974.

Børn:

- i **Axel Faber** f. 27 Jun 1939, stilling Pensionist, g. skilt, **Ulla Skytte Jensen**, f. 8 Okt 1945.
 ii **Georg Frederik Faber** f. 7 Mar 1942, stilling Oberstløjtnant, g. 5 Feb 1966, **Lisbet Olson**, f. 28 Maj 1941.

1. **Johann Mathias RAMM** f. 1797 ca, Tyskland, stilling Skibs-&Grønhandler H'gør, g. **Ellen Margrethe Hartelius**, f. 24 Aug 1805, stilling Grønhandlerske Helsingør, d. 5 Okt 1886.
Johann

Børn:

2. i **Peter Gottfred RAMM** f. 13 Jan 1834.

Anden Generation

2. **Peter Gottfred RAMM** f. 13 Jan 1834, stilling Oberstl. Sporvejsdirektør, g. 31 Marts 1863, i Frederiksberg Kirke, **CHRISTIANE Marie WOLFF**, f. 16 Juli 1842, Vodrofgaard, (datter af NIELS WOLFF og Louise Seraphine Koch) d. 15 Jan 1926, Frederiksberg. Peter døde 21 Dec 1917.

Børn:

- i **Ellen**, kaldet 'Generalinden' **RAMM** f. 30 Dec 1863, Randers, g. 4 Okt 1900, **Generalintendant Hans Andreas Bache**, f. 13 Okt 1841, stilling Generalintendant, d. 1913. Ellen døde 24 Jan 1952.
3. ii **Niels Christian RAMM** f. 10 Sep 1865.
4. iii **Johan RAMM** f. 6 Sept 1867.
- iv **Viggo Ramm** f. 26 Jul 1869, stilling Student, d. 14 Aug 1888, v/ Geysers & Tingvallas sammenstød.
5. v **Axel RAMM** f. 17 Okt 1870.
6. vi **Louise - Faster Tulle - RAMM** f. 25 Jul 1873.
7. vii **Paul Louis RAMM** f. 22 Feb 1882.

Tredie Generation

3. **Niels Christian RAMM** f. 10 Sep 1865, stilling Amtslæge i Roskilde, g. **Ottilia Thurmann**, f. 21 Dec 1874, d. 29 Nov 1949. Niels døde 19 Mar 1926.

Børn:

- i **Aase Ramm** f. 19 Dec 1899, g. **Aage von Benzon**, f. 16 Feb 1893, stilling Vexellerer, d. 8 Nov 1972. Aase døde Nov. 1982.

4. **Johan RAMM** f. 6 Sept 1867, stilling cand.mag.,Adjunkt Aarhus, g. **Elise Wulff**, d. 1926, af Sovesyge. Johan døde 3 Maj 1942.

Børn:

8. i **Ida INGE Ramm** f. 13 Apr 1900.
9. ii **KIRSTEN Christiane RAMM** f. 6 Feb 1905.
10. iii **Agnethe - kaldet NEA - RAMM** f. 4 Aug 1908.

5. **Axel RAMM** f. 17 Okt 1870, stilling Oberst, Kongens Adjudant, g. 20 Juli 1900, **Georgine Frederikke Harhoff**, f. 17 Jan 1879, (datter af Conrad Harhoff) stilling 'Tante GEO', d. 3 Feb 1966. Axel døde 25 Maj 1944.

Børn:

11. i **Georg Frederik RAMM** f. 14 Okt 1901.
12. ii **Viggo RAMM** f. 5 Marts 1908.
13. iii **Magna RAMM** f. 9 Dec 1910.

6. **Louise - Faster Tulle - RAMM** f. 25 Jul 1873, stilling Barnebarn Niels WOLFF #64, g. **Ludvig KRAFT**, f. 25 Aug 1860, (søn af Johan Christian KRAFT og Pauline Christiane Arnoldine WOLFF) stilling Overkirurg Frederiksb.Ho, d. 3 Aug 1949. Louise døde 9 Jul 1962.

Børn:

14. i **Henrik KRAFT** f. 23 Aug 1904.
- ii **Jens Christian KRAFT** f. 21 Maj 1906, stilling Læge i Aarhus, g. **Ettie**, d. for 1-2 aar sid. Jens døde ja.

7. **Paul Louis RAMM** f. 22 Feb 1882, stilling Generalmajor, g. **Gerda Odén**, f. 21 Feb 1883. Paul døde 8 aug 1977.

Børn:

15. i **Anna-Lisa RAMM** f. 31 Dec 1909.
16. ii **Ellen Christiane RAMM** f. 30 Okt 1911.

- 17. iii **Peter Godfred RAMM** f. 6 Maj 1913.
- 18. iv **Torsten Lennart RAMM** f. 14 Aug 1918.

Fjerde Generation

8. **Ida INGE Ramm** f. 13 Apr 1900, g. **Gustav Paulsen**, f. 22 Jul 1895, stilling Kommandør, d. 12 Jul 1958.
- Børn:*
- 19. i **Kirsten Agnete HANNE Paulsen** f. 17 Okt 1929.
 - 20. ii **Liselotte Paulsen** f. 2 Nov 1936.
9. **KIRSTEN Christiane RAMM** f. 6 Feb 1905, g. **Niels Helmer Henriksen**, f. 2 Apr 1900, stilling Fabrikant, d. 3 Jan 1992. KIRSTEN døde 10 Sep 1993.
- Børn:*
- 21. i **'Lisser' - Amalie Helmer Henriksen** f. 3 Nov 1927.
 - 22. ii **Birthe Helmer Henriksen** f. 21 Feb 1930.
10. **Agnethe - kaldet NEA - RAMM** f. 4 Aug 1908, g. 17 Aug 1932, **Henri Brincker**, f. 17 Aug 19, stilling Ingeniør. Agnethe døde 20 Feb 1989.
- Børn:*
- 23. i **Lone Brincker** f. 25 Dec 1934.
 - 24. ii **Michael Johan Ramm Brincker** f. 24 Aug 1938.
11. **Georg Frederik RAMM** f. 14 Okt 1901, stilling Landsretssagfører, g. 22 Nov 1929. **Vera Brun de Neergaard**, f. 20 Dec 1908. Georg døde 8 Maj 1938.
- Børn:*
- 25. i **Peter Godfred Ramm** f. 18 Jan 1935.
 - 26. ii **Suzanne RAMM** f. 10 Apr 1936.
12. **Viggo RAMM** f. 5 Marts 1908, stilling Cand.jur.Udskrivningschef, g. 6 Okt 1939, **Annette Elisabeth Poulsen**, f. 25 Nov 1916, d. 15 April 1993.
- Børn:*
- 27. i **Viggo Kristian Ramm** f. 24 Okt 1940.
 - 28. ii **Elisabeth Ramm** f. 25 Nov 1942.
 - 29. iii **Karen Ramm** f. 22 Jan 1946.
13. **Magna RAMM** f. 9 Dec 1910, g. **Henning Faber**, f. 10 Marts 1905, stilling Bankfuldmægtig, d. 20 Nov 1974.
- Børn:*
- 30. i **Axel Faber** f. 27 Jun 1939.
 - 31. ii **Georg Frederik Faber** f. 7 Mar 1942.
14. **Henrik KRAFT** f. 23 Aug 1904, stilling U.direkt. v. TUBORG, g. 9 Sep 1933. **Vibeke Juel**. Henrik døde 16 Aug 1985.
- Børn:*
- 32. i **Mogens Juel Kraft** f. 29 Okt 1937.
 - 33. ii **Jeanne Kraft** f. 14 Sep 1942.
 - 34. iii **Annette Kraft** f. 12 Feb 1934.
15. **Anna-Lisa RAMM** f. 31 Dec 1909, g. **William Lippert**, f. 9 Jan 1910, stilling Dir. Korsør Glasværk, d. 31 Jul 1991. Anna-Lisa døde 24 Feb 1995.
- Børn:*
- 35. i **Lisbeth Lippert** f. 6 Feb 1937.
 - 36. ii **Marianne Lippert** f. 23 Apr 1938.
 - 37. iii **Gerda Lippert** f. 12 Feb 1940.
16. **Ellen Christiane RAMM** f. 30 Okt 1911, g. **Niels Kristian Riskær**, f. 6 Mar 1910, Frederiksberg, stilling Professor Dr med, d. 1 Mar 1985. Ellen døde 1 Maj 1994.
- Børn:*

38. i **Sven Kristian Riskær** f. 6 Okt 1938.
17. **Peter Godfred RAMM** f. 6 Maj 1913, stilling Vicedir. Landmandsbanken, g. (1) **Erina Derusjenski**, g. (2) **Rita Valeur**, d. 1958, g. (3) **Jytte Mortensen**, f. 29 Nov 1944. Peter døde 28 Jul 1985.
- Børn med Rita Valeur:*
- i **Paul Ramm** f. 6 Okt 1952, d. 1994.
- Børn med Jytte Mortensen:*
- ii **Helle Ramm** f. 30 Okt 1966.
18. **Torsten Lennart RAMM** f. 14 Aug 1918, stilling Direktør Blaa Stilladser, g. **Birte Harup**, f. 19 Sep 1928. Torsten døde 13 Jul 1976.
- Børn:*
39. i **Mette Ramm** f. 10 Nov 1950.
- ii **MORTEN Lennart Ramm** f. 1 Dec 1954.

Femte Generation

19. **Kirsten Agnete HANNE Paulsen** f. 17 Okt 1929, g. 2 Jun 1954, **Hans Fischer-Møller**, f. 8 Okt 1929.
- Børn:*
40. i **Peter Fischer-Møller** f. 29 Jun 1955.
41. ii **Jan Fischer-Møller** f. 6 Jan 1967.
20. **Liselotte Paulsen** f. 2 Nov 1936, g. **Niels Baron Wedell-Wedellsborg**, f. 23 Maj 1924, stilling Assurandør, d. 28 Okt 1991.
- Børn:*
42. i **Charlotte JULIE Wedell-Wedellsborg** f. 11 Jun 1968.
- ii **Ellen Louise Wedell-Wedellsborg** f. 25 Mar 1972.
21. 'Lisser' - **Amalie Helmer Henriksen** f. 3 Nov 1927, stilling Pædagog, g. 21 Jul 1950, **Viggo Lund**, f. 21 Mar 1928, stilling Overlæge.
- Børn:*
- i **Henrik Lund** f. 26 Jun 1953, stilling Lærer, g. 24 Jun 1990, **Inge Hagild**, f. 6 Mar 1948, stilling Social-raadgiver.
- ii **Søren Lund** f. 31 Dec 1954, stilling Cand.com. Lektor.
- iii **Merete ME Lund** f. 18 Sep 1962, stilling mag.art.,Teater-redaktør, g. **Ole Hansen**, f. 24 Jun 1957, stilling Direktør.
22. **Birthe Helmer Henriksen** f. 21 Feb 1930, g. 23 Aug 1955, **Erik Sejer Pedersen**, f. 2 Mar 1930, stilling cand.mag.,Lektor. Birthe døde 13 Sep 1970.
- Børn:*
- i **Anders Sejer Pedersen** f. 27 Jan 1957, stilling cand.jur.Vice statsanklag, g. 27 Jul 1996, **Lone Olsen**, f. 18 Feb 1966, stilling Designer.
- ii **MARIANNE Sejer Pedersen** f. 31 Mar 1961, stilling Erhv.sprogl.batchelor, g. 17 Mar 1995, **Lars Hansen**, f. 24 Apr 1960, stilling Pædagog.
- iii **NIELS Sejer Pedersen** f. 4 Sep 1963, stilling Arkitekt, g. **Marviska Solow**, f. 19 Nov 1964, stilling Arkitekt.
- iv **CHARLOTTE Sejer Pedersen** f. 20 Maj 1965, stilling Journalist.
23. **Lone Brincker** f. 25 Dec 1934, g. ophævet, **Kai Lange**, f. 13 Mar 1933.
- Børn:*
- i **Tine Lange** f. 14 Maj 1962.
- ii **Mette Lange** f. 18 Jan 1964.
24. **Michael Johan Ramm Brincker** f. 24 Aug 1938, stilling Fabrikant, g. **Helen Juul Bentsen**, f. 20 Apr 1939.
- Børn:*
- i **Kim Johan Brincker** f. 17 Nov 1967.

- ii **Nick Michael Brincker** f. 29 Jan 1969, g. 18 Sep 1993, **Michala Røttbøl-Ørum**.
25. **Peter Godfred Ramm** f. 18 Jan 1935, g. (1) **Cristina Dyson**, f. 6 Aug 1944, d. 18 Dec 1997, g. (2) 3 Mar 1973, **Gale Wood**, f. 28 Maj 1945.
- Børn med Cristina Dyson:*
- i **Natasha Ramm** f. 11 Okt 1966, og **Stephen Hogg**, f. 27 Aug 1980.
43. ii **Zara Ramm** f. 30 Maj 1968.
- Børn med Gale Wood:*
- iii **Monica Ramm** f. 12 Aug 1973.
26. **Suzanne RAMM** f. 10 Apr 1936, København, g. 7 Feb 1959, skilt, **Ove Brodersen**. f. 24 Apr 1934, stilling cand. polyt., lektor.
- Børn:*
- i **Ian Christian Brodersen** f. 1 Sep 1961.
 - ii **Iben Cathrine Brodersen** f. 14 Sep 1964, stilling Violinist.
27. **Viggo Kristian Ramm** f. 24 Okt 1940, stilling Stadsdirektør Svendborg, g. 5 Okt 1963, **Karen Egel**, f. 22 Nov 1940, stilling Tandlæge.
- Børn:*
- 44. i **Ulrich Ramm** f. 22 Jul 1967.
 - ii **Jacob Ramm** f. 29 Okt 1969, stilling Cand.polit.
 - iii **Mette Ramm** f. 22 Mar 1971, stilling cand. jur.
28. **Elisabeth Ramm** f. 25 Nov 1942, g. 17 Dec 1966, **Ernst Jørgen Jensen**, f. 3 Mar 1940, Frederikshavn, stilling Ingeniør m.m., d. 8 Sep 1997.
- Børn:*
- i **Annette Jensen** f. 5 Jul 1967, g. **Dominik Krøll**, f. 25 Aug 1967.
 - ii **Agnes Jensen** f. 3 Feb 1972, stilling stud polyt, g. **Jesper Friese**.
 - iii **Anne Marie Jensen** f. 11 Okt 1979.
29. **Karen Ramm** f. 22 Jan 1946, g. 3 Jul 1965, **Niels Moesgaard**, f. 12 Aug 1944?, stilling Oberstløjtnant.
- Børn:*
- i **Henrik Moesgaard** f. 14 Jan 1966, stilling Politibetjent.
 - ii **Torben Moesgaard** f. 28 Nov 1968, stilling Styrmand.
 - iii **Annette Moesgaard** f. 8 Sep 1973, stilling Lægeseekretær.
 - iv **Elisabeth Moesgaard** f. 9 Apr 1980, stilling stud jur.
30. **Axel Faber** f. 27 Jun 1939, stilling Pensionist, g. skilt, **Ulla Skytte Jensen**, f. 8 Okt 1945.
- Børn:*
- 45. i **Ida Faber** f. 6 Jul 1967.
31. **Georg Frederik Faber** f. 7 Mar 1942, stilling Oberstløjtnant, g. 5 Feb 1966, **Lisbet Olson**, f. 28 Maj 1941.
- Børn:*
- 46. i **Birgitte Faber** f. 26 Okt 1966.
 - 47. ii **Marianne Faber** f. 19 Jun 1969.
32. **Mogens Juel Kraft** f. 29 Okt 1937, g. **Ida Konow**.
- Børn:*
- i **Henrik Kraft**.
33. **Jeanne Kraft** f. 14 Sep 1942, stilling Læge, g. 8 Jan 1966, **Per Blicher-Hansen**, f. 29 Okt 1942, stilling Læge.
- Børn:*
- i **Morten Ulrik Blicher-Hansen** f. 14 Jun 1969.
 - ii **Peter Jakob Blicher-Hansen** f. 29 Dec 1971, stilling Ingeniør, g. 18 Mar 2000, **Jennie Amanda Ewans**.

34. **Annette Kraft** f. 12 Feb 1934, g. **Norman Mackey**, d. ja. Annette døde 1993.
Børn:
 48. i **Louise Mackey**.
 ii **Annette Mackey**.
35. **Lisbeth Lippert** f. 6 Feb 1937, g. **Fritz Rasmussen**, f. 23 Jun 1938, stilling Dir. Odense Marcipan,.
Børn:
 49. i **Kasper Lippert-Rasmussen** f. 16 Jan 1964.
 50. ii **Martin Lippert-Rasmussen** f. 8 Maj 1967.
36. **Marianne Lippert** f. 23 Apr 1938, g. **Poul Erik Larsen**, f. 10 Jan 1929, stilling Handelsraad.
Børn:
 51. i **Bo Lippert-Larsen** f. 28 Mar 1962.
 ii **Poul Lippert-Larsen** f. 22 Aug 1963.
37. **Gerda Lippert** f. 12 Feb 1940, stilling cand jur, g. (1) **Leif Sestoft**, f. 6 Sep 1938, g. (2) **Aksel Gaarslev**, g. (3) **Niels Kürstein**.
Børn med Leif Sestoft:
 52. i **Dorthe Sestoft** f. 12 Mar 1962.
 53. ii **Christine Sestoft** f. 22 Jul 1969.
Børn med Aksel Gaarslev:
 iii **Jens Gaarslev** f. 29 Sep 1973.
38. **Sven Kristian Riskær** f. 6 Okt 1938, stilling cand.polyt & polit,lic,te, g. 3 Sep 1966, skilt 1999, **Vibeke Thomassen**, f. 6 Sep 1942.
Børn:
 54. i **Nonni Camilla** f. 12 Apr 1967.
 ii **Niels Styrbjørn Riskær** f. 28 Apr 1969, København.
 iii **Eskil Kristian Riskær** f. 23 Jul 1972, København.
 iv **Jens Emmerik Riskær** f. 8 Feb 1974, København.
39. **Mette Ramm** f. 10 Nov 1950, g. **Keld Raaschou**, f. 1 Feb 1950.
Børn:
 i **Trine Raaschou** f. 23 Mar 1978.
 ii **Lotte Raaschou** f. 11 Aug 1981.

Sjette Generation

40. **Peter Fischer-Møller** f. 29 Jun 1955, g. **Bente Munk**, f. 24 Mar 1954.
Børn:
 i **Mads Frederik Fischer-Møller** f. 19 Jul 1982.
41. **Jan Fischer-Møller** f. 6 Jan 1967, g. **Lotte Sand Sehested**, f. 18 Aug 1968.
Børn:
 i **Cecilie Sand Fischer-Møller** f. 3 Dec 1994.
42. **Charlotte JULIE Wedell-Wedellsborg** f. 11 Jun 1968, g. **Niels Skat Rørdam**, f. 21 Dec 1970.
Børn:
 i **Gregers Thomas Skat Rørdam** f. 16 Maj 2000.
43. **Zara Ramm** f. 30 Maj 1968, g. **Sean Gleeson**, f. 18 Feb 1964.
Børn:
 i **Connie Mae Gleeson** f. 7 Maj 1996.
 ii **Fintau Gleeson** f. 26 Feb 2000.
44. **Ulrich Ramm** f. 22 Jul 1967, stilling Advokat, og **Lene Pedersen**.
Børn:
 i **Caroline Ramm** f. 12 Aug 1999.

45. **Ida Faber** f. 6 Jul 1967, g. **Henrik Albæk**, f. 27 Maj 1967, stilling Bankprokurist.
Børn:
i **Emma Faber** f. 24 Aug 1993.
ii **Jacob Faber** f. 24 Mar 1996.
46. **Birgitte Faber** f. 26 Okt 1966, g. 5 Feb 1994, **Michael Sigurd (f. Petersen) Faber**, f. 6 Maj 1966.
Børn:
i **Georg Frederik Faber** f. 18 Nov 1994.
ii **Peter William Faber** f. 9 Jun 1996.
iii **Christine Elisabeth Faber** f. 3 Jul 1999.
47. **Marianne Faber** f. 19 Jun 1969, g. 19 Dec 1994, **Bjarne Skov (f. Nielsen) Faber**, f. 2 Mar 1968.
Børn:
i **Anne Sofie Skov Faber** f. 9 Nov 1995.
ii **Niels Christian Skov Faber** f. 3 Feb 1998.
48. **Annette Mackey**
Børn:
i **Jonathan Mackey** f. 1999.
49. **Kasper Lippert-Rasmussen** f. 16 Jan 1964, g. **Alice Petersen**, f. 13 Jul 1961.
Børn:
i **Cecilie Lippert-Rasmussen** f. 7 Jun 1991.
ii **William Lippert-Rasmussen** f. 26 Okt 1993.
iii **Hannah Lippert-Rasmussen** f. 15 Mar 1997.
50. **Martin Lippert-Rasmussen** f. 8 Maj 1967, g. **Tina Fjeldgaard**, f. 13 Okt 1967.
Børn:
i **Jacob Fjeldgaard Lippert** f. 19 Sep 1995.
ii **Jonathan Fjeldgaard Lippert** f. 29 Nov 1998.
51. **Bo Lippert-Larsen** f. 28 Mar 1962, g. **Ann-Kathrin Stenfeldt Hansen**, f. 6 Sep 1962.
Børn:
i **Anna Lippert-Larsen** f. 3 Apr 1990.
ii **Frederik William Lippert-Larsen** f. 22 Feb 1993.
52. **Dorthe Sestoft** f. 12 Mar 1962, g. **Ralf Hemmingsen**, f. 12 Okt 1949.
Børn:
i **Anna Hemmingsen** f. 20 Sep 1993.
ii **Mads Hemmingsen** f. 22 Jan 1998.
53. **Christine Sestoft** f. 22 Jul 1969, g. **Morten Sestoft**, f. 16 Dec 1967.
Børn:
i **Aske Sestoft** f. 20 Sep 1990.
ii **Astrid Sestoft** f. 19 Okt 1993.
54. **Nonni Camilla** f. 12 Apr 1967, Lima, Peru, stilling cand polit, Mast.Developm, g. 30 Mar 1996, **Jens Peter Bredholt**.
Børn:
i **Maria Bredholt** f. 11 Apr 1998, La Paz, Bolivia.

1. **August Schmiegl** f. 1665, ant. i Polen, stilling Slagter.

Børn:

2. i **Alexander Johann Schmiegl**.

Anden Generation

2. **Alexander Johann Schmiegl** d. Gnoien.

Børn:

3. i **Hermann Christian Schmieglow** f. 1756.

Tredie Generation

3. **Hermann Christian Schmieglow** f. 1756, Gnoien, Mecklenburg, stilling Stadskirurg i Gnoien, g. (1) **Christiane Elisabeth Carls**, f. 18 Okt 1787, Gnoien, Mecklenburg, d. 30 Apr 1830, g. (2) **Marie Lembke**. Hermann døde 1832, Gnoien.

Børn med Christiane Elisabeth Carls:

4. i **Joachim Friedrich David Schmieglow** f. 1783.

5. ii **Joachim Christian Ludwig Schmieglow** f. 18 Okt 1787.

iii **Ernst E- - - - Schmieglow**.

Børn med Marie Lembke:

6. iv **Hermann Chr. Fried. Schmieglow** f. 3.Aug 1802.

Fjerde Generation

4. **Joachim Friedrich David Schmieglow** f. 1783, stilling Eskadronkir.,Godslæge, g. **Anna Metta MARIA Edelboe Bötcher**, f. 7 Jan 1792, d. 11 Aug 1867. Joachim døde 30 Apr 1830, af tyfus paa Fuirendal, Holsteinsborg.

Børn:

i **Hermann Henrik Mathias Schmieglow** f. 1816.

ii **Anna Elisabeth 'Tante Lise' Schmieglow** f. 12 Jul 1817, Fuirendal, d. 10 Sep 1895, Nørrebro.

7. iii **Fritz (Friederich) Adolph Schmieglow** f. 3 Sep 1819.

iv **Henriette 'Tante Jette' Schmieglow** f. 23 Dec 1821, Fuirendal, stilling ugift, d. 1872, af kopper paa Vesterbro.

8. v **Christian Christoffer Schmieglow** f. 19 Dec 1823.

vi **Ernst Carl August Schmieglow** f. 27 Feb 1826, Fuirendal, stilling Malermester, g. 4 Jun 1858, i Frue Kirke, Kbh, **Thecla Saurbrey**, f. 25 Nov 1828, Næstved, d. 25 Dec 1906. Ernst døde 4 Sept 1888, Frue Kirke sogn, København.

vii **Anna Louise Vilhelmine Schmieglow** f. 13 Jan 1830, Fuirendal, stilling Lærerinde hos biskop Laub, g. 31 Jun 1868, **Niels GEORG Chr. Morville**, f. 14 Maj 1817, stilling Overretsprokurator, d. 16 Mar 1904. Anna døde 22 Sep 1905.

5. **Joachim Christian Ludwig Schmieglow** f. 18 Okt 1787, Gnoien, stilling Bat.kirurg Hørsholm, Vord, g. **Henriette Louise Knudsen**, f. 1793, d. 12 Jun 1843, Vordingborg. Joachim døde 30 Apr 1830, Vordingborg.

Børn:

i **Herman Christian Ernst Schmieglow** f. 14 Jan 1816, Hørsholm, stilling Stadslæge i Aarhus, g. 8 Nov 1851, **Thora Augusta Blom**, f. 18 Aug 1818, København, d. 16 Jan 1895, Aarhus. Herman døde 24 Sep 1898.

6. **Hermann Chr. Fried. Schmieglow** f. 3.Aug 1802, Gnoien, Mecklenburg, stilling Prakt.Læge - kirurg, g. 4 Mar 1833, i Nakskov, **Lovise Holm**, f. 8.Jan 1813, Nakskov, (datter af Joachim Rosendal Holm og Anna Constance Szybrowsky) stilling Mor til EMILIE Sch/Wolff, d. 14.apr 1894, Saxkøbing. Hermann døde 18 Maj 1859, Saxkøbing.

Børn:

i **Ludwig Hermann Rosendahl Schmieglow** f. 19 Jun 1833, Nakskov, stilling Hotelejer.

ii **Mathilde Constanze Schmieglow** f. 13 Dec 1835, Nakskov, d. 25 Okt 1925.

iii **Johanna (Hanne) Sev. Fred Schmieglow** f. 24 Okt 1838, d. i Klosteret i Nykøbing F.

9. iv **EMILIE BIRGITTE SCHMIEGELOW** f. 7 Maj 1840.

- v **Constans Wilhelm Schmiegelow** f. 2 Aug. 1843, Saxkøbing.
- vi **MARIE Louise Schmiegelow** f. 8 Jun 1845, Saxkøbing, d. 25 Mar 1895.
- vii **Hermann CHRISTIAN Frederik Schmiegelow** f. 23 Apr 1847, Saxkøbing, d. 1868.
- viii **LOUISE Caroline Schmiegelow** f. 15 Dec 1850, Saxkøbing, d. 8 Feb 1920, Nykøbing F.
- ix **VILHELM Schmiegelow** f. 15 Jan 1853, Roskilde.

Femte Generation

7. **Fritz (Friederich) Adolph Schmiegelow** f. 3 Sep 1819, Fuirendal, stilling Apoteker Rønne, g. **Johanne Barbara Arboe**, f. 19 Mar 1827, d. 17 Apr 1866, Rønne. Fritz døde 11 Okt 1862, Rønne.
Børn:
- i **Anna Oliva Schmiegelow** f. 1852, d. 1883, Sengeløse.
 - ii **Frederikke Schmiegelow** f. 19 Sept 1854, stilling ugift, d. 1934 ca. København.
10. iii **Oliva Schmiegelow** f. 1856.
11. iv **Otto Henrik Schmiegelow** f. 6 Maj 1857.
12. v **Christian Frederik Joachim Schmiegelow** f. 4 Sept 1859.
8. **Christian Christoffer Schmiegelow** f. 19 Dec 1823, Fuirendal, stilling Skibskapt.Dir.Priv.Assura, g. 27 Jul 1850, **Marie Dorothea Skeel**, f. 18 Okt 1820, Vordingborg, d. 4 Okt 1895, København. Christian døde 4 Jan 1907.
Børn:
- i **Otto Skeel Schmiegelow** f. 25 Aug 1851, d. 22 Feb 1898, som søofficer i Bangkok ult. 1890'erne.
 - ii **Frederik Chr. 'FRITZ' Schmiegelow** f. 12 Jul 1854.
 - iii **Ernst Carl Schmiegelow** f. 13 Okt 1856.
9. **EMILIE BIRGITTE SCHMIEGELOW** f. 7 Maj 1840, stilling Vor Oldemor, g. 5 Sept 1862, i Nykøbing F, **KNUD Nielsen WOLFF**, f. 18 Dec 1818, (søn af HANS WOLFF og Birgitte Schultz) stilling Købmand/Manufakturhandler, d. 13 Dec 1897, København. EMILIE døde 9 Maj 1917.
Børn:
- i **'Sød lille dreng' WOLFF** f. omkring 1863, d. omkring 1865.
 - ii **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF** f. 10 Dec 1866.
 - iii **Moster Ule = Julie WOLFF** f. 17 Sep 1873, Aagade, Frederiksberg, stilling Lærerinde, ugift, d. 28 Apr 1951, Hornbæk.

Sjette Generation

10. **Oliva Schmiegelow** f. 1856, g. **J. M. Frigast**, f. 24 mar 1857, stilling Fabrikant/Grosserer, d. 1936. Oliva døde 1903, København.
Børn:
- i **Povl Frigast** f. 22 Aug 1891, Taarbæk, stilling Sølvsmed - Formand TORM, g. 13 Maj 1917, **Edele Jørgensen**, f. 6 Jun 1895, Nakskov, stilling Gift m. Poul Frigast, TORM, d. 1995. Povl døde 1974.
11. **Otto Henrik Schmiegelow** f. 6 Maj 1857, Rønne, stilling Administrator Vestindien, g. 23 Feb 1888, **Kate Isabella Skeoch**, f. 27 Okt 1864, St. Croix. Otto døde 26 Feb 1920, Kommunehosp.Kbh.
Børn:
- i **Ernst Robert Schmiegelow** f. 20 Jan 1890, St. Croix, stilling Kredslæge Frb.Birk, g. 2 Feb 1934, i Frederiksberg, **Gertrud Panner**, f. 19 Feb 1934.
 - ii **Arthur Hermann Schmiegelow** f. 7 Nov 1895, stilling Entreprenør Birmingham.
 - iii **Gordon Schmiegelow** f. 4 Aug 1899, St. Croix, stilling Direktør.
12. **Christian Frederik Joachim Schmiegelow** f. 4 Sept 1859, Rønne, stilling Kaptajn - medstifter TORM, g. (1) **Thyra Ingeborg Meyer**, f. 18 Jul 1873, d. 1905, g. (2) **Olga Meyer**, stilling Skuespillerinde, d. 1944.
Børn med Thyra Ingeborg Meyer:
- i **Arne Schmiegelow** f. 24 Jul 1894, stilling Med-Reder i TORM, d. 5 Feb 1961.
 - ii **Finn Schmiegelow** stilling Ejer af Berlitz School.
 - iii **Vagn Schmiegelow**.

- iv **Eigil Schmiegelow** stilling Godsej.Rodstenseie, Odder.
- v **Thyra Schmiegelow**.

13. **Frederik Chr. 'FRITZ' Schmiegelow** f. 12 Jul 1854, København, g. **Anne Mathea Bruun**, f. 1856, d. 1884, Tandil. Frederik døde 1936, Tandil, Argentina.

Børn:

- i **Marie 'MISSE' Lucie Schmiegelow** f. 23 Sep 1881, g. 7 Nov 1903, **CHRISTIAN Frederik Denys Mourier**, f. 20 Feb 1879, (søn af Paul Pierre FERDINAND Mourier og JULIANE Marie Albertine Fiedler) stilling Pr.Ljt.Flaaden,Hjstr.asse.

14. **Ernst Carl Schmiegelow** f. 13 Okt 1856, Rønne i farbroderens hus, stilling Læge, Professor, g. 8.Apr 1884, i Hagenbjerg, Als, **Dagmar Marie Ohlsen**, f. 7 Jul 1863, Llandaff Rise v/ Cardiff, d. 4 Feb 1938, København. Ernst døde 28 Feb 1949.

Børn:

- i **Ellen Schmiegelow** f. 1885.
- ii **Einar Schmiegelow** f. 24 Maj 1887, d. 1981 ca, Denver, Colorado.
- iii **Karen Schmiegelow** f. 1888.

- 16. iv **Lauritz Schmiegelow** f. 18 Sep 1889.
- v **Anna Mathea Schmiegelow** f. 1890.

15. **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF** f. 10 Dec 1866, Viktoriagade, København, stilling Vores MORMOR, g. 10 Dec 1891, **FRITS Nial WOLFF**, f. 9 Mar 1861, Fredericia, (søn af Niels AUGUST WOLFF og Charlotte Frederikke Jacobsen) stilling Telegrafingeniør m.m., d. 7 Mar 1934, Fredericia. SIGNE døde 16 Jul 1956, Aarhus.

Børn:

- i **PIP = Signe Charlotte WOLFF** f. 30 Sep 1893, Aarhus, g. 3. maj 1946, **Diëtrich Petersen**, f. 17.Jun 1875, Sønderjylland, stilling Rektor i Svendborg, d. 7 Sep 1964, Svendborg. PIP døde 3 Jan 1977, Allerød.
- 17. ii **Inger Augusta WOLFF** f. 31 Dec 1895.
- 18. iii **Helga WOLFF** f. 13.juni 1898.
- 19. iv **Karen Emilie WOLFF** f. 17okt 1900.

Syvende Generation

16. **Lauritz Schmiegelow** f. 18 Sep 1889, stilling Boghandler, g. 1919, **Constance 'Conny' Gertrude Sheppard**, f. 25 Dec 1888, d. Nov 1934. Lauritz døde 11 Maj 1929.

Børn:

- i **Arthur Schmiegelow** f. 4 Sept 1920, København, stilling Bankdirektør, g. 16 Mar 1951, **Sonja Åkerlund**, f. 19 Jul 1920, Frederiksberg, stilling cand. jur, d. 1982.

1. **Michel Skibsted** f. 1699, stilling Brygger & grosserer i Kbh, g. **Johanne Angelberg**, f. 1719, d. 1772. Michel døde 1775.

Børn:

2. i **Generalfiskal Poul Frederik Skibsted** f. 23 Maj 1753.
3. ii **Andreas Skibsted** f. 1752.

Anden Generation

2. **Generalfiskal Poul Frederik Skibsted** f. 23 Maj 1753, København, stilling Højesteretsadvokat, g. **Christine Magdalena de Fine Olivarius**, f. 15 Sept 1756, Frue Kirke, København, (datter af Arnoldus de Fine Olivarius og Pauline Susanne Marie Baumann) d. 14 Jan 1817. Generalfiskal døde 21 Sep 1812.

Børn:

4. i **Johanne Susanne Skibsted** f. 1780.
5. ii **Micheline Arnoldine Skibsted** f. 21 Sept 1783.
6. iii **Arnold de Fine Skibsted** f. 1785.
7. iv **Marie Margrethe Skibsted** f. 10 Mar 1787.

3. **Andreas Skibsted** f. 1752, stilling Brygger & Raadmand, g. **Maria de Fine Olivarius**, f. 1752, (datter af Arnoldus de Fine Olivarius og Pauline Susanne Marie Baumann) d. 1781. Andreas døde 1806.

Børn:

8. i **Michael Skibsted** f. 1785.
9. ii **Peter Nicolai Skibsted** f. 1787.

Tredie Generation

4. **Johanne Susanne Skibsted** f. 1780, g. **Charles Adolph Denys Mourier**, f. 10 Dec 1776, (søn af Pierre Paul Ferdinand Mourier) stilling HINDEMAE paa Fyen, d. 5 Feb 1859. Johanne døde 1864.

Børn:

- i **Elisabeth Arnoldine de Fine Mourier** f. 1811, g. **Etatsraad Carl Neergaard**, f. 1800, stilling Gunderslevholm, Rigsdagsm, d. 1850. Elisabeth døde 1883.
ii **Frederik FERDINAND Mourier** f. 30 Sep 1804, stilling Dr.med., Klosterlæge, g. (1) 9 Okt 1833, **Charlotte Amalie Sneedorff**, f. 10 Okt 1807, (datter af Hans Christian Sneedorff og Marie Elisabeth (Betzy) Tønder) d. 27 Sep 1838, g. (2) 16 Aug 1844, **Sophie Averweg**, f. 12 Mar 1821, Hamburg. Frederik døde 18 Jan 1896.
10. iii **William Courtonne Mourier** f. 18 Okt 1806.
11. iv **Maria JOSEPHINE Denise Mourier** f. 1814.

5. **Micheline Arnoldine Skibsted** f. 21 Sept 1783, g. 23 Maj 1805, **Carl LUDVIG ZINN**, f. 1777, (søn af Johann Ludvig ZINN og Johanne Charlotte Sophie Preisler) stilling Købmand, Grosserer, d. 1808. Micheline døde 1847.

Børn:

- i **Edvard ZINN** f. 28 Apr 1806, stilling Sekondljt, d. 29 Dec 1825, Vestindien, 'St.Croix'.
12. ii **Emilie Augusta ZINN** f. 18 10 1808.
13. iii **Pauline ZINN** f. 18 Okt 1808.

6. **Arnold de Fine Skibsted** f. 1785, stilling Kontorchef i Rentekammer, g. **Luise Haxthausen**, d. 1845. Arnold døde 1851.

Børn:

14. i **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 1812.
15. ii **Oluf WILHELM de Fine Skibsted** f. 23 Jul 1814.

7. **Marie Margrethe Skibsted** f. 10 Mar 1787, stilling 'Admiralinde Sneedorff', g. 16 Jun 1818, **Hans Christian Sneedorff**, f. 22 Maj 1759, (søn af Jens Schjellerup) stilling Admiral, d. 13 Okt 1824. Marie døde 25 Maj 1874.

Børn:

16. i **Hanne Arnoldine Sneedorff** f. 8 Aug 1820.

8. **Michael Skibsted** f. 1785, stilling Etatsraad, Raadmand, d. 1847.

Børn:

- i **Andreas Johan Skibsted** f. 1815, stilling Etatsr. Udskrivningschef, d. 1876.

9. **Peter Nicolai Skibsted** f. 1787, stilling Kaptajn i Søetaten, d. 1832.

Børn:

- i **Viggo Skibsted** f. 1815, stilling Søofficer, d. 1849.
- ii **Lauritz Skibsted** f. 1821, stilling Kommandør, d. 1881.

Fjerde Generation

10. **William Courtonne Mourier** f. 18 Okt 1806, Hindemæe, stilling cand.theol. Høveltegaard, g. 9 Jun 1833, i Vodroffgaard, **Pauline ZINN**, f. 18 Okt 1808, København, (datter af Carl LUDVIG ZINN og Micheline Arnoldine Skibsted) d. 22 Feb 1879, Høveltegaard. William døde 15 Jun 1896, København el.. 15/4.

Børn:

- 17. i **Betzy Mourier** f. 1835.
 - 18. ii **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837.
 - iii **Charles Mourier** f. 1839, d. 1874.
 - iv **Ludvig Mourier** f. 1841, d. 1882.
 - v **Emilie Augusta Mourier** f. 31 Maj 1843, Frederiksberg, d. 1915.
 - vi **Charlotte Mourier** f. 20 Dec 1844.
11. **Maria JOSEPHINE Denise Mourier** f. 1814, stilling g.m. Carl Skibsted 125, g. **Carl Frederik de Fine Skibsted**, f. 1812, (søn af Arnold de Fine Skibsted og Luise Haxthausen) stilling Overretsassess. Etatsraad, d. 1881. Maria døde 1861.

Børn:

- 19. i **Charles Arnold de Fine Skibsted** f. 10 Jun 1839.

12. **Emilie Augusta ZINN** f. 18 10 1808, København, g. 21 Sept 1828, **NIELS WOLFF**, f. 18 apr 1793, (søn af LARS Peder Jensen WOLFF og CHRISTIANE Margrethe Nielsen) stilling Justitsraad m.m., d. 12 sept 1862. Emilie døde 29 12 1836, Vodroffgaard.

Børn:

- 20. i **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829.
- ii **Carl EDVARD WOLFF** f. 9 Marts 1831, stilling Assistent v/ Postvæsenet, g. **Gertrüde v. Westen**. Carl døde 24 Feb 1892.
- iii **LUDVIG WOLFF** f. 8 Maj 1832, stilling Secondljt. i Søetaten, d. 12 Feb 1852, Vestindien af gul feber som secondljt.
- 21. iv **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833.
- v **KNUD WOLFF** f. 5 Sept 1834, stilling Engelholm: Sindssyg, d. 1859.
- 22. vi **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835.
- vii **EMIL August WOLFF** f. 29 Dec 1836, stilling cand.jur. sagførerfuldmæg, g. **Wilhelmine Bay**, f. ca 1840, d. 24 Jan 1912. EMIL døde 15 Jan 1908, Frederiksberg.

13. **Pauline ZINN** (Se ægteskab med nummer 10.)

14. **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 1812, stilling Overretsassess. Etatsraad, g. **Maria JOSEPHINE Denise Mourier**, (Se ægteskab med nummer 11). Carl døde 1881.

Børn:

- 23. i **Charles Arnold de Fine Skibsted** f. 10 Jun 1839.

15. **Oluf WILHELM de Fine Skibsted** f. 23 Jul 1814, København, stilling Søofficer, g. 6 Maj 1843, i Holmens Kirke, **Antonia Augusta Schönheyder**, f. 8 Maj 1816, København, d. 23 Okt 1885. Oluf døde 19 Nov 1891.

Børn:

- i **Ulrik Anton de Fine Skibsted** f. 1846, stilling Orlogskaptajn, d. 1931.
- 24. ii **Arnold Christian de Fine Skibsted** f. 24 Jun 1848.
- iii **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 14 Aug 1854, København, stilling Kammerherre, g. **Astrid With**, f. 21 Nov, København. Carl døde 1930.

16. **Hanne Arnoldine Sneedorff** f. 8 Aug 1820, g. 10 Sep 1846, **Kmh. Chr. Fr. Willemoes**, f. 24

Maj 1812, stilling Kammerherre, d. 23 Nov 1890. Hanne døde 25 Nov 1911.

Børn:

25. i **Fritz Willemoes** f. ca 1850.
ii **Marie Willemoes** f. ca 1851, d. 18 Maj 1893.

Femte Generation

17. **Betzy Mourier** f. 1835, g. **Skolebestyrer Hartvig Frisch**, f. 1833, stilling Skolebestyrer, d. 1890.

Børn:

- i **Gyrithe Lemche** f. **Frisch** f. 1866, stilling Forfatter, d. 1945.
ii **Asta Frisch**.
26. iii **Aage Frisch**.

18. **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837, stilling Højesteretsassessor, g. 27 Apr 1865, **JULIANE Marie Albertine Fiedler**, f. 20 Aug 1839, d. 27 Apr 1891. Paul døde 19 Apr 1905.

Børn:

- i **CHARLES Adolph Denys Mourier** f. 15 Jan 1867, stilling prak. læge.
ii **FERNANDA Juliana Denys Mourier** f. 11 Feb 1873, stilling Klosterfrøken.
iii **CHRISTIAN Frederik Denys Mourier** f. 20 Feb 1879, stilling Pr.Ljt.Flaaden,Hjstr.asse, g. 7 Nov 1903, **Marie 'MISSE' Lucie Schmiegelow**, f. 23 Sep 1881. (datter af Frederik Chr. 'FRITZ' Schmiegelow og Anne Mathea Bruun).
iv **ESTHER Renee Denys Mourier** f. 12 Aug 1882, stilling Klosterfrk. Vemmetofte.

19. **Charles Arnold de Fine Skibsted** f. 10 Jun 1839, København, stilling Jurist, Livsforsikringsma, g. 10 Maj 1867, **Julie Marie Magdalene WOLFF**, f. 22 Jun 1846, Vodroffgaard, (datter af **NIELS WOLFF** og Louise Seraphine Koch) d. 11 Dec 1927, Frederiksberg. Charles døde 13 Dec 1902, Frederiksberg.

Børn:

- i **Carl Frederik de Fine Skibsted** f. 6 Mar 1868, stilling Direktør HAFNIA - ugift, d. 6 Sep 1932.
ii **Vilhelm de Fine Skibsted** f. 16 Mar 1869, d. 27 Jan 1871.
27. iii **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871.
iv **Josephine Marie Denise de Fine Skibsted** f. 18 Apr 1873, stilling kand.mag, gymnastiklærer, g. **Axel Olsen**, stilling Overretssagfører. Josephine døde 10 Nov 1944.
v **Poul Frederik Skibsted** f. 29 Jun 1874, d. 30 Jun 1874.
28. vi **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879.

20. **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829, g. 1854, **Johan Christian KRAFT**, f. 1820, stilling Kommandør, d. 10 Aug 1894. Pauline døde 23 Juli 1907.

Børn:

- i **Johanne Emilie KRAFT** f. 5 Sept 1857, d. 5 Nov 1911.
29. ii **Ludvig KRAFT** f. 25 Aug 1860.
30. iii **Alexander KRAFT** f. 13 Aug 1863.
iv **Johan Christian KRAFT** f. 28 Feb 1868, stilling Cand. med, d. 16 Aug 1897.

21. **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833, paa Vordroffgaard, stilling Kapt. i Artilleriet, g. 25 sep 1859, i Næstved, skilt 1880, **Charlotte Frederikke Jacobsen**, f. 6 maj 1838, Næstved, (datter af Frederik Jacobsen og Charlotte Amalie Tønnesen) d. 28 apr 1919, Aarhus. Niels døde 21 Dec 1886, København.

Børn:

31. i **FRITS Nial WOLFF** f. 9 Mar 1861.
32. ii **Knud VALDEMAR WOLFF** f. 4 sep 1863.

22. **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835, Middelfart, g. 30 Nov 1858, **Alexander Brun**, f. 13 Apr 1814, Krogerup, stilling Hofjægermester, Louisiann, d. 18 Nov 1893. LOUISE døde 15 Maj 1926.

Børn:

- i **Alvilda Brun**.

- ii **Carl Frederik Emil Brun** f. 5 Aug 1865, Bistrup.
- 33. iii **Alf Harald Brun** f. 24 Okt 1866..

23. **Charles Arnold de Fine Skibsted** (Se ægteskab med nummer 19.)

24. **Arnold Christian de Fine Skibsted** f. 24 Jun 1848, København, stilling Kommandør, d. 1929.
Børn:

- 34. i **Arnold de Fine Skibsted** f. 1880.

25. **Fritz Willemoes** f. ca 1850, g. 23 Nov 1888, **Emely Blom**. Fritz døde 18 Jun 1889.
Børn:

- i **Fritze Willemoes** f. 21 Jan 1890, g. 8 Dec 1917, **Friherre Nils Bildt**, f. 22 Maj 1889, d. 29 Aug 1969. Fritze døde 2 Dec 1986.

Sjette Generation

26. **Aage Frisch**

Børn:

- i **Hartvig Frisch** stilling Forfatter, politiker.
- ii **Karen Frisch**.

27. **Ove de Fine Skibsted** f. 27 Aug 1871, stilling Oberst, g. **Frida g.m. Skibsted**, d. 1940. Ove døde 16 Nov 1942.

Børn:

- 35. i **Elisabeth Denise Skibsted** f. 31 Maj 1899.
- ii **Charlotte Skibsted** f. 9 Jan 1902, g. **Hans Lützhøft**, stilling Ingeniør.

28. **Axel de Fine Skibsted** f. 20 Mar 1879, stilling ORSagf., Direktør Skjold, g. **Ingeborg Suenson**, f. 11 Apr 1884. Axel døde 24 Dec 1941.

Børn:

- i **Agnete Skibsted** f. 21 Maj 1908, g. **Arne Trolle**, stilling Landsretssagfører.

29. **Ludvig KRAFT** f. 25 Aug 1860, stilling Overkirurg Frederiksb.Ho, g. **Louise - FASTER Tulle - RAMM**, f. 25 Jul 1873, (datter af Peter Gottfred RAMM og CHRISTIANE Marie WOLFF) stilling Barnebarn Niels WOLFF #64, d. 9 Jul 1962. Ludvig døde 3 Aug 1949.

Børn:

- 36. i **Henrik KRAFT** f. 23 Aug 1904.
- ii **Jens Christian KRAFT** f. 21 Maj 1906, stilling Læge i Aarhus, g. **Ettie**, d. for 1-2 aar sid. Jens døde ja.

30. **Alexander KRAFT** f. 13 Aug 1863, stilling Inspekt. Vridsløselille, g. **Karen Margrethe Christiansen**, f. 18 Nov 1865, d. 1959. Alexander døde 19 Jul 1906.

Børn:

- i **Ole Bjørn KRAFT** f. 17 Dec 1893, stilling bl.a. Udenrigsminister, d. 2 Dec 1980.

31. **FRITS Nial WOLFF** f. 9 Mar 1861, Fredericia, stilling Telegrafingeniør m.m., g. 10 Dec 1891, **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF**, f. 10 Dec 1866, Viktoriagade, København, (datter af KNUD Nielsen WOLFF og EMILIE BIRGITTE SCHMIEGELOW) stilling Vores MORMOR, d. 16 Jul 1956, Aarhus. FRITS døde 7 Mar 1934, Fredericia.

Børn:

- i **PIP = Signe Charlotte WOLFF** f. 30 Sep 1893, Aarhus, g. 3. maj 1946, **Dietrich Petersen**, f. 17. Jun 1875, Sønderjylland, stilling Rektor i Svendborg, d. 7 Sep 1964, Svendborg. PIP døde 3 Jan 1977, Allerød.
- 37. ii **Inger Augusta WOLFF** f. 31 Dec 1895.
- 38. iii **Helga WOLFF** f. 13. juni 1898.
- 39. iv **Karen Emilie WOLFF** f. 17okt 1900.

32. **Knud VALDEMAR WOLFF** f. 4 sep 1863, stilling Dir. Jyske Kalkværker, g. 24 Jun, **Eline (Tante) WOLFF** f. **Holst**, f. 2 Aug 1897. Knud døde 17 Jun 1951, Riisskov.

Børn:

- i **Gerda WOLFF** f. 2 Aug 1897.
- ii **Sigrid WOLFF** f. 31 Mar 1900.

33. **Alf Harald Brun** f. 24 Okt 1866., Humlebæk (Louisiana), stilling Kaptajn, R.DM., g. 18 Sep 1897, **Dagmar Vilhelmine Harriet Hage**, f. 6 Feb 1876, Oremandsgaard.

Børn:

- i **Alexander Brun** f. 6 Sept 1898.
- ii **Emily Mathilde Brun** f. 4 Jun 1900.

34. **Arnold de Fine Skibsted** f. 1880, stilling Overretssagfører, d. 1919.

Børn:

- i **Elisabeth de Fine Skibsted** f. 1918, g. **August Roesen**, f. 1909, stilling Departementschef.

Syvende Generation

35. **Elisabeth Denise Skibsted** f. 31 Maj 1899, g. **Greve Frederik Knuth**.

Børn:

- i **Annette Knuth**.
- ii **Ove Knuth**.

1. **Conrad ZINN** f. ca 1500, g. **Margrethe v. Geizlerinne**.

Børn:

2. i **Vilhelm ZINN** f. 1534.

Anden Generation

2. **Vilhelm ZINN** f. 1534, d. 1599.

Børn:

3. i **Johann Conrad ZINN** f. 1571.

Tredie Generation

3. **Johann Conrad ZINN** f. 1571, d. 1636.

Børn:

4. i **Johann Balthasar ZINN** f. 1606.

Fjerde Generation

4. **Johann Balthasar ZINN** f. 1606, d. 1684.

Børn:

5. i **Andreas Sebastian ZINN** f. 1663.

Femte Generation

5. **Andreas Sebastian ZINN** f. 1663, d. 1740.

Børn:

6. i **Johann Friedrich ZINN** f. 1699.

Sjette Generation

6. **Johann Friedrich ZINN** f. 1699, g. 30 Maj 1771, **Dorothea Barbara Kreis**. Johann døde 1776.

Børn:

7. i **Johann Ludvig ZINN** f. 14 Sept 1734.

8. ii **'Bror til Johann Ludvig Z' ? ZINN**.

Syvende Generation

7. **Johann Ludvig ZINN** f. 14 Sept 1734, Maynbernheim i Bayern, stilling Grosserer - Kgl. Agent, g. 30 Maj 1771, **Johanne Charlotte Sophie Preisler**, f. 15 Juni 1754, København, (datter af Johann Martin Preisler) d. 3 Sept 1833. Johann døde 3 Feb 1802, København.

Børn:

9. i **'Grandmama' Sophie Dorothea ZINN** f. 15 Apr 1774.

10. ii **Carl LUDVIG ZINN** f. 1777.

11. iii **Johan Frederik ZINN** f. 1779.

12. iv **Charlotte Lovise ZINN** f. 1781.

v **Frederikke Vilhelmine - MINE - ZINN** f. 1783, g. 1806, skilt, **'Bryllupsrejsen' - Hans Andreas Lund**, stilling Auditor. Frederikke døde 1863.

vi **Johanne Henriette ZINN** f. 1785, g. **Ulrik Christian Olsen**, f. 1774, stilling Auditor, d. 1814. Johanne døde 1805.

8. **'Bror til Johann Ludvig Z' ? ZINN**

Børn:

i **Johann Ludwig Frederik Zinn** f. 1759 ca, d. 1811.

Ottende Generation

9. '**Grandmama**' **Sophie Dorothea ZINN** f. 15 Apr 1774, stilling GRANDMAMA, g. **Generalkonsul Henry Thalbitzer**, f. 1767, (søn af Heinrich Albert Thalbitzer og Rebecca Pinsum) stilling Prøjsisk Konsul Helsingør, d. 1818, Helsingør. '**Grandmama**' døde 27 Dec 1851.

Børn:

- i **Ludvig Thalbitzer** f. Helsingør, d. 23 Maj 1806, Helsingør - som lille.
- ii **Billy Thalbitzer** f. 17 Mar 1801, Helsingør.
- iii **Harry Thatbilzer** f. Helsingør, d. 23 Jan 1807, Helsingør.

10. **Carl LUDVIG ZINN** f. 1777, stilling Købmand, Grosserer, g. 23 Maj 1805, **Micheline Arnoldine Skibsted**, f. 21 Sept 1783, (datter af Generalfiskal Poul Frederik Skibsted og Christine Magdalena de Fine Olivarius) d. 1847. Carl døde 1808.

Børn:

- i **Edvard ZINN** f. 28 Apr 1806, stilling Sekondljt, d. 29 Dec 1825, Vestindien, 'St.Croix'.
- 13. ii **Emilie Augusta ZINN** f. 18 10 1808.
- 14. iii **Pauline ZINN** f. 18 Okt 1808.

11. **Johan Frederik ZINN** f. 1779, stilling Købmand, Grosserer, g. (1) **Eva Sophie Oldeland**, f. 1780, d. 1812, g. (2) **Margrethe Christiane Oldeland**, f. 1784, d. 1857. Johan døde 1838.

Børn med Eva Sophie Oldeland:

- 15. i **Ludvig Maximilian ZINN** f. 1808.
- ii **Sophie Amalia - kaldet EMMA - ZINN** f. 22 Aug 1807, stilling Husmoder og komponist, g. 2 Dec 1829, **J. P. E. Hartmann**, f. 1805, stilling Komponist, d. 1900. Sophie døde 1850.

12. **Charlotte Lovise ZINN** f. 1781, g. **Georg Frederik Vilhelm Scheuermann**, f. 1771, stilling Grosserer, d. 1811. Charlotte døde 1860.

Børn:

- i **Carl Scheuermann** f. 1803, stilling Landskabsmaler, d. 1859.
- ii **Julie Augusta Scheuermann** f. 1808, g. **Frederik Hammerich**, stilling Professor. Julie døde 1879.
- iii **Agnes Camilla Scheuermann** f. 1808, g. **Emil Horneman**, f. m, stilling Komponist. Agnes døde 1891.
- iv **Emilie Louise Scheuermann** g. **de Gähler**, stilling Amtsforvalter. Emilie døde 1871.

Niende Generation

13. **Emilie Augusta ZINN** f. 18 10 1808, København, g. 21 Sept 1828, **NIELS WOLFF**, f. 18 apr 1793, (søn af LARS Peder Jensen WOLFF og CHRISTIANE Margrethe Nielsen) stilling Justitsraad m.m., d. 12 sept 1862. Emilie døde 29 12 1836, Vodroffgaard.

Børn:

- 16. i **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829.
- ii **Carl EDVARD WOLFF** f. 9 Marts 1831, stilling Assistent v/ Postvæsenet, g. **Gertrüde v. Westen**. Carl døde 24 Feb 1892.
- iii **LUDVIG WOLFF** f. 8 Maj 1832, stilling Secondljt. i Søetaten, d. 12 Feb 1852, Vestindien af gul feber som secondljt.
- 17. iv **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833.
- v **KNUD WOLFF** f. 5 Sept 1834, stilling Engelholm: Sindssyg, d. 1859.
- 18. vi **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835.
- vii **EMIL August WOLFF** f. 29 Dec 1836, stilling cand.jur. sagførerfuldmæg, g. **Wilhelmine Bay**, f. ca 1840, d. 24 Jan 1912. EMIL døde 15 Jan 1908, Frederiksberg.

14. **Pauline ZINN** f. 18 Okt 1808, København, g. 9 Jun 1833, i Vodroffgaard, **William Courtonne Mourier**, f. 18 Okt 1806, Hindemae, (søn af Charles Adolph Denys Mourier og Johanne Susanne Skibsted) stilling cand.theol. Høveltegaard, d. 15 Jun 1896, København el.. 15/4. Pauline døde 22 Feb 1879, Høveltegaard.

Børn:

- 19. i **Betzy Mourier** f. 1835.

20. ii **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837.
 iii **Charles Mourier** f. 1839, d. 1874.
 iv **Ludvig Mourier** f. 1841, d. 1882.
 v **Emilie Augusta Mourier** f. 31 Maj 1843, Frederiksberg, d. 1915.
 vi **Charlotte Mourier** f. 20 Dec 1844.
15. **Ludvig Maximilian ZINN** f. 1808, stilling Købmand, Agent, g. **Regitze Sophie Gjødvad**, f. 14 Jan 1812, stilling Enke efter Ludv.Max.ZINN, d. 26 Dec 1906, Zinnske gaard i København. Ludvig døde 1868.
- Børn:*
21. i **Jens Gjødvad ZINN** f. 21 Aug 1836.
 ii **Sophus Zinn** f. 1840, stilling Forpagter v/ Fuglsang, d. 1895.
 iii **Regitze Zinn** f. 1844, d. 1918.
 iv **Viggo Zinn** d. 1920.
 v **Adolf Johannes ZINN** f. 4 Sept 1848, stilling Grosserer.
- Tiende Generation**
16. **Pauline Christiane Arnoldine WOLFF** f. 25 Dec 1829, g. 1854, **Johan Christian KRAFT**, f. 1820, stilling Kommandør, d. 10 Aug 1894. Pauline døde 23 Juli 1907.
- Børn:*
- i **Johanne Emilie KRAFT** f. 5 Sept 1857, d. 5 Nov 1911.
 ii **Ludvig KRAFT** f. 25 Aug 1860, stilling Overkirurg Frederiksbo, g. **Louise - Faster Tulle - RAMM**, f. 25 Jul 1873, (datter af Peter Gottfred RAMM og CHRISTIANE Marie WOLFF) stilling Barnebarn Niels WOLFF #64, d. 9 Jul 1962. Ludvig døde 3 Aug 1949.
 iii **Alexander KRAFT** f. 13 Aug 1863, stilling Inspekt. Vridsløselille, g. **Karen Margrethe Christiansen**, f. 18 Nov 1865, d. 1959. Alexander døde 19 Jul 1906.
 iv **Johan Christian KRAFT** f. 28 Feb 1868, stilling Cand. med, d. 16 Aug 1897.
17. **Niels AUGUST WOLFF** f. 9 Aug 1833, paa Vordroffgaard, stilling Kapt. i Artilleriet, g. 25 sep 1859, i Næstved, skilt 1880, **Charlotte Frederikke Jacobsen**, f. 6 maj 1838, Næstved, (datter af Frederik Jacobsen og Charlotte Amalie Tønnesen) d. 28 apr 1919, Aarhus. Niels døde 21 Dec 1886, København.
- Børn:*
- i **FRITS Nial WOLFF** f. 9 Mar 1861, Fredericia, stilling Telegrafingeniør m.m., g. 10 Dec 1891, **SIGNE Julie Louise Birgitte WOLFF**, f. 10 Dec 1866, Viktoriagade, København, (datter af KNUD Nielsen WOLFF og EMILIE BIRGITTE SCHMIEGELow) stilling Vores MORMOR, d. 16 Jul 1956, Aarhus. FRITS døde 7 Mar 1934, Fredericia.
 ii **Knud VALDEMAR WOLFF** f. 4 sep 1863, stilling Dir. Jyske Kalkværker, g. 24 Jun, **Eline (Tante) WOLFF** f. Holst, f. 2 Aug 1897. Knud døde 17 Jun 1951, Riiskov.
18. **LOUISE WOLFF** f. 13 Dec 1835, Middelfart, g. 30 Nov 1858, **Alexander Brun**, f. 13 Apr 1814, Krogerup, stilling Hofjægermester, Louisiann, d. 18 Nov 1893. LOUISE døde 15 Maj 1926.
- Børn:*
- i **Alvilda Brun**.
 ii **Carl Frederik Emil Brun** f. 5 Aug 1865, Bistrup.
 iii **Alf Harald Brun** f. 24 Okt 1866., Humlebæk (Louisiana), stilling Kaptajn, R.DM., g. 18 Sep 1897, **Dagmar Vilhelmine Harriet Hage**, f. 6 Feb 1876, Oremandsgaard.
19. **Betsy Mourier** f. 1835, g. **Skolebestyrer Hartvig Frisch**, f. 1833, stilling Skolebestyrer, d. 1890.
- Børn:*
- i **Gyrithe Lemche** f. Frisch f. 1866, stilling Forfatter, d. 1945.
 ii **Asta Frisch**.
 iii **Aage Frisch**.
20. **Paul Pierre FERDINAND Mourier** f. 12 Jul 1837, stilling Højesteretsassessor, g. 27 Apr 1865, **JULIANE Marie Albertine Fiedler**, f. 20 Aug 1839, d. 27 Apr 1891. Paul døde 19 Apr 1905.
- Børn:*

- i **CHARLES Adolph Denys Mourier** f. 15 Jan 1867, stilling prak. læge.
- ii **FERNANDA Juliana Denys Mourier** f. 11 Feb 1873, stilling Klosterfrøken.
- iii **CHRISTIAN Frederik Denys Mourier** f. 20 Feb 1879, stilling Pr.Ljt.Flaaden,Hjstr.asse, g. 7 Nov 1903, **Marie 'MISSE' Lucie Schmiegelow**, f. 23 Sep 1881, (datter af Frederik Chr. 'FRITZ' Schmiegelow og Anne Mathea Bruun).
- iv **ESTHER Renee Denys Mourier** f. 12 Aug 1882, stilling Klosterfrk. Vemmetofte.

21. **Jens Giødvad ZINN** f. 21 Aug 1836, Frederiksberg, stilling Arkitekt bl.a. Fuglsang, g. 20 Juli 1872, i København, **Emma Møller**, f. 29 Aug 1841. Jens døde 1926.

Børn:

- i **Julius Zinn**.

Som et P. S. – et lille hjertesuk –

En stamtavle og kommentarene til samme minder meget om den Kongerække, det forventedes at poderne kunne remse op, med aarstal og eventuelt en krig – og det det jo var den danske Kongerække – oftest med en tabt krig!

Kvindfolket, derimod, kom sjældent med – som andet end et politisk skak-træks-offer – men sjældent fordi man erindrede dem for el. som *noget særligt*.

Her i vor lille familie-krønne kan der maaske sondres lidt anderledes – vi har faktisk flere 'nævneværdige' kvinder – og nogle af dem vil jeg gerne elaborere lidt om / paa.

I kronologisk rækkefølge bliver det Sophia Bierring, gift med Otte Wulf Ottesen / Wulf Ottesen Holm el. Holmen, der er den første. Denne dame skal have haft et anseeligt 'bagland', hvis detaillier jeg har haft lejlighed til at kigge lidt paa og som gør at hun saadan med rimelighed kan nævnes derfor en 250/300 aar senere. Hendes ældste kendte forfar var Peder Jensen Bierring, død 4/5 1591 – han var raadmand i Viborg. Dennes søn var 'Store Jens' – Jens Pedersen Berring, købmand i Viborg samt, ogsaa han, raadmand – han havde, for at det ikke skulle være løgn, 12 sønner, der alle hed Peder!

Den fjerde af disse, Peder Jensen Bering, 1617- 28/5 1703, var provst i Fjens Herred, og fætter til professor Vitus Bering.

Hans søn igen var Peder Pedersen Bering 1648, sognepræst i 1676 i Veringe & Kjøng, og var værdsat af biskop Kingo – men blev anklaget for mord! Hans bror Jens Pedersen Bering 1649-1718 var sognepræst i Udby, hvilket kald han skal have købt af grev Vilh. Frederik Wedell-Wedellsborg, - en uskik, der nok var ret normal paa de tider – fordrucken og udlagt som barnefader for forgængerens enke!

Yngste datter var Sophie Bering el. Bierring, døbt 26/3 1698, død 19/8 1763, gift 20/8 1721 i Vigerslev med Parykmager i Odense Wulf Ottesen Holm, der 1740 drog til København og blev hestehandler der, og døde 1765 – 8 børn.

Sophies ældre bror Vitus Bering, sognepræst i Ollerup, med 18 børn, hvoraf Woldemar Christopher var Parykmagersvend i København.

Disse præste-forfædre har næsten skrevet historie – men de rene Guds børn har de nok ikke været!

Men det var maaske paa sin plads at citere lidt om den ovennævnte Jens Pedersen Bering, skrevet i Personalhistorisk Tidsskrift 1945 af Hans Werner:

Han blev undervist hjemme og kom derefter i Viborg skole og dimitteredes derfra som student. Han valgte, som sin Far, den geistlige vej, men fik ikke strax efter den theologiske examen noget embede og var da huslærer hos sin Fars berømmelige fætter, professor Vitus Bering, i hvis hus han gjorde bekendtskab med mange fornemme folk, bl.a. ogsaa med Griffenfeldt, der skal have yndet ham baade for hans gode personlige egenskaber og for hans harpespil. Ogsaa kongens konfessionarius Hans Leth gjorde han bekendtskab med, og denne anbefalede ham til rigsadmiral Henrik Bjelke, der kaldte ham til sognepræst i Veringen, hvor han blev indsat 11. søndag efter Trinitatis 1676. Samme aar ægtede han Elisabeth Sophie Biener, datter af renteskriver Samuel Biener og Karen Olufsdatter. Det særdeles gode embede, han havde faaet, var ham imidlertid ikke nok. Han søgte derfor at faa nabosognet Kjøng lagt som annex til Veringen, og fik ogsaa ved formaaende venners hjælp 1685 løfte paa, at dette skulle ske naar præsten i Kjøng Henrik Morville døde eller kaldet paa anden maade blev ledigt. Helt find bar han sig ikke ad for at opnaa dette løfte, idet han fremstillede Morville som en svag, gammel mand, der ikke kunne betjene embedet paa rette maade, skønt sandheden var den, at Morville var hans jævnaldrende. Alderen ville derfor naturligt nok ikke gøre det hurtigt nok af med den generende kollega, og han blev derfor to aar efter forflyttet til Herslev og Viuf, saa Bering kunne tilegne sig Kjøng, hvad der

skaffede ham mange misundere og fjender, men ogsaa forøgede indtægter, hvad han, der efterhaanden fik adskillige børn og desuden laa i flere retsstridigheder, nok kunne have brug for. I aaret 1693 blev han indviklet i en mordsag, der efter legende nær havde kostet ham livet, beskyldt for at være morderen, men som i virkeligheden kun kom ham til personlig fortræd paa grund af nogle uforsigtige udtalelser, han under sagen havde fremsat, ikke mindst efter at han med mange utilbørlige og usømmelige ord havde overfaldet degnens medhjælper i Kjøng og derved havde skaffet sig en fjende, der gerne ville ham til livs. Opfarende og stridslysten synes han at have været, men ellers en god præst, der blev højt yndet af biskop Kingo, og en fortræffelig hjemmets mand, der ogsaa udstrakte sin familiekærlighed til fjernere slægtninge, og, da det gik galt for hans besynderlige broder, ikke veg tilbage for at hjælpe ham adskilligt ud over, hvad en gejstlig samvittighed normalt ville tillade.

Broderen Jens Pedersen Bering var født 1649 i Kobberup præstegaard og blev student fra Viborg 1669, fire aar efter sin Mors død. Ogsaa han kastede sig over det theologiske studium, men han havde ikke den ældre broders held til at skaffe sig fornemme velyndere og maatte derfor selv se, efter overstaaet examen, at skaffe sig embede. Meget tyder paa at han blev personel kapellan hos sognepræsten i Udby Lave Pedersen Grendsteen, hvis datter Anna han ægtede, og hvem han efterfulgte som sognepræst, da svigerfaderen blev afsat ved lejermaalsdom. Han blev indsat i embedet 1. september 1675, men havde haft sine kvaler ved at opnaa kald, idet kaldsrettens ejer, den exentriske greve Vilhelm Frederik Wedel. Wedelsborg eller dennes mellemmænd havde betinget sig et vederlag for kaldet. Denne uskik, som kongen theoretisk misbilligede, men i praksis lod have sin gang, da han, for at hjuælpe paa finanserne saa sig tvunget til at sælge kirke og patronatsrettigheder og derfor maatte se igennem fingre med, at kirkeejerne skaffede sig indtægter ved at sælge kaldene, kostede Bering 260 RD, som han maatte laane hos en københavnsk handelsmand Albert Vilhelm Schrøder mod at udstede en obligation, dateret 18., December 1675. Han var derved strax ved sin embedstiltræden bragt i økonomiske vanskeligheder, og da Schrøder døde to aar efter, og hans enke giftede sig paany, forlangte eftermanden foruden renter af obligationen ogsaa en ny ordning af hele laanet. Bering maatte derfor afdrage 60 RD og udstede en ny obligation paa de resterende 200 RD. Denne obligation skulle udbetales med 100 RD to aar senere og resten det følgende aar. Men da tiden var inde, lod Bering som ingenting, og obligationsejeren lod ham derfor stævne for provsten i Vends herred.

Naar sagen kom for gejstlig ret, havde det sine særlige grunde. Bering gjorde nemlig gældende, at naar han ikke betalte sin gæld, skyldtes dette ikke mangel paa evne eller god vilje, men udelukkende angst for at gøre noget ulovligt, idet det var ham bekendt, at der netop var blevet paalagt bisperne at anstille forhør over alle de præster, som var kaldet privat, for at man kunne faa klarhed over, hvor mange og hvilke kirkeejere, der havde taget betaling for kald og gejstlige. Denne undersøgelse, der i øvrigt løb ud i sandet, da det snart viste sig at altfor mange og altfor store folk drev den tvivlsomme salgspraxis, vedkom i realiteten ikke Berings forhold til hans laangiver, men som nød lærer nøgen kvinde at spinde, lærte kongens henvendelse til bisperne her den lille præstemand at forsøge en omgaaelse af de forpligtelser, han over evne havde paataget sig.

Provsteretten blev sat 23. februar 1682 i Brenderup præstegaard, og Bering erklærede sig her villig til 'ved sal. Albert Schrøders egen haand at bevise, at han obligationen haver udgivet for sit kald', idet han samtidigt begærede provstens 'fuldkommen censur om han samme penge skal betale, og om den fremlagte obligation bør ved magt at kendes eller ej'. Af modparten blev Berings forsøg paa at skyde sig ind under den kongelige undersøgelse naturligvis ikke taget for gode varer, men stempledtes som 'udflugter og forvendinger imod lovlig og billig fordring'. Dette synes ogsaa at have været provstens opfattelse, idet han afsagde den kendelse, at han paa grundlag af det af Bering fremførte og de fremlagte dokumenter ikke kunne underkende obligationens gyldighed, men at han i øvrigt maatte

han bud til Bering om at denne omgaaende maa komme til Lystrup og 'skaffe sl. Hr. Jensis fri for aabenbare skrifte efter løfte'. Gør han ikke det kan Christensen ikke undgaa at enken vil udlægge Bering som sin rette barnefader. Det er aabenbart den lokale sognepræst, der har forlangt en ordning af skriftet, som han nu ikke tør udsætte ret meget længer. Efter Christensens budskab ilede Bering strax til Lystrup for at tale med enken, men alt, hvad han opnaar er at komme i klammeri med hende om noget børnetøj, han har laant og 25 RD, som hun fra tid til anden ogsaa har laant ham i smaabeløb. Dette klammeri er ham saa pinligt, at han rejser bort over hals og hoved, efterladende sig et brev til Hjerte ellerkiereste lille dydigst søster Ellen hr Jensis, hvori han lover at bringe omtalte tøj per omgaaende etc – underksrevet 'bliver jeg eders hulde vehn og tjenstvilligste broder til døden!

Hvem der ikke vendte tilbage saa omgaaende, var naturligtvis Jens Bering. Der gaar en hel maaned, inden han atter drister sig til at træde frem for enken. Men denne gang faar han det længe ønskede svar paa sit beskikkelsesbrev fra april, idet hun skriver: At sl.hr. Hindrich Morvill er min rætte barne-fader, og hr. Jens Bering fri for mig i alle maader det bekræfter jeg med egen hand – Ellen Jensdatter.

Mens hun skriver dette er Bering selv stilstede i stuen, og efter Christensens senere udsagn i retten: havde han tilligemed hende haand om pennen og lovede hende at holde hende fri for skriftemaal'. Der kan derfor næppe være tvivl om at Bering selv har inspireret, for ikke at sige tvunget enken til at skrive denne erklæring, ligesom han har forstaaet at besnakke Christensen til omsider at give sin lovede erklæring: Forsickrer jeg hr. Jens Bering at holde hannem fri for dend blame, som kommen er, at han skulle besvangret Ellen hr. Jensis i Bersleb, saasom hun langt anderledis bekeindt haver, nemlig at hr Jens Bering vaar fri for hinder i saa maader, og haver hun ønsket sig aldrig at vorde forløst, om hr Jens Bering icke var aldelis fri for hende i saa maade, derhos at hr Henrich Morvill vaar hindes barnefader – Lystrup 17 sept 1688.

Tilbage for Bering stod nu kund at indfri det af ham afgivne løfte om at skaffe enken fri for aabenbar skrifte. Han vil derfor have hende med til Odense for, indtil kgl. Benaadning kan indhentes, at faa en landstingskendelse for, at hun indtil videre er fritaget. Christensen ville imidlertid ikke uden videre lade hende rejse, og Bering maatte derfor afgive en skriftlig erklæring om, at han strax efter absolutionens forretning hende igen i Jesper Christensens hus vil levere saa vel uskadt, som jeg hende har udtaget, at Jesper Christensen bliver uden skade. Men er er at love, et andet at holde. Vel opnaaede han i Odense, hvad han ville, men efter dette følte han ingen trang til at levere hende tilbage. I flere dage turede han omkring med hende og hendes barn og kom ved midten af oktober til Jep Pedersen i Skovby, hvor han bad om tilladelse til ophold en times tid. Den ene time blev til flere, og de kom i selskab med fem, serks personer og drak med dem for 18 skl. Brændevin, hvorefter han bad om at kvindfolket maatte blive en nat eller to, mens han selv tog ind til Odense for at skaffe en amme til barnet og desuden en læge til hende selv, da hun har faaet en lammelse i armen. Dette skete en lørdag. Tirsdag eftermiddag kom han igen og overnattede i samme seng som enken, dog uden af afføre sig alle sine klæder. Besøget endte med at Bering kom i klammeri med sine værtsfolk, hvorfor han med enken drog videre til Viby, hvor hun indlogeredes hos Knud Eriksen, mens han drog hjem til sin præstegaard.

Nu var bægeret imidlertid fuldkdt. Skandalen var aabenbar for alle, og tiden kommet, da hans patron, grev Wedel havde faaet mer end nok af ham. Den 29. okt sendtes derfor to af grevens folk til Viby for at arrestere enken, men netop som de ville drage af med hende, kom Bering. Han lover de to sendemænd at føre hende til greven og sætter hende op paa sin vogn, hvorefter han kører hende hjem, til sig selv og skjuler hende i en skov i præstegaardens nærhed. Her blev hun dog paagrebet samme aften af grevens folk og ført til hans gaard Tybrind, hvor hun maatte ophnolde sig et par dage, inden hun, atter under eskorte af grevens folk, blev ført til Herslev. Her maatte hun melde sig hos den ny sognepræst den 11. november, med en begæring om at staa skrifte. Men atter her kom Bering tilstede, inden sognepræsten Anders Iversen Bruun var komme hjem fra sit

henvise sagen til Berings værneting 'saasom en verdslig sag'. Hermed var Bering i realiteten kendt pligtig at betale sin gæld.

I nogle aar er der nu stille om Jens Bering. Han fritages ved resolution 1683 for at svare til en stykkest, hvad der vidner om, at han sad i smaa kaar, men ellers har han ingen offentlige sager, der taler for eller imód hans embedsførelse og levnet. Af senere retssager kan man imidlertid se, at nogen ideel præst har han ikke været. Mangen gang forsømte han sine embedsforretningen og drog udensogns længere tid ad gangen, og nu og da blev han ogsaa set 'drukken af bnrændevin saavel paa kro som hos sine sognemænd i selskab med ryttere'. Men saa begyndte de selyforskyldte ulykker at vælte ind over ham. Begyndelsen blev gjort i 1687, da han blev indsat som lavvæрге for en præsteeenke, Ellen Jensdatter, hvis mand, der havde været sognepræst i Herslev, var død ved nytaarstid, og var blevet efterfulgt i embedet af den fra Kjøng ved Peder Berings intriger forflyttede Henrik Morville, som imidlertid døde kort efter nytaar det følgende aar.

Skønt gift og far til flere børn kunne Jens Bering ikke staa for enkens ynder, og da hun, efter alt at dømmes, var et svageligt og viljeløst lille menneske, gik det galt. Man begyndte at snakke om, at der nok var mere end godt var mellem Bering og enken, og da hun lidt hen paa aaret 1688 nedkom med et drengebarn, fik rygtet frit løb. Onde tunger udlagde Bering som barnefar, og tjenestefolkene i Herslev præstegaard vidste adskilligt at fortælle – ja, de paastod aabenlyst at de, mens skiiftet efter fru Ellens afledne mand stod paa, havde set hende og Bering 'mangen og adskillige nætter ligge med hverandre udi seng i den lukkede seng med de panellerede døre'. Der kunne derfor, efter deres mening, ikke være tvivl om, hvem barnefaderen var, skønt han angav en anden, nemlig den nyligt afledne Henrik Morville, der saaledes selv efter sin død maatte døje ondt af de Beringer.

Da Jens Bering fik nys om, hvad der sagdes ham paa, sendte han to beskikkelsesmænd til enken med en skrivelse tilspørgende hende 'om jeg nogen thid i saa maader have haft med hinde omgiengelse, hvorpaa jeg hendis gode svar ved fornevnde beskikkelsesmænd mig til befrielse for saadan suspicion vil forvarte, som og herpaa maatte skrives'

Havde han ventet at enken skulle give det ønskede gode svar ved omgaaende paategnelse af beskikkelsen, blev han sørgeligt skuffet, idet hendes ny lavvæрге, Jesper Christensen i Lystrup, lod de to overbringere af beskikkelsen vende hjem med uforrettet sag, ved vidende, at havde Bering først faaet den ønskede erklæring om sin uskyld, kunne det bliver vanskeligt, for ikke at sige plat umuligt, siden at faa ham til at opfylde de løfter, han havde givet, og som gik ud paa, at han skulle skaffe hende kgl. Benaadning, saa hun fritoges for at staa aabenbar skrifte. I sin kvide henvendte Bering sig nu til sin bror i Veringen og satte ham ind i sagen med det resultat, at Veringenpræsten rejste over til Lystrup for at tale med Christensen.

Under samtalen lovede Christensen ikke at foretage sig noget, der kunne bringe Jens Bering i fortræd, mod at Beting betalte ham 50 sletdaler. Veringenpræsten tog derfor en pose op af sin lomme og talte ham omgaaende 30 sletdaler til i toskillinger, samt lovede at det resterende beløb skulle blive tilsendt snarest. Til gengæld lovede Christensen at give en skriftlig erklæring i Jens Berings favør, saa snart han havde faaet pengene. Disse blev sendt og modtaget, men Christensen snød sig fra at afgive den lovede erklæring, hvorfor Jens Bering tilskrev ham --- at I efter eders gode parolle og løfte til min kiere broder og mig ville være saa goed, som vi eder tiltroer, og sende os dend attest under enckens samt eders og eders kieresten hænder samt sognepræstens og fostermoderens hænder, som I udlovet haver, nemblig at hr. Jensis efferleverske haver udlagt ved daaben sl. Hr. Morville til sin barnefader. Jeg tvivler ikke paa at I jo endeligen efterkommer eders gode løfte. Samme attest skall icke komme for nogen fremmedis øyne, men hos mig goed forvaring, hvorpaa I intet skal tvivle. Vær saa goed som jeg eder tiltroer og lad det nu endelig skee ved buddet, saasom udlovet af eder—

Heller ikke denne elskværdige henvendelse hjalp, og Bering sender derfor 5. juni endnu et brev, mindre venligt i tonen men med tilsvarende indhold, dog uden bedre resultat og uden at Christensen gav ham nogen motivering for ikke at opfylde sig løfte. Først i august sender

annexsogn, men han kunne ikke afholde enken fra at søge Bruun og fulgte hende derfor ind til denne, da han kom hjem. Paa Bruuns spørgsmaal om hvad hun ville ham svarede hun at hun ønskede at staa skrifte, og da Bruun videre spurgte hende om hun havde beredt sig retteligen hertil, svarede hun at det havde hun. Bruun bad hende følge sig op til kirken, hvor han ville modtage skriftemaalet og absolvere hende i Jesu navn, idet han dog formanede hende til at sige sandheden og ikke lyve nogen noget paa, da saadant ville medføre evig fortabelse. Bering lagde sig nu imellem og fremviste den midlertidige fritagelse for at staa skrifte, men Bruun afviste ham under henvisning til at han maatte rette sig efter enkens eget ønske. Bering forsøgte derpaa at faa skriftemaalet udsat under henvisning til at han havde ansøgt kongen om benaadning for enken, men heller ikke dette ombestemte Bruun, der hævdede at man ikke kunne vente, saasom man ikke vidste, naar det behagede Gud at kalde hende herfra. Saa opgave Bering, og enken gik med Bruun op til kirken, hvor hun efter prækenen stod skrifte og udlagte Jens Bering som sin rette barnesfar.

Efter dette gik man tilbage til præstegaarden, hvor Bruun bød baade enken og Bering spise med sig, hvad de gjorde. Under maaltidet viste Bering et vist galgenhumor i sin tale om sit forhold til barnet, som enken paastod lignede ham,, idet han sagde at der i hans eget sogn var en smedekone, der havde et barn, der lignede ham saa meget at han for den sags skyld godt kunne være dets far. Siden udtalte han mere seriøst at om han kunne faa enken, naar hans egen kone døde, da kunne alt endda blive godt. Men trods dette var han ikke til sinds at give op. Endnu samme dag fik han Hans Olufsen og dennes hustru til at modtage enkens bekendelse om, at grevens tjener, der havde ført hende til Herslev havde truet hende i porten til præstegaarden og sagt at dersom hun ikke ville udlægge Bering, ville de føre hende tilbage til Tybrind og sætte hende i tyvehullet der. Næste dag kørte han hende videre til Fredericia, og her gentog hun i fire vidners paahør samme paastand, hvorefter hun blev en tid hos Anne Poul Henriksen, der siden gav attest for, at grevens folk havde tilbudt hende 10 RD for at vidne mod Bering. Desværre viste det sig senere at den kone hverken kunne læse eller skrive, saa attesten altsaa var et falsum.

Sagen staar nu saaledes: Greven sagsøger Bering for ussel embedsførelse og lejermaal, og Bering sagsøger grevens folk for voldeligen at have bortført enken og tvunget hende til falsk skriftemaal. 28. november kom Berings sag for provsteretten, hvor grevens sagsfører søger at vælte sagen ved at hævde, at greven og hans folk kun kunne stævnes for højeste ret. Men denne anke afvises, idet greven selv ikke staar som sagsøgt. Derimod lykkes det at faa sagen udsat ved en henvisning til at Bering ikke har indstævnet vidnerne udensogns fra med fornøden frist. 30 Januar kommer sagen for landstinget, hvor dommen lyder: Saasom dend gjorde besigtelse af Ellen sal. Hr. Jensis icke er vedstaaet eller hende begiert at vedstaaes til hendes rette forum, ej heller til dette forum saaledis med eeds tagelse er omgaaets, som i slige sigtelse sager loven tilholder, vides det icke dette derfra indstefnte vidne at kunne hentydes hr. Jens Bering til den præjudice, som paasigtes.

Bering var hermed frikendt i lejermaalsagen. Men kun fordi præsteenken ikke var mødt op mod ham og ikke var blevet tvunget til at aflægge ed i sin sidst fremsatte sigtelsessag under skriftet. Nogen reel frikendelse var det ikke, og greven satte derfor strax en ny proces i gang imod ham, ligesom han suspenderede ham fra embedet. En mængde vidner blev afhørt og alle de gamle beskyldninger for slet embedsførelse og drukkenskab gravet op igen. Men inden sagen kom for retten var Bering blevet fældet paa anden maade. Han havde været saa letsindig at beskyldte admiralitetsassessor Hans Knudsen til Sandagergaard, der før havde været inspektør paa Wedelsborg, og som rimeligvis har støttet greven mod Bering, for at have begaaet crimen læsæ majestatis. Disse beskyldninger var fremsat i nogle breve, han i en ret uerbødig tone sendte kongen, der lod Bering stille for en kommissionsdomstol i København. Den 20. april fik Knudsen kgl. Brev paa at lade Bering belægge med arrest, da det befrygtedes at han ville absentere sig. 23. maj dømtes han til at lide paa sin ære og loeslod samt rømme landet eller gaa i jern paa Bremerholm. Imidlertid gik grevens sag sin gang ved provsteretten, hvis dom faldt 6. juni, gaaende ud paa at da greven ønsker Bering

afsat fra sit embede maa den endelige afgørelse henvises til stiftsbefalingsmandens og bispens kendelse.

Bering var nu tilsyneladende slaaet ud. Uden embede, flygtet til Skaane, fortvivlede han dog ikke, men haabede paa benaadning. Denne kom ogsaa. 1693 er han tilbage og fungerer som skibspræst med bopæl i Skipperboderne i København. Men heller ikke nu kan han holde sig indenfor lovens grænser, og den øverste kapellan ved Vor Frue Kirke ser sig derfor nødsaget til at indklage ham for landemodet i Roskilde, beskyldt for at have copuleret folk hjemme i husene uden tilladelse og meddelt dem ægtebreve, hvori han paa en eller anden maade har forandret sit navn og skrevet sig snart som præst i København, snart som præst paa Fyen. Ved landemodet dømtes han 1694 til at miste kjole og embede og være at anse for en uordineret person. Men heller ikke denne dom afskrækker ham. Han forlagde blot sin virkeplads til Jylland, hvor han en tid optraadte som hjælpepræst i Hjørring, naturligvis uden bispens vidende. Da denne fik nyt herom og skrev til sognepræsten, sørgede Bering for at bispens brev ikke kom sognepræsten i hænde.

*Atter gaar der en del aar, hvor hans spor ikke lader sig følge, men saa tages han til naade igen og indsættes 1705 som kapellan hos sognepræsten til Vigerslev og Veflinge. Her lever han til sin død og bliver begravet i Vigerslev tirsdag efter 4. søndag e. Trinitatis. Hans enke blev boende i Vigerslev til 1726, derefter Odense. De efterlod sig 4 børn, den 4. Sophie Bering, gift med parykmager i Odense **Wulf Ottesen Holm**, der 1740 drog til København, hvor han døde 1765 – de havde 8 børn*

Den mest navnkundige blandt vore kvindelige forgængere er uden tvivl Smedens datter fra Odense – Christiane Margrethe, født Nielsen, fra 26. Marts 1762 og som døde 19. juli 1828. Det er hende – og ikke mindst hendes saftige afskedssalut til / om ægtemanden Lars Wolff om de 34 ublide aar, der staar klare i erindringen. Det er imidlertid at begynde med slutningen – vistnok ikke helt logisk – saa: om igen!

Denne Christiane Margrethe var den ældste i en mindre børneflokk hos smedemester Knud Nielsen, Odense, der selv var søn af Niels Knudsen, gaardmand i Bolbro. Denne smed var meget dygtig, og erholdt sig en guldmedaille for fremstillingen af en speciel slags plov ellers spade – under alle omstændigheder synes han at have været en dygtig og respekteret haandværker og borger i Odense, hvor de boede i Overgade 27, som han erhvervede, da han ansdkaffede sig familie med Kirstine Holtum 1. April 1761 og med hende fik 6 børn – efter den sidste fik hun 'tæring' og døde 1777, hvor de imidlertid forinden havde mistet et par af børnene, hvilket jo ikke var saa usædvanligt i de dage. Hendes noget yngre bror Lars Nielsen blev præst efter at være blevet hjulpet økonomisk gennem studierne – hvilket er nævnt andetsteds.

Knud Nielsen sad saaledes tilbage med 4 børn, hvoraf Christiane var ældst paa 15 – og det har vel været hende, der holdt sammen paa 'husholdningen' – og har nok klaret den opgave vel – saaledes at hun, nogle aar senere, ved hestehandler Lars Wolffs besøg paa gennemrejse paa en af sine sædvanlige handels-ture, gjorde sig saa bemærket at han kastede seriøse – og maaske længselsfulde – øjne paa hende og, med en eller anden form for voldsom romantik! friede eller hvordan til samme unge dame – han ville komme igennem Odense igen om nogle dage – der var lige noget, han maatte have ordnet, med noget udsæd etc etc – men han bekræftede 'aftalen' skriftligt med at han ville være der den 13. August og de kunne saa blive gift søndag den 15. om eftermiddagen – trods det noget usædvanlige i et saadant tidspunkt til en vielse. Og saa næste morgen klokken halv fire drog de af sted mod København – medsamte de heste, han i Jylland havde købt.

Den gode smedemester maatte derefter se sig om efter en erstatning – der maatte jo en eller anden til at styre hus og børn etc – og den paagældende unge pige, paa bare 19 aar, naede

da ogsaa, som enke efter Knud at gifte sig med mester-svenden og paa den maade føre værkstedet videre.

Han, Lars Wolff, havde jo travlt – som altid, for øvrigt – han havde, som enkemand, 3 børn derhjemme, som trængte til en kærlig – og bestemt – haand, og det kan jo godt have været netop det sidste, det med konsekvensen, som han har iagttaget hos smedens datter, og derfor virkelig oppet sig! Af børn var der først og fremmest Anne Margrethe – altid senere kaldet Grethe – Tante Grethe – og saa brødrene Jens og Hans paa henholdsvis 10, 9 og 7 aar, og specielt Grethe har man indtrykket af, var parat til at gøre knuder – hun ønskede velsagtens ogsaa fortsat at køre den lille familie – og det uden indblanding, i hvert fald fra et andet fruentimmer – saa forholdet til den ny hustru og moder var fra starten anspændt – og dette holdt sig helt ned i næste generation, hvor sønnen Niels ikke turde – eller nænnede – at tillægge sig en ny kone efter den førstes død – netop af hensyn til Tante Grethe!

Imidlertid fik Christiane nok at se til – omgaaende blev hun gravid og fik, i løbet af perioden 1785/99 ikke mindre end 10 børn – 7 drenge, hvoraf 1 døde som nyfødt, og 3 piger, hvoraf 2 døde som smaa. Og hun har saa forestaaet husholdningen med, hvad dertil hørte – bl.a. at faa børnene i en ordentlig skole. Der er ingen tvivl om at det er hende, der har sørget for at drengene kom i Borgerdydsskolen – ikke fordi den siger mig noget, direkte, men da det flere steder fremhæves, maa det have været en læreanstalt af et vist renommé – og det gav, under alle omstændigheder alle drengene, en solid baggrund for den videre tilværelse. Det er det stadige omkvæd, det med at det har Cxhristiane Margrethe, der havde sørget for deres gode uddannelse, hvorom Lars W. ikke synes at have keret sig en tøddel – maaske endda tværtom.

Den første til at drage ud var sønnen Jens – med Lars' første kone. Han blev sømand – og man ved blot at han var paa en Ostindienfarer eller en Kinamand – at han maa være kommet derud til et eller andet sted, hvorfra han kunne sende familien lidt lokalt spændende, bl.a. et 'kinesisk' glas – men det blev alt, hvad der kom fra ham – næppe nogen ukendt skæbne i de dage.

Hans, den næste søn, kom vist aldrig udenfor Landets grænser, men kæmpede lidt kedsommeligt med at holde 'navlen fra rygraden' – og det synes ikke at have været nogen dans paa roser for ham. Om Christiane Margrethe var meget involveret i hans skæbne, fremgaar vist ikke – det var maaske mere mod dem, der drog ud at hun rettede sin opmærksomhed. Og den næste i saa henseende var hendes egen første søn Jens Christian – han kom paa en forrygende tur med skibet Holsteen, som passager, medens hans yngre bror Christian Mylius var med som 'halvbefaren' – han havde faktisk allerede været en tur i Ostindien inden da – og det var gaaet meget hurtigt. Denne tur blev i saa henseende et anti-klimax, idet de var ca halvandet aar under vejs inden de naaede Calcutta grundet tab af rig i orkan efter Kap det Gode Haab etc etc – men Jens bliver der ude, som det havde været hans plan – og virker som en ledestjerne paa sine brødre – Knud og Benjamin – og med alle disse bortdragne er det at Christiane Margrethe er i kontakt – lange, indgaaende breve, som delvist maa holdes udenfor Lars' synsvidde – det er ikke ham men moderen, der er familiens – stærke – samlingspunkt. Men ogsaa – fra hendes haand ser vi ikke nogen beklagelse over at blive ladet tilbage – hverken af de bortdragende – eller af manden, Lars Wolff! Hun var nok i sig selv, i den henseende. Hendes største – maaske eneste virkelige – sorg er at hun ikke naar at gense Benjamin – de to ældre bnrødre er jo døde derude, Christian Mylius gaaet væk til søs – men denne Benjamin – han klarer sig – han planlægger at komme hjem – men vil lige have det sidste aar – og det sidste aars indtægt – med, og saa er tiden løbet. Det staar imidlertid klart at det var hende, der skulle glædes ved den næste søn, Niels' forlovelse med den respektable – og sikkert yndige etc – Emilie ZINN – og det naaede hun.

Knuds 'dame' SARAH har vi jo været inde paa – det er der vist ingen grund til at gøre mere ved – hun har jo, paa sin egen maade, ogsaa været en person af en vis betydning – for ham og for familien, at large.

Benjamin holder sig fri af forbindelser – faste, i hvert fald – indtil han er hjemme som godsejer og en stor mand – og han derfor kan tiltrække sig opmærksomhed fra den bedre del af borgerskabet – admiral Hans Christian Sneedorffs familie – og gifter sig med Juliane Lovise – og grundet omtalte familie-elevation beslutter at medtage hendes navn til deres børn – de er 'distinguerede', som der staar et eller andet sted. Om hende, som person, har jeg vist ikke meget yderligere at sige.

Den næste, nævneværdige, synes mig at være Charlotte Jacobsen. Da Niels AUGUST Wolff var blevet relegeret – altsaa fyret – fra sø-officers-karrieren og maatte tage til takke med at blive 'højskoleofficer' – altsaa land-officer, blev han velsagtens ud-garnisoneret til Næstved. Han skal, efter sigende, eget og sønnens udsagn, have været en ganske flot mand og kunne derfor konkurrere om den kønneste pige der i Næstved – en omsværmet skønhed, der var datter af et farver-dynasti paa de vest-sjællandske kanter. Om det har været den mulige konkurrence om hendes gunst – eller blot det at hun faktisk var en udsøgt skønhed er ikke godt at vide – men det varede ikke forfærdelig længe inden den ægteskabelige harmoni kom i tvivl. Forholdene for de unge mennesker har heller ikke været charmerende – de – altsaa hun – kom fra absolut gode, borgerlige kaar i Næstved, men med krigen i 1864, hvor de var allokeret en middelmaadig bolig i Fredericia og hvor de havde de to smaa drenge at tage vare paa – det har nok ikke svaret til hendes forvante tidligere tilværelse. Og gennem aarene – ikke mindst indførelsen af en aldersgrænse for officerer – blev økonomien og fremtidsudsigterne meget belastet – det gik, familie-mæssigt, rigtig skidt i mange aar. Han, August, tilskriver dette at de jo var børn, da de traf hiinanden – og det skal maaske undskylde hans senere udtalelse om at han troede han havde giftet sig med en svane, men fandt ud af at det var en gaas! Under alle omstændigheder – han havde jo selv valgt hende – om end han senere gladelig overlod til sin ældste søn at tage sig af hende, da han havde fundet andet og 'yngre kød', mere i overensstemmelse med hans intellektuelle status – efter hans mening.

En anden dame skal nævnes – den yngre datter af købmand og manufakturhandler i Nykøbing F, KNUD Nielsen Wolff. Den ældre søster kender vi – hun blev, han ad vejen, gift med vor Morfar FRITS Nial – men Moster Ule, som Julie Charlotte Wolff blev kaldt paa sine senere dage, hun holdt sig lidt udenfor de 'produktive' rækker, saadan ægteskabeligt set. Hun var født 17. September 1873 – og det maa have været i København, hvortil man var flyttet omkring 1865, og hvor indledtes et regelmæssigt flytteri fra sted til sted, som Ule nok blev smittet af – hun forblev en urolig sjæl i beboelsesmæssig henseende. Hun var, hvad man nok kan kalde, moderne – hun ville forsørge sig selv, ikke bare lære lidt tegning og sprog for at være 'beleven', men ønskede at udrette noget – men grundet et svageligt helbred opstod der vanskeligheder. Hun paabegyndte en lærer-uddannelse – eller nok snarere: en lærerinde-uddannelse, har jeg indtgykket af. Hun kunne imidlertid ikke klare kravene til en modernere form for seminar-uddannelse i Zahles aand, og nøjedes med, hvad der var muligt paa pigeskole-nivaeuet, og kunne derfor, i hele sin lærergernings-tid, kun undervise de lavere klasser. Det gjorde hun imidlertid med stor omhu og kærlighed – og hun blev elsket ikke bare af eleverne, men ogsaa, og maaske især, af kollegerne. Hun bestyrede, saa vidt jeg forstaar, en lille afdeling af Frk. Barfoeds Pigeskole paa Amiciesvej paa Frederiksberg, og knyttede livslange venskaber med de andre lærerinder, foruden at hun modtog postkort fra adskillige elever, naar disse var paa rejse i ferierne. Disse lærerinde-kollegaer havde det til fælles at de var ugifte – men dermed ikke sagt at det var forsagte smaa løg! En af dem, Johanne Lorentzen havde saaledes været i Tyrkiet, hvor hun havde opdraget Sultanens børn

– altsaa talte hun fransk. En anden, Frk. Lange, der var en 'djærv pige' – vittig og ukirkelig. Kredsen var bemærkelsesværdig – en af lærerinderne rejste til Amerika i ferien, og jeg mindes (skriver Helga Fritzel) at hun kom hjem med et par 'pyjamas' – det har altsaa været et særsyn. For øvrigt mente hun selv at være blevet opdraget med moderne ideer – hun skal aldrig have baaret korset – hvilket altsaa har været det normale, siden det specielt nævnes – Moster Ule brugte altid 'patent' undertøj uden flæser – altsaa 'combination'. Hun burde vel egentlig benævnes som en Suffragette – under alle omstændigheder nok saa usædvanlig. Da hun ophørte med sin aktive lærergerning maa hun have oppebaaret en eller anden form for pension. Denne lod hun imidlertid gaa videre til Frk. Barfoed som støtte til dennes arbejde – en disposition som familiens forretningsmæssige herrer stod nok saa uforstaaende overfor.

Disse mange lærerinder o.a. fulgte senere med til Hornbæk, da hendes vidunderlige hjælper i alle sager, Metea Nielsen, kaldet Nille, begyndte med lidt pensionat deroppe – og der fortsatte man med litterære interesser. Moster havde rejst med sin Mor, Emilie f. Schmiegelow, i Frankrig mange gange – og derudover læste hun i aarevis hos kgl. Skuespiller Jerndorff for at opnaa den fineste udtale af det danske sprog – og det lykkedes hende i udpræget grad – uden at det egentlig virkede krukke!

Selv kendte jeg Moster Ule primært fra den periode, hvor jeg skulle extra-undervises i forskellige discipliner, bla. Dansk skrivning og grammetik, for at kunne bibeholde min rette klasse ved optagelsen paa Stenhus Kostskole. Den gang boede hun i Blidah Park og der var en særegen stemning i hendes gamle hjem – alting saa sirligt og rent og fint – der var jo ikke nogen til at rode! Selv hendes glas, af hvilke jeg fik serveret mælk, var anderledes end hjemme – lidt mere rustikke og kraftige – men intet overflødigt – sagligt og roligt – og hun selv var utrolig sød og forstaaende. Hun fulgte jo med til Hornbæk, først til California og senere til Villa Strand – og var en hyggeligt midtpunkt – man mærkede aldrig at der evt. var lidt besvær med den gamle dame, naar Nille ellers havde huset fyldt med gæster. Jo – hende mindes man med glæde.

En sidste person vil jeg nævne – Signe Charlotte Wolff – kaldet Moster PIP. Hun blev, som den første datter af Fritz Nial og Signe W. født 30. September 1894, antagelig i Aarhus. Hvorfor det egentlig gik hende, som det gjorde, er ikke let at sige – men alting udviklede sig kontrært og usædvanligt. Det var jo familiens første barn – og som saadan var forventningerne, ikke mindst hos hufaderen, umaadelige. Og da Pip var glad for at spille paa klaver, og muligvis havde lidt anlæg derfor, mente Frits at det var spild af tid at følge den almindelige undervisning i skolen – hun maatte hellere blive hjemme et aars tid – lære lidt husholdning og derudover koncentrere sig om spillet – det kunne give adkomst til Akademiet – og det var nok ligesaa god og brugbar en uddannelse som det, hun kunne lære i skolen! Altsaa – den almindelige skolegang blev afbrudt – og det var først efter faderens død i 1934 at hun tog revanche – paa et kursus tog hun den studenter-examen, som var blevet hende forment i de unge aar! Hun kom imidlertid paa Akademiet, men anlæggene var ikke tilstrækkeligt til at der var basis for at forvente nogen stor karriere med spillet – ikke særligt opmuntrende – og i mellemtiden kunne hun jo altid spille lidt sammen med faderen – som klemte paa en gitar uden megen musikalsk tæft.

Hun har formentlig været godt intelligent – men lidt upraktisk i de fleste sager – og derfor nok betragtet som lidt speciel – lidt af en særling – lidt besværlig, maaske. Hun spillede imidlertid indtil faderen gik bort – og derefter mener jeg ikke at hun rørte klaveret – der stod altid nogle meget indviklede noder paa flygelet – jeg opfattede det, som dreng, nærmest som en form for afskrækkelse! Hun boede jo sammen med sine forældre paa Hambros Alle, og med sin Mor paa Rebekkevej – var et fast 'paahæng'. som min Far vist var lidt bange for at

blive ladet alene i stuen med, for hun ville altid drøfte nogle små finansielle problemer eller muligheder med ham – og han har vel frygtet at komme til at anbefale noget, der senere ville vist sig mindre attraktivt – og få sin svigerfamilie på nakken af den grund!

Men med Morfars død får hun så taget studentereksamen, og rejser derefter med sin Mor på en længere Italiens-rejse – bliver så begejstret for det italienske at hun strax hun kommer tilbage begynder en translator-uddannelse på kursus, som hun afslutter med at få eksamen – vistnok ganske godt scoret, forholdene og alderen taget i betragtning. Det er det vi altid hører om – hendes kurser og eksaminer – den ene efter den anden – til hvilket formål? – hun brugte det aldrig i praksis – men nok til hendes egen tilfredsstillelse.

Ægteskabet med D.P. blev en opblomstrings-tid for Pip – hun blev værdsat og var noget i den hyggelige provinsby – selvom hun ikke formåede at lægge sine mærkværdigheder helt af sig. Erindrer således en gang, hvor Winnie og jeg var kommet sejlede til Svendborg og på Møllergade så en dame på cykel, pakket ind i en gammel plastic-fracke og nærmest uigenkendelig – jeg raabte hende an – stor forfærdelse – men hvorfor sådan en paaklædning – vi andre var vel i skjorte og korte buxer! Da vi senere, på indbydelse, kom ud på Strandvejen for at hilse på, var det DP, der lukkede op – og forsigtigt gelejdede os hen til vinduet for at vise os et besynderligt men festligt syn: - Pip i en havestol, med kjolen trukket op til lige over knæene, hvortil strømperne var rullet nedefra – og ellers læsende – fuldstændig optaget – vi nænnede næsten ikke at nævne at vi havde grebet hende i slig afslappethed! – og DP morede sig – han var, specielt overfor hende, meget hyggelig og elskværdig. Det var han nu også overfor andre – han var uhyre vellidt, generelt, og havde bl.a. givet extra-undervisning til Helle Nielsen, en nabos datter, der senere blev gift med Mogens Bredholt, min gamle ven gennem en masse år.

Hvis man skal karakterisere Pip ganske kort må det nok være ukonventionel – hun kunne, og gjorde, nogenlunde hvad hun ville – og gennemførte det meste – og så var hun, foruden, et interessant og interesseret menneske – så mærkelig hun ellers var!

Beskæftigelser indenfor WOLFF Familien – bortset fra den juridiske embedsexamen, som de fleste sikrede sig.

HESTEHANDLERE – næsten alle til og med LARS WOLFF

POSTVÆSEN – Benjamin fra 24/6 1811 Kopist i Sekretariatet

Fra 6/1 1816 Fuldmægtig

Fra 4/1 1817 Postsekretær

Hans - fra 2/6 1827 Postmester i Nysted
Fra 6/1 1836 ” i Saxkøbing

Carl Edward fra 1/7 1850 Skriver
igen fra 1/4 1857 Assistent i Postrevisionen – søgt afsked pr 31/12 1872 –
fra 1/5 1875 Medhjælper i Postrevisionen til sin død 24/2 1892

CARL ORDING – rapporteres 30/5 GENERALPOSTMESTER !

Derudover har vi Sophus Grev Danneskjold-Samsøe – i Postvæsenet 1824 – 1878, heraf 1842/78 som GENERALPOSTDIREKTØR. Han var Far til skuespilleren Emil Poulsen, Winnie's Oldefar!

MØLLER Hans indtil 1823, da møllen blev solgt.

Vodroffgaards mølle med i konkurrence 1846 – brændte ned 1865

2/9 2000

CARL ORDING Hestehandler/ Hyrekusk

De i papirerne fundne referencer til ovennævnte person:

Pag. 54 – Hestehandler CARL ORDING skal være gift med datter af Wulf Ottesen = søster til Jens Wulfen Holm (1724/1763) MAREN WULFDATTER HOLM # 523 f. 1742 = Faster til LARS WOLFF.

Pag 7 1788 12/2 CM's datter Christine # 559, død 15/7 1790, døbt – faddere Madam Ording & Hyrekusk ORDING

Pag 8 1794 22/5 CM's datter Kierstine Lovise #65 døbt – fadder CARL ORDING

FT 1801: Carl Henrich Ording, Brygger, v.kvarter matr.19

Pag 64 1807 22/8 CM's bror Lars Nielsen til CM om at kalde søn CARL ORDING
(kommer til at hedde Carl Frederik – saa svaret altsaa negativt!)

Pag 86 1816 11/9 Knud beder CM hilse ORDING

1816 11/12 Etats.Hansen til Benjamin: give ORDING oplysninger

P. 120 1817 22/5 Niels til Benjamin: ORDING fortalt LARS om Niels' værgeskab James
1817 30/5 Etatr.Hansen til Benjamin: fra FARBROR ORDING flittigt brev – General-
postmester!

1817 24/7 Hansen/Benjamin: ORDING modtog Carls - I gaar hos ORDING

P.124 1818 24/4 Niels/Benjamin: ORDING ved det gamle

P.129 1818 24/8 " : Hansen, MORBRODER m.fl., ORDING – ved det gamle
Familien befinder sig som forhen – ret godt – Ording altsaa
undtaget

P.130 1818 24/10 " : ORDING blevet syg

1819 10/3 N / B: at jeg, som fraværende, faar Ording ---- fuldmagt

P. 93 1819 5/1 Knud beder hilse Morbroder Hansen & ORDING (do ovennævnt ?)

P.133 1820 Niels/Benjamin: ORDING – gl. Ording beretning fra dig følger -...

P.115 1821 2/3 Grethe til Benjamin: ORDING har skrevet ham til det var Synd hand gjorde

P.140 1821 22/10 Niels/Benjamin: troligt jeg faar ORDINGS gaard – (Matr. 150 b
Vandkunsten/Gaasegade v.S.a. Falkenskjolds Matr. 150 a, som købt til Tante Grethe)

P.143 1821 10/12 " : enig med ORDING om købet

1822 18/1 - gammel, rystende skrift l

P.148 1826 16/12 " : GL. ORDING er død i April

ORDING i sin korrespondance med Benjamin underskriver sig som: din oprigtige Ven (20/3 1817)

14/3 1818 : din glamlæe Morbror – din oprigtige Ven

14/3 1821 : din Morbror

Han changerer mellem bl.a. Farbror og Morbror – hvor han jo de facto 'bare' er gift med Faderens faster.

Anna Louise Wolff skr 2/11 1971: Carl Ording, om hvem henvises til Levins udgave om besværlige hestehandlere!

DET KGL.

DANSKE

POSTVÆSEN

PERSONALHISTORISK PRAGTVÆRK

Da Grev Danneskjold blev Generalpostdirektør, saa det — set fra et postalt Synspunkt — kun sørgeligt ud indenfor Etatens Rammer. Omtrent Halvdelen af Postmesterembederne var beholdt Officerer, og den anden Halvdel blev bortgiven til Folk udenfor Postvæsenet, som paa en eller anden Maade havde forstaaet at indynde sig paa „allerhøjeste Sted“. Det siger da sig selv, at der ikke blev noget tilbage til de fagdannede Postmænd, der, naar de blev gamle og udslidte, ikke havde stort andet end Fattigvæsenet at ty til. Om disse Officerers Forvaltning af de dem betroede Embeder, bevaredes lige ned til vore Dage et Utal af Legender og Æventyr. En Del af disse har vel nok ved deres Vandring fra Mund til Mund efterhaanden antaget en stærkere Kulør end gavnligt er for deres historiske Ægthed, men Tiden ligger dog ikke længere tilbage, end at mangen en Nulevende kan fortælle personlige Oplevelser fra Datidens Postkontorer. I de kongelige danske Postkontorer sad mangen en barsk Ritmester, der betragtede det som en Del af sin Opgave at holde Styr paa de Civilister, som Kongen havde overgivet til hans Omsorg.

Ganske naturligt traadte paa de Steder, hvor Majoren eller Kammerherren noget for „embedsmandsmæssigt“ behandlede Publikum, de Underordnede, Fuldmægtigene og Skriverne, i deres Herrers Fodspor. Kommandotonen var ofte den herskende og den Skræk, som Publikum fik i Blodet for disse autoriserede, postale Bureaukrater, kan endnu spores hos gamle Folk, navnlig Kvinder. Hos den senere Generation er Skrækken nu svundet bort, omend der dog endnu af og til kan spores en Levning af Frygten fra denne „Rædselsperiode“, til Trods for Grev Danneskjolds store Fortjeneste af god Tone.

Naturligvis fandtes der blandt de gamle Officerer, til hvem man betroede Postmesterembeder, mange, der med Alvor og Interesse kastede sig over denne deres ny Gerning og som derfor bestyrede Embederne med ubestridelig Dygtighed. Men ofte fandt netop det omvendte Sted, saa at man i Embedet kun saa en Slags Retrætepost, der indbragte saa og saa stor Indtægt.

Naar imidlertid Postvæsenet, trods saadanne gamle Militæres Mangel paa Forstaaelse af deres Stilling og trods deres Ukendskab til deres Embeders Forretninger, alligevel særdeles godt udførte sine Pligter, skyldes dette de underordnede. Blandt disse var det især Fuldmægtigene, der traadte i Forgrunden. Hvor Embedet var særlig stort udnævnte man en „adjungeret Postmester“, paa mindre Kontorer hjalp man sig med ganske almindelige Fuldmægtige. Disse Fuldmægtige besørgede hele Arbejdet¹⁾ og sled i den postale Trædemølle Døgnet rundt, for et Par

¹⁾ Paa et af Landets største Postkontorer havde Fuldmægtigen med Bistand af Personalet faaet en Aftale istand med Majoren, at denne — Postmesteren — ikke maatte lade sig se paa Kontoret og endnu mindre blande sig i Forretningerne, alene med Undtagelse af Eftersyn af Posthestene.

AFSLUTTENDE KOMMENTARER

Trods ihærdige anstrengelser er der – og vil vel altid være – en del, for ikke at sige mange, udestaaende spørgsmaal – manglende detaillier og sikkert nogle misforstaaelser, som jeg saa kun kan beklage.

Blandt de mange personer, der optræder her, specielt i Slægtslisterne, er oplysningerne desværre ofte mangelfulde. De ældre af slagsen er jo nok gaaet bort paa nuværende tidspunkt – men mange har ikke, hos mig eller i mig tilgængeligt materiale, efterladt sig kendte eller nævneværdige skæbnebilleder – og det gælder i øvrigt i høj grad deres beskæftigelse og/eller livsbaner, mens de nu var her. Ej heller kan mine oplysninger bruges, rent statistisk, som indikation, hverken for livslængde, styrke eller svaghed, det være sig legemligt eller paa anden vis.. Nogle forfædre forsvandt til søs – gaar vi ud fra, da 'Robinson Cruse' nok maa betragtes som et ret enkeltstaaende tilfælde. Nogle, ved vi, gik til i vore krige, specielt 1848/50 og i 1864 – men det er i realiteten nok mange flere end beretningerne meddeler om. En masse børn døde tidligt – tydeligt nok en for tiden normal tingenes tilstand, hvor beklaget og begrædt den ellers har været.

Men ogsaa andre emner ender blindt – nogle, ja hele familiers – 'passage' eller 'Visit' indenfor vore familiære sfærer - og efterfølgende forsvinden, - hvorfra/hvortil? som f ex. FICK's og ZINN's – og jeg tænker her naturligvis paa 'vor' familie ZINN og ikke en anden, der i 1813 skal være indvandret hertil fra Mechlenburg men primært forgrenet sig i Norge! - og herunder dennes gave til byen København, den store sølv-stemme-urnes skæbne efter at have været betragtet som Raadhusets kostelige klenodie – eller aarsagen til 'dem paa Hvidkilde's interesse netop for smedesvenden fra Odense Lars Nielsen, der gik saa vidt som til at betale noget af hans uddannelse til præst, og den senere, meget senere, kontakt med Pip og DP –

- og saa er der simpelthen de mange data, som almindelig mangel paa interesse (gaar jeg ud fra!) resulterer i at de – deres forfædre etc - stadig mangler med div. data og datoer i mine div. Lister!

Og ikke mindre, en lidt mere fyldestgørende forklaring paa den næsten sagnagtige Hyrekusk, Hestehandler, Brygger, Husejer og GENERALPOSTMESTER Carl Ording, LARS WOLFF's fasters anden ægtemage, der i langelige tider bliver ved med at proppe op i korrespondance og referencer – ham har jeg virkelig søgt, højt og lavt – men mine evner har altsaa ikke rakt! Gennem de nuværende ejere af omraadet ved Vandkunsten, Lærerstandens Brandforsikring, har jeg fundet ud af at det var Ording, der 1802 byggede hjørneejendommen Vandkunsten 8/Gaasegaden, i den forbindelse omtalt som Brygger Carl Henrik ORDING – saa han er 'historisk' bekræftet, og det i et aktivt sammenhæng. At Københavns hyrekuske holdt til paa Vandkunsten, og ikke mindst i alle de knejper, der hørte til de derværende bryggerier, medens deres heste forsynede sig i Vandkunstens fontæner, kan jo ogsaa relatere til hans beskrivelse som hyre-kusk – og hestehandelen har vel været nært knyttet ogsaa til denne branche.

Og med ham, og grundet hans reference til 'ubehagelige hestehandlere' i forbindelse med samme Ording, den mystiske og nok ret saa koleriske forfatter Israel Levin, hvilken henvisning har givet mig anledning til fordybelse i kontroverser, publikationer og korrespondancer, som jeg aldrig havde drømt om!

Saa der er stadig ting og sager, spændende emner, for andre at gribe til –

God Fornøjelse!

I Efteraaret 1866 flyttede min Fæ med sin unge Kone, sin ugifte
 Søster og sin Plejsøn (Søsters sønnes søn) til Høbenhavn fra Nykøbing
 F., hvor han, trofast og uoplyst,
 fakturføretning, som han
 aarige Førstemand. Er
 havde været, at
 en sød lille
 min lær
 ked

.. (Sante Jane) havde drevet en skøn
 'virket havde afstaaet til sin mang
 'hede Nykøbing tror jeg nok det
 'og at miste deres førstefødte,
 blev jeg født i Viktoriagade;
 hvis Beliggenhed i en
 'stalt, at Vorten havde
 'til Frihedsstøtten!
 'at faa et Blevit
 'sigt. De vore
 'valdens
 'aldet af
 'saaed
 'ske
 't

NIELS AUGUST WOLFF

(9/8 1833 - 21/12 1886)

ET MINDEBLAD
 AF F. N. W.

TRYKT SOM MANUSKRIFT

KØBENHAVN
 FR. G. KNUDIZONS BOGTRYKKERT
 O. ENEVOLDSEN OG P. PETZ
 1933

fra
 livly.
 stjete, 2
 mine 4 år
 Danket Brev o.
 igennem de
 Aldrene, der kom,
 sig rigtig til Rette.
 - omvarende Oubouler
 der Ro over Familien. o.
 og 4 forover, og her var Hæd
 Buske foruden og Høbenhavn
 De Børn fik Tumbelplads og ja
 uster med Havmanden, Berge
 og tilplantet Haven, maa have haft
 fandtes var i de Hæder, og hvort Hæd
 Ud mod Bagade stod flere store Tjørne
 Hvidtjørn. De blomstede iøvrigt og det var en
 Datter

.. Hæd
 - hvad der
 til Espalier.
 ste Rødtjørn og Hæd blev
 passerende stod stille og blev
 Hæd

